

Đào Phong Lưu

Ngang Trái

Truyện ngắn thơ

Chiến trận, công chức bao năm
Về hưu được lĩnh gần trăm triệu đồng.
Thực hiện mong ước cháy lòng
Cả nhà du lịch vào trong Lâm Đồng.
Nơi ấy nên vợ nên chồng
Nơi ấy suýt chết tưởng không ngày về,
Kỷ niệm ủa đến tràn trề,
Ba mươi lăm lẻ không hề phôi phai.
Dâu, rể, con gái, con trai,
Cháu nội, cháu ngoại cùng hai vợ chồng
Theo đoàn du lịch thẳng dong
Tây Nguyên chốn cũ nhớ mong bao ngày.
Chiến trường ơi, ta về đây!
Rừng xưa, cảnh cũ đổi thay đã nhiều.
Hang kia kho, chỗ này lều,
Suối sâu gùi nước, bên đèo bãi xe,

Qua rừng thông đến rừng me,
Nơi này phục kích, nơi kia hạ đồn...
Ký ức ủa tới dập dồn
Khiến cựu chiến sĩ tâm hồn nao nao.
Nắng xôn xao, gió rì rào
Rừng Tây Nguyên, giữa đỉnh cao xế chiều,
Dưới chân mây trắng phiêu diêu,
Nhìn về bản nhỏ trăm chiều mênh mang
Những làm khói bếp muộn màng
Bản nghèo bận rộn mùa vàng như xưa...
Giữa rừng mắc võng đung đưa,
Cả nhà ngồi nghỉ, ông vừa thiu thiu...
- “Bà ơi”, - Đứa cháu nhỏ yêu,
hỏi bà – “Ngày trước “bà liều” chỗ nao”?
Chăn-peng ký ức dâng trào
Kể lại đầy vẻ tự hào chuyện xa:
- “Ông bị địch bắt, khảo tra
Chúng tưởng ông chết, vớt ra bìa rừng.
Trời mưa đêm tối mịt mù,
Tau ra lượm xác, thật không thể ngờ
Nhìn qua ánh chớp lò mờ
Thấy người lóp ngóp cổ bò ra xa.
Liều mình cống đại về nhà,
Thuốc thang, chăm sóc suốt ba tháng ròng.
Người tỉnh nhưng trí thì không,
Hỏi gì cũng lác, ông không nhớ gì.
Giấy tờ cũng chẳng còn chi

Khoẻ rồi nhưng vẫn ở lì nhà tau”.

- “Bà ơi, rồi nữa... thế nào?”

- “Rồi ông mi... với cùng tau...vợ chồng!
Ngày bố mi mới lọt lòng,
là ngày đất nước thoát vòng cắt chia.
Những người lính Bắc đều về
Ông mi ở lại vì quê...quên rồi!
Phúc nhà và cũng ơn trời
Ông đi làm rẫy trên đồi gặt giông,
Sét đánh ông ngã giữa đồng
Đến khi tỉnh dậy, lại không thể ngờ
Bỗng người hết dãi, hết khờ
Ký ức hiện lại lờ mờ... hết quên!
Hai năm giải phóng miền Nam,
sau mới khăn gói bầu đoàn về quê”.

Đàn cháu nghe kể say mê,
Rồi ông nói tiếp chuyện về một cô:

- “Năm xưa ở xã ven đô
Trong một làng nọ có cô tên Đào
Tóc dài, mặt đẹp hồng hào
Năm đó tuổi mới chừng vào đôi mươi
Hàm răng trắng, làn môi tươi
Đôi mắt lúng liếng như cười, rất duyên.
Yêu anh hàng xóm nhà bên
Sắp làm đám cưới, chuyện phiền xảy ra
Mẹ chết, lo chuyện tang ma,
đám cưới phải hoãn ít là ba xuân.

Chàng trai nhận lệnh tòng quân
Trước ngày nhập ngũ, tiễn chân nói rằng:
“Tuy chưa hôn thú vợ chồng
Nhưng lòng anh đã cưới lòng của em
lẻ loi để cứng rắn thêm
Xa nhau để hạnh phúc bền dài lâu”.
Còn Đào chẳng nói một câu
Mà lòng chỉ những nguyện cầu cho anh.
Ước mong mau hết chiến tranh
Để về sống dưới mái tranh cùng nàng.
Nhưng đời thật lắm trái ngang,
Chiến tranh kết thúc mà chàng bật tin”.
Thấy chuyện lạ, cháu hỏi liền:
- Chắc là chú ấy thiếu tiền, hả ông?
(Ngây thơ con trẻ thật lòng)
Ngoài ông cười mỉm, nhưng trong khóc thầm.
Bỗng trời nổi gió âm âm,
mây đen kéo đến, sấm rung, mưa rào...
Cả nhà vội vã trở vào
trong hotel dự tiệc khao của đoàn.

Hôm sau thăm thác B’lang,
thăm hồ Than thở, thăm làng H’mông
thăm nơi Hai mộ Đồi thông
truyền thuyết tình ái đau lòng năm xưa.
Trở về khách sạn ăn trưa,
Buổi chiều đoàn nghỉ, đi mua sắm đồ.

Người ông tâm trạng dầy vò,
Đòi cơn lại nghĩ đến cô tên Đào.
Ước đời trẻ lại năm nào,
Ước không chiến trận, đừng vào Tây Nguyên
Ước gì nay được gặp tiên
Cho Đào sống lại đẹp duyên cùng nàng.
Tiếc cho tình nghĩa cũ càng
Thương cho duyên phận bể bàng của em.
Bao năm bám bến, đợi thuyền
Khách không trở lại, khiến nàng xót thương
Một mình thân gái dặm trường
Vào Tây Nguyên kiếm “nắm xương” của mình (!)
Cũng vì chút nghĩa tử sinh,
Vì anh mà bỏ thân mình nơi nao?
Sống hiền, chết khổ hỡi Đào?
Có linh mách bảo nơi nào mộ em!...

Tây Nguyên buổi tối trăng lên,
Cả nhà thông thả dạo triền núi cao.
Bên rừng thấy sáng lần vào
Uy nghiêm sau một tháp cao là chùa.
Khách thưa, tháp thoáng vài sư
Cảnh quan vắng vẻ chắc chùa mới xây.
Năm xưa mình đã qua đây,
Toàn rừng rậm rạp mà nay có chùa?
Lòng đang nửa đoán, nửa ngờ

Một nhà sư nữ “Nam mô!” ra chào.
Bỗng ông hét một tiếng “Đào!”
Rồi ông vội vã lao vào ôm sư.
Sư nữ bối rối: “Nam mô!
Xin lỗi thí chủ... nhầm cô Đào nào?
Bản tăng pháp hiệu Hạnh Hòa,
Kính xin thí chủ...chớ vào...bởi tôi...”
Ông thì: “ Em đúng Đào rồi!
Anh đây! Anh Nguyễn Văn Đồi, nhớ không?”
Tây Nguyên đêm vắng mênh mông
từ xa cũng thấy tiếng ông thét gào.
Thượng tọa nhìn cảnh ồn ào
Ra mời: “Thỉnh thí chủ vào trong am!”
Qua lời chào hỏi, vấn an
Thượng tọa mới kể nguồn cơn Hạnh Hòa:
- “Quê thì chẳng rõ nơi nào
Nghe giọng người Bắc, đi vào tìm thân,
Cách đây ngoài ba mươi năm
Trên đường tìm kiếm xảy chân xuống hồ.
May dân cứu sống được cô,
Sau này xuống tóc, vào chùa, xuất gia”.
Nghe lời sư kể xót xa,
Bởi trở về muện mà ta hại nàng!
Hay nghe ta có vợ con,
Mà Đào tử phạm tìm đường quyên sinh?
Bây giờ đã rõ sự tình
Nửa đời tìm kiếm, giờ mình gặp nhau.

Thấy em lòng những quặn đau,
“A di đà phật!” là câu em chào.
Như Lai Bồ Tát nơi nao?
Cứu khổ, cứu nạn cho bao kiếp rồi?
Cầu Người giúp một lần thôi,
Làm sao mái tóc em tôi lại dài!
Con xin Đức phật Như Lai,
Người hãy chấp vá cho hai tâm hồn!...”
Nghe ông cầu khẩn dập dồn,
Trong chùa sư nữ hãy còn như mơ.
Sự đâu sự đến bất ngờ
Đạo, đời lộ hết bây giờ tính sao?...

Giữa rừng, đêm, gió lao xao
Tiếng chim gọi bạn như chào người thương.
Trong chùa thơm ngát mùi hương,
Hôm nay ánh nến như đường sáng hơn.

Viết tại Phật Tích, Tiên Du, Bắc Ninh
Đêm Song Thập (10/10 Kỷ Sửu -2009)

Đào Phong Lưu

Duyên Số

Bạn có tin việc lấy vợ lấy chồng là có duyên có số không? Chứ tôi thì tôi tin lắm. Ngay cả cái tên gọi của mình hình như cũng có nhiều mối liên quan đến duyên số đấy! Cứ xét từ kinh nghiệm bản thân mình, thì tôi thấy hai điều này đều đúng cả.

Nhà tôi có hai chị em, chẳng biết ông bố đồ nho cuối mùa của tôi nghĩ thế nào mà đặt tên cho con toàn là thiên tai, hiểm họa. Chị tôi là Hồng Thủy thì cả cuộc đời lận đận nổi trôi, lấy ông chồng đầu tiên vừa sinh được mụn con gái thì anh ấy bị hy sinh tại chiến trường Đường 9 Nam Lào từ năm 1972. Lúc ấy chị tôi mới ngoài hai mươi tuổi. Đang độ “gái một con trông mòn con mắt” thì lại tục huyền với ông giám đốc của mình là một cán bộ miền Nam tập kết. Sinh thêm được đứa con gái nữa thì giải phóng miền Nam, theo chồng về Nam Bộ. Nào ngờ ông ấy đã có vợ con rồi mới đi tập kết ra Bắc, mà con trai ông ấy cũng suýt soát bằng tuổi chị tôi. Vì thế mà cuội đời chị tôi đã trôi dạt gần như suốt dọc chiều dài đất nước hình chữ S mà vẫn lận đận, long đong cảnh vợ lẽ con thêm, “ăn xó mó niêu”, tủi nhục trăm đường. Mà thời xuân sắc, lúc ấy chiến tranh chưa có trò thi hoa

hậu, nhưng chị tôi cũng vào loại xinh đẹp không nhất thì nhì trong trường đại học chứ có phải xấu xí gì đâu mà cuộc đời sau này lại chịu toàn những cảnh hẩm hiu, trắc trở. Chẳng biết có phải cái tên Hồng Thủy - nước lụt kia nó đã ám vào, làm số kiếp chị tôi trôi dạt long đong?

Còn tôi là Phong Vũ, tuy cuộc đời cũng chưa đến nỗi gió táp mưa sa như cái tên bố tôi đặt cho đâu, nhưng nhân duyên thì cũng lận đận long đong chẳng kém, đã trạc ngoại ngũ tuần rồi mà vẫn chưa lấy nổi vợ mới khổ chứ! Đời tôi tuy có sinh ra giữa thời bom đạn, nhưng lớn lên thì đất nước đã bình yên, nên chỉ có ăn chơi và học hành, chứ không phải cầm súng ra chiến trận như lớp lớp cha anh thừa trước. Gia đình tôi cũng vào loại có máu mặt, “nhà mặt phố, bố làm to” (Bố tôi khi còn sống là Trưởng phòng Thương binh-Xã hội quận). Trình độ kiến thức thì tôi cũng lấy được cái bằng phó tiến sĩ khoa học (mà bây giờ người ta đã “nâng cấp” lên thành tiến sĩ cả loạt rồi), công việc thì là Trưởng phòng Nghiên cứu ứng dụng của Viện Nghiên cứu cấp Nhà nước, cũng coi là quá ổn định rồi, thế mà chỉ còn mỗi chuyện tình duyên vẫn cứ lận đận đả lận đận mãi vẫn chưa thể yên bề gia thất!

Hồi còn học Đại học, tôi chơi thân với hai người bạn là Vũ Phong và Bích Vân. Chúng tôi thân nhau vì cả lớp chỉ có ba đứa là “thị dân” ở ngoại trú, còn lại toàn các bạn tỉnh lẻ ở nội trú trong ký túc xá nhà trường. Hàng ngày tan học là ba đứa lại nhảy xe buýt về nhà. Cùng đường, cùng cảnh nên chúng tôi gắn bó thân thiết với nhau. Rồi “lửa gần rơm lâu ngày cũng bén”, và may mắn cho tôi là Bích Vân đã

chọn tôi, chứ không chọn Vũ Phong. Tuy hai đứa chúng tôi yêu nhau nhưng tình bạn giữa ba chúng tôi càng thêm gắn bó, không hề sút mẻ. Đi ăn đi chơi đâu, tham gia hội hè gì cũng đều có mặt cả ba đứa. Các bạn trong lớp, ai cũng bảo mối tình của Phong Vũ – Bích Vân như cá gặp nước như rồng gặp mây. Chúng tôi chỉ còn chờ ngày ra trường là làm đám cưới. Thế mà giữa năm học cuối, chỉ vì một sự hiểu lầm nho nhỏ, chỉ vì tính ghen tuông hờn giận dờ hơi của tuổi mới lớn, tôi đã làm cho Bích Vân vô cùng đau khổ, đến mức nàng phải nói lời chia tay với tôi. Cũng may mà thằng bạn thân chí cốt của cả hai chúng tôi là Vũ Phong đã lấy thân mình lấp vào khoảng trống tình yêu mênh mông kia của Bích Vân kịp thời, để ngay sau khi ra trường họ nên vợ nên chồng, và lại duy trì được tình bạn thân thiết trong cái “tổ tam tam” của chúng tôi. Sau này hai vợ chồng họ cũng vì thương tôi mà đã moi manh cho tôi hết đám này đám nọ, nhưng đều cũng chẳng đâu vào đâu cả. Gần đây Vũ Phong còn thân tình đến mức bố bã mà khuyên tôi rằng:

- Này, con Thảo Vân nhà tao 25 rồi đó, tốt nghiệp đại học đi làm hai năm rồi, mà không lấy mẹ nó thì lấy nó cũng được đấy!
- Thằng mất dạy, xỏ lá! Lũ con mà nó đều gọi tao là bố, mà tao cũng coi chúng nó như con từ nhỏ đến giờ. Mà bảo tao lấy nó thì là bố lấy con, cúrt lộn lên đầu à? – Tôi đã chửi cho cái thằng bố mất dạy, dờ hơi đó một trận nên thân.

Mùa hè vừa qua, Thảo Vân được lĩnh một khoản tiền thưởng lớn gì đó, con bé mời cả nhà đi nghỉ mát Hạ Long, tất nhiên là nó mời cả bố Phong Vũ, vì từ trước đến nay, cả nhà họ đều coi tôi là thành viên trong gia đình.

Đến Hạ Long buổi trưa, thì buổi chiều cả nhà thuê riêng một chiếc du thuyền đi thăm vịnh và đảo. Hôm ấy thời tiết tuyệt đẹp, thuyền đi lòng vòng luồn lách qua các khe núi trong vịnh Bái Tử Long, rồi gặp sườn núi thoải thoải xuống bãi cát trắng phẳng lì, thế là cả nhà dừng thuyền xuống tắm. Bơi lội thoải mái độ khoảng một tiếng thì ba mẹ con Bích Vân lên bờ ngồi nghỉ, mua cá tôm, cua ghẹ của dân chài rồi đốt lửa nướng ăn, còn tôi và Vũ Phong vẫn mãi miết bơi lặn dưới biển. Hai chúng tôi bơi lần theo sườn núi vào sâu trong hang động phía trong. Ánh nắng chiều lọt qua khe núi dội xuống làn nước trong hang lấp lánh, Chúng tôi phát hiện ra một vật gì trắng trắng nổi trôi, bị sóng đánh bập bênh dạt vào khe động. Tôi bảo Vũ Phong chúng mình thử vớt lên xem là cái gì, thì Vũ Phong sợ là người chết trôi, nên hỏi tôi chuồn mau thôi. Tôi bảo trông như bọc nilon áy, chứ không phải người chết trôi đâu. Thế là hai thằng liều lĩnh bơi lại, hì hục kéo được cái bọc cuộn tròn toàn nilon từ khe động ra, rồi vớt lên bờ. Vũ Phong bảo có khi đây là bọc bom mìn, thủy lôi gì đó, hồi chiến tranh, giặc Mỹ thả xuống để phong tỏa cảng Hải Phòng, còn sót lại dạt vào đây. Tôi thì cho rằng bọc nilon thế này, không phải bom mìn, thủy lôi gì đâu, chỉ là một kiện hàng mà tàu buôn chuyển tải ngoài khơi sơ ý làm rơi xuống biển thôi. Thế là hai đứa chúng tôi cẩn thận bóc từng lớp nilon ra xem bên trong là hàng hoá gì. Các lớp nilon được dán rất kỹ, những nơi mép quấn còn gắn xi chống thấm, nên chúng tôi phải vất vả lắm mới bóc xé được ra. Cuối cùng thì chỉ là một cái chai màu trắng loại vỏ chai rượu một lít có chữ nước ngoài, nút chai lại được gắn xi chắc chắn. Chúng tôi phải đốt giấy hơi nóng cho xi chảy ra rồi mới mở được nút chai. Tôi lấy que ngoáy mãi mới lấy được miếng giấy cứng cuộn tròn trong chai ra. Té ra chỉ là

một tấm ảnh lưa đen trắng, hình người con gái khoảng trên dưới hai mươi tuổi, mặc áo dài, kẹp tóc buông thả ra hai bên rất duyên dáng xinh đẹp. Mặt sau tấm ảnh có dòng chữ viết rất ngắn gọn “Ai nhất được vật này, là gái xin kết nghĩa chị em, là trai xin được trao thân gửi phận, nếu thấy phải số hợp duyên, xin mời đến gặp Hoàng Ánh Vân, số 100, phố Hàng Đ. Hà Nội hoặc tại Ánh Vân sơn trang”. Đọc xong, Vũ Phong thờ dài thất vọng bảo “Trở trẻ con dở hơi, làm các bố mất cả thì giờ!”, còn tôi thì lại bàng hoàng xúc động mà nghĩ thầm rằng hay đây chính là “duyên số” đã tìm đến với mình. Tôi không dám nói ra suy nghĩ của mình sợ Vũ Phong lại cho là đồ hâm đơ, dở hơi, chỉ lặng lẽ cầm tấm ảnh cất vào túi đồ của mình.

Tối đó về khách sạn, sau khi tắm táp, ăn uống xong, cả nhà đang ngồi uống nước xem tivi, thì con bé Thảo Vân đề xuất ngày mai trả phòng sớm rồi đi Móng Cái - Trà Cổ hay quay về Hải Phòng rồi đi Cát Bà, chứ thăm thú, chơi bời Hạ Long một ngày là đủ lắm rồi. Ý kiến đó được bố mẹ và em nó “đồng ý, nhất trí, tán thành” nhiệt liệt. Thấy tôi ngồi thừ ra chẳng nói gì, nó liền gặng hỏi:

- Ý kiến bố Phong Vũ thấy thế nào ạ?
- Thôi ngày mai cả nhà cứ đi đi! Hai nơi đó bố vừa đi với cơ quan tháng trước rồi!

Thấy tôi không hưởng ứng, nên cả nhà lại quyết định không đi nữa mà cứ chơi ở Hạ Long đến cuối tuần như đã định. Tôi áy náy vì mình không đi để mọi người mất hứng thì không đành, nên tôi phải nói dối là vừa mới sực nghĩ ra có cái hẹn với một cộng tác viên khoa

học từ tỉnh ngoài đến Viện làm việc ngày mai, nên bất cứ giá nào tôi cũng phải về. Mọi người cứ đi Trà Cổ hoặc Cát Bà cho vui về! Tôi phải nói dối thế để mọi người không phát hiện ra cái ý nghĩ dở hơi của tôi là về để tìm gặp người trong bức ảnh. Hai đứa con nhà Vũ Phong – Bích Vân buồn rầu bảo:

- Thế mai bố về làm việc xong rồi lại xuống đây nhé, chúng con chờ đấy!

Ngay lúc ấy tôi gọi taxi hẹn sáng mai 5 giờ, đến khách sạn đón về Hà Nội. Cả đêm đó tôi cứ trần trọc suy nghĩ xem chọn cách tiếp cận Hoàng Ánh Vân vào ngày mai ra sao? Nàng trẻ trung thế, liệu có chấp nhận mình một lão già đã 55 tuổi, ngang với tuổi bố nàng hay không? Dù cho nàng có chấp nhận theo nguyện ước và “duyên số” mà ông trời đã sắp đặt, thì liệu bố mẹ nàng có chấp nhận một ông con rể ngang tuổi bố mẹ vợ hay không? (Nghĩ đến đây tôi lại tự mỉm cười một mình vì nhớ lại vừa hôm trước chửi thằng Vũ Phong dám nói khiếm nhã dở hơi là làm con rể nó). Nhưng thời buổi hôn nhân tự do này, chủ yếu là ở hai người yêu nhau hay không, chứ đã nhất quyết yêu nhau rồi thì bố mẹ có ngăn cản cũng chẳng là cái gì. Mà biết đâu họ chiều con rồi vui vẻ chấp nhận ngay thì sao? Mấy lại mình cũng đường đường là một ông tiến sĩ, một nhà khoa học của Viện nghiên cứu Quốc gia, chứ đâu phải xoàng xĩnh, chắc là mọi việc sẽ ổn cả thôi. Không ngờ chờ đợi mãi bây giờ lại kiếm được cô vợ trẻ, xinh đẹp và đầy lãng mạn nữa... cứ nghĩ vậy mà sung sướng, rồi ngủ thiếp đi lúc nào không hay...

Vừa đến nhà số 100, phố hàng Đ., tôi liền trả tiền vội cho anh taxi

rồi xuống xe, hấp tấp bấm chuông. Một cô gái chừng tuổi đôi mươi rất xinh đẹp, mặc áo dài trắng, tóc kẹp để xoã dài chảy xuống gần đầu gối ra mở cửa. Vừa trông thấy tôi nàng đã lao vào ôm chầm lấy và kêu lên đầy vẻ trách móc:

- Sao hôm nay anh mới tới, em chờ anh lâu lắm rồi đấy!

Tôi đang sung sướng đến phát điên lên, chưa kịp nói câu nào thì chuông

điện thoại kêu reng reng, làm tôi bừng tỉnh cơn mê. Tôi uể oải vươn tay với chiếc ống nghe:

- Alô, ai gọi sớm vậy?

- Dạ, em ở quày lễ tân đây ạ! - Tiếng cô tiếp viên khách sạn ngọt ngào nhỏ nhẹ - Thưa anh, taxi đến rồi ạ!

- Cảm ơn!

Tôi bật đèn, nhìn đồng hồ trên tường đã chỉ 5 giờ 05 phút. Tôi vội vã vùng dậy, chạy vào toilet rửa mặt, đánh răng quáng quàng, rồi vội vội túi đồ đã chuẩn bị từ tối hôm qua, khép cửa, vào thang máy, xuống lễ tân trả chìa khoá, rồi bước vội lên xe, chạy thẳng về Hà Nội quên cả việc ăn sáng.

Xe đi sớm, đường còn vắng chạy với tốc độ 80 cây số một giờ, nên 7:20' đã đến Hà Nội. Tôi giục lái xe cho chạy nhanh đến phố Hàng Đ., kéo người mình cần gặp lại đi làm mát. Vừa đến nơi, thì phải chứng kiến một cảnh tượng diễn ra ngoài dự định là gia chủ đang có đám tang. Từ cổng nhà số 100, linh cữu người quá cố đang được mọi người xúm vào khiêng bằng tay đưa lên xe tang đỗ ngay trên đường phố. Tôi bàng hoàng tưởng như đến khuya xuống đường

khi thấy mọi người khênh từ trong nhà ra chắt lên xe toàn những vòng hoa trắng. Chẳng lẽ Ánh Vân của tôi bị tai nạn sao mà chết đột ngột thế này? Nhưng tôi lại trấn tĩnh lại ngay khi nghe tiếng khóc “Ồi bà ơi, sao bà bỏ lại cháu một mình”. À thì ra người quá cố đã có cháu chứ không còn là một cô gái đồng trinh. Nhưng tại sao đám tang lại toàn là hoa trắng? Tôi vội bảo người lái taxi cứ đi chậm chậm theo đám tang còn tôi xuống đi bộ hoà vào dòng người đang đi bộ chậm chậm để tiễn đưa người quá cố, hòng tìm hiểu xem người chết là ai. Tôi đã nhìn thấy bức ảnh có phủ vải đen rước theo đám tang là một bà già đầu tóc bạc phơ rất phúc hậu, mới yên tâm bước lên xe định đi về nhà, nhưng lại nghĩ muốn làm rõ nhà người ta thì nhân đây cứ hoà nhập vào đám tang, cùng đi đến nghĩa địa cũng là một dịp ra mắt không chính thức trước khi đến nhà thì cũng hay chứ sao. Nghĩ vậy tôi bảo người lái xe đi theo đám tang.

Đến nghĩa trang Văn Điển thì linh cữu được đưa vào nhà hoá thân hoàn vũ. Tôi cũng xuống xe vào ngồi trong nhà tang lễ để dự lễ truy điệu trước khi người ta đưa thi hài người quá cố vào buồng hoá thiêu hoàn vũ. Tôi bàng hoàng như muốn ngất xỉu khi nghe người ta đọc diếu văn là “Nữ sĩ Hoàng Ánh Vân sinh ngày mùng 1 tháng 1 năm 1910, mất ngày mùng 1 tháng 1 năm 2010, hưởng thọ đúng 100 tuổi...” tại tôi như ù đi không còn nghe người đọc diếu văn đọc tiếp những gì về thân thế sự nghiệp của người quá cố nữa, mà chỉ nghe bập bõm được câu cuối cùng “... Cụ đã sống trọn cuộc đời trinh bạch, nhẹ nhàng dạo gót về chốn thiên thu... Xin vĩnh biệt cụ! Mời mọi người đứng dậy, một phút mặc niệm bắt đầu!” Tôi như thảng người máy đứng lên theo lệnh người đọc diếu văn, rồi lại như cái máy ngồi xuống. Rồi tôi thấy một cô gái, mặc áo xô trắng, tóc xoã dài

chấm gót đứng lên thay mặt gia đình “cảm tạ mọi người đã đến đưa tiễn bà tôi về cõi vĩnh hằng...”. Khuôn mặt người ấy bị mái tóc xoã che gần hết trông không rõ lắm, nhưng nghe giọng nói thì không còn trẻ mà đã là người phụ nữ đứng tuổi thì phải. Người ấy nói tiếp “...Ngày mai gia đình chúng tôi đưa bà tôi về sơn trang dưới Hạ Long, rồi tổ chức thủy táng ngoài Vịnh Bái Tử Long theo ý nguyện của cụ. Xin kính mời Quý vị ai có điều kiện xin mời tiếp tục đi đưa tiễn bà tôi...”

Khi thấy mọi người đã đứng dậy ra về gần hết, tôi mới uể oải cố đứng lên, ra xe về nhà. Đầu tôi cứ ong ong như lên cơn sốt, lòng buồn rười rượi. Chưa bao giờ tôi cảm thấy buồn chán và lòng nặng trĩu như lúc này, kể cả khi bố mẹ tôi chết tôi cũng không thấy buồn đến mức này. Anh lái taxi phải hỏi tôi đến mấy câu là “chú ơi đi về đâu?” thì tôi mới sực tỉnh lại được. Khi về đến nhà tôi xuống xe là đi thẳng vào nhà, anh ta phải túm tay tôi kéo lại nói “chú ơi chưa trả cháu tiền xe”, thì tôi lại như thằng người máy mở ví, xĩa tiền đưa cho anh ta chẳng biết là bao nhiêu, cho đến khi anh ta bảo “đủ rồi chú ạ!” thì tôi mới dừng lại rồi đi thẳng vào nhà, mở khoá nằm vật ra giường. Nghĩ miên man một lúc tôi lại đâm ra lo sợ. Đúng là số trời run rủi thế nào mà tôi lại gặp cảnh ngang trái này? Mà sao lại trùng hợp một cách đến khinh khủng như vậy được? “Nữ sĩ Hoàng Ánh Vân sinh ngày mùng 1 tháng 1... mất ngày mùng 1 tháng 1” như vậy bà là một nhà văn hay nhà thơ, mất ngày mùng 1 tức hôm kia, đúng cái ngày mình vớt được bọc nilon, đọc được lời hẹn ước của bà. Bà thọ 100 tuổi, thì cái bọc ấy thả xuống biển cũng phải từ bảy, tám mươi năm trước, khi bà còn trẻ như trong bức ảnh, có nghĩa là từ lúc mình chưa

tồn tại trên thế gian này. Có phải duyên kiếp nợ nần chi nhau mà run rủi bắt mình cứ phải về bằng được để có mặt đúng vào lễ tang của bà? Chắc linh hồn bà bắt mình phải có mặt để đưa tiễn bà chăng? Đã vậy thì ngày mai phải tiếp tục đưa tiễn bà về sơn trang mới được. Mà hôm nay đã hoả táng rồi, sao mai còn thuỷ táng nữa là sao nhỉ? Đám tang toàn hoa trắng, “sống trọn đời trinh bạch” thì ắt là chưa hề có chồng con. Người mà bà chờ đợi suốt cả cuộc đời lại chính là mình ư? Liệu bà có bắt ta phải theo bà về “chốn thiên thu” không nhỉ?... Càng nghĩ mà càng lo sợ đến toát cả mồ hôi.

Sáng hôm sau tôi dậy thật sớm, gọi taxi đến số 100, phố Hàng Đ., thì xe tang của gia đình cũng vừa lăn bánh. Tôi bảo anh taxi đi theo chiếc xe tang này. Suốt dọc đường từ Hà Nội đến Hạ Long tôi cứ như người mộng du, nghĩ ngợi lung tung, chẳng chuyện gì ra chuyện gì, tâm trạng cứ hồi hộp như sợ sệt một sự việc vô hình nào đấy.

Xe tang vừa đến Hạ Long thì rẽ vào con đường nhỏ leo lên dốc núi. Xe taxi của tôi cũng bò bám theo sau. Đi theo đường lòng vòng uốn lượn quanh sườn núi độ khoảng 15-20 phút lên đến đỉnh núi thì đỗ lại trước cánh cổng sắt tróc sơn cũ kỹ, phía trên có tấm biển cũng cũ kỹ không kém đề bốn chữ lớn “Ánh Vân Sơn Trang”. Xe taxi của tôi cũng theo chiếc xe tang đi qua cổng vào đỗ ở cái sân xi măng rụng đầy hoa đại trong khuôn viên của sơn trang. Người ta xuống xe rước ảnh và lọ tro của người quá cố, leo qua các bậc đá tam cấp lên ngôi nhà xây theo kiến trúc Pháp đã cũ kỹ rêu phong. Tôi cứ như một người máy bước theo đoàn người rước tang lễ vào nhà. Người ta đặt ảnh và lọ tro lên bàn thờ. Một nhà sư bước lại thắp hương rồi ê a

đọc một bản sơ dài toàn những từ ngữ nhà phật mà tôi chẳng hiểu gì cả. Trong khi các nhà sư đang làm lễ và tụng kinh cầu siêu cho người quá cố, tôi được mời ra ngồi ở gian bên cạnh. Người đàn bà mặc áo xô, tóc dài buông xoã cầm khay trà bước lại phía tôi rồi bóc bao thuốc ba số chìa ra mời tôi. Tôi lễ phép khước từ nói là không hút thuốc. Người đó lại rót nước mời tôi uống. Tôi đón chén trà nóng từ tay chị ta và cảm ơn. Lúc này tôi mới nhìn rõ mặt thì thấy chị ta có nét hao hao giống người quá cố và đặc biệt rất giống bức ảnh hôm trước tôi lấy được trong cái chai thả ngoài biển. Chị ta rụt rè hỏi tôi:

- Thưa anh, là...

Tôi vội đáp:

- Tôi là một độc giả rất hâm mộ thơ văn của cụ!

Nghe vậy thì chị ta mới “à” lên như vỡ lẽ tại sao tôi một, người xa lạ lại có mặt ở đây. Chị ta liền chỉ tay cho tôi thấy cái tủ kính xếp đầy sách vở kê sát tường mà nói với tôi như giới thiệu:

- Đây toàn là thơ, văn bà em sáng tác trong bảy, tám chục năm nay, nhưng chưa hề xuất bản. Còn có cả hàng chồng những bức thư mà cụ viết cho một người trong mộng nào đó cũng chưa hề được gửi đi...

Nghe vậy tôi thấy cay cay nơi mũi, cố kìm nén tiếng nấc nghẹn ngào để nó không phát ra, vì quá xúc động biết rằng những bức thư ấy là bà đã viết cho mình. Tôi cố trấn tĩnh hỏi chị ta một câu cho phải phép lịch sự:

- Nghe nói cụ là Nữ sĩ ở Hà Nội cơ mà?

- Vâng, bà em ở trên Hà Nội là chính, chỉ mùa hè mới về đây, nghĩ

ngôi, viết lách thôi. Còn cái danh hiệu Nữ sĩ là bà em nổi danh từ hồi còn là nữ sinh trường Đồng Khánh, thời Pháp thuộc cơ. Hồi đó cụ đã có truyện, có thơ đăng ở nhiều báo và tạp chí rồi. Lúc còn trẻ bà em cũng đã xuất bản được mấy tập thơ tình. Nhưng sau này do chuyện tình riêng trắc trở, cụ chỉ viết để đầy làm kỷ niệm, chứ không cho in nữa.

Tôi mạnh dạn hỏi:

- Xin lỗi, thế chị là...
- Em là cháu. Cụ là chị ruột của ông nội em, nhưng ông em hy sinh từ Chiến dịch Thu Đông hồi chống Pháp rồi. Bố em cũng là liệt sĩ chống Mỹ, chỉ có mình em ở với bà em thôi.

Tôi nghe được chị ta kể đến đấy, thì các nhà sư cũng vừa làm lễ xong. Lọ tro hài cốt lại được hạ xuống đưa ra xe. Tôi cũng vội vã lên xe theo đoàn lễ tang, xuống bến, lên du thuyền đi ra vịnh Bái Tử Long để rải hộp tro xuống biển.

Sau hôm theo đưa đám tang xuống Hạ Long trở về tôi phải nghỉ ốm ở nhà một tuần. Khi trở lại Viện làm việc, tôi vẫn cứ như người mất hồn, chẳng muốn làm việc gì cả. Mở tập tài liệu ra đọc đến mấy trang rồi mà vẫn chưa nắm được nội dung là vấn đề gì. Cô thư ký lại bê đến cả chồng tài liệu nói:

- Đây là đề tài khoa học của Tỉnh X. gửi lên đề nghị Viện xét duyệt, giám đốc bảo anh đọc rồi cho ý kiến để giám đốc phê duyệt gấp đấy ạ.

Tôi bảo “cứ để đấy anh mang về nhà, tối sẽ đọc”. Cả ngày hôm ấy tôi cứ như người mất hồn, chẳng làm được việc gì đến nơi đến chốn cả.

Tan tầm buổi chiều, tôi chẳng muốn về nhà nữa mà bỏ xe máy tại cơ quan đi bộ lang thang quanh Hồ Hoàn Kiếm, cũng chẳng biết đi đâu nữa. Cuối cùng tôi rẽ vào Nhà hàng Long Vân gọi chiếc bánh ngọt và cốc cà phê đen, ngồi nhâm nhi một mình. Tôi đang dỗi mắt nhìn xuống mặt nước hồ lóng lánh dưới ánh xé tà, mơ màng vô định thì giật mình nghe tiếng chào từ phía sau:

- Chào anh!

Tôi ngoảnh lại nhìn thì nhận ra đó là cô cháu của người quá cố. Hôm nay chị ta búi tóc, lại mặc áo dài tím, mặt xoa nhẹ một lớp phấn nên trông xinh đẹp và trẻ trung hơn hôm trước mặc áo tang xô rất nhiều.

- Chào chị.

- Chị em đâu mà anh đến nhà hàng một mình thế này?

- À, tôi đi làm về đến đây đang chờ một người bạn. Thế chị cũng đi một mình sao?

- Không, em đang đi làm đấy, em làm ở đây mà.

- Chị làm gì ở đây?

- Em làm... giám đốc anh ạ.

Tôi còn đang ngạc nhiên chưa kịp hỏi gì thêm thì chị ta nói tiếp:

- Nhà hàng này vốn là của nhà em từ gần một trăm năm về trước. Hoà bình lập lại, thì bố em vẫn làm giám đốc thay ông em. Những năm chống Mỹ bố em đi bộ đội, nhà hàng vào công tư hợp doanh, rồi chuyển sang công ty quốc doanh thì người khác làm giám đốc. Gần đây cổ phần hoá, nhà em nắm cổ phần chi phối nên em lại được cử làm giám đốc kiêm chủ tịch hội đồng quản trị hơn mười năm rồi anh ạ.

Vừa nói chị ta vừa chủ động kéo ghế ngồi xuống cùng bàn với tôi, rồi gọi một cô phục vụ:

- Cho cô ly cam vắt. Anh dùng nước cam thêm nhé?
- Không cảm ơn, tôi đang uống cà phê rồi.
- Xin lỗi, em chưa được biết quý danh của anh.

Tôi mở ví đưa cho cô tám card visit của mình. Cô cũng đứng dậy đi lại quầy bar lấy trong hộp ra tám card visit đưa cho tôi. Tôi đón tám Card visit từ tay cô đưa lên nhắm đọc “Hoàng Hồng Vân, Chủ tịch Hội đồng quản trị, kiêm Tổng giám đốc”. Tôi nói một câu đùa đả câu chuyện:

- Chắc điều hành một nhà hàng lớn thế này thì vất vả lắm nhỉ?
- Không có gì đâu anh ạ, mọi công việc ở đây đã thành nếp quen rồi, lãnh đạo cũng chẳng có gì vất vả cả. Một tuần em chỉ đến vài lần kiểm tra sổ sách và nghe báo cáo công việc, còn việc điều hành đã có các phó tổng giám đốc từng bộ phận rồi. Còn vài năm nữa mới đến tuổi về hưu, nhưng từ hôm bà em mất đến giờ, em buồn chán quá, đang muốn xin nghỉ sớm đây.
- Chắc chị muốn giao quyền quản lý cho anh ấy hay cháu lớn nhà chị chứ?
- Được thế thì còn gì bằng, nhưng em chỉ có một mình thôi.

Rồi như tóm được tôi là người để giải bày tâm sự, chị ta kể cho tôi nghe hoàn cảnh của mình ra sao. Vốn là một gia đình tư sản tại Hà Nội với thương hiệu Long Vân nổi tiếng của những năm đầu thế kỷ 20. Nhà tư sản Long Vân sinh được hai người con. Người con gái cả Hoàng Ánh Vân, học trường nữ sinh Đồng Khánh, có thiên khiếu thơ văn, tâm hồn lãng mạn, chỉ thích viết lách, chẳng màng kinh doanh. Em trai là Hoàng Hải Vân - ông nội chị ta – du học ở Pháp về tiếp thu gia sản và nghề kinh doanh của bố. Khi Kháng chiến chống

Pháp bùng nổ, ông tham gia Vệ quốc Quân, rồi hy sinh trong Chiến dịch Biên giới, để lại gia sản cho người con trai duy nhất của mình là Hoàng Thiên Vân - tức bố chị ta – lúc đó chưa đầy 20 tuổi gánh vác. Khi chị ta mới ba tuổi thì bố lại đi bộ đội vào Nam chiến đấu và bị hy sinh. Mẹ chị ta còn trẻ đã đi bước nữa, nên chị sống với bà, là chị ruột của ông nội đến tận bây giờ.

- Thế chị....?- Tôi định hỏi “chị không lấy chồng à?” nhưng chưa tiện phát ra, thì chị ta đã nói:

- Vâng, em ở với bà em, nên cũng lây bà em, chẳng muốn lấy ai, mà chỉ hai bà cháu sống với nhau suốt đời. Bây giờ bà em mất, thì em còn độc một mình, buồn lắm anh ạ.

Nghe đến đây, tôi vội lấy miếng giấy lau, trong hộp giấy trên bàn lau nước mắt chảy ra không kìm nén nổi nữa. Thấy vậy chị ta cũng sụt sịt khóc. Ngồi lâu lâu một lát, để phá tan bầu không khí nặng nề, chị ta chủ động hỏi tôi:

- Xin lỗi anh được mấy cháu ạ?

- Tôi, tôi... cũng bình thường thôi. – Tôi ngập ngừng không muốn nói hoàn cảnh của mình. Chị ta lại hỏi tiếp:

- Chắc các cháu nhà anh đã lớn và xây dựng gia đình cả rồi chứ?

Lúc này tôi mới thành thực trả lời chị ta rằng:

- Hoàn cảnh tôi cũng chẳng hơn gì chị, tôi cũng đang còn sống độc thân – Tôi mở ví lấy ra tấm ảnh đưa cho chị ta và nói:

- Tấm ảnh này tôi lấy được trong một cái chai nút kín, được quán bọc cẩn thận trong một cuộn nilon thả ngoài vịnh Bái Tử Long hôm mùng 1 tháng 1 vừa qua. Theo lời ghi sau tấm ảnh tôi vội về số 100, Hàng Đ., tìm người trong ảnh thì gặp đám tang của cụ.

Nghe vậy chị ta oà lên khóc rồi ôm chầm lấy tôi mà nói trong nước mắt:

- Thì ra anh lại chính là người trong mộng mà bà em mong ngóng, đợi chờ suốt cả cuộc đời đấy ư?

Sau buổi hội ngộ bất ngờ và cảm động như thể tiền định ấy, thì ngày nào đi làm về tôi cũng ghé vào Nhà hàng của Long Vân, uống nước và cùng nàng tâm sự. Ngày qua tháng lại chúng tôi trở thành thân quen và đã yêu nhau. Chờ ba năm mãn tang bà cụ Hoàng Ánh Vân, chúng tôi mới làm lễ cưới. Bây giờ thì cả hai vợ chồng tôi đã nghỉ hưu, suốt ngày quấn quít bên nhau như đôi vợ chồng trẻ còn ở tuổi mười tám, đôi mươi vậy.

Tháng 12/2009

Đào Phong Lưu

Hiếu làm

Tác giả Đào Phong Lưu

*Sinh ngày 24.04.1949 tại thôn Tri Nhị
xã Song Giang, huyện Gia Bình, tỉnh*

*Bắc Ninh. Cư trú tại 298, phố Chợ
Khâm Thiên, Đống Đa, Hà Nội.
Tốt nghiệp Đại học Ngoại ngữ Hà Nội
1972; Đại học Ngoại thương 1980.
Từng công tác tại Tổng công ty XNK
Khoáng sản (Bộ Ngoại thương). Tổng
công ty Kim khí (Bộ Vật tư), Tổng
công ty Thép Việt Nam. Nghỉ hưu 2006,
chuyên nghiên cứu về luyện kim, hiện là
Chủ tịch Hội đồng thành viên Cty XNK
Thiên Phát (Hà Nội) kiêm Chủ tịch Nhà
máy Gang Cầu (Khu CN Đại Đồng –
Hoàn Sơn, Tiên Du, Bắc Ninh).
Tác phẩm: thơ, kịch, truyện ngắn, tiểu
thuyết, dịch phim và truyện dã sử Trung Quốc.
ĐT: (04) 35725822/(0241)3734243/0913095504
Email: phongluu@hn.vnn.vn
Website: www.thienphat.com.vn
Tel. 0913095504/ 0241 3734243*

*****

Học năm cuối Đại học Ngoại thương rồi, chỉ còn một kỳ thực tập nữa để thêm kiến thức thực tế viết luận văn tốt nghiệp là xong, cả lớp chúng nó đều liên hệ được chỗ thực tập rồi mà Hà vẫn chưa biết xin về đâu để thực tập cả. Mẹ bảo việc ấy cứ để mẹ lo, chẳng biết mẹ đã nhờ được ai chưa? Hà sốt ruột giục mẹ:

?- Tuần sau con phải đi thực tập rồi đấy, mẹ đã xin được cho con về công ty nào chưa?

?- Yên tâm, mẹ đã nhờ cô Nga, có người quen làm ở Tổng công ty xuất nhập khẩu vật liệu để xin cho con về đó thực tập rồi, con có ưng không?

?- Gớm, Tổng công ty VINAMAPROTEXCO là đơn vị ngoại thương hàng đầu của Quốc gia, nếu xin được về đấy thì còn đâu bằng nữa. Nhưng liệu người ta có nhận cho con đến thực tập không hả mẹ?

?- Sao lại không? Cô Nga bảo thứ Hai con cứ đến sẽ có người đón tiếp đàng hoàng.

Thứ Hai, Hà vừa đến còn bẽn lẽn đứng phía ngoài sảnh chưa dám bước vào, thì đã có người đàn ông khoảng trên năm mươi tuổi, tóc hoa râm đi từ trong công ty ra vồn vã hỏi:

- Cháu Hà đến thực tập phải không? Vào đi cháu!

?Hà nhìn người đó ngạc nhiên và nghĩ bụng sao cô Nga trẻ đẹp thế mà lại lấy ông chồng già thế này? Hà lí nhí trả lời người ấy:

?- Vâng, chào bác, cháu là Hà, học sinh Ngoại thương, cô Nga xin cho cháu về đây thực tập ạ?

Người đó hỏi lại:

- Cô Nga nào?

- Dạ cô Nga dạy cùng trường với mẹ cháu ạ.

- À, ra thế.

?Hà thấy có điều gì không ổn liền hỏi lại:

- Thế cô Nga chưa nói với bác ....

?Không để cho Hà hỏi hết câu, người đàn ông kia đã cười bảo:

? - À phải rồi, cô Nga có nói rồi, bác là bạn thân của bạn cô Nga đây!

?Thì ra thế, ông này không phải là chồng của cô Nga, mà chỉ là bạn của bạn cô Nga thôi.

Ông dẫn Hà vào một phòng làm việc rộng mênh mông mà chỉ kê

mỗi một bàn làm việc và một bàn nước tiếp khách, bảo Hà ngồi, lấy nước mời Hà uống, rồi hỏi:

- Hồi này mẹ cháu có được khỏe không?

- Bác biết mẹ cháu ạ? – Hà hỏi lại.

?- À không... là bác nghe bạn cô Nga nói cháu chỉ có hai mẹ con sống với

nhau, còn bố cháu đã sang Canada sống với chị cháu và anh rể rồi phải không?

?- Vâng ạ! – Hà khẽ đáp và thoáng thấy bực mình. Cái nhà cô Nga này chỉ nhờ xin cho thực tập mà lại đi nói cả những chuyện chẳng hay ho gì của nhà mình cho cơ quan họ biết làm gì cơ chứ. Thật đúng là mấy cái bà lúc nào cũng chỉ thích “buôn dưa lê” mách nẻo là không ai bằng. Nhà Hà, có ba chị em, thì chị của Hà và thằng em trai đều đi du học bên Mỹ, chỉ có Hà là học đại học trong nước. Bố mẹ Hà không hợp nhau nên cứ lục đục cãi nhau hoài. Ngay khi bố vừa nghỉ hưu thì chị của Hà cũng tốt nghiệp và kết hôn với một người bạn cùng lớp là Việt kiều bên Canada, bố sang dự đám cưới rồi ở liền bên đó với anh chị ấy đã mấy năm rồi chưa về, nên bây giờ chỉ còn hai mẹ con Hà sống với nhau.

?- Cháu uống nước đi! - Người đó giục làm Hà bừng tỉnh dứt khỏi dòng suy nghĩ và hỏi:

- Bác làm ở phòng nào ạ?

- Bác ngồi ngay tại phòng này.

- Không, là cháu muốn hỏi bác biên chế ở phòng nghiệp vụ nào cơ ạ?

- Bác chẳng biên chế ở phòng nghiệp vụ nào cả.

- Thế bác làm gì ở đây ạ?

- Cháu thử đoán xem nào?

Suy nghĩ một lát, Hà mạnh dạn nói:

- Bác làm thư ký giám đốc, đúng không?

Nghe vậy ông ta cười phá lên và bảo:

- Con gái thông minh lắm, đoán giỏi đấy! Chỉ thừa hai chữ thôi....

Hà tròn xoe mắt ngạc nhiên hỏi lại:

- Thế ra bác là giám...

- Đúng, bác là Tổng giám đốc của VINAMAPROTEXCO.

Tối hôm đó, vừa về đến nhà Hà đã rối rít khoe với mẹ rằng được thực tập ở đây tốt cực. Mà bạn cô Nga là ai mà lời nói có trọng lượng thế. Hôm nay con đến, Tổng giám đốc VINAMAPROTEXCO ra tận cửa đón con như một thượng khách nhé!

Mẹ tủm tỉm cười hỏi:

- Thế ông ấy có hỏi gì con không?

- Có chứ, hỏi nhiều lắm. Mà cô Nga nói với bạn cô ấy, rồi bạn cô ấy lại

nói hết cho ông ấy biết về hoàn cảnh nhà mình có đỡ không cơ chứ.

Mẹ bảo:

- Chẳng sao con ạ, hay đỡ gì thì mình làm ở đó trước sau người ta cũng biết. Mà hoàn cảnh nhà mình có gì mà phải dẫu.

- Chẳng phải là dẫu, nhưng con chỉ đến thực tập mấy tháng chứ có phải xin việc ở đấy đâu mà cần phải công khai lý lịch với người ta.

- Biết đâu con thực tập tốt, rồi người ta sẽ xin con về đấy công tác thì sao?

- Hôm nay Tổng giám đốc cũng hỏi con sau này có muốn về đây làm việc không? Con bảo không, cháu chỉ muốn được đi dạy học như mẹ cháu.

Mẹ vội hỏi:

- Thế ông ấy bảo sao?
- Ông ấy chỉ cười và bảo thế cũng tốt.
- Ông ấy còn hỏi gì nữa không?
- Ông ấy hỏi hỏi này mẹ cháu có khoẻ không. Mà mẹ ạ hình như ông

Tổng giám đốc này bị vợ bỏ hay sao ấy.

- Sao con lại nói thế?
- Vì con hỏi bác gái làm ở đâu ạ, thì ông ấy bảo bác gái bỏ đi lấy người

khác từ lâu rồi.

- Ông ấy đã lấy vợ bao giờ đâu mà có bác gái bỏ đi lấy người khác?
- Mẹ cũng biết ông ấy ạ?
- Là nghe cô Nga bảo vậy, chứ làm sao mẹ biết được. Thôi con

thay quần áo, rửa tay rồi vào ăn cơm đi.

Mới thực tập được gần một tháng ở VINAMAPROTEXCO mà nhận thức về kỹ thuật ngoại thương của Hà được củng cố vững chắc và nâng cao hơn hẳn. Các phương thức mua bán ngoại thương cơ bản học trong trường Hà thường được điểm cao, cứ tưởng nắm rất vững rồi, nhưng về đây làm thực tế mới biết nhiều chi tiết trong mua bán quốc tế mình hiểu chưa đúng lắm. Được các anh chị trong phòng xuất nhập khẩu hướng dẫn từng qui trình công việc, rồi lại được Tổng giám đốc trực tiếp kiểm tra, sửa chữa và giảng giải chi tiết cho từng bước tiến hành ra sao, Hà đã hiểu thêm và sáng ra nhiều lắm. Lúc đầu đến thực tập Hà định là chỉ mỗi tuần đến cơ quan

vài lần xin số liệu, hỏi qui trình công việc rồi về tự viết luận án, lúc gần kết thúc thực tập mang đến nhờ cơ quan nhận xét, đóng dấu để về nộp cho trường là xong. Nhưng ngay từ tuần đầu đến cơ quan làm việc, học được quá nhiều điều mới mẻ và bổ ích, Hà lại thấy rất hứng thú, nên ngày nào cũng đến cơ quan làm việc đúng giờ như cán bộ chính thức của cơ quan vậy. Hôm đầu Hà xin với Tổng giám đốc cho về phòng xuất nhập khẩu, nhưng ông bảo cứ ngồi ở đây làm thư ký cho bác sẽ nắm được hết mọi công việc của phòng xuất nhập khẩu và các công việc liên quan đến xuất nhập khẩu của các phòng tài chính kế toán, kế hoạch vật tư, vận tải... nữa. Thấy ông quan tâm đến mình rất đặc biệt, nếu không muốn nói là có phần thái quá, Hà nghĩ rằng chắc bạn cô Nga, người xin cho Hà về đây thực tập mà ông nói là bạn thân của ông phải là người rất thân thiết với ông hoặc là cấp trên của ông thì ông mới dành cho Hà sự ưu ái như thế. Nhưng với những cử chỉ thân mật và nhất là ánh mắt đắm đuối của ông nhìn Hà, thì Hà khẳng định rằng ông rất thích Hà. Biết vậy nên Hà luôn giữ một khoảng cách nhất định với ông. Hôm đầu tiên, nghỉ trưa Hà định về nhà ăn cơm rồi chiều lại đến, nhưng ông bảo bác đã báo cơm cho cháu rồi, ở đây chế độ bữa trưa miễn phí cho toàn bộ cán bộ công nhân viên, khách đến làm việc và cả học sinh đến thực tập. Thế là Hà đành ở lại định xuống nhà ăn, thì ông lại bảo thực tập làm thư ký giám đốc là phải thực tập cả công việc phục vụ cho giám đốc ăn uống, nghỉ ngơi. Hà hỏi cháu phải xuống nhà ăn bưng cơm lên cho bác chứ ạ? Thì ông lại bảo việc ấy có người khác làm rồi, thư ký chỉ “phục vụ” là ngồi ăn cùng giám đốc thôi. Bảo là phải phục vụ giám đốc, nhưng ngồi ăn cùng giám đốc lại “bị người khác phục vụ” từ A đến Z, chẳng được mó tay làm việc gì cả. Ăn xong ông bảo

cháu lên gác trên nghỉ trưa đi. Rồi ông gọi chị phục vụ đưa Hà lên một phòng rất sang trọng và đầy đủ tiện nghi. Chị phục vụ bảo phòng nghỉ này của Tổng giám đốc chưa ai được vào đâu, cô là người đầu tiên đấy.

Hà rất lo lắng, chắc ông ta đẩy mình lên đây rồi tí nữa sẽ mò lên thôi, phải làm sao để chống đỡ với những loại giám đốc “dâm dê” này đây? Thấp thỏm chờ đợi và sợ hãi nên Hà chỉ ngồi ở ghế, cầm cái điều khiển từ xa bấm màn hình TV tinh thể lỏng trên tường hết kênh này đến kênh khác, nhưng chẳng có tâm trí mà dừng lại để xem kênh nào cả. Hà cũng không dám ngả mình nằm xuống cái giường cá nhân được phủ ga trắng muốt, sợ ngủ quên đi rồi ông ấy mò lên thì có mà “bó tay chấm com”! Ăn cơm xong chưa kịp uống nước, nhưng Hà cũng không dám động đến bất kỳ một loại nước giải khát nào được bày cả đống trên bàn. Hà cảm thấy rùng mình vì hơi lạnh của hệ thống điều hoà tổng toả ra từ các khe hở trên trần nhà. Hà phải mở hé cửa cho hơi lạnh thoát bớt ra ngoài. Chờ mãi cũng chẳng thấy ông ta lên. Nhìn đồng hồ còn mười lăm phút nữa mới hết giờ nghỉ trưa, nhưng Hà đã tắt đèn và TV rồi nhẹ nhàng bấm chốt cửa phòng ra ngoài, vào thang máy xuống phòng Tổng giám đốc. Vừa thấy Hà vào, ông đang cầm cúi phê duyệt công văn liền ngẩng lên hỏi:

- Cháu có ngủ được không mà xuống sớm thế?
- Dạ, có ạ!

Hà hỏi ông:

- Bác không nghỉ trưa ạ?
  - ?Buổi trưa bác ít khi nằm ngủ, hôm thì phê duyệt các loại trình ký, khi thì tiếp khách, hôm nào rảnh thì ngồi đây xem báo thôi.

Hà nghĩ bụng chắc ông nhường phòng cho Hà ngủ, nên ông mới nói thế. Trưa hôm sau, cơm xong ông lại giục Hà lên gác ngủ đi, Hà liền bảo mời bác đi nghỉ đi ạ, cháu không quen ngủ trưa đâu. Ông bảo vậy thì ngồi đây nói chuyện với bác. Ông hỏi Hà đủ thứ chuyện, từ chuyện học hành, bạn bè, rồi chuyện sức khỏe... nhưng tuyệt nhiên ông không đả động gì đến chuyện gia đình Hà cả. Đang ngồi đối diện qua một cái bàn làm việc nói chuyện với nhau, thì ông bảo:

- Lại đây bác nhờ một tí.

Hà cảnh giác đứng lên, đang lưỡng lự chưa dám tiến sang gần phía ông, thì ông lại bảo:

- Nhỏ giúp bác mấy cái tóc sâu đi nào!
- Đầu bác trắng xoá thế này nhỏ làm sao cho hết được ạ?
- Thì cứ nhỏ được cái nào hay cái ấy!

Không thể từ chối được, Hà đành miễn cưỡng tiến lại sau ghế ông ngồi, khẽ đưa tay lên nhỏ cho ông từng sợi tóc bất kỳ nào. Ông ngồi nhắm mắt như có vẻ đang mê hưởng khoái cảm lâng lâng của động tác tay Hà chạm vào mái tóc ông. Hà hỏi ông:

- Sao bác không bảo con bác nhỏ cho bác ạ?
- À có ... nhưng con bác nó đi học xa rồi?
- Đi học nước ngoài ạ?
- Ừ ừ... đi học nước ngoài!....

Từ hôm ấy trở đi, nếu trưa nào không bận tiếp khách, hoặc không bận duyệt trình ký gấp là ông lại bắt Hà nhỏ tóc cho ông. Nhưng cũng may, ông chỉ ngồi nhắm mắt để hưởng cảm giác lâng lâng mà Hà đem lại cho ông, chứ ông tuyệt nhiên không động gì đến Hà cả.

Một hôm trước khi ra về, ông bảo Hà về nói với mẹ, ngày mốt phải vào Thành phố Hồ Chí Minh dự hội thảo với bác hai ngày đấy nhé.

Hà rất mừng là có dịp được đi thăm Sài Gòn, một thành phố mà Hà chỉ nghe chứ chưa có dịp nào được đến, nhưng Hà lại nghĩ ngay rằng phải đi thắp tùng giám đốc qua đêm ở xa liệu có gì nguy hiểm không đây? Hà ngập ngừng nói:

- Thưa Tổng giám đốc, cháu sợ mẹ cháu không cho đi đâu ạ.
- Đi công tác chứ có phải đi chơi đâu mà mẹ không cho đi? Để bác nói với mẹ cháu cho.

- Thôi khỏi ạ, để hôm nay cháu nói với mẹ cháu xem sao đã.

Hôm đó Hà về nói với mẹ là Tổng giám đốc bắt con phải thắp tùng ông ấy đi dự hội thảo trong Sài Gòn hai ngày đấy mẹ ạ, thì mẹ lại rất hào hứng bảo thế thì tốt quá còn gì, bỗng dưng được đi du lịch miễn phí còn ai bằng nữa. Hà phụng phịu nói:

- Thế mẹ không lo người ta “làm thịt” con gái mẹ rồi “xơi tái” à?
- Vớ vẩn, người ta bằng bố chị đấy, đừng có nói hỗn hào!
- Mẹ đúng là hay tin người, già rồi nên chẳng hiểu gì với những ông giám đốc thời mở cửa cả. Con đi nếu xảy ra chuyện gì mẹ đừng trách nhé?

Mẹ cười và bảo:

- Xảy được ra chuyện gì với ông Tổng giám đốc đó thì mẹ mừng quá.

Hôm sau vừa đến cơ quan ông Tổng giám đốc đã hỏi:

- Mẹ cháu bảo sao?
- Dạ, mẹ cháu bảo phải đi công tác thì đi, nhưng phải cảnh giác giữ gìn cẩn thận, đừng để xảy ra chuyện gì ạ

Tổng giám đốc mỉm cười, bảo:

- Bà ấy nói thế thật à? Bảo bà ấy xảy ra chuyện gì Tổng giám đốc chịu trách nhiệm với bà ấy, được chưa?

Chuyến đi công tác Sài Gòn lần ấy, lý do phải thắp tùng Tổng

giám đốc dự những cuộc tiếp tân quan trọng với các đối tác quốc tế, thư ký Tổng giám đốc phải ăn mặc lịch sự cho hợp một thời trang, nên trước hôm lên đường Tổng giám đốc bắt hai chị vào loại ăn diện nhất cơ quan lôi Hà đi suốt cả buổi chiều vào các cửa hiệu thời trang mua sắm cho Hà không biết bao nhiêu là “hàng hiệu” đắt tiền từ váy áo, áo, giày tất đến son phấn, vòng nhẫn... làm Hà toát cả mồ hôi vì sợ và bảo thôi thôi các chị ơi, nhà em không có tiền để chi trả cho những thứ này đâu! Hai chị bảo lo gì đã có “Liên Xô” chịu tất. Hà trở mặt ngạc nhiên chẳng hiểu gì cả, hỏi lại:

- “Liên Xô” nào cơ ạ?

Hai chị cười ngặt nghẽo, bảo:

- “Liên Xô” là Tổng giám đốc chứ còn “Liên Xô” nào nữa? Sao em khờ thế? Em cứ từ chối để cho các chị bị đuổi việc à?

Khi vào Sài Gòn rồi, Tổng giám đốc phát hiện ra Hà còn chưa có đồng hồ, thế là ông lại bắt Hà theo ông ra siêu thị để sắm. Hà bảo không cần đâu, cháu có điện thoại di động rồi, xem giờ lúc nào mà chẳng được. Tổng giám đốc rút khoát không đồng ý, ông bảo thời buổi này ai cần gì xem giờ bằng đồng hồ, mà là trang sức của người con gái có kiến thức, có thu nhập ở một công ty giàu có, là bộ mặt của cơ quan cháu hiểu không? Hà đành phải chiều ông đến quầy bán đồng hồ. Hà chỉ tay cái ghi giá hơn một trăm ngàn, ông phẩy tay bảo không được để bác chọn cho. Rồi ông yêu cầu nhà hàng chọn cho một chiếc đồng hồ nữ Thụy Sĩ có giây đeo bằng vàng thật, giá một ngàn năm trăm đô la và bắt Hà phải đeo ngay vào để tối nay đi tiếp khách cùng ông. Hà thừa biết chiêu bài cái gì cũng “để phục vụ tiếp khách” của ông, chẳng qua là cái cớ để “thôn tính” mình bằng kinh tế đây. Trò chơi ngông của mấy ông đại gia thời nay, báo chí

chẳng đã nói mãi rồi Hà còn lạ gì nữa. Thôi bây giờ chẳng thể từ chối được thì cứ phải tạm thời nhận hết vậy, khi nào kết thúc thực tập Hà sẽ trả lại ông nguyên vẹn để ông biết Hà không phải là loại con gái dễ mà mua chuộc được bằng vật chất đâu nhé.

Tối đó Hà phải tháp tùng ông mời cơm hai vợ chồng một thương gia Ả Rập tại khách sạn Rex. Chiều ý ông Hà mặc chiếc váy liền áo hở nửa ngực màu trắng muốt, mà hai chị cơ quan sắm cho trước hôm đi. Hà còn trang điểm phấn son, tô môi, kẻ lông mày khá công phu và đeo chiếc lắc vàng dòng có hai chữ LT hoa lồng vào nhau (Hôm đó Hà đã bảo hai chị lấy chiếc có chữ TH viết tắt của tên Thu Hà, nhưng hai chị nhất định không chịu, cứ phải lấy chữ LT, vì dạn thế - L là tên tắt của Tổng giám đốc, còn T là tên ai mà cũng cùng có chữ cái viết tắt như mẹ mình nhỉ?) Tối đó trông Hà lộng lẫy như một nàng công chúa, đi bên cạnh Hoàng đế Tổng giám đốc. Bà vợ ông khách Ả rập cứ khen ông Tổng giám đốc có cô thư ký vừa thông minh vừa xinh đẹp tuyệt trần. Ông Tổng giám đốc liền pha trò với khách “ She’s my daughter!” (Cô ấy là con gái tôi đấy!). Bà khách lại thảng thốt:

- Ô, hử nào mà trông cô ấy có nhiều nét giống ông quá!
Thấy Tổng giám đốc như phồng cả mũi vì sung sướng, Hà nghĩ thật đúng là “mồm cá chép, mép ngoại thương” có khác. Chắc bà khách này cũng học đại học ngoại thương, đang áp dụng bài học “lấy lòng khách hàng bằng cách khen ngợi, tặng bốc” trước khi vào đàm phán đây.

Lần đi công tác đó, Tổng giám đốc chăm sóc Hà, chiều chuộng Hà quá nhiệt tình chu đáo, nhưng chưa hề bộc lộ một hành động, cử chỉ nào thân mật đến mức sàm sỡ cả, trái lại rất lịch lãm, quân tử và có

phần tử ra như kẻ cả bề trên. Thật đúng là những thương gia dày dạn thương trường thì cũng dày dạn tình trường có khác. Rất đằm đạm, từ tốn để chiếm lĩnh mục tiêu từng bước có bài bản bằng chiến thuật mưa dầm thấm sâu, vừa gây ảnh hưởng bằng tình cảm cao thượng, vừa kết hợp với “xâm lược” bằng kinh tế, để đến lúc đối phương không còn đường lui nữa mới tung ra đòn quyết định. Nhưng với Hà này thì đừng có hòng, hãy đợi đấy, vở quýt dày đã có móng tay nhọn cho mà coi nhé!

Quả nhiên nhận định của Hà không hề sai, mới đi Sài Gòn về được một tuần, ông lại bảo Hà:

- Mai cháu đi làm đem sổ hộ khẩu và giấy chứng minh nhân dân đến cho phòng tổ chức họ làm hộ chiếu để tuần sau đi công tác Nhật Bản và Hàn Quốc với bác nhé.

Ngay từ khi bước chân vào trường Đại học Ngoại thương, Hà đã mong có ngày được bước chân ra khỏi biên giới hình chữ S, bây giờ ước mong ấy đã đến với Hà thật đột ngột và dễ dàng, mà lại khởi đầu bằng việc đặt chân lên đất nước mặt trời mọc, rồi tiếp đến viên ngọc Bắc Á còn gì bằng nữa. Hà hồi hộp quá. Không biết nên nhận đi với Tổng giám đốc hay từ chối. Đây chắc hẳn là đòn quyết định của ông ấy rồi, đi ra nước ngoài một mình bên ông ấy, thì làm sao mà cưỡng lại được những chiêu ma quái cao thủ của ông ta, khi đã “bị” rồi chỉ còn cách mà chạy theo van xin ông ta cưới cho chứ còn biết làm sao nữa. Chỉ thoáng suy nghĩ như vậy thì ý chí của người con gái có bản lĩnh đã thắng thế ngay ham muốn cháy bỏng từ lâu trong lòng. Hà liền cười từ chối khéo:

- Cảm ơn Tổng giám đốc, nhưng mẹ cháu chẳng bao giờ cho đi xa thế đâu ạ.

Nghe vậy, ông Tổng giám đốc có vẻ không hài lòng và xẵng giọng:

- Cái con bé này, đang tập là cán bộ nhà nước rồi mà lúc nào cũng như trẻ con ấy hử? Đi công tác chứ đi chơi đâu mà lúc nào cũng mẹ không cho, mẹ không cho! Để bác sẽ nói với bà ấy.

- Cháu nói thật đấy, mẹ cháu không bao giờ cho cháu đi như thế đâu- Hà kiên quyết từ chối.

Ông Tổng giám đốc càng bực mình, liền nói rút khoát như ra lệnh:

- Thôi được, bây giờ bác phải lên Bộ họp, lúc về bác sẽ đến thẳng nhà cháu gặp mẹ cháu để lấy sổ hộ khẩu và giấy chứng minh nhân dân của cháu.

Hà sững sờ trước câu nói kiên quyết của ông, chỉ còn biết lí nhí nói:

- Bác biết nhà cháu ở đâu mà đến!

- Địa chỉ ở mồm ấy chứ còn ở đâu, lo gì không biết!- Nói rồi ông đi liền.

Ông vừa đi khỏi, Hà đã cuống cuống khép cửa phòng Tổng giám đốc lại, gọi điện về nhà báo cho mẹ:

- Alô, mẹ ơi nguy rồi. Tổng giám đốc lại bắt con theo ông ấy đi công tác ở Nhật Bản và Hàn Quốc, con từ chối bảo mẹ cháu không cho đi. Ông ấy dùng dùng bảo chiều nay đi họp trên Bộ về, sẽ đến thẳng nhà mình gặp mẹ lấy hộ khẩu và giấy chứng minh nhân dân của con để đi làm hộ chiếu đấy. Mẹ nhớ phải kiên quyết từ chối mẹ nhé!

Đầu dây bên kia tiếng mẹ cười khanh khách bảo:

- Thì ông ấy muốn đến cứ để cho ông ấy đến, xem có lấy được không? Lo gì hả con?

Nghe vậy, Hà biết là mẹ cũng đồng ý như mình rồi, nên Hà mới yên tâm. Tuy vậy chiều đó Hà vẫn về sớm 30 phút để bàn bạc kỹ

thêm với mẹ trước khi ông ấy tìm đến. Nhưng mới về gần đến nhà, Hà đã thấy chiếc xe TOYATA màu đen của Tổng giám đốc đỗ chắn lối vào sân nhà mình rồi. Hà hồi hộp quá, liền dựng xe máy ngoài tường rào, khẽ khàng lách vào sân, nhòm qua cửa sổ thấy mẹ và ông ấy đang ngồi nói chuyện với nhau rất thân mật bên mâm cơm thịnh soạn bao nhiêu là các thứ đồ ăn. Quái sao hôm nay có chuyện gì mẹ lại làm cố nhỉ? Bỗng ông Tổng giám đốc đứng lên đi lại trong phòng, nhìn đồng hồ như có ý sốt ruột. Thấy vậy mẹ nói:

- Bây giờ mới tan tầm, phải mười lăm hai mươi phút nữa nó mới về đến nhà.

- Thế em đã nói hết sự thật cho nó biết chưa? - Tổng giám đốc hỏi mẹ.

- Diên à? Phải từ từ đã chứ.

- Thế bố nó có nghi ngờ gì không?

- Còn nghi ngờ thôi à? Ông ấy bỏ đi vì thấy nó càng lớn lên thì cái mặt nó càng như cái bản photocopy từ mặt anh ra đấy!

- Thật vậy sao?

- Chứ còn sao với giảng gì nữa. Em mà thèm nói dối anh à? Nghe đến đây, không thể kìm nén thêm được nữa Hà hét lên:

- Có đúng sự thật như vậy không hả trời?

Chỉ hét được câu như vậy rồi Hà gục xuống sân, khóc nức nở. Cả ông Tổng giám đốc và mẹ Hà từ trong nhà lao ra mỗi người xốc một bên, vực Hà đứng dậy, cùng cuống cuống an ủi Hà “ Bình tĩnh! Bình tĩnh đã con!”.

Nghe tiếng Hà hét, mọi người quanh mấy nhà hàng xóm vội chạy ra ngó xem có chuyện gì, thì chỉ thấy một một cô gái đứng giữa một tay bá vào cổ người đàn ông và một một tay bá vào cổ người

đàn bà, cả ba đứng nghiêm trang như bức tượng mô tả gia đình hạnh phúc in dưới bóng nắng chiều tà giữa sân.

Viết tại Nhà máy gang cầu Thiên Phát (Tiên Du, Bắc Ninh)

Tháng 11/2009

Đào Phong Lưu

Đào Phong Lưu

Mã Tóc Xoăn

Hồi I

(hay HẬU SỐ ĐỎ & GIÔNG TỎ)

**MỜI TIỆC GIỖ, MÃ TÓC XOĂN MƯU LỢI
MỰƠN CHÉN SAY, TỔNG GIÁM ĐỐC BÁO THÙ**

Để chạy cái chức Giám đốc CÔNG TY XUẤT NHẬP KHẨU NGƯỜI hay còn gọi là Trung tâm Hợp tác lao động Quốc tế và Phát triển việc làm gì gì đó, mà mới vừa đánh hơi được nguồn tin mật từ Tổng công ty rò rỉ ra là sẽ sắp được thành lập, Lê Hữu Mã tức Mã “Tóc Xoăn” muốn tranh thủ sự ủng hộ trong “tứ trụ triều đình” của Tổng, nên nhân ngày giỗ của ông nội nó là cụ “Đốc Tờ Xuân”, tức Xuân Tóc Đỏ, nó đã tìm cách mời bằng được tất cả những người có máu mặt mà nó bảo là “bà con thân thích” có dây mơ rễ má là họ hàng với nó trên Tổng đến dự. Gồm có ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tạ Tấn Um tức Tùm Lum, con trai trưởng của đôi vợ chồng anh em ruột đồng huyết thống Long, Tuyết, tức cháu đích tôn cụ Nghị Tạ Đình Hách với bà cả; ông Tổng giám đốc Tống Văn Chúi, tức Chúi rỗ, con trai thứ ông “Em Chã”, tức cháu đích tôn bà mẹ tây “tiết hạnh khả phong” Phó

Đoan; bà Phó Tổng giám đốc, kiêm bí thư Đảng uỷ Lê Thị Hoa Mai, tức Ma đăm Le, cháu gái ngoại bà Thị Mịch vợ lẽ thứ 12 của ông dân biểu Hách; bà Trưởng phòng Tổ chức nhân sự Lưu Thị Đan Hạnh, tức Lưu Đành Hạnh, cháu ngoại ông Tuýp phờ nờ (TYPN); ông Chủ tịch công đoàn kiêm Trưởng Ban sinh đẻ có kế hoạch Lò Văn Tình, tức “Tình dự án xanh”, cháu ngoại ông bà Văn Minh, tức chắt ngoại cụ Cố Hồng “Biết rồi, khổ lắm, nói mãi”; bà chủ tịch Hội Liên hiệp phụ nữ, kiêm trưởng Ban nữ công gia chánh, kiêm y tá trưởng cơ quan Sơn Thị Sơn, tức “Sơn hót”, cháu ba đời Cụ Lang Tỳ hay Lang Phế chẳng rõ, v.v... Để buộc những người được mời nhất thiết phải đến ăn giỗ ông Xuân Tóc Đỏ của nó, Mã Tóc Xoăn đã nghĩ ra một quái chiêu thật êm ái và lịch sự là thủ tục mời ăn giỗ cứ như thể là mời dự lễ cưới vậy. Có nghĩa là cũng giấy mời đỏ rắc nhũ vàng kèm theo bao chè, túi mút sen nhỏ. Nhưng có khác là giấy mời đám cưới chỉ có kèm theo mẫu giấy nhỏ “phiếu bé ngoan” tức phiếu mời “dự bữa cơm thân mật”, còn giấy mời dự tiệc giỗ nhà Mã Tóc Xoăn được thay bằng một “hồng bao” nhỏ trong đó nó nhét vào những “tờ xanh” mới cóng còn cạo râu được, với số lượng nhiều ít tùy theo trọng lượng lời phán và lá phiếu sẽ ủng hộ nó của những “bà con họ hàng” trên Tổng. Đưa rồi, nhận rồi ai nỡ từ chối không đến ăn cỗ nhà nó, ai nỡ không ủng hộ nó một phiếu miễn phí, mà nào có “mất gì của bộ” đâu!

Thật quả là Mã Tóc Xoăn đã tính toán như... thần linh ông nội Xuân Tóc Đỏ của nó, những người “bà con họ hàng” trên Tổng đều đến đầy đủ cả. Trước khi bưng mâm, nó đứng xun xoe, gãi đầu gãi tai trước “bà con họ hàng” thực khách, có mấy nhời phi lộ rằng thì là:
- Kính thưa các bác, các chú, các cô, các anh chị trong gia tộc trên

Tổng, hôm nay nhân ngày kỵ huý lần thứ 50, tức là vừa tròn một phần hai thế kỷ của cụ Đốc Xuân, ông nội cháu, cháu kiếm lương cơm nhạt, kính mời mọi người đến xum họp đoàn viên để tưởng nhớ đến vong hồn cụ Đốc mà thương tình ủng hộ giúp đỡ cháu...

Đang nói dở, liền bị ông Chủ tịch Tùm Lum, xía vô cắt ngang:

- Quái lạ, cái nhà anh Mã này nhớ nhầm hay sao chứ cụ Đốc nhà anh bị Địch họ xử bắn vào cái năm Cải Cách, thì nay phải là năm mười một năm chứ nhỉ?

- Dạ thưa, bác Chủ tịch dậy chí phải ạ và công nhận là bác có cái trí nhớ tuyệt vời đấy. Nếu tính theo cách tính trồng cây hai đầu đường thì năm nay đúng là kỵ huý lần thứ 51 của cụ Đốc nhà cháu. Nhưng ngặt nỗi độ này năm ngoái cháu phải đi công tác nước ngoài với chú Tổng, thành thử cháu phải áp dụng cách tính trồng cây một đầu đường cho nó ra năm nay là năm chẵn, để cháu có dịp được mời mọi người đấy ạ.

- Vẽ!- Ông Tổng giám đốc Chúi rồi góp lời - Anh đã có lòng thì chúng tôi có bụng, đến đánh chén thì giỗ năm nào mà chẳng được - Rồi ông lại chổng mặt sang nói với các vị thực khách chiếu trên - Nhân đây tôi cũng nhắc nhở mọi người nên nhớ cho là bác Ngựa, bố anh Mã đây vừa là liệt sĩ vừa là con liệt sĩ nữa đấy! Tức là cụ Đốc Xuân tuy có bị Địch Cải Cách qui oan, bắn nhầm, nhưng đã được công nhận là liệt sĩ từ hồi Sửa Sai rồi, có bằng Tổ quốc ghi công hẳn hoi, còn lòng trong khung kính sờ sờ ra kia kìa, các ông không có mắt sao mà được cháu nó mời đến đây, đã được ăn, được gói, lại chỉ nói bậy bạ!

Bị đốp thẳng vào mặt, ông Chủ tịch hội đồng quản trị Tùm Lum giận tím người, liền quặc lại:

- Này, ông Chúí min tu, ông bảo ai “nói bậy bạ”? Đừng có mà láo với thằng này là không xong đâu đấy nhé!

Ông giám đốc đứng lên sừng sộ:

- Tôi bảo ông nói bậy bạ đấy! “Không xong” thì ông định làm gì tôi nào?

Thấy chiến sự có thể nổ ra dữ dội ngay trước khi vào cỗ, khổ chủ vội vàng chấp tay nói như van lơn:

- Thôi, thôi cháu xin cả hai cụ bớt nóng, lỗi tất cả là ở tại cháu tính nhảm, mong hai cụ tha lỗi. Vì sự đoàn kết nhất trí trong Tổng công ty cũng như sự êm ấm trong gia tộc, mong các cụ bỏ quá đi cho!

Rồi tất cả mọi người đều xúm vào can ngăn, mỗi người góp một lời phân tích thêm điều hơn lẽ thiệt, hai ông trùm mới chịu hạ hỏa, ngồi vào mâm.

Lẽ ra cứ chiếu theo ngạch bậc trên Tổng công ty cũng như ngôi thứ trong gia tộc thì hai ông Tùm Lum và Chúí rỗi phải cùng ngồi với nhau trên chiếu nhất mới phải phép, nhưng hôm nay, qua mấy nhời xô sát với nhau, ông Tổng giám đốc tỏ thái độ kiên quyết “bất cộng đái thiên” với Chủ tịch Hội đồng quản trị, nên đã tự hạ cố xuống “bình dân”:

- Thôi để tôi ngồi dưới này cùng các cháu cho quần chúng!

Khi nâng chén mọi người đều chúc cùng nhau đoàn kết, bỏ qua hiềm khích, hợp sức xây dựng Doanh nghiệp (Tổng Công Ty) ngày một lớn mạnh, thịnh vượng. Gia tộc cùng dựa vào nhau mà sống, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ v.v... Rồi thì rượu vào lời ra, mỗi mâm chuyển sang một đề tài khác. Ai cũng tranh nói, ai nói cũng hùng hồn, khúc triết... Nào là cả nước này, mà có nhẽ cả cái thế giới này chẳng đâu có được cái doanh nghiệp Nhà nước có đặc thù như

Tổng công ty nhà mình. Ấu cũng là nhờ vào công bao năm gây dựng, sắp xếp của Cụ Triệu (Ý nói ông Triệu “huỷ phân”, tức Triệu Huy Phần, nguyên Tổng giám đốc) mới được như ngày nay. Toàn bộ lãnh đạo chủ chốt trong Tổng công ty từ Chủ tịch Hội đồng quản trị, Tổng giám đốc, phó Tổng giám đốc, Trưởng các Phòng, Ban điều phi nội tắc ngoại, họ hàng, vây cánh, con cháu của Cụ cả. Trước ngày rời Tổng Công ty lên Bộ, Cụ Triệu đã mang tiếng là xây dựng ê-kíp gia đình trị theo kiểu gia đình trị của họ Ngô Đình ở miền Nam vào cuối thập kỷ 50 đầu thập kỷ 60 của thế kỷ trước. Nhưng Cụ Triệu đã thản nhiên bác lại lời cáo buộc này của Đoàn Thanh tra rằng “Vâng, đúng là tôi đã xây dựng nên khối đoàn kết nhất trí trong Doanh nghiệp từ những người hết lòng ủng hộ tôi, sẵn sàng hy sinh quyền lợi cá nhân, quyền lợi gia đình, họ mạc để một lòng một dạ xây dựng tập thể Tổng công ty thành một doanh nghiệp quốc doanh lớn mạnh bậc nhất trong ngành, hàng năm nộp ngân sách đều vượt chỉ tiêu kế hoạch. Không có tham ô, tiêu cực.. hỏi chúng tôi sai ở chỗ nào? Vi phạm vào qui định nào về chính sách sử dụng cán bộ của Đảng và Nhà nước?”. Đoàn thanh tra cứng họng, tẽn tò ra về. Rồi sau đó hết đoàn nọ đến đoàn kia lại về tìm hiểu, nghiên cứu “hiện tượng gia đình trị” mới lạ của VINAMAPROTEXCO, Tổng giám đốc Triệu Huy Phần không những chẳng bị kỷ luật gì như dư luận đồn thổi, mà còn được thăng tiến tiếp.

Mặc cho mọi người huyên náo bàn cãi thế cuộc, ca ngợi Cụ Triệu, ông Chủ tịch Tùm Lum và ông Tổng min tu sau lúc vặc nhau, là cứ tì tì uống rượu chẳng nói câu nào. Mỗi người đang theo đuổi một ý nghĩ khác nhau.

Ông Tùm Lum cho rằng “Chính sách gia đình trị” của Cụ Triệu có

cái hay là lôi kéo được con cháu, họ mạc vào Tổng công ty nhiều thật đấy, cất nhắc được khối người ra đấy, nhưng cũng có cái dở ẹc là cất nhắc nhất loạt những cán bộ ngang tuổi, ngang tài, ngang chức. Lúc Cụ còn tại vị thì tôn ti trật tự rậm rạp, nhưng giờ Cụ đi rồi mọi qui định bắt thành văn của Cụ cũng theo Cụ đi hết. Những hạng cá mè một lứa như ông và cái thằng Tổng giám đốc mặt rỗ như tổ ong bầu kia, khi Cụ còn ở Tổng công ty thì đều là Phó của Cụ, Cụ cho mỗi thằng phụ trách một mảng công việc khác nhau, chẳng thằng nào vướng đến thằng nào. Trước khi lên Bộ, Cụ đã đề nghị Bộ bổ nhiệm mình làm Chủ tịch Hội đồng quản trị, tức là người thay thế Cụ, người thay mặt Nhà nước làm chủ cái doanh nghiệp này, còn nó chỉ được Bộ bổ nhiệm là Tổng giám đốc, tức là người dưới quyền mình. Bây giờ theo luật mới, doanh nghiệp còn được quyền thuê giám đốc người nước ngoài kia mà, có nghĩa là nó chỉ là thằng làm thuê cho ông chủ chứ là cái đếch gì mà lúc nào nó cũng hậm hực, kèn cựa với mình thì còn ra cái thể thống gì nữa?

Ông Tổng min tu lại nghĩ, mọi công việc điều hành Tổng công ty đều một vai mình gánh vác, công chưa thấy đâu, tội lúc nào cũng nhăm nhăm qui cho Tổng giám đốc, lương lại ít hơn nó là Chủ tịch Hội đồng quản trị, thật chẳng công bằng chút nào. Đã ngồi chơi xơi nước, đọc báo suốt ngày, lại hưởng lương xù, bổng lộc no rồi mà không biết điều; việc gì trong Tổng công ty từ lớn đến bé cũng xía vô, cái gì cũng muốn phần hơn, luôn uống nước cả cặn, chẳng chịu nhường nhịn cho ai cái gì. Dự án nào, công trình nào, dịch vụ nào cũng đòi báo cáo báo mào, rồi phê duyệt phê diếc... rách việc. Mà thực chất có phải muốn biết để cùng nhau gánh vác lo liệu gì đâu, chỉ sợ người ta ăn một mình, rồi nhảy vô kiểm chác, rõ ghét. Chỉ tính từ

đầu năm đến nay thôi, có mấy cái công trình trọng điểm được sử dụng vốn ODA, mình đã phải nhường cả cái “pờ-rô-chếch” (project) bự cho anh em nhà nó tự tung tự tác rồi, mà vẫn không yên. Nó vẫn cứ chõ mũi vào mấy cái “pờ-rô-chếch” dưới Hải Phòng và trong Vũng Tàu của mình thì có cú không cơ chứ? Được, đã thế thì cứ việc ngồi đấy để rồi bố mày bày cỗ cho mà ăn sẵn, xem còn ngồi được đến bao giờ. Cái quả gian lận mua sắm thiết bị “sê-cần-hen” (second hand) của Tàu rồi khai là đồ mới của Ý cho “pờ-rô-chếch” miền Trung này, xoi của nhà nước hàng triệu đô la, bố sẽ bí mật cung cấp thông tin cho báo chí để họ khai ra, rồi xem có còn mà ngồi đấy hoạnh hoẹ được mãi nữa không?

Đang trong mạch suy nghĩ thì cái thằng Mã Tóc Xoăn đến mời rượu:

- Dạ thưa chú, cháu vừa được bác Um đại diện cho các cụ mâm trên cùng cạn một chén rồi, bây giờ xin chú cho phép cháu được cạn với chú một chén ạ.

- Ấy cái ông Um thì ông ấy vẫn quen uống cạn chén rồi, tôi xin chịu thua. Tôi bao giờ cũng chỉ uống một nửa thôi, không quen uống cả cạn thế được.

Bị xóc đều, ông Tùm Lum nóng tiết:

- Này lão Rõ, mày bảo ai quen uống cả cạn thế?

- Này này, đừng tưởng thằng này nhịn mà lán tới nhé. Ở đây còn có kẻ nọ người kia, có các con các cháu, đừng có nói năng mày tao chi tở vô văn hoá thế, mà chúng nó đi vệ sinh vào mồm ấy!

- À giỏi giỏi, có đứa nào quen ỉa vào mồm thì ỉa ngay vào mồm những thằng quen ăn bần cho tao!

- Đúng, đứa nào quen ăn bần thì cả cái Tổng công ty này ai mà chả biết. Ăn hết cái ngon rồi, xoi đến cả đồng sắt rỉ trong kho kia kìa.

- Thế đưa chớ nào chủ động làm văn bản trình lên Hội đồng quản trị cho bán thanh lý kho vật tư ứ đọng chậm luân chuyển nữa?
- Thằng này đề xuất đấy, nhưng là đề xuất bán cả toàn bộ vật tư tồn kho ứ đọng cho bên đối tác MACO, để họ đổi lại cho mình các chủng loại vật liệu xây dựng họ còn ứ đọng với giá rẻ mà mình đang cần dùng. Chứ thằng này không bao giờ đề xuất bán vật tư ứ đọng mà phải qua Chủ tịch Hội đồng quản trị duyệt từng định suất cả. Chớ nó cũng biết giá mỗi cái duyệt định suất ấy là bao nhiêu rồi!
- Là bao nhiêu? Bằng chứng đâu? Đừng có mà ăn nói hàm hồ cả vú lấp miệng em nhé! Chả nhẽ những người ở cái Tổng VINAMAPROTEXCO này, dễ thường người ta không tổng tông tông cái tay giám đốc MACO là em ruột vợ ông chắc? Đúng là một lũ ma cô, định dùng mẹo đổi vật tư đối lưu để gạt được thằng này chắc, còn lâu nhé!
- Thằng này đã gạt thì gạt cái đáng gạt, chứ chẳng thèm gạt ba thứ vật tư ứ đọng lẻ tẻ đâu nhé! Chẳng qua là Tổng mình đang cho thay lại các hệ thống thiết bị toa lét từ hố xí xôm cổ lỗ, bằng hệ thống tự hoại hiện đại, mà những thiết bị vệ sinh nhập ngoại bên MACO họ còn ứ đọng nhiều sẽ để lại giá rẻ cho. Cũng chỉ nghĩ đến lợi ích tập thể thì làm thôi, chứ thằng này làm đểch gì phải gạt đứra nào?
- Xin lỗi nhé, thế cái hệ thống hố xí xôm của Tàu, thì thằng chớ nào mới cho thay mới hồi năm ngoái, rồi năm nay lại định thay hệ thống tự hoại cao cấp?
- Có mỗi mấy cái hố xí mà cũng định mỗi năm sục một lần, thì ai mà làm ngơ đi được chứ?
- Cũ hay mới mà nó hỏng, nó tắc thì phải sửa chữa, phải thay thế. Qui chế Tổng công ty đã rõ ràng, các công trình, các dịch vụ nào trị

giá dưới một trăm triệu thì thằng này tự quyết, tự làm chẳng cần phải báo cáo báo mào, trao đi đổi lại với thằng nào cả nhé! Đừng có mà thò mũi vào cả mấy cái hồ xí trị giá chưa đến chín mươi chín triệu rưỡi này nữa nhé!

- Ai còn lạ đéch gì cái mẹo lách luật cũ rích của các ông nữa. Công trình thay mới nhà vệ sinh mỗi tầng là chín mươi chín triệu rưỡi, thử hỏi 30 công trình ở 30 tầng nhà trị giá nó sẽ là bao nhiêu? Ông tưởng tách nhỏ ra làm 30 công trình để ông tự tung tự hứng, thì sẽ không ai có quyền kiểm tra cái cách làm xiếc ma giáo của nhà ông phỏng?

- Cứ việc, xin mời! Còn nói về tách nhỏ công trình để qua mặt phê duyệt của cấp trên thì tôi còn phải gọi ông bằng cụ đấy! Hãy sờ lên gáy đi! Cái “pờ-rô-chếch” 35 triệu đô ở miền Trung mà theo qui chế phải Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, đã được băm nát vụn ra làm bao nhiêu cái “pờ-rô-chếch” con, để tránh sự phê duyệt của Nhà nước, của Bộ thì thằng nào làm xiếc đấy hả? Ông mà không lơ đi cho thì có thằng mọt gông.

- Tao thách đấy! Có giỏi thì lên ngay Bộ mà ton hót với Cụ Triệu đi, xem Cụ có khen hay Cụ lại vả vào mồm ấy.

- Đừng thách nhà giàu húp tương nhé! Đây chẳng phải ton hót với cụ Triệu hay ai cả. Thấy chuyện bất bằng thì phải báo cho những người họ có trách nhiệm, để họ đến san phẳng cái bất bằng ấy đi thôi.

- Gớm, anh hùng công minh chính trực nhỉ? Đây thách đấy!

- Được, hãy đợi đấy!

Rồi ông Tổng rồ buông chén bát, mở điện thoại di động:

- Alô, alô! Long đấy hả? Cho xe đến nhà Mã Xoăn đón tôi lên làm việc với P15, Bộ Công An ngay nhé!

Tất cả mọi người đều sửng sốt trở mắt nhìn ông Tổng giám đốc

nóng tính. Mã Tóc Xoăn vội vã nhảy vô van xin:

- Thôi, con xin chú bớt giận làm lành. Bác Chủ tịch quả cũng hơi nóng, mong chú bỏ qua cho, đều anh em trong nhà cả mà!

- Vâng, vâng, đúng đấy, toàn anh em trong nhà mà, xin cả hai ông bớt giận rồi xuýt xoa đi cho – Anh em, bà con thực khách xúm vào mỗi người một câu can ngăn, nhưng ông Tổng rồi vẫn hàm hàm gạt phắt mọi người ra, nói:

- Thằng Chúi này đã nói cái gì là làm cái ấy, mọi người hãy nhớ lấy! Rồi ông đứng dậy phăm phăm đi ra cổng, bước lên chiếc Toyota 3 chám màu đen, vừa “pin, pin” đến, rồi lại “pin, pin” vọt đi.

Mọi người nhìn ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum ái ngại lo lắng.

Thật là:

Muốn nhân tiệc giỗ xum vầy,
Ai ngờ men rượu kéo đầy hoạ vô.

Chưa biết ông Tổng giám đốc Chúi rồi đi tố cáo vụ việc tiêu cực của ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum với công an kinh tế, hay ông đến thẳng Thanh tra Chính phủ. Xin xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Mã Tóc Xoăn

Hồi II

**HỖ SINH VÌ ÔNG CHỒNG, MẮT KHÔNG ĐỜI XUÂN SẮC
DẪN DỨT CÙNG THẲNG TRẺ, ĐƯỢC THỎA MÁU NẠ
DÒNG**

Lại nói Tổng min, bỏ dở bữa tiệc, hùng hổ lên xe, dọa sẽ đến Bộ Công an tố cáo sai phạm của Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum. Thực tình thì hẳn cũng muốn giữ hoà khí, đoàn kết (dù chỉ là về hoà khí, đoàn kết bề ngoài) để tạo thế ổn định trong Tổng công ty, mà làm ăn cho nhẹ óc. Nhưng cái lão Tùm Lum ngày một tham lam quá đáng, không biết điều, lại còn dám ngang nhiên thách thức, thì hẳn phải cho một vố cho bố tức. Nhưng mà phải tố cáo với ai bây giờ cho hợp lý và có hiệu quả nhanh nhất nhỉ? Nếu tố nó thì liệu nó có để cho mình yên không? Mà theo qui chế của Luật khiếu nại, tố cáo vừa được Quốc hội ban hành, thì không được tố cáo vượt cấp, trừ trường hợp đặc biệt là người tố cáo đang bị cấp trên trực tiếp trù dập, khống chế. Mà mình thì có bị Bộ trù dập và khống chế đâu? Nên không thể bỏ qua Bộ mà tố cáo nó thẳng lên Thanh tra Chính phủ hay công an kinh tế được. Mình lại là Tổng giám đốc đang lãnh đạo điều hành một Doanh nghiệp Nhà nước tầm cỡ, thì không thể làm trái luật được, mà phải “sống và làm việc theo pháp luật” thôi. Có nghĩa là phải lên Bộ trước, vào thanh tra Bộ là đúng cửa nhất. Nhưng rồi Thanh tra cũng lại phải trình lên Cụ Triệu. Việc của VINAMAPROTEXCO mà chưa cho Cụ biết đã báo cáo Thanh tra trước, thế nào Cụ chẳng sẽ lại sặc cho một mẻ. Nghĩ lại câu thách thức của lão Tùm Lum “có giỏi thì lên ngay Bộ mà ton hót với Cụ Triệu đi, xem Cụ có khen hay Cụ lại vả vào mồm ấy” là có ý gì nhỉ? Thôi đúng rồi, chắc Cụ Triệu phải đứng đằng sau việc chẻ vụn “pờ-rô-chếch” này, chứ không thì cho kẹo lão Tùm Lum cũng chẳng dám làm bậy. Đã thế mà lại đi tố cáo thì có khác gì mó dái ngựa. Thôi, mặc kệ nó, chả chơi đại. Nghĩ vậy hẳn liền ra lệnh cho lái xe:

- Đến Mây Chiều!

Tại nhà Mã Tóc Xoăn, tiệc vẫn chưa tàn. Nhưng từ lúc Tổng rồ lên xe đi tố cáo, thì không khí chùng hẫng xuống, chẳng ai muốn động đũa động bát nữa. Chủ tịch Tùm Lum mở máy di động:

- Alô, Long hả, Bác Um đây,... ừ ừ.... không đến công an... vào Mây Chiều rồi à...tốt, tốt! Thế đã nhé!...- Lão gấp di động bỏ túi, rồi quay ra vui vẻ bảo mọi người:

- Thôi, cứ tiếp tục ăn uống vui vẻ đi! Biết ngay mà, cái đồ già dái non hột ấy, chỉ ra vẻ dọa thế thôi chứ cho kẹo cũng chẳng dám đi tố cáo. ... Vào Mây Chiều hú hí với mấy con đào non mắt xanh mỡ đỏ rồi! Thật đúng là cái đồ dâm dê!...

Nghe vậy mọi người cười rộ lên, rồi lại đua nhau “trăm phần trăm”. Độ

nửa giờ sau thì mới lần lượt giải tán. Khi mọi người ra về, Mã Tóc Xoăn lại đơn đả đứng ra cảm ơn một lần nữa, rồi bảo:

- Mời cô Mai ở lại cháu nhờ một tí.

Mọi người nháy nhau, mỉm cười bí hiểm. Mục Trưởng phòng Tổ chức cán bộ Đoàn Hạnh, nói đầy vẻ khiêu khích:

- Thôi “Madam Le” ở lại cho “cháu nó nhờ tí” nhé! Bọn này phẫn trước đây!

Bà Phó Tổng phát mạnh vào cái mông vĩ khụ của bạn một cái, nói chửia thẹn:

- Cái con nỡm này, liệu cái mồm đấy!

Mọi người vừa về hết, Mã Tóc Xoăn định kéo “cô” Phó Tổng vào cuộc mây mưa như mọi khi, thì lại có hai người khách, bạn của Mã tới. Trong khi chờ Mã tiếp bạn ngoài phòng khách, Mai vào phòng

máy lạnh bên trong nằm chờ. Nghĩ về cuộc đời và lai lịch cái tên mà ở Đành Hanh vừa gọi đùa, Mai mỉm cười sung sướng.

Madam Le là cái tên “Tây gọi” của Mai. Sở dĩ Mai có cái tên “Tây gọi” là bởi vì Mai phụ trách kinh doanh xuất nhập khẩu hay tiếp xúc làm việc với khách Tây, mà người Tây họ hay gọi họ chứ ít gọi tên như ta. Ông Tây bà đầm nào đến cơ quan làm việc cũng nói với cô thường trực câu tiếng Việt lơ lớ “Tôi cần gặp Madam Le”, lâu ngày cái tên “Tây gọi” ấy trở thành cả tên cho “ta gọi” nữa.

Mai từ trong Nghệ An, mới chuyển về công tác tại Tổng công ty, từ khi Cụ Triệu “huỷ phân” còn tại vị. Mai chuyển được từ Khu Bốn ra Thủ đô mà lại nhảy thẳng vào VINAMAPROTEXCO, cũng là nhờ có tí quan hệ dây mơ rễ má họ hàng với Cụ Triệu và Mai đã giúp Cụ “tìm lại được đứa con trai thất lạc”. Cụ Triệu là con trưởng của ông Giám đốc Đại Nam học hiệu Tú Anh, tức cháu đích tôn của bác Khoá Hiền. Mai là cháu ngoại chính tông của cụ Nghị Hách và bà Thị Mịch, mà Tú Anh (bố cụ Triệu) thì đã từng nửa cuộc đời làm con trai trưởng của nhà đại tư bản kiêm đại địa chủ Tạ Đình Hách. Cứ tính theo phả hệ thì Mai bằng vai với cả Cụ Triệu, tức hai người là cháu bác cháu cô với nhau trên danh nghĩa, nhưng thực chất chẳng có quan hệ huyết thống gì với nhau cả, vì ngày xưa khi bác Khoá Hiền (tức nhà cách mạng Hải Vân) đi tù về đã trả thù Nghị Hách bằng việc “cho vợ ông ta một đứa con”, tức Tú Anh, bố của Cụ Triệu vậy.

Còn mẹ Mai chính là cái tang chứng và kết quả của vụ hiếp dâm bất hợp pháp của Nghị Hách với bà Thị Mịch. Nhưng sau này bà Thị Mịch đã trở thành thứ thất bất đắc dĩ thứ 12 của Nghị Hách rồi, được tậu cho riêng một cái nhà ở phố Quán Thánh, để đưa cả bố mẹ là ông bà Đồ Uẩn lên sống giữa đô thành, thì lúc ấy chẳng bao giờ Nghị

Hách còn thèm tư tưởng đoái hoài gì đến bà nữa, bà cứ mong được Nghị Hách cưỡng hiếp bà lấy một vài lần nữa, mà là cưỡng hiếp hợp pháp hẳn hoi, nhưng cũng chẳng được. Bởi trước đây Nghị Hách mê bà, thèm muốn bà, cố tình cưỡng hiếp bà vì bà còn là một cô gái quê mùa hoang dã, xắn váy quai cồng, chân lội bùn đi gánh rạ. Chứ khi bà đã trở thành một thiếu phụ khuê các, sống trong nhung lụa rồi, mặc dầu khi đó bà còn rất xinh đẹp, mặn mà xuân sắc lắm, thì cụ Nghị lại chẳng màng nữa. Thật quả là đàn ông thời nào cũng vậy, họ chỉ thèm thường những cái không có, chứ những cái họ có dù là tốt đẹp đến mấy họ vẫn hững hờ, chán ngấy. Khi đói nghèo thì họ mơ ước đến cao lâu mĩ vị, đến tiểu thư thị thành khuê các. Khi no đủ, có chức vị cao sang rồi thì lại đi tìm đến cơm niêu, rau khoai lang luộc, cá kho tộ... Về chốn thôn quê hoang dã tìm các cô gái chân còn lấm tấm bám theo cả bèo hoa dâu để làm thú vui...

Vì lẽ ấy mà bà Thị Mịch chỉ có được một cô con gái duy nhất với Nghị Hách. Bà thừa sức cho con đi học trường Tây, hoặc giả như Tú Anh cũng muốn đưa em gái vào học tại Đại Nam học hiệu của mình, nhưng bà không muốn cho con gái mình “hư hỏng” bởi nền giáo dục Âu hoá nhỏ nhẻ lúc bấy giờ. Cụ Đồ Uẩn bố bà thì đã qui tiên, nên bà Thị Mịch phải thuê hẳn một ông Đồ Nghệ về nhà dạy chữ cho con gái. Bà nào có ngờ đâu cái duyên kiếp con gái bà nó cũng giống như bà, mới mười sáu tuổi đầu, một tiểu thư khuê các, con nhà danh giá bậc nhất Hà thành, sống trong nhung lụa, đẹp nõn đẹp nường, suốt ngày một thầy một trò, chỉ ăn với học. Chẳng biết thầy Đồ Nghệ có nhét được chữ nào vào cái đầu phóng khoáng của cô tiểu thư con bà không, nhưng thầy đã nhét cái giống cái má nhà thầy vào người con gái bà, để cho cái bụng nó ưỡn ra ngày một lớn. Có nghĩa là con gái

bà còn bị người ta cưỡng hiếp sớm hơn lúc bà bị Nghị Hách cưỡng hiếp những hai tuổi. Chỉ có khác là bà thì bị cưỡng hiếp trong cái xe hòem giữa cánh đồng vào ban đêm, còn con gái bà thì bị cưỡng hiếp trên giường, giữa ban ngày, ngay trong nhà bà. Mà cũng chẳng biết con bà bị thầy hiếp, hay là nó hiếp thầy mà lúc nào cái mặt nó cũng cứ căng căng ra, chẳng biết hối hận, xấu hổ, nhục nhã là gì nữa. Ấy con gái nhà lành nó thường có những cái hư hỏng kiểu nhà lành như thế đó. Rồi thì cũng như cậu Tú Anh đã gây sức ép bắt bố cậu phải danh chính ngôn thuận cưới bà vì đã cưỡng hiếp bà, còn bà thì lại phải gây sức ép với thầy Đồ Nghệ là phải đồng ý để cho bà cưới làm chồng cho con gái bà vì thầy đã hiếp nó hoặc là hai người đã hiếp nhau. Nhưng may mà con gái bà chỉ phải làm lẽ thứ 2, chứ không như bà phải làm lẽ thứ 12. Rồi Cách mạng bùng lên, rồi Giảm Tô, Cải Cách. Nghị Hách bị đấu tố, rồi bị xử bắn. Gia tài địch quốc khuynh thành đều bị tịch thu hết. Vợ chồng anh Khoá Nghệ phải dắt nhau chạy về xứ Nghệ nhờ vả mẹ con bà cả. Mai được ra đời tại xứ Nghệ trong hoàn cảnh đói nghèo túng quẫn. Lớn lên trong sự ghen ghét, ghẻ lạnh, khinh khi, đối xử bất bình đẳng của cảnh vợ lẽ, con thêm. “Tuổi thơ dữ dội” đã hun đúc, rèn luyện lên một cô gái rắn rỏi, đầy nghị lực vươn tới và vượt lên số phận. Mai đã làm được điều đó là trở thành sinh viên của Trường Đại học Ngoại thương. Mai luôn nuôi ý định trả mối thù truyền kiếp với bọn đàn ông hiếu sắc hãm hiếp đàn bà. Ý nghĩ đó đã làm cho Mai mất hết tính thủy mị đoan trang vốn có của phụ nữ Việt Nam. Nó trở nên dữ dằn, quyết liệt đôi khi tàn ác, phũ phàng. Mai luôn hạ quyết tâm rằng với đàn ông, những kẻ hiếu sắc kia thì mình phải luôn ở thế chủ động tấn công phủ đầu trước, đừng để nó chủ động tấn công mình. Mình phải làm hại đời nó trước,

nếu nó có ý định làm hại đời mình. Nghĩa là mình phải chủ động cưỡng hiếp nó trước khi nó có ý định cưỡng hiếp mình. Sự trong trắng trinh tiết của người con gái chẳng có nghĩa lý gì, nếu người con gái đó yếu mềm, hèn kém thì trước sau gì thì sự trong trắng trinh tiết ấy cũng chỉ để hiến dâng cho những tên sờ khanh, bắt lương mà thôi. Cái quan niệm về tiết hạnh của người đàn bà theo triết lý của cái ông Khổng, ông Mạnh nào đó bên Tàu là phải tam tòng, tứ đức: “tạ gia tòng phụ, xuất giá tòng phu, phu tử tòng tử” và “ công, dung, ngôn, hạnh”, thì “tứ đức” còn khả dĩ tạm sài được, chứ “tam tòng” là vất, vì nó quá cổ hủ lạc hậu, mà “cái gì lạc hậu tất sẽ bị đào thải” - ông Xuân Tóc Đỏ ngày xưa thường bảo thế! Với ý nghĩ nung nấu là phải trả nợ đời mới thù truyền kiếp là đàn ông cưỡng hiếp đàn bà và quan niệm về chữ trinh phóng khoáng như vậy, nên Mai đã hạ gục không biết bao nhiêu kẻ trai lơ, đóm dáng, hay thả quả tình để có ý đồ làm hại con nhà người ta. Ngay từ buổi thiếu niên sống ở quê, khi còn đi chân đất đến trường, Mai đã làm hại đời ít nhất là ba đứa bạn trai cùng lớp. Đứa thì trời mưa cùng đội chung tàu lá sen đến lớp, giữa đường ướt hết phải tìm chỗ khuất để hong quần áo ướt. Đứa thì chủ nhật rủ nhau cùng lên đồi hái sim. Đứa thì mùa hè nóng nực cùng đi tắm chung một dòng suối mát ... Lên học cấp III thì Mai đã trở lên “có bản lĩnh, vững tay nghề” trong việc làm hại đời đàn ông. Bất kể là bạn hay thầy, kẻ nào vừa gặp Mai mà đã đầu mày cuối mắt đưa tình, thả lời cợt nhả ong bướm ve vãn, sán đến định làm hại đời Mai, là Mai cho gục liền. . . Cái “cao thủ” và sự “quái chiêu” ở Mai là “những miếng đòn hiểm ác êm ái” mà Mai đã tung ra để “hạ gục nhanh, tiêu diệt gọn” bao kẻ si tình, nhưng không bao giờ để lại một dấu vết, một hậu quả có hại nào cho Mai. Có chăng chỉ là những sự

hối hận, nuối tiếc, thậm chí cảm ơn của những kẻ si tình, chứ chưa bao giờ gây thù chuốc oán với ai.

Ấy vậy mà vừa rời quê hương xứ Nghệ, chân ướt chân ráo bước vào trường đại học, cái ý chí trả thù đời ấy của Mai đã bị gục ngã, tiêu tan bởi một người đàn ông cũng xứ Nghệ, hơn Mai đến một giáp, chỉ vì cái ý nghĩ “buông tay, gác kiếm” phục thiện ngay thơ, dò dại của Mai.

Đó là vào cuối năm 1968, khi Mai vừa kết thúc học kỳ I, chuẩn bị về quê ăn Tết, thì nhận được một tin dữ khủng khiếp: máy bay giặc Mỹ đánh phá phà Bến Thủy, đã trút hàng ngàn hàng vạn tấn bom các loại xuống, gần như huỷ diệt hết thảy các làng mạc ở hai đầu bến phà trong đó có làng Mai. Gia đình Mai cả bố, hai mẹ và các chị con mẹ cả và mấy đứa em ruột của Mai đều bị giết hại. Trong lúc Mai đang đau khổ đến cùng cực thì “người ấy” xuất hiện, với tư cách vừa là đồng hương, vừa là thầy chủ nhiệm lớp đến an ủi động viên Mai, làm cho Mai vô cùng cảm kích và biết ơn thực sự trước tình cảm thầy trò. Rồi “tàn suất” những cuộc viếng thăm của thầy tới phòng Mai ngày một dày thêm, Mai đã phát hiện ra rằng không phải thầy chỉ quan tâm mà tới an ủi, động viên mình, mà là thầy đang “tăm tia, săn đuổi” Đan Hạnh, con bạn thân đồng hương, có thân hình mảnh mai, mái tóc huyền đen nhánh dài chấm gót, cùng chung một giường tầng với Mai trong căn phòng ký túc xá (Tức mục Đành Hạnh “lưng chữ ngũ, vú chữ tâm, hăm tỷ độ”, trưởng phòng Tổ chức cán bộ Tổng công ty bấy giờ). Thấy vậy Mai chẳng những không buồn mà lại rất vui và nhiệt tình “vun vào” cho thầy. Trong lúc họ đang yêu nhau được khoảng chừng “nửa năm hương lửa đang nồng”, thì Đan Hạnh bị tiếng sét ái tình của một chàng cầu thủ bóng đá đánh cho ngã gục.

Thương tình thầy đang đắm chìm trong đau khổ của kẻ thất tình, thì Mai đã “ra tay tế độ vớt người trầm luân” mà chủ động lấy thân mình lấp vào khoảng trống tình yêu mà cô bạn thân Đan Hạnh bỏ lại. Vừa hết năm học thứ 2 đời sinh viên, thì hai thầy trò đã trở thành đôi vợ chồng hạnh phúc. Hết năm học thứ ba, một bé gái bụ bẫm chào đời. Rồi đúng vào cái buổi vừa dự lễ trao bằng tốt nghiệp Đại học xong, các bạn cùng lớp lại phải hối hả đưa Mai vào Khoa sản, bệnh viện Bạch Mai để “cấp cứu vỡ đê” lần thứ 2. Và kết quả là cho ra đời “ông chủ nhỏ”, giám đốc khách sạn Bồng Lai.

Thời bao cấp, một suất lương giáo viên đại học 73 đồng bạc không sao đủ duy trì cuộc sống của cái gia đình 4 miệng ăn. Mai đã quên hết cả mối hận đời truyền kiếp mà lao vào đời, đầu tắt mặt tối làm đủ mọi nghề để kiếm sống và nuôi con. Khi chồng Mai được trở lại trường cũ ở Tiệp Khắc làm nghiên cứu sinh, thì cũng là lúc Mai xin được việc làm kế toán ở một công ty vật tư tỉnh nhà.

Từ đấy những chuỗi ngày dài lam lũ tần tảo sớm khuya tại ngoại ô thị xã Vinh của Mai cứ bắt đầu bằng sáng sáng đèo hai con nhỏ trên chiếc xe đạp cọc cạch đến nhà trẻ và mẫu giáo, rồi đến cơ quan làm việc. Tối đón con về sắp sếp ngựa ngựa cơm nước, giặt giũ, cám bã cho mấy con lợn. Lúc con ngủ lại chong đèn đan len hoặc dán hộp. Có những khi cần trả hàng gấp Mai phải thức suốt đêm để đan, để dán cho xong. Sáng lại đưa con đi học rồi đến cơ quan làm việc bình thường.

Tích cóp được đồng nào lại mua quần bò, áo phong gửi sang Tiệp Khắc cho chồng bán để mua nồi hầm, bàn là, tủ lạnh, xe máy babeta, xe đạp Faforit... gửi về. Mai nhớ lần cuối cùng gửi đồ cho chồng qua một cháu gái con ông trưởng phòng của Mai, nó được đi

hợp tác lao động ở Tiệp Khắc. Mai đã phải bán cả 3 con lợn đang độ lớn để lấy tiền mua đồ gửi đi. Nhưng rồi chờ mãi cả năm chẳng thấy chồng gửi hàng về. Vừa thấy con bé con ông trưởng phòng “về phép”, Mai liền chạy sang hỏi thăm chồng, thì nó ôm lấy Mai mà khóc, nói là nó có chữa nên bị đuổi về. Mai hỏi thế cháu chữa với ai, thì nó thản nhiên trả lời Mai là:

- Cháu chữa với chú.

Mai bàng hoàng cảm thấy như đất sụp dưới chân. Nhưng rồi Mai trấn tĩnh ngay lại được và lẳng lặng đi về, đóng cửa ngòi khóc một mình. Mai than thân trách phận mình sao hẩm hưu đến thế? Chẳng lẽ số kiếp Mai lại lăn theo vết xe đổ của bà ngoại và mẹ hay sao? Mai hối hận và tự trách mình đã trót dại dột phục thiện mà quên đi mối thù truyền kiếp bọn đàn ông. Cái bọn đàn ông khốn kiếp, không thể tin đũa nào được nữa! Mai cắn răng chịu đựng, không hề hé lộ cho ai biết được sự phản bội của chồng mình. Mai lao vào công việc và phấn đấu như điên. Nửa năm sau Mai được kết nạp vào Đảng, được đề bạt làm phó phòng, rồi năm sau thay thế ông bố con bé mà chồng Mai đã làm hại đời nó để lên trưởng phòng Kế toán tài vụ của Công ty vật tư tỉnh.

Tháng 5 năm 1975 giữa lúc cả nước tung bừng hân hoan chào đón niềm vui toàn thắng, Bắc Nam sum họp một nhà, thì chồng Mai cũng thất thểu về nước với hai bàn tay trắng, tiền không, đồ không, bằng cũng không nốt, nên trường cũ cũng không nhận lại nữa. Khi ấy Mai cũng vừa được bổ nhiệm làm phó giám đốc công ty, mẹ con Mai vẫn vui vẻ đón chàng về sum họp. Một tuần sau người ta thấy Mai dùng xe cơ quan chở chồng lên Tòa án Thị xã cùng ký giấy “thuận tình ly hôn”. Rồi một tuần sau nữa, người ta thấy Mai tổ chức một

đám cưới gọn nhẹ, cưới cô con gái ông cựu trưởng phòng cho chồng. Mai nhường lại căn hộ tập thể mà ba mẹ con Mai đã bao năm gắn bó với chuỗi ngày dài vất vả cho ba vợ chồng con cái của chồng ở, còn ba mẹ con Mai dọn đến căn hộ mới mua giữa trung tâm Thị xã Vinh.

Việc ly dị người chồng phụ bạc, lại còn cho nhà, cưới vợ cho anh ta của Mai, cũng lắm kẻ khen, người chê, nhưng ai cũng bảo Mai làm những việc chẳng giống ai cả. Thật đúng vậy, ngay như bây giờ có bao nhiêu người đàn ông tầm cỡ đến với Mai, Mai đều từ chối mà lại đi yêu cái thằng ma cà bông ma cà chớp Mã Tóc Xoăn, còn kém cả tuổi con của Mai, mà đã yêu nhau nhưng Mai vẫn bắt nó gọi bằng cô xưng cháu, thì thiên hạ không thể nào hiểu nổi nữa. Trong cuộc họp Chi bộ kiểm điểm Đảng viên cuối năm, ai cũng muốn góp ý với Mai về mối quan hệ kỳ lạ với Mã Tóc Xoăn. Nhưng ai cũng thấy khó nói, cứ lấp la lấp lửng chẳng biết nói sao cho thấu tình đạt lý. Thấy vậy, Mai chủ động nói luôn:

- Các đồng chí muốn đề cập đến quan hệ của tôi với anh Mã phải không? Đúng là tôi yêu anh ta đấy và anh ta cũng yêu tôi, hoàn toàn không có sự ép buộc nào cả. Tôi yêu anh Mã như yêu con tôi và anh Mã lúc nào cũng coi tôi như một người mẹ ruột của anh ta. Còn nếu các đồng chí cho rằng chúng tôi yêu nhau bằng quan hệ tình cảm nam nữ thì tôi cũng không chối. Nhưng nếu như vậy thì sao? Chúng tôi đều là người tự do, tôi đã ly dị chồng mấy chục năm rồi, anh Mã là thanh niên chưa vợ, không biết yêu nhau thì sai ở chỗ nào nhỉ?

Ông Tổng giám đốc min tu lên tiếng trước:

- Sai thì không sai nhưng... ai lại đi yêu người kém cả tuổi con mình thế!

Mai phản pháo ngay:

- Đồng chí Chúi không biết những ai yêu người kém cả tuổi con mình à? ngay ở Tổng công ty ta cũng “hơi bị nhiều” đấy! Có cần tôi phải kể ra không?

Chúi đỏ mặt vì biết Mai ám chỉ quan hệ vụng trộm giữa mình với cô thư ký trẻ.

- Tuổi tác hai người kể ra thì cũng hơi chênh lệch đấy, còn như...-

Chủ tịch Tùm Lum phát biểu – còn như hôm nay đồng chí Mai đã công khai nhận là yêu anh Mã rồi, sao hai người vẫn cứ cô cô cháu cháu nghe nó chướng quá.

Mai nói:

- Khi tôi về đây cậu ấy xưng hô như thế, nó là thói quen thôi, cũng chẳng cần thiết phải cải lại. Mà lại tôi cũng không thích cái kiểu sáng chú, chiều anh, chối cãi loanh quanh, rồi vẫn lộ ra là anh với ả.

Lão Tùm Lum lại đỏ mặt vì biết Mai xóc đều quan hệ của mình với “cháu Phúc” hành chính.

Cuối cùng Mai đứng lên làm cho một thôi một hồi rằng thì là sao các ông đã có gia đình vẫn cứ đi vụng trộm với các cô gái trẻ, còn tôi yêu người trai trẻ chưa vợ thì phạm vào điều luật nào nào? Chẳng ai trả lời được, thế là hoà cả làng. Từ đấy chẳng còn ai nói ra nói vào quan hệ của Mai và Mã Tóc Xoăn nữa. Mỗi lúc nghĩ đến cuộc họp hôm ấy, Mai lại tự mỉm cười một mình.

Chờ mãi chẳng thấy Mã vào, Mai đi ra phòng khách thấy hai người khách còn ngồi đấy. Mai liền bảo Mã:

- Gọi giúp cô cái taxi với.

- Sao không gọi lái xe của cô đến đón mà lại phải gọi taxi?

- Hôm nay mình nghĩ đi chơi thì cũng phải để cho lái xe họ nghỉ ngơi

chứ!

Mã bấm máy gọi taxi, rồi lại hỏi:

- Cô định về nhà hay đi đâu ạ?

- Đi hỏi vợ cho cậu.- Mai trả lời, rồi đi thẳng ra cổng.

Mã Tóc Xoăn và hai người khách nhìn nhau ngạc nhiên, không hiểu.

Thật đúng là:

Vô phúc rở phải bà già.

Đã khôn như rận, lại là khó chơi.

Chưa biết Mai nói thật hay nói vui, cứ xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Đào Phong Lưu

Mã Tóc Xoăn

Hồi III

BỊ BẮT GIỮ MỚI CÓ TÊN CÓ HỌ NHỜ GIAM CÀM ĐƯỢC THAY PHẬN ĐỔI ĐỜI

Bà Phó Tổng vừa bước lên xe, anh tài taxi đã hỏi:

- Cô đi đâu ạ?

- Cho đến sân khiêu vũ Lý Nam Đế.

Mai đi rồi, một người khách hỏi Mã Tóc Xoăn:

- Bà này là ai đấy?

Mã Tóc Xoăn bảo:

- Mẹ tớ.

Hai người khách cùng tròn tròn mắt:

- Thật không? Cậu nói đùa à? Trông chẳng giống cậu tí nào cả?
- Sao không giống?- Mã Tóc Xoăn hỏi lại.
- Giống cái con khỉ, trông bà ấy đẹp như tiên giáng trần, còn cậu trông như... như... như Tôn Ngộ Không ấy!
- Sao mẹ mà cậu lại gọi bằng cô?- Người kia hỏi.

Mã Tóc Xoăn gãi đầu đánh trống lảng:

- Đùa chứ, bà cô họ ấy mà!

Một người khách nói:

- Thôi cứ như thế nhé, bọn mình về đây. Nhớ nộp đủ cho bọn mình các giấy tờ theo mẫu vừa hướng dẫn càng sớm càng tốt, mà nhớ phải công chứng đấy!

Người kia để thêm:

- Đừng quên đủ cả money (tiền) nữa nhé!
- Dù mẹ, thế bao giờ thì có thể lấy được bằng?
- “ Xi- âu-đi” (C.O.D: cash on delivery= tiền trao cháo múc).

Mã Tóc Xoăn tiễn khách ra cổng rồi quay vào lẩm bẫm một mình:

- Mẹ kiếp, cái bà già đi đâu nhỉ? Chẳng lẽ đi hỏi vợ cho mình thật? Không thể như thế được!

Mã Tóc Xoăn vò đầu bứt tai, nghĩ mãi không thể đoán được bà Phó Tổng đi đâu? Với cái óc không đến nỗi bả đậu lảm của nó nếu cứ chịu khó suy xét một tí chắc là đoán ra, nhưng khôn nỗi cái óc ấy chưa bao giờ muốn nghĩ lâu cái gì cả. Quan niệm của nó xưa nay là cái gì đến nó sẽ đến, nghĩ làm gì cho mệt óc. Nghĩ vậy nó quay vào thay bộ đồ thể thao, lấy túi vợt và bóng định đi ra sân quần. Khi dắt chiếc xe máy HARLEY 250 phân khối ra đạp mãi mà không thể nào nổ được máy, thấy người vẫn còn ngà ngà hơi men, nhức đầu nhẹ, nên nó lại dắt xe vào chỗ cũ, rồi lên nhà mở dàn Sony, nằm khểnh

nghe nhạc. Đôi loa thùng công suất lớn oang oang phát ra tiếng hát ca sĩ hải ngoại Elvis Phương bài ngựa hoang cứ lặp đi lặp lại : “Ngựa hoang nào dẫm nát tơ bời, đồng cỏ nào xanh ngát lưng trời. Ngựa phi như điên cuồng, giữa cánh đồng, dưới cơn giông... Vì trên lưng cong oằn những vết roi vẫn in hằn.....Ngựa hoang muốn về tắm sông nhả nhục-dòng sông mơ màng mát trong, thơm ngọt....Ngựa hoang - quên thù oán căm, từ nơi tối tăm, về miền tươi sáng...Ngựa hoang về tới bến sông rồi, cởi mở lòng ra với cõi đời.” Bổng Mã Tóc Xoăn lại ngồi nhòm dậu lằm bằm cẩu kính một mình:

- Mẹ kiếp! Ngựa với chả nghê... là cái ông quái nào nhĩ mà lại bảo là liệt sĩ bố mình? Mà lại còn cái ông Xuân Tóc Đỏ bố ông Ngựa nữa là ai mà bị tố oan, bắn nhầm, rồi lại được công nhận liệt sĩ để hôm nay mình phải làm giỗ nữa nhĩ? Từ khi chuyển ra Hà Nội ở, nó mới được Cụ Triệu và mấy ông lãnh đạo Tổng công ty nói cho nó mới biết những người này là ông nội, là bố ruột nó. Bảo nó là cháu, là con thì nó phải nhận là cháu, là con; bảo nó cúng giỗ thì nó phải cúng giỗ, chứ nó chẳng biết nó có phải là con là cháu những người ấy thật không? Đời nó được như ngày nay, nó chỉ biết có cô Mai. Mẹ kiếp! nếu không có cô Mai thương hại, cứu vớt thì đời nó chắc không biết còn nằm ở nhà tù, hay trại cải tạo nào, chứ làm sao mà được như ngày nay?

Nó ở đâu ra chẳng ai biết, mà bản thân nó cũng không biết. Nó chỉ mang máng nhớ rằng từ khi nó biết đi, biết bập bẹ học nói đã được người ta dắt đi xin ăn khắp nơi, tối về vạ vật nơi bờ hè, góc phố. Lớn lên một tí, người ta bắt nó đi xin ăn một mình, sáng đi, tối về nộp tất cả những gì xin được cho một ông ăn xin người lớn. Rồi nó bị thu gom vào trại giáo dưỡng trẻ em mồ côi cơ nhỡ. Nó trốn trại

ra đi ăn xin tiếp, lại bị thu gom lần nữa. Nó nhớ lần thứ ba trốn trại đi bụi đời một thời gian thì lại bị bắt đưa về Trường giáo dưỡng trẻ em hư của tỉnh. Người ta hỏi nó họ gì, nó bảo không biết. Người ta lại hỏi thế tên là gì, ở đâu? Thì nó định nói nó ở sông Mã, vì lúc đó nó đang cùng đồng bọn kiếm ăn bằng nghề móc túi ở bến phà sông Mã. Nhưng nó nói lí nhí, người ta chỉ nghe rõ tiếng “mã”, nên tưởng nó bảo tên nó là Mã, mà họ tên của người đang hỏi nó là Lê Hữu Tùng, thế là ông ta ghi tên cho nó là Lê Hữu Mã. Người ta lại hỏi ngày tháng năm sinh, nó lắc đầu. Người ta bắt nó đứng lên, quay trước quay sau, rồi ngắm nghía, ước lượng ... như kiểu người đi mua súc vật vậy. Rồi người ta nói với nhau “Thằng này có lẽ phải mười tuổi rồi”. Khi đó đứng vào dịp Quốc khánh, nên người ta ghi ngày sinh cho nó là ngày 2 tháng 9 năm 1975, vì năm đó là năm 1985. Từ đó nó mới có họ tên, ngày sinh tháng đẻ. Người ta chụp ảnh nó để lập hồ sơ lý lịch cho nó ở trường. Tên họ nó từ đó là Lê Hữu Mã, người nó lại đen thui đen thui, mà tóc lại xoăn tít, nên cả trường ai cũng gọi nó là Mã Tóc Xoăn. Trong trường nó được ăn, được ở, được may đo quần áo đồng phục. Hàng ngày chẳng phải làm việc gì, mà chỉ học đọc học viết. Khi nó đã đọc thông viết thạo rồi, thì không phải học cả ngày nữa, mà chỉ học vào buổi sáng, còn buổi chiều đi bán báo. Gần một năm sống trong trường giáo dưỡng trẻ em hư, nó không được ra ngoài. Vừa đi bán báo được đến ngày thứ ba thì nó gặp mấy thằng đồng bọn móc túi năm trước, thế là nó đi luôn với bọn đó không trở về trường nữa. Nó tiếp tục hành nghề “thợ mỏ” được một thời gian lại bị tóm quả tang. Lần này nó không được người ta tống lên xe để chở về một trường nào nữa mà nó bị xích tay bằng còng số tám, rồi đưa thẳng vào trại cải tạo. Và cũng thật kỳ lạ lần này người ta không

hỏi tên họ là gì nữa mà hỏi luôn:

- Có phải là Lê Hữu Mã, sinh ngày 2 tháng 9 năm 1975, trốn khỏi trại giáo dưỡng trẻ em hư ngày... tháng... không?

Nó gật đầu thừa nhận và nhanh chóng được tống vào trại giam tập thể có rất đông người. Vừa bước vào phòng giam, khi nghe tiếng khoá cửa lách cách, những người quản giáo quay gót ra ngoài, nó liền được chào đón bằng một cú lên gối chí mạng của một thanh niên có lẽ phải gấp đôi tuổi nó, làm nó ngã sấp, đập mặt xuống sàn xi măng, môi vậ vào sàn, máu chảy loe loét. Nó vừa cố chịu đau ngẩng mặt nhìn gườm gườm vào mặt kẻ đánh nó như có ý hỏi tại sao nó bị đánh, thì một cái tát trời giáng nữa của kẻ kia vào mặt nó làm nảy đom đóm mắt. Nó cắn răng chịu đựng không nói một lời nào, lấy hết sức bình sinh cắm đầu lao thẳng vào ngực kẻ kia. Tên thanh niên bị quả bất ngờ, không kịp trách cú “đả võ đầu” trực diện của nó, ngã khụy xuống, nó chồm lên người hắn, cắn vào mũi hắn. Tên này kêu rống lên, thế là cả đám lâu la xúm vào lôi nó ra, nhưng nó vẫn túm chặt tên này, miệng cắn mũi tên này kiên quyết không chịu nhả ra. Nó bị một trận đòn hội đồng như mưa của bọn lâu la, ngất đi. Đến khi tỉnh dậy nó mới khạc nhổ ra cái mũi của tên kia vẫn còn ngậm trong mồm nó. Lúc đó nó mới được biết, kẻ vừa bị nó cắn đứt mũi là đại ca của buồng giam, đã được đưa đi viện cấp cứu.

Từ đó không kẻ nào dám động đến nó nữa, mà chỉ gườm gườm nhìn nó bằng ánh mắt nể sợ. Nó cứ làm lì sống trong trại độ khoảng nửa năm đã được bọn lâu la tôn lên làm đại ca của phòng giam. Tất cả những kẻ đầu trộm đuôi cướp, giang hồ hảo hán mới bị bắt tống vào phòng giam đều kiêng nể nó. Vì tuy là đại ca của buồng giam nhưng nó tuyệt đối không tác oai tác quái, hà hiếp người nào, ai cũng

quí mến nó, cho nên “cựu đại ca nào” có miếng võ hiểm hay “tuyệt chiêu thợ mổ” nào đều truyền dạy cho nó đến nơi đến chốn. Nó “tu luyện” trong cái trại giam ấy được trên dưới ba năm gì đó, trong một buổi đi trồng sắn ngoài nương, nó giả đau bụng xin quản giáo đi ị, rồi nó lẩn vào bụi rậm, chuồn vào rừng, trốn biệt. Người ta đã dán ảnh cùng lệnh truy nã nó khắp nơi hàng năm trời rồi mà vẫn chưa thấy tăm hơi nó xuất hiện ở đâu cả.

Lại nói về bà Mai, sau khi ly dị và lấy vợ mới cho chồng, bà dắt hai con lên sống trong căn nhà mới xây trong Thành phố (Vinh đã từ Thị xã được nâng cấp lên Thành phố). Cũng may là hai đứa con của bà rất ngoan ngoãn, biết vâng lời và yêu quý mẹ và đặc biệt là đều học rất giỏi. Nên cả hai chị em học hết phổ thông thi vào đại học đều đạt điểm tối đa, được đi du học bằng kinh phí của Nhà nước. Thành em ở Ba Lan, con chị ở Cộng hoà dân chủ Đức. Còn bà thì đã được chuyển chuyển sang làm giám đốc Công ty VINAMAPROTEXCO Chi nhánh miền Trung. Cuộc sống gia đình đã hết vất vả, công việc ở cơ quan với cương vị trọng trách mới, tuy có nặng nề hơn khi làm phó giám đốc công ty vật tư tỉnh, nhưng rất phấn khởi và thoải mái, nên nhìn bà như ngày càng trẻ đẹp thêm ra. Bước vào thời kỳ đổi mới đời sống kinh tế, văn hoá, xã hội đều có những bước biến chuyển đáng kể. Hầu hết những người phụ nữ trí thức nơi công sở ít mấy ai còn gắn bó thủy chung với bộ cánh quần thâm, áo vá nữa. Thay vào đó là những bộ váy áo sặc sỡ đủ kiểu, đủ mốt. Với cái tuổi U40, bà giám đốc lúc nào cũng gọn gàng trong cái áo phông Thái có thêu cành mai hoặc con công, con phượng trĩ ngực, hở đến một phần ba hai bông đảo trắng hồng, cùng chiếc váy ngắn đến nửa đùi bó chẽn như thể muốn “offer” (chào mời) đôi giò chắc mẩy bó sát trong đôi tất

dài màu da người lấm tẩm hoa đỏ và cái mông “sterio”... Người đàn ông nào nhìn bà chẳng nuốt nước bọt thì cũng phát cơn thèm. Về kinh tế khi mới lên làm giám đốc công ty, tuy bà chẳng giàu có gì nhưng cũng có thể nói là tạm tạm đủ ăn đủ tiêu. Làm giám đốc công ty mới được khoảng một năm uy tín của bà lên vùn vụt. Bà rất được cán bộ công nhân viên cơ quan tín nhiệm, yêu mến. Từ hồi bà về điều hành công ty không những đã ăn nên làm ra, trả hết được nợ cũ tồn đọng bao nhiêu năm, mà lương, thưởng và đời sống cán bộ cũng được cải thiện một bước đáng kể. Cán bộ dưới quyền quý mến bà còn bởi bà đối xử với họ rất tình cảm, gần gũi. Bà chưa lần nào quên đến tận nơi chia vui và có quà mừng những đám cưới của con em họ hoặc viếng thăm, động viên với những gia đình có chuyện buồn hoặc lúc cha già mẹ héo. Bà cũng không bao giờ chịu nhận những món quà “trên mức tình cảm” mà họ biếu xén.

Thời kỳ cuối thập niên 80, đầu thập niên 90 của Thế kỷ trước, sau khi Liên Xô và các nước Xã hội Chủ nghĩa Đông Âu sụp đổ, ở trong nước nguồn vật tư thay thế cho những loại xe, máy, thiết bị vốn nhập khẩu của các nước Xã hội Chủ nghĩa trước kia rất khan hiếm và khó kiếm. Trong khi đó tại các nước Xã hội Chủ nghĩa cũ ở Đông Âu lại dấy lên cơn sốt bài Nga và hướng đến kỹ thuật thiết bị tư bản phương Tây. Làm nghề vật tư, bà biết mặt hàng nào khan hiếm cần mua, bà liền chỉ đạo cho hai con ở Đức và Ba Lan phải đi tìm hiểu những mặt hàng đó. Được các con báo về là những mặt hàng ấy ở bên đó họ không dùng nữa nên vô cùng rẻ mạt, thậm chí có thể xin được nếu chỉ cần trả tiền dọn kho và biếu mấy người quản lý vài chai rượu. Thế là bà lập tức bán căn biệt thự đang ở, rồi đi vay mượn, huy động thêm vốn của bà con, bạn bè được bao nhiêu gửi tất cả

cho hai con mua những mặt hàng theo bà hướng dẫn. Bà nhớ hồi đó tổng số tiền gửi sang cho hai con mua hàng khoảng đầu gần hai triệu Mỹ kim. Chúng nó đi mua gom ở cả hai nước và đưa về được tất cả 21 containers vừa vòng bi, phụ tùng ô tô, phụ tùng tàu thủy, máy xúc và các loại phụ tùng thay thế thiết bị khác.... toàn những thứ trong nước đang rất khan hiếm, thuộc danh mục khuyến khích nhập khẩu và miễn thuế 100%. Người ta bảo đi buôn thì một vốn bốn lời, nhưng 21 containers nhập khẩu về hồi đó bà kiếm đến bốn mươi, năm mươi lần lời. Mà hồi đó lại chưa có chính sách thuế thu nhập cá nhân, nên bán được bao nhiêu bà trang trải hết nợ nần, rồi lại mua một toà biệt thự mới khác to đẹp vào bậc nhất Thành phố Vinh và một căn hộ cao cấp ở khu đô thị mới Bắc Linh Đàm, Hà Nội khoá cửa để đày đọa con về. Còn lại hơn trăm tỷ đồng, bà đem mua mấy chục vạn mét đất nông nghiệp hai bên ven đường cạnh Thành phố Vinh, lối đi ra Cửa Lò. Trả tiền rồi, bỏ đày cho các chủ cũ canh tác tiếp. Chỉ một mùa gặt sau, khu đất bà mua được qui hoạch vào khu phát triển đô thị mới của Thành phố, bà lại chia miếng, cắt nhỏ ra để bán với giá gấp năm gấp mười giá mua, thu về bội tiền.

Khoảng năm 1992-1993 báo chí và các phương tiện thông tin đại chúng trong cả nước rộ lên cái tin “ người nhện” và “ kẻ tàng hình” chuyên đột nhập vào trộm tài sản của các sứ quán nước ngoài và những nhà giàu có ở các thành phố lớn. Nhà bà giám đốc VINAMAPROTEXCO Vinh là một trong số ít các đại gia giàu có nhất miền Trung cũng không ngoài mục tiêu, tầm ngắm của chúng. Lường trước khả năng “kẻ tàng hình” có thể đột vòm vào nhà mình bất cứ lúc nào, bà giám đốc sống một mình trong ngôi biệt thự rộng thênh thang đã phải “sơ tán” hết tiền, vàng và của quý sang cất dấu tại cơ

quan. Bà còn tăng cường ngay một tiểu đội chó nghiệp vụ thuê của bên đơn vị bộ đội biên phòng và ba thám tử tư giả dạng làm người cắt tóc, xe ôm lẳng vẳng thường trực bí mật suốt ngày đêm quanh ngôi biệt thự của bà. Quả là sự đề phòng của bà không thừa và rất có tác dụng. Vào một đêm hè nóng nực mất điện nhưng có sáng trăng, “người tàng hình” đã tự dẫn xác đến “thăm viếng” căn hộ của bà. Khoảng 2 giờ sáng, vừa thấy tiếng chuông từ hệ thống bảo vệ điện tử mất thàn “reng reng” réo lên, lũ chó béc giê sò ra cắn dữ dội, các thám tử “xe ôm”, “thợ cắt tóc” ngoài phố đã có mặt để tiếp ứng kịp thời, tuy nhiên cổng sắt phía ngoài và các cửa ra vào của ngôi biệt thự vẫn khoá nguyên vẹn. Thấy vậy đội công an và dân phòng của khu phố có trụ sở gần đấy cũng được bà gọi điện mời tới để hỗ trợ tìm kiếm kẻ gian. Nhưng tuyệt nhiên không khám phá và phát hiện ra bất kỳ hiện tượng và dấu vết khả nghi nào. Máy anh công an liền dắt mấy con chó nghiệp vụ đi đánh hơi dò tìm xung quanh nhà, một con chó cứ nhảy chồm lên cái cột điện ngoài phố sát tường rào nhà bà sữa vang, còn một con khác cứ ghéch mõm lên cây nhãn trong vườn ngôi biệt thự “hic, híc”. Nhưng bấm đèn soi lên cây cột điện và cây nhãn đều không thấy bóng người. Các trinh sát khẳng định kẻ gian đã leo lên cây cột điện rồi chui qua cành nhãn trong vườn để vào. Cuộc lục soát của gần mười người và ba con chó nghiệp vụ được tiến hành vào trong các phòng của ngôi biệt thự từ tầng trệt trở lên. Khi lục soát đến tầng cuối cùng thì lũ chó nghiệp vụ đã phát hiện và lôi ra được tên trộm đang nằm ép mình lẩn trốn trên khoang chứa đồ của mái vòm. Nhìn nét mặt đen đúa gân guốc và mái tóc xoăn tít của hắn, mọi người đều phát hiện đúng là cái khuôn mặt Mã Tóc Xoăn đã được dán ảnh khắp nơi bên cạnh lệnh truy nã

mấy năm nay. Người Trưởng công an phường nói với chủ nhà:

- Chúng tôi rất cảm ơn chị đã đề cao cảnh giác và kịp thời báo cho chúng tôi biết để phối hợp bắt được tên tội phạm nguy hiểm đang trốn lệnh truy nã. Nó vốn là một đứa trẻ lang thang từ bé, không gia đình, không bố mẹ, không quê quán. Đến cả tên họ và ngày sinh tháng đẻ cũng do cơ quan công an đặt cho. Suốt từ bé đến giờ nó đều sống bụi đời và trong các trại giáo dưỡng, cải tạo. Hôm nay bắt được nó ở đây, chúng tôi cũng nhẹ cả người. Chị là người bị hại có đề xuất xử lý nó như thế nào xin chị cho biết?

- Cảm ơn các anh đã hành động đúng điều lệnh là “giữ cho dân bình yên, gác cho dân ngủ ngon”. Cứ nghe báo chí nói về các vụ đột nhập của “người nhện” với “kẻ tàng hình” làm tôi gần đây đúng là cũng mất ăn mất ngủ. Từ hôm nay các anh đã được nhẹ người mà tôi cũng sẽ ngủ ngon rồi. Nhưng nghe anh cho biết trích ngang của nó như vậy thì tôi thấy nó cũng là đứa trẻ bất hạnh, đáng thương hơn là đáng giận. Tôi đề xuất là không nên xử lý nó quá nặng mà nên tạo điều kiện cho nó hoàn lương trở nên người có ích cho xã hội. Thôi thì tôi cũng xin đóng góp có một chút gọi là...cho Quỹ giải quyết tệ nạn xã hội, trước mắt mua cho nó cái quần cái áo, chứ lớn lòng lộng thế kia mà chỉ có cái quần đùi thì làm gì mà chả đi ăn cắp. - Vừa nói bà vừa đưa cho anh công an cái phong bì trông cũng thấy nặng nề.

Thế là Lê Hữu Mã tức Mã Tóc Xoăn nhanh chóng được dẫn về đồn công an phường, để làm thủ tục giao cho công an Thành phố đưa trở lại trại giam.

Ngay ngày hôm sau, hầu hết báo chí trong cả nước đều đưa tin “Người nhện hay kẻ tàng hình” đã bị sa lưới tại Thành phố Vinh.

Sáng hôm đó Mai lại phải đến cơ quan sớm hơn mọi ngày để chuẩn

bị cho lễ sơ kết công tác sáu tháng đầu năm và đón nhận cờ thi đua và phần thưởng của Bộ và Tổng công ty về thành tích kinh doanh. Buổi lễ hôm đó có cả Thứ trưởng thường trực Bộ đến trực tiếp trao thưởng và Tổng giám đốc Tổng Cty ngoài Hà Nội về dự. Khi liên hoan xong tiễn khách ra về Tổng giám đốc ghé tai Mai nói:

- Anh muốn gặp riêng cô một tí.

Mai hỏi lại:

- Tổng giám đốc muốn giao nhiệm vụ gì cho cấp dưới hay anh trai gặp em gái nói chuyện gia đình đây?

- Chuyện công ty thì tuần sau cô ra Hà Nội dự họp giao ban toàn ngành sẽ báo cáo sau, mà chuyện gia đình anh cũng chẳng có gì để nói, anh muốn nhờ cô một chuyện riêng của anh thôi.

- Thế thì mời anh về nhà em chơi để biết nhà luôn. Em cũng đang có chuyện riêng muốn nói với anh đây.

- Cái gì? Cô quên là anh chẳng đã đến nhà cô mơn chân rồi sao?

- Nhà ấy em bán hồi đầu năm lấy tiền gửi cho các cháu bác nó ăn học rồi. Em đã chuyển đến chỗ khác được mấy tháng nay.

Khi đến nhà Mai, ông Phần thấy căn biệt thự sang trọng quá liền bảo:

- Chắc cô bán nhà cũ để thêm tiền vào lấy cái biệt thự này, chứ làm gì phải bán nhà cho con ăn học phải không?

- À vâng. Em nói đùa với anh đấy chứ em thiếu gì tiền, bây giờ em còn dư tiền để mua vài căn biệt thự như thế này nữa. Còn lũ con nhà em thì các cháu tiết kiệm lắm, vì chúng nó cũng đã quen sống thiếu thốn từ bé nên rất biết quý đồng tiền. Chủ nhật, ngày nghỉ toàn đi làm thêm để kiếm tiền, chẳng bao giờ em phải gửi cho chúng nó đồng nào cả. Mà chúng nó có thiếu em cũng không bao giờ cho. Em thấy

nhiều nhà con đi học nước ngoài cứ gửi tiền cho chúng tiêu thoải mái rồi hư hỏng hết. Em vẫn phải nói với chúng nó là mẹ mua mấy cái nhà nên hết tiền rồi, đang còn phải nợ người ta, các con có thì gửi về đỡ mẹ một chút, thế là chị em nhà nó thỉnh thoảng lại gửi về cho em mấy trăm đô đấy anh ạ.

- Cách giáo dục con của cô như vậy là rất hay đấy. Chẳng bù cho bà vợ nhà tôi, lúc nào cũng chiều con, nên mấy đứa con gái nhà tôi chúng tiêu tiền cứ như của bắt được ấy, bảo mãi không được.... Thế cô cần nói với anh cái gì thì nói trước đi nào!

- Thế anh đã giúp em mua được căn hộ ở Linh Đàm mà không cho em ra ở để nó móc ra à?

- Thì nhà của cô, cô muốn ra ở lúc nào mà chẳng được?

- Anh phải bố trí công việc cho em ở ngoài ấy thì em mới ra ở được chứ!

- À ra thế, cái cô này khôn vặt quá nhỉ? Thôi được, hãy biết thế đã, để rồi từ từ anh sẽ tính, chứ trước mắt chưa thể được. Vì ở Tổng bây giờ đã có thằng Um, thằng Chúi làm phó Tổng rồi, cô ra thì ngồi ở đâu?

- Em ngồi ở đâu mà chẳng được, anh cứ bố trí cho em việc gì cũng xong.

- Thế sao được. Phải bố trí sao cho hợp lý đúng với năng lực và ngạch bậc, để còn bảo vệ quyền lợi của cô nữa chứ.

- Ói dào, em chẳng cần quyền lợi quyền liếc làm gì cả! Anh là người trong nhà, em nói thật với anh là em bán nhà gửi tiền sang cho các cháu, chúng nó mua rẻ được cho em mấy chục containers vật tư ứ đọng bên Châu Âu về em bán đi, rồi mua được mấy vạn mét đất, vừa rồi lại bán được giá cao, nên em bây giờ nhiều tiền lắm, tiêu không

hết. Anh có cần việc gì thì cứ lấy mà dùng. Em chẳng quan tâm đến quyền lợi quyền liếc gì đâu.

- Anh cần gì phải mượn tiền của cô...Việc chuyển ra Hà Nội, anh hứa với cô, nhưng phải để từ từ cho anh tính đã, còn bây giờ anh nhờ cô một việc đây.

- Việc gì anh cứ nói, nếu làm được em sẽ cố hết sức.

- Cũng là việc tình cảm thôi, nhưng cô phải giữ bí mật cho anh, chỉ cô và anh biết thôi nhé, tuyệt đối không để lộ cho người thứ ba. Nếu vợ anh mà nó biết là toi đời đấy!

- Em xin hứa!

- Chả là hồi chiến tranh, xe anh qua Ngã ba Đồng Lộc thì bị bom, anh bị ngất đi, khi tỉnh dậy đã thấy mình nằm trong trạm cấp cứu tiền phương. Rồi anh phải nằm điều trị tại đó một thời gian. Có một cô thanh niên xung phong đến thăm anh nói là khi xe anh trúng bom, anh bị thương ngất đi, chính cô đã sơ cứu cho anh, rồi cũng anh chạy đến trạm cấp cứu. Rồi ngày nào cũng đến thăm anh, nên anh với cô ta đã nảy sinh tình cảm. Khi anh khoẻ tiếp tục hành quân vào chiến trường, anh đã nhận được của cô ấy tất cả hơn mười lá thư. Lá cuối cùng cô ấy báo cho anh biết “em đã mang trong mình giọt máu của anh”. Ngay khi chiến tranh kết thúc trở về, anh đã đến Ngã ba Đồng Lộc nhưng không tìm gặp được. Sau này anh có trở lại một vài lần nữa nhưng cũng chưa có kết quả. Anh muốn nhờ em là người trong này, có nhiều mối quan hệ, thử dò tìm giúp anh xem liệu có hy vọng gì không?

- Thế anh có nhớ tên chị ấy là gì? Khoảng bao nhiêu tuổi và quê quán ở đâu không?

- Tên là Tâm, quê Hà Tĩnh, nhưng anh không hỏi cụ thể thôn, xã,

huyện nào. Nếu còn sống thì có lẽ cũng ngang khoảng tuổi cô. Còn đứa con, nếu có, thì nó cũng tầm tuổi lũ con nhà cô gì đó.

- Thôi được, để em sẽ cố gắng dò hỏi giúp anh xem sao. Khi nào có tin gì, em sẽ báo ngay cho anh.

Khi ông Tổng giám đốc về rồi, Mai mỉm cười suy nghĩ: cái ông này tầm ngầm thế mà đa tình góm! Chiến tranh kết thúc đã bao nhiêu năm rồi, nếu có tình cảm thực sự với nhau làm gì mà không tìm được nhau. Chắc là bây giờ ông anh chỉ có “một đàn vịt trời” nên khát cậu con trai lắm đây, thì mới đi tìm kiếm chứ gì? Thôi được, mình phải cố gắng, nếu tìm được cho ông ta đứa con mà lại là con trai thì cái ghế phó Tổng ngoài Hà Nội chắc ông ta chẳng thể từ chối được mình. Nghĩ vậy nên ngay chiều hôm đó Mai đã phóng vào Bến Thủy, rồi vào Ngã ba Đồng Lộc, đến Ban quản lý di tích hỏi thăm và tra tìm danh sách những Thanh niên xung phong thời chống Mỹ đã phục vụ ở hai địa điểm này. Có đến mấy chục người con gái tên Tâm, riêng quê Hà Tĩnh cũng đã có đến gần chục người, nhưng hầu hết đã hy sinh. Chỉ còn hai người là thương binh quê Hà Tĩnh. Ngày hôm sau Mai lại vào Sở Lao động – Thương binh Hà Tĩnh tìm hiểu, thì được biết một người mới chết, nhưng không có chồng con gì. Còn một người còn sống, nhưng xin chuyển lương hưu về Thái Bình từ năm 1980. Hôm sau Mai lại đi Thái Bình, được Sở Lao động - Thương binh ở đây cho biết người đó lấy chồng là một thương binh ở huyện Thái Thụy. Về Thái Thụy gặp người nữ cựu thanh niên xung phong tên Tâm thì người đó nói không hề quen biết ai là bộ đội tên họ là Triệu Huy Phần cả.

Mai kết luận như vậy là người yêu của ông Phần nằm trong số những người tên Tâm đã hy sinh. Nhưng liệu người đó hy sinh trước

hay sau khi sinh con? Và nếu đứa con đã ra đời thì nay nó ở đâu? Làm sao tìm được ra nó? Mai nghĩ ngay đến tên trộm “kẻ tàng hình” và lời người công an phường nói về lý lịch trích ngang của nó “Nó vốn là một đứa trẻ lang thang từ bé, không gia đình, không bố mẹ, không quê quán. Đến cả tên họ và ngày sinh tháng đẻ cũng do cơ quan công an đặt cho”. Mai liền nảy ra một ý định: hay là cho thằng này làm con ông Phần? Như vậy ông Phần vừa đạt được mong muốn là có con trai, vừa làm một việc thiện cho xã hội cứu vớt một con người lầm lạc, vừa là hoàn thành được sự giao phó của thủ trưởng cho mình. Thật là tiện lợi cả ba đường. Nhưng làm sao để cho ông ta tin mới được? Suy đi nghĩ lại, rồi Mai quyết định gọi điện cho ông Tổng giám đốc ướm hỏi thử xem sao:

- Alô, anh Phần đấy ạ, em Mai đây... báo cáo... việc thủ trưởng giao phó em đã hoàn thành đấy ạ...

Đầu dây bên kia, ông Tổng giám đốc vô cùng xúc động:

- Trời ơi, sao nhanh vậy? Thế mẹ con cô ấy có trách gì anh không?

- Anh ơi, xin anh hãy bình tĩnh nghe em nói đây... rất đáng tiếc là chị ấy không còn nữa...

Đầu dây đằng kia lại hỏi dồn dập:

- Chết rồi à? Thế đứa con thì sao? Nó là trai hay gái?

- Là trai anh ạ.

Ông Phần reo lên như thét trong máy:

- Là trai à? Trời ơi, sung sướng cho tôi quá.... Thế nó bây giờ ở đâu?

- Báo cáo anh... nó... nó đang... đang ở trong tù ạ.

- Sao? Sao nó lại phải ở trong tù?

- Dạ chuyện dài lắm anh ạ, để tuần sau ra dự hội nghị toàn ngành em sẽ báo cáo anh rõ tường tận ạ.

- Không, không được. Ngày mai cô cứ ở công ty đừng đi đâu, đợi anh vào!

Rồi ông đập máy liên, làm Mai tung hứng đứng ngậy ra. Mai thấy lo quá. Không ngờ lại tự đẩy mình lên lưng hổ rồi, làm sao xuống được để khỏi ngã đây? Mà nếu “ngã” cú này thì “dập mặt” chứ chẳng phải chuyện chơi! Mai run lên lo sợ. Nhưng rồi lại trấn tĩnh được ngay. Trong đầu Mai dần dần hình thành lên một phác thảo kịch bản mà nhân vật chính của câu chuyện là cậu bé “người tàng hình”. Mai ngả người ra chiếc ghế tựa cạnh bàn làm việc nở nụ cười thư giãn.

Sáng hôm sau vừa tới cơ quan, Mai đã thấy chiếc xe màu đen, biển số 30P- 6699 của Tổng giám đốc đỗ chình ình giữa sân cơ quan. Vừa vào tiền sảnh đã nghe tiếng ông Phần vừa như nói vui vừa như trách móc:

- Hôm nay tôi phê bình bà giám đốc đi làm muộn gần nửa phút rồi đấy nhé!

- Chào anh, anh đi từ mấy giờ mà đến đây sớm thế ạ.

- Đêm qua tôi có ngủ được đâu, nên đi từ 4 giờ.

Dẫn ông Phần vào phòng giám đốc, Mai khép cửa lại, lấy cho ông cốc nước, rồi bắt đầu nói như đọc một mạch từ đầu đến cuối “kịch bản” đã được mình “biên soạn”, “chỉnh lý” sẵn từ hôm qua đến nay. Vừa nghe ông Phần vừa gật gật cái đầu bạc, khuôn mặt đã có nhiều vết nhăn nheo đầy vẻ xúc động. Cuối cùng Mai nói:

- Đây toàn bộ những thông tin em thu thập được về chị ấy và cháu là như thế, anh thử kiểm tra lại xem có thể đáng tin cậy được hay không?

Ông Phần xúc động nói:

- Trước hết anh rất cảm ơn cô đã nhiệt tình giúp anh. Tất cả những

điều cô vừa kể, anh không dám khẳng định một trăm phần trăm là chính xác, nhưng cứ theo linh tính của anh thì đến chín mươi chín phần trăm nó là con trai anh rồi. Bây giờ anh em mình đến trại giam gặp nó nhé!

Mai cùng lên xe của ông đến trại tạm giam của tỉnh. Gặp lãnh đạo của trại thì họ kiên quyết không cho gặp vì đây là “tên tội phạm nguy hiểm” đang trong quá trình bổ sung hoàn tất hồ sơ, chưa thành án, nên không được gặp bất kỳ người nào. Mai phải gọi điện về cho giám đốc công an tỉnh, chờ mãi trại họ mới thông báo, đồng ý dẫn phạm nhân ra cho nhìn từ xa, chứ không được gặp. Khi được nhìn Mã Tóc Xoăn đi từ buồng giam ra ngồi trước mặt người quản giáo, cách chỗ Mai và ông Phần đứng khoảng 25m, ông Phần bỗng bùng mặt khóc hu hu và khụy xuống, Mai vội đỡ ông đứng lên. Hai người buồn bã lên xe trở về nhà Mai. Ông bảo:

- Theo những thông tin mà cô thu thập được và hôm nay nhìn nó anh có thể khẳng định nó là con anh đấy em ạ. Bây giờ anh em mình phải nghĩ cách thế nào để cứu nó.

- Việc này là khó đấy anh ạ, nhưng em sẽ cố gắng. Có điều anh đã trao đổi với chị việc này chưa? Và liệu chị có đồng ý không?

- Ấy đừng, không thể như thế được. Anh đã nói với cô là việc này chỉ anh và cô biết không được để người thứ ba biết cơ mà. Trước mắt hãy tìm cách cứu nó ra đã. Đêm qua anh đã nghĩ là đưa nó về Hà Nội gửi một người quen nào đó nuôi dạy, rồi sẽ liệu sau, nhưng bây giờ thì anh thấy việc này lại phải nhờ cô thôi.

- Cụ thể ý anh là sao?

- Bây giờ các con cô đi vắng hết, cô sống có một mình. Cô hãy cho cháu nó về đây tạm ở với cô, nhờ cô chăm sóc tạm bổ cho nó lại

sức, rồi thuê gia sư về dạy chữ cho nó... tốn kém bao nhiêu anh sẽ gửi cô.

- Chuyện đó thì không ngại anh ạ, nhưng có nên nói rõ cho nó biết anh và chị Tâm là cha mẹ của nó ngay không?

- Có chứ!- Suy nghĩ một lúc lâu, rồi ông lại bảo - Nhưng mà hãy khoan thì hơn cô ạ. Thằng này nó đang sống trong môi trường không bình thường như thế này, bây giờ cho nó biết có bố là Tổng giám đốc một doanh nghiệp lớn, sợ nó ỷ lại không chịu tu luyện, cái tà qui chính thì nguy to.

Hai người bàn thảo chi tiết kế hoạch giải cứu cho Mã Tóc Xoăn xong ông Tổng giám đốc Phần mới trở về Hà Nội. Ngày hôm sau Mai làm đơn gửi Giám đốc công an tỉnh và trại giam trình bày nhân vụ trộm xảy ra tại nhà mình tuần trước, đã phát hiện ra Lê Hữu Mã là con một thanh niên xung phong đã qua đời là bạn của mình. Cháu đã bị thất lạc khỏi gia đình từ lúc bé nên xin bảo lãnh về chăm sóc dậy dỗ. Đồng thời VINAMAPROTEXCO trích quỹ phúc lợi 10 triệu đồng tặng công an tỉnh làm Quỹ trật tự an ninh. Đơn và tiền chuyển đi rồi, chỉ sau nửa ngày Mã Tóc Xoăn đã được hai chiến sĩ công an Number one và Number two (Trên áo hai người mang số hiệu No.1 và No.2) chở áp tải trên chiếc xe mô tô ba bánh đến căn biệt thự mà một tuần trước đây hắn đã đột nhập và bị tóm cổ. Xe vừa đỗ ngoài cổng, Anh Number one nói với nó như ra lệnh:

- Xuống đi, anh đã được trả tự do!

Mã Tóc Xoăn nghe vậy, ngây người ra ngạc nhiên, không hiểu ra làm sao cả. Hắn lưỡng lự bước xuống xe đầy vẻ hoài nghi. Thấy anh Number one xuống xe bấm chuông, rồi cả hai anh cứ ngóng vào phía trong chờ người ra mở cổng không để ý đến nó. Nó lăm lét đi ra

xa vài bước rồi co chân chạy thục mạng ra ngoài phố. Thấy vậy, hai người quản giáo Number one và Number two hốt hoảng nhảy vội lên xe, nổ máy hết tốc lực đuổi theo.

Thật rõ là:

Mưu gian bày đặt cứu người
Tuy là thiện ý, liệu trời có ưng?

Chưa biết hai anh quản giáo có đuổi bắt được Mã Tóc Xoăn hay không, xin xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Mã Tóc Xoăn

Hồi IV

GÃ BỤI ĐỜI TRỞ THÀNH TÂN CÔNG TỬ BÀ GIÁM ĐỐC CƯỚI THÊM VỢ CHO CHỒNG

Lại nói khi đưa Mã Tóc Xoăn đến cổng nhà bà giám đốc Hoa Mai định trao trả cho bà nuôi dạy, nhưng vì hai quản giáo Number one và Number two thiếu cảnh giác đã để nó chạy mất. Họ liền hốt hoảng nhảy vội lên xe, nổ máy hết tốc lực đuổi theo. Mã Tóc Xoăn là tên lưu manh anh chị có hạng, thấy xe công an phóng tốc độ cao đuổi sát, nó liền rẽ vào một ngõ nhỏ xe không vào được để tìm đường tẩu thoát. Hai anh Number one và Number two liền bỏ xe, chạy bộ đuổi theo, vừa chạy vừa huýt còi và hô “đứng lại, đứng lại!”. Đồng thời rút súng bắn chỉ thiên liền mấy phát làm náo loạn cả khu phố. Người đi đường và dân phố thấy vậy cùng hòa vào đuổi bắt kẻ gian giúp họ. Chạy đến đoạn ngõ cụt, không còn đường chạy tiếp, nó liền nhảy phứa qua tường rào, vọt vào vườn một gia đình, không ngờ rơi trúng hố vôi làm cu cậu sứt đến bụng, không thể vùng lên mà chạy tiếp được nữa, liền bị đám thanh niên cầm gậy gộc xông vào vọt cho lia lịa. May mà hai người quản giáo vào kịp ngăn lại được, chứ không hôm ấy cu cậu no đòn, thậm chí có thể đi châu ông vải.

Khi được lôi lên, đầu tóc, mặt mũi nó be bét máu mê, vôi trát kín từ bụng đến chân trắng như tượng thạch cao. Mọi người xúm vào

khênh quẳng lên xe ba bánh của quản giáo như quẳng con lợn. Khi một tay nó đã được khoá vào thành xe, hai chiến sĩ quản giáo cảm ơn mọi người, rồi nhằm thẳng ngôi biệt thự của bà giám đốc VINAMAPROTEXCO rồi máy.

Khi giao người, ký biên bản bàn giao xong, nhận phong bì cảm ơn rồi, hai anh quản giáo định ra về thì bà Mai lại bảo:

- Cảm phiền hai chú nán lại giúp tôi trông cho cháu nó tắm rửa và thay quần áo đã.

Nhưng chỉ có Number one “vui vẻ nhận lời”, còn Number two phải đem xe về đơn vị để báo cáo kết quả “trao trả” trại viên.

Từ hôm đó một bản “hợp đồng bảo vệ” (Thực chất là hợp đồng coi tù tại gia) đã được Bà chủ nhà ký với “Công ty Thám tử tư kiêm bảo vệ Không Cho Chúng Nó Thoát”, theo đó phía Không cho Chúng Nó Thoát được gọi tắt là Bên được thuê cung cấp cho bà Lê Thị Hoa Mai, được gọi tắt là Bên thuê 6 thám tử thượng thặng, có võ nghệ siêu cường, kinh nghiệm canh giữ dày dặn. Hàng ngày chia ba ca, mỗi ca hai người, túc trực canh giữ 24/24 trong nhà Bên Thuê, với đơn giá tiền lương cơ bản (Chưa kể cơm ăn ba bữa và một khoản tiền thưởng hậu hĩnh, nếu hoàn thành tốt nhiệm vụ) là 5 triệu đồng/người/tháng.

Bà Mai còn ký một hợp đồng khác với Công ty dịch vụ OSICO (Công ty

cung ứng Ô sin) thuê hẳn hai nữ ô sin đã qua lớp đào tạo phục vụ gia đình và nữ công gia chánh tuổi từ 20 đến 30, về ở hẳn trong nhà bà (Điều mà trước đây bà rất ghét có người lạ ở trong nhà) để một người chuyên lau, quét, dọn, giặt giũ; còn một người chuyên chợ búa, cơm nước. Từ đây cái tên “Mã Tóc Xoăn” được bà ra lệnh cho 8 nhân viên hợp đồng không ai được dùng để gọi hay sử dụng trong bất kỳ hoàn cảnh nào, thời gian nào, trường hợp nào nữa. Một đại từ chỉ người đơn âm tiết được bà ban phát cho họ để dùng giao tiếp với đối tượng mà họ phải canh giữ, phục vụ, hầu hạ là “cậu”. Bà thì tự cho phép mình dùng riêng một đại từ chỉ người đơn âm tiết khác cũng êm ái, thân thiện không kém là “cháu”. Còn bà thì xưng “cô” với đối tượng.

Về chế độ đãi ngộ đối với “cậu” thì theo chỉ đạo từ xa tận Hà Nội truyền vào với tinh thần nội dung được định hướng như sau:

1). Về ở: Bố trí cho cậu một phòng riêng trên lầu 3, rộng 35 m², tiện nghi khép kín. Có nghĩa là ngoài giường lò so, đệm mút, ga, gối, mùng, mền ra, còn đồng bộ cả điều hoà nhiệt độ, bình nước nóng lạnh, nhà tắm kiêm nhà xí trong có đầy đủ cả “la bà bô”, “toe toè

loét”, bồn tắm má-sa, vòi phun, hương sen, xà bông thơm, sữa tắm v.v... Còn khăn tắm, díp và bàn chải đánh răng thì chị phục vụ phải thay hàng ngày theo định suất như buồng VIP tại hô-ten 3 sao. Tất nhiên là TV, đầu đĩa loại xịn nhất đã có sẵn từ khi cậu chưa đến. Còn sách báo, chẳng cần vì cậu không thích hoặc là chưa biết đọc.

2) Về mặc: Thì ngoài bộ pajama, cái quần đùi, áo mayo mua tạm của chị hàng rong ngoài đầu ngõ hôm mới nhập gia cho cậu thay tạm bộ đồ “sơn vôi”, bà chủ đã cho mời thợ may tới tận nhà đo người để may cho cậu 5 áo sơ mi, 5 quần tây, 3 bộ com-lê, còn quần áo lót và cà vạt thì tự bà ra tận siêu thị sắm cho cậu.

3) Chế độ ăn uống: Bữa tối và chủ nhật, ngày lễ cậu dùng bữa chung với bà chủ do chị ô sin phục vụ, còn những ngày thường bà chủ không ăn sáng và dùng bữa trưa tại bếp tập thể cơ quan không về nhà. Ô sin phải phục vụ cậu chu đáo theo thực đơn của khách sạn 3 sao, luôn thay đổi món cho cậu đỡ thấy chán. Ngoài ra thì kẹo bánh, đường sữa, trà, cà phê, hoa quả tươi lúc nào cũng phải đầy đủ trong phòng, để khi nào buồn mồm thì cậu có sẵn dùng ngay. Ấy là chưa kể các loại thuốc bổ, sâm nhung, quế phụ... toàn đồ sịn, chữ tây tàu (Chắc toàn của “lòng thành” cấp dưới đối với cấp trên) từ Hà Nội gửi vào còn để cả đóng ở cái tủ búp-phê trong phòng cậu.

4) Chương trình tắm bổ, bồi dưỡng kiến thức cấp tốc: Một hợp đồng dạy học tại nhà đã được bà chủ ký với bà hiệu trưởng Trường Phổ thông cơ sở Đồng Ấu gần đấy, theo đó ngày ngày nhà trường phải cử ba giáo viên thay phiên nhau làm ba ca, mỗi ca bốn tiết đến dạy cho cậu kiến thức bốn môn cơ bản gồm tập đọc, tập viết, chính tả, làm toán. Chương trình bồi dưỡng cấp tốc được tiến hành thường xuyên liên tục, không ngơi nghỉ cả chủ nhật và ngày lễ.

Vì bà chủ phải đi làm ở cơ quan suốt ngày nên mọi công việc trông nom, phục vụ, dạy dỗ cho cậu đều do 8 nhân viên hợp đồng và 3 thầy cô tự giác tiến hành. Được cái may mắn là từ hôm chuyển về nhà, trừ cái lúc đầu tiên do chưa hiểu nên cậu định chạy trốn, nhảy xuống hố vôi, bị trận no đòn ra, thì cậu cũng biết điều mà hiền khô, không quậy phá gì cả, lại rất chăm chỉ học hành, tiến bộ từng ngày. Có lẽ nhờ những lúc ngồi ăn cơm tối cùng bà chủ, cậu đã được bà thủ thỉ nói chuyện tình cảm, giảng giải điều hơn lẽ thiệt, lý do tại sao cậu được bà đón từ trại giam về đây sống cuộc sống có kẻ hầu người hạ như thế này, tuy chưa thấy cậu nói ra nhưng hành động của cậu có vẻ rất phục thiện, làm cho bà chủ cũng vui mừng, đỡ lo ngại.

Nhà bà chủ hiếm khi có khách lại chơi, vì bà đã nói với cán bộ

công nhân viên cơ quan là có việc gì cần trao đổi hãy gặp bà trong giờ hành chính tại cơ quan, tuyệt đối không đến nhà riêng, nếu đến bà sẽ không tiếp. Hãy để cho bà được nghỉ ngơi. Nhưng gần đây tuần nào cũng thấy ông khách đầu bạc đi cái xe ô tô đen biển số 30 đến thăm bà, còn ở lại ăn cơm. Bà bảo cậu:

- Đây là bác Phần, ở Hà Nội, anh họ cô và cũng có họ rất gần với nhà cháu. Nhờ có bác giúp đỡ nên cháu mới được về đây.

Nó có hỏi bác có họ thế nào với nó và gia đình bố mẹ nó là ai? Ở đâu? Thì bác Phần chỉ bảo họ là những người rất gần gũi với bác, nhưng bây giờ đang đi xa. Bác và cô Mai có trách nhiệm trông nom nuôi dưỡng nó. Hãy chịu khó học hành, tu dưỡng thành người tốt, rồi bác sẽ xin việc cho làm ngoài Hà Nội, sẽ được gặp bố mẹ.

Nghe vậy, nó rất cảm kích và sung sướng. Nó không thể ngờ một đứa trẻ lang thang, tù tội như nó, bỗng dưng lại có bố mẹ, người thân và cuộc sống đầy đủ sung sướng như ngày nay. Thật đúng là chuyện cổ tích, có ông tiên giúp đỡ như câu chuyện cô giáo vừa kể cho nó nghe tuần qua.

Mới sống được ở nhà cô Mai khoảng non một tháng, mà trông cu cậu đã “trơn lông, đỗ da” thay đổi hẳn so với ngày mới đến. Nước da đỡ đen sạm, cái mặt đã bầu bĩnh thêm, đỡ vẻ gân guốc chai sạn. Thân hình khẳng khiu cũng đã thấy có thịt có da. Có lẽ nó đã tăng được đến dăm cân...

Một hôm nó nói với bà chủ:

- Cô ơi, ở đây với cô, cháu thấy sung sướng quá rồi, cháu sẽ chẳng bỏ đi nữa. Cô không cần thuê người canh giữ cháu đâu.

Cô Mai bảo nó:

- Cô rất vui là cháu cũng là một đứa biết suy nghĩ. Như bác Phần đã nói với cháu là cứ chịu khó học tập, tu dưỡng thì cháu sẽ có tất cả. Còn nếu cháu muốn trở về với cuộc sống cũ thì cô cũng không giữ, vì cô không muốn níu kéo một đứa hư hỏng, không biết suy nghĩ.

Nó cứ nói đi nói lại là biết rồi và hứa sẽ không bao giờ bỏ trốn nữa.

Hợp đồng dịch vụ bảo vệ với công ty Không Cho Chúng Nó Thoát đã ký thời gian sáu tháng, nhưng chỉ thực hiện được đúng ba mươi ngày đã được thanh lý, với một khoản tiền phạt 15% mà Người Thuê phải chịu như điều khoản cuối cùng qui định, vì Người Thuê đã đơn phương chấm dứt hợp đồng.

Từ tháng thứ hai, trong nhà bà Mai chỉ còn nó và hai cô ô sin. Còn giáo viên thì vẫn giữ nguyên, nhưng họ chỉ đến dạy học cho cậu theo giờ học, chứ không ăn, ở đấy. Một thời gian sau, nó lại nói với bà

Mai là không cần người phục vụ nữa, những việc trong nhà cứ để cho nó làm tất. Bà Mai rất phấn khởi và cũng thấy hợp với ý bà là rất ngại có người lạ sống trong nhà. Nhưng bà cũng rất cảnh giác nghĩ là nhớ không còn ai giám sát mà nó bỏ đi đem theo một số đồ đạc của bà thì làm thế nào? Nên bà bảo nó:

- Cháu muốn thế cũng được, tuy nhiên việc chính của cháu bây giờ là học, khi nào rảnh rồi, muốn làm những việc như lau nhà, quét sân cũng được. Nhưng nhà mình vẫn phải cần một người giúp việc chợ búa, cơm nước mới được, vì cô đi làm cả ngày mà cháu lại chưa biết nấu cơm.

Bà lại cho nghỉ bớt một cô ô sin. Từ đó nó rất chăm chỉ quét nhà, lau bàn ghế, cửa giả, dọn cơm... giúp chị ô sin. Bà Mai vô cùng phấn khởi, bà không ngờ nó lại chuyển biến tốt nhanh như vậy. Bà vui không chỉ vì thấy nó tiến bộ và đã nhẹ bớt mối lo lắng cho bà, mà còn là vì đã làm vừa lòng ông Tổng giám đốc Triệu Huy Phần, “đứa con” mà ông đặt bao huy vọng đang tiến bộ từng ngày nhờ công chăm sóc, dạy dỗ của bà. Bà định bụng khi nào đến “thăm con” ông lại nói cảm ơn, bà sẽ nói nửa đùa nửa thật với ông rằng “em không có thích nghe cảm ơn suông đâu đấy nhé!”, để xem ông ấy trả lời như thế nào? Chắc chắn là ông ta phải bố trí cho bà một ghế xứng đáng ngoài Tổng công ty rồi. Nếu được làm Phó Tổng giám đốc thì tốt, còn không chỉ cần ông cho mình cái chân cổ vấn, trợ lý gì cũng được. Miễn là được ra Hà Nội, làm việc nhàn hạ một chút. Thật đúng với tính cách của bà “không giống ai cái gì”. Cứ như cái chức giám đốc công ty vật tư miền hiện nay, thì là cả một niềm mơ ước của bao người mà chẳng với tới được, nhưng với bà thì chẳng có nghĩa lý gì. Vì quyền lực với bà thì như thế là đủ lắm rồi, bà chẳng cần cao hơn nữa, vả lại có cao hơn thì để làm gì? Bà thừa tiền tiêu, bà chẳng cần tiền bạc hay thứ vật chất gì khác. Chính vì thế mà bà cấm tiệt ngoài giờ làm việc không nhân viên nào được đến gặp bà ở nhà riêng cả, có việc gì cần giải quyết gấp thì gọi điện cho bà. Thực ra thì của cải biết thế nào cho đủ, nhưng đối với bà, một người đã từng sống khổ sống sở thiếu thốn vật chất, bà rất thông cảm với những người lao động, những cán bộ công nhân viên của bà. Bà không muốn họ vì cần nhờ vả bà giúp đỡ họ một việc gì đó mà phải trả ơn bà bằng những món quà cáp, những cái phong bao vượt khả năng hoàn cảnh gia đình họ, hoặc giả chí ít cũng chai rượu, hộp mứt, vài cân hoa quả tươi...những cái đó họ có cho, thì bà cũng để mốc ra, rồi lại phải mất công đồ đi, chứ một mình bà dùng sao cho hết, mà chẳng nhẽ lại đem bán thì còn ra sao nữa? Bà cứ nghĩ đến câu thành ngữ “người

ăn không hết, kể lần chẳng ra” là bà lại kiên quyết không bao giờ đồng ý để nhân viên phải “làm cái trò ma” ấy cả. Cái bà cần thì họ chẳng thể cho bà được, đó là tình yêu, hạnh phúc gia đình. Nhiều lúc tủi thân, bà nằm khóc một mình. Nhưng rồi bà lại tự tìm nguồn an ủi cho mình rằng đường chồng tuy có lận đận, nhưng mấy ai đã được hai đứa con ngoan ngoãn và giỏi giang như hai đứa con của bà. Bà dồn hết tình thương yêu cho chúng, cố gắng không để chúng phải thiếu thốn, buồn khổ về bất cứ điều gì. Việc chồng bà phản bội bà, bà tức đến bầm gan tím ruột, muốn đâm cho hắn một nhát cho hắn chết ngay. Nhưng nghĩ lại dù sao ông ấy vẫn là cha ruột của hai đứa con bà, bà không muốn sự trả thù cho hả giận của bà, để rồi hai đứa con của bà chúng nó phải buồn tủi, ảnh hưởng đến học hành, mà thậm chí chúng còn mang thù hận với chính bà. Việc bà tha thứ cho chồng, rồi còn tỏ ra vui vẻ cưới vợ cho lão ấy, cho lão ấy nhà ở... bà làm những điều ấy tất cả đều vì hai đứa con yêu quý của bà. Ngày đầu khi hai đứa ra nước ngoài học tập, bà nhớ chúng nó đến phát điên lên được, cho đến bây giờ niềm thương, nỗi nhớ ấy nó chỉ dần vơi đi thôi. Mỗi lúc cứ nghĩ đến khi chúng nó có vợ có chồng, có gia đình riêng, chúng nó sẽ quên bà, bỏ bà sống còm cõi cuộc đời già lão đơn độc một mình thì bà lại như điên lên, không thể nào chịu nổi. Nhưng qui luật muôn thừa của con người đều diễn ra như vậy, làm sao chống lại được. Chỉ có nước mắt chảy xuôi, chứ khi nào chảy ngược? Thương con thì ai chẳng thương, nhưng cũng tự phải biết thương lấy mình trước đã. Chúng nó có hiếu kính mà thương yêu mình, cũng không thể bằng tình yêu chúng dành cho gia đình, vợ con hay chồng con chúng được. Ca dao đã có câu “Mẹ cha bú mớm, nâng niu, tội trời con chịu không yêu bằng chồng” còn gì!

Thực tình mà nói thì ngay từ dạo chúng mới ra nước ngoài, phải sống một thân một mình, bà đã nảy ý nghĩ hay là kiếm một ông chồng để sớm hôm có bầu có bạn, rồi để đến khi già lão con cái chúng nó có gia đình riêng rồi thì hai người chăm sóc cho nhau, dựa vào nhau để mà sống. Nhưng cứ nghĩ đến sự không chung tình, dễ phản bội của đàn ông như chồng cũ của bà, là máu lại sôi lên, muốn giết hết lũ ấy, chứ làm sao sống chung chạ được. Rồi một hôm thật bất ngờ, bà đi dự hội nghị phụ nữ tỉnh, tình cờ gặp lại ông chồng cũ đến làm “phó nháy” cho hội nghị. Lúc đầu bà đã phải cứ làm ngơ đi như không nhận ra, không quen biết, nhưng mấy bà bạn quen lại đến rỉ tai thì thảo, rồi trêu chọc bà, lại cười phá lên, làm bà không thể nào tránh mặt lão được nữa. Lúc giải lao bà đã chủ động mời lão ra quây căng tin uống nước, nói dăm ba câu chuyện xã giao thì bà mới được

biết hồi này lão hành nghề quay phim video và chụp ảnh cho đám cưới, đám ma, hội nghị... cuộc sống cũng tạm tạm. Lão còn khoe là hai đứa con vẫn viết thư, gọi điện về cho lão luôn. Tuần trước còn gửi về hẳn 1000 đô la, mừng sinh nhật cho cu tí. Bà không nói gì mà chỉ để thêm “vậy sao?” rồi đứng lên định đi. Lão hỏi xin bà số điện thoại, bà đành miễn cưỡng đưa cho lão cái card visit rồi bỏ đi cho xong chuyện. Từ hôm ấy, thỉnh thoảng lão lại gọi điện “hỏi thăm sức khỏe”. Những lần như thế bà thường miễn cưỡng trả lời nhát gừng “Khỏe, vẫn sống, chưa chết” hoặc “cảm ơn, xin lỗi tôi đang bận họp, lúc khác nói chuyện”. Bẵng đi một thời gian, bỗng một hôm chị bạn ở cơ quan cũ, vẫn cùng sống trong khu tập thể cũ cạnh nhà lão (cái nhà mà cơ quan phân cho ba mẹ con bà, khi lão còn đi nghiên cứu sinh ở Tiệp Khắc) gọi điện báo cho bà là lão ốm nặng lắm, chẳng biết có qua khỏi được không, mấy hôm rồi chẳng có ai chăm sóc. Bà bảo “Vô duyên! Lão ốm thì có vợ con lão chăm, chứ việc gì phải gọi cho tớ?”. Chị bạn mới nói “Có mà vợ con cái con vịt gờ! Nó téch đi từ đời tám hoánh rồi!”. Bà thật ngạc nhiên liền hỏi nguyên do, thì chị bạn mới kể rõ ngọn ngành “Lúc mới đẻ ra, còn nhỏ chỉ hơi nghi nghi thôi, vì nó chẳng giống ai, cái đầu thì giống ông cai, cái mắt ông xã, cái tai ông trùm. Nhưng càng lớn nó càng giống bố ruột nó mắt xanh, mũi lõ. Nên hai vợ chồng cứ cãi nhau hoài. Cách đây hơn mười ngày, chẳng biết bố nó gửi giấy bảo lãnh bảo liếc gì sang, thế là nó chuồn sang Tiệp mất cả trâu lẫn nghé rồi. Từ hôm đó ông ấy mới đổ bệnh ốm liệt giường”. Bà nói với chị bạn trong điện thoại như nói với chính mình “Khốn nạn! Lại còn thế nữa!”. Bà đã định mặc xác lão, lão ngu thì cho lão chết. Nhưng nghĩ đến hai đứa con nếu chúng biết bố chúng chết thì liệu chúng có an tâm mà học tập được không? Với lại lỗi này cũng một phần ở mình, hồi mới bỏ nhau, chính bà khuyên lão cưới con trời đánh ấy, rồi còn bỏ tiền ra làm đám cưới cho họ nữa. Chủ yếu là nghĩ đến hai đứa con và cũng một phần muốn chuộc lại cái lỗi với ông trưởng phòng cũ, bố đẻ ra con ấy. Bây giờ phải làm sao đây? Nếu bỏ cho lão chết khổ chết nhục trong cô đơn hưu quanh một mình, chắc hai đứa con chúng sẽ oán mình lắm? Nhưng bây giờ với tư cách gì mà đi chăm sóc lo lắng cho lão nữa?...Cuối cùng bà quyết định đánh xe đến chở lão về thẳng nhà mình để thuốc thang, nuôi nấng cho đỡ phải đi lại vất vả, và cái chính là tránh được lời ra tiếng vào đàm tiếu của bà con khu tập thể cũ. Nhờ có thuốc thang và sự chăm sóc của bà, cuối cùng thì lão đã không chết. Lão rất cảm ơn bà và tỏ ra hối hận lắm. Một hôm đứa con gái gọi điện về, sau khi hỏi sức khỏe, công việc của bà và báo cáo tình hình học tập của nó, đến

lúc nó bảo “con chào mẹ” định để dập máy, thì bà bảo “có muốn nói chuyện với bố không?”. Nó mừng quýnh hỏi lại bà “Sao hôm nay có chuyện gì mà bố đến nhà ta đây, hả mẹ?”. Bà nói “Có chuyện gì đâu, hỏi này bố chuyển đến nhà mình ở”. Nghe vậy nó reo lên sung sướng rồi đòi nói với bố. Bà chuyển máy cho hai bố con nói chuyện với nhau. Ông ấy khóc nức nở kể cho nó nghe chuyện vợ bỏ đi, ông ốm sắp chết thì được mẹ đón về chăm sóc, nay đã qua khỏi. Rồi ông lại đưa ống nghe cho bà: “Con nó muốn nói với em!”. Bà cầm lại ống nói thì thấy con bé cũng khóc nức nở vì sung sướng và “cảm ơn mẹ nhiều, nhiều lắm!”. Chỉ độ khoảng mười phút sau thằng em ở Ba Lan cũng lại gọi về với cách nói và biểu lộ tình cảm với mẹ như hệt con em làm bà quá xúc động và phấn khởi đến trào nước mắt. Cho nên hôm ông thấy đã khoẻ rồi thì đòi “cho tôi về nhà tôi”, thì bà lại bảo “Thôi hãy cứ ở tạm đây cho nó khoẻ hẳn lên đã. Về lại nhà nào chẳng là nhà của các con ông, chẳng có nhà nào là “nhà tôi” của ông cả”. Rồi bà nói như ra lệnh:

- Tôi sắp phải đi công tác, cứ ở tạm đây trông nhà cho tôi!

Ông không dám “đòi về” nữa. Những ngày ấy đã có lúc bà nghĩ “hay là vì con mà quay lại sống với nhau” và ông ấy bây giờ cũng thật đáng thương. Nhưng mà là thứ thương hại chứ tuyệt nhiên không phải thương yêu. Mặc dù gần đây bà rất ham muốn tình dục, nhưng không hiểu sao bên cạnh ông chồng cũ này bà cứ đứng đưng, thậm chí còn có cảm giác ghê tởm khi nghĩ đến chuyện đã phản bội bà....

Mấy hôm sau bà đi thật, nhưng không phải là đi công tác mà là nghỉ phép về quê, mà lại là quê chồng, chứ quê bà bị chiến tranh tàn phá, chết cả, còn ai nữa mà về. Hôm đó lại đúng ngày giỗ họ, nên xe bà vừa đỗ ở đầu ngõ thì mọi người đã xúm đông xúm đổ lại, ai cũng thấy ngạc nhiên, vì từ khi vợ chồng bà li dị nhau, đến nay đã hơn mười năm mới thấy bà về quê chồng. Bà dâng lễ, thắp hương, lạy sụp trước bàn thờ tổ. Rồi biếu quà và ôm lấy bà mẹ chồng đã ngoài chín mươi tuổi, khóc và xin lỗi cụ vì sự tan vỡ của gia đình mình. Bà kể cho bà mẹ chồng và cả họ nghe tình cảnh hiện tại của ông chồng cũ. Nghe xong ông trưởng họ bảo:

- Thôi thế cũng là cái duyên trời bắt tan rồi lại bắt hợp. Cô chú quay lại đoàn tụ với nhau như thế là cái phúc lớn cho họ ta rồi.

Bà giẫy nảy lên ngay:

- Thừa mẹ, thừa các ông, bà, cô, chú và toàn thể bà con trong họ. Chẳng qua là thấy ông ấy ốm đau một mình, thì tôi không nỡ bỏ mặc phải đưa về chăm sóc thuốc thang thôi. Chứ ở với tôi bây giờ là “ăn

ở với nhau ngoài giá thú, bất hợp pháp” đấy ạ! Tôi nhờ bà con trong họ kiếm cho ông ấy người vợ khác.

Nghe vậy cả họ cười ồ lên, ngỡ bà pha trò cho vui. Nhưng bà nói tiếp:

- Mục đích hôm nay tôi về đây là muốn để thừa chuyện với mẹ và bà con trong họ cho phép ông ấy về đây để chăm sóc, phụng dưỡng mẹ già và cũng đỡ cảnh sống cơm niêu nước lọ một mình ngoài phố và bàn chuyện lấy vợ cho ông ấy.

Lúc đầu cả bà mẹ chồng và họ hàng đều không thuận, ai cũng khuyên bà nên “tái hồi Kim Trọng” là hay nhất. Nhưng trước thái độ kiên quyết của bà, cả họ đành phải xuôi theo. Cuối cùng bà nói:

- Dù gì đi nữa, thì ông ấy cũng vẫn là cha đẻ của hai đứa con tôi, mẹ đây vẫn là bà nội của chúng nó. Cho nên ba mẹ con tôi sẽ phải có trách nhiệm với mẹ tôi và ông ấy nữa. Tôi sẽ đảm trách toàn bộ chi phí cho đám cưới. Đồng thời nghiêm túc mà hứa với mẹ tôi và cả họ là hàng tháng tôi và hai cháu sẽ chu cấp đầy đủ cho cuộc sống của mẹ tôi và vợ chồng ông ấy.

Nghe bà nói vậy, cả họ chỉ còn biết cảm ơn chứ còn biết nói với bà thế nào được nữa? Và chỉ ngay mấy ngày sau đó, bà đã đưa ông về quê. Một đám cưới giữa “ông tiến sĩ giấy” trạc ngoài ngũ tuần và cô gái quê 22 tuổi đã linh đình diễn ra.

Thật đúng là:

*Trong tay sẵn có đồng tiền
Muốn đời đổi trắng, thay đen khó gì.*

Chưa biết bà giám đốc cưới vợ lần nữa cho chồng, nhằm mục đích gì. Xin xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Mã Tóc Xoăn

Hồi V

DỜ MÙ CHỮ BIẾN RA CẬU TÚ TÀI CHUYÊN MÓC TÚI TRỞ THÀNH ÔNG GIÁM ĐỐC

Lại nói việc bà giám đốc VINAMAPROTEXCO miền Trung tổ chức cưới vợ lần thứ hai cho chồng. Đó là một sự kiện không tiền khoáng

hậu trong xứ quê nghèo còn lưu giữ nhiều truyền thống gia phong cổ điển. Ai cũng khen bà như một “Nàng ba Châu Long” trung, hậu, tiết, nghĩa. Nhưng chuyện này bà giấu biệt cơ quan và những người quen biết trên Thành Phố. Mấy ngày nghỉ phép bà bảo với mọi người là về quê dự cưới đưa cháu họ. Bà dặn đi dặn lại anh lái xe là cấm có được bép xép hờ chuyện này cho ai biết. Bà làm việc này phần vì các con, nhưng chủ yếu là tống khứ êm ái được lão ấy ra khỏi nhà, nhẹ cả người. Bà lại tiếp tục cuộc sống “độc thân vui vẻ”. Thật đúng là “Có ai thêm bận vì ai, không ai giường rộng, chiếu dài để xoay”. Nhưng mà “xoay” mãi một mình thì chán càng tăng chán. Tính đến nay đã hai mươi mấy năm trời, kể từ ngày bà bước chân về cái thành phố quê hương xứ Nghệ này nhận công tác, đúng vào cái năm chồng bà đi Tiệp Khắc nghiên cứu sinh là bà đã phải chần đờn gói chiếc, nằm không một mình rồi. Không hiểu sao đời lại bắt công với bà đến thế? Và “ví thể thân này làm trai được” thì đâu phải chịu nỗi bất hạnh này. Tại sao đàn ông ngày xưa năm thê bảy thiếp, còn đàn bà phải “chính chuyên một chồng”. Bây giờ thì tuy luật pháp qui định một vợ một chồng, nhưng thử hỏi có thằng đàn ông nào có danh vọng có chức vụ ngang bà mà nó lại chỉ chung thủy một vợ một chồng thôi không? Có mà lang chạ với cả tá đàn bà! Vậy sao bà là giám đốc, không thiếu tiền mà lại chịu cảnh thèm nhạt thế này? Hay là trời phạt bởi tuổi trẻ bà chơi bời ngông cuồng quá trớn, nên giờ phải chịu cảnh đầy ải thiếu hơi ấm đàn ông? Nhưng bà lại tự khẳng định ngay là không có trời đất nào phạt cả, chẳng qua là vì hoàn cảnh cả thôi! Thời bao cấp, vừa ra trường đã con bé, con bông, đầu tắt mặt tối. Khi ấy đôi lúc thèm nhớ chồng, nhưng cũng chỉ thoáng qua rồi công việc, con cái bận bịu nó làm quên đi hết. Khi con cái lớn, có chức có quyền, có danh vọng rồi, cái sĩ diện của một người nữ giám đốc đức hạnh nó lại ngăn cản, chẳng cho hành động tự do đi tìm kiếm đàn ông. Một ông giám đốc ngoại tình với một cô nhân viên trẻ cấp dưới là chuyện thường tình, sao một bà giám đốc không được làm như thế, mặc dù bà ta là một người tự do về pháp luật? Thời mở cửa này ngoài phố nhan nhản những nhà nghỉ, tiệm massage, quán karaoke thực chất là những nhà thổ trá hình, nhưng ở những nơi đó toàn là những tiểu thư mắt xanh mỏ đỏ phục vụ cho các thượng đế nam giới, chứ chẳng thấy tiệm nào có những chàng công tử đẹp trai phục vụ cho các quý bà cả. Thời buổi này có cả hàng đàn các ông giám đốc rủ nhau đi chơi gái thoải mái, nhưng có ai nhắc thì bị người ta phẩy tay gạt đi “để ý làm gì ba cái chuyện sinh hoạt lật vật” ấy. Nhưng một bà giám đốc cả gan “xé rào” dư luận mà

đi “tình cảm” với một anh trai tơ, thì có lẽ cả xã hội phải rùm beng lên như có một mầm dịch mới! Đúng là xã hội bây giờ tuy là xã hội mới mà quan niệm về đạo đức còn quá bảo thủ, quá cổ hủ. Cần phải thay đổi mới được. Nhưng ai sẽ là người đi tiên phong trong công cuộc thay đổi quan niệm này đây? Chắc chắn không phải là mình rồi. Một mình mình thì làm sao thay đổi được quan niệm cả một xã hội rộng lớn bao la này. Nhưng nhất định phải thay đổi, nếu không làm được xoay chuyển quan điểm của toàn xã hội thì cũng phải tự giải phóng tư tưởng cho chính bản thân mình đã. Bà đang có ý định ấy đúng vào dịp xảy ra vụ “người tàng hình” đột nhập vào nhà và rồi lại phải rước nó về đây nuôi dưỡng. Gần đây đã có lúc bà nảy ra ý nghĩ táo tợn là tại sao mình phải phục vụ nó như ông hoàng ấy, mà không bắt nó phục vụ lại mình nhỉ? Nhưng khi nghĩ lại nó “là con” ông Phần, anh họ mình, thì cũng như con mình ai lại “lộn tu” như thế? Nên cái ý nghĩ “bắt nó phải phục vụ” vừa loé lên trong đầu đã phải lụi tắt ngay lập tức. Nhưng rồi bà lại nghĩ: suy cho cùng thì thực chất nó có phải con ông Phần quái đâu. Mà dù nó có là con ruột ông Phần đi nữa thì bà với ông Phần chỉ là anh em họ hờ, chứ nào có máu mủ ruột rà gì cho cam! Theo như lai lịch mà cụ Vũ Trọng Phụng đã nói rành rọt rằng Tú Anh, bố ông Phần là con hờ Nghị Hách, chứ thực chất là dòng dõi của bác khoá Hiền, tức nhà cách mạng Triệu Hải Vân. Bằng chứng là ông Phần lấy họ Triệu chứ có chịu mang họ Tạ của ông nghị Tạ Đình Hách đâu. Bà là cháu ngoại của ông Nghị Hách và bà Thị Mịch thì chẳng có gì là chung huyết thống với ông Phần cả.

Với cách lập luận và suy diễn như vậy, nên cái ý nghĩ bắt thằng Mã Tóc Xoăn phải “phục vụ lại mình” lại nhanh chóng được phục hồi trong đầu bà. Để dò la xem ý tứ cu cậu ra sao, lúc ở nhà vắng người, chỉ có hai cô cháu, bà cố ăn mặc thật thoáng mát. Có hôm ăn cơm hai cô cháu ngồi đối diện nhau, bà chỉ mặc một cái áo mỏng tang nhưng không mặc áo con bên trong, lại “quên” cài cúc ngực. Thấy cu cậu cứ nhìn hau háu, bà liền quát;

- Ăn cơm đi! Nhìn cái gì ?

Nó sợ sệt cúi mặt xuống mâm gấp vội thức ăn , rồi và lấy và để.

Lại có hôm bà cố ý để cái bóng điện không sáng, bà mặc cái váy rõ ngắn mà không mặc quần lót bên trong, rồi bắt nó giữ thang để bà trèo lên thay bóng điện. Thấy nó cứ hau háu ghéch mặt lên nhòm, bà lại quát:

- Nhìn cái gì đấy? Giữ cái thang cho chắc không cô mà ngã là chết đòn đấy!

Hôm khác, bà thấy nó đang ngồi trên cái ghế kê giữa cầu thang

và cửa nhà tắm học bài, bà liền cầm quần áo, khăn tắm vào nhà tắm. Bà mở nước chảy rào rào, bật đèn sáng trưng, nhưng lại “quên” cài chốt cánh cửa nhà tắm mà cứ để khép hờ. Đang tắm thì bà bất ngờ mở cửa bước ra thấy nó đang đứng trước cửa nhà tắm xóc c... Bà liền vừa túm ngay tóc nó lôi vào vào nhà tắm vừa quát:

- Mà đang làm cái trò khỉ gì thế hả? Vào ngay đây!

Nó sợ đến mức nhìn mặt cắt không còn hột máu, sụp xuống, hai tay chấp lại lạy bà như tế sao:

- Cháu van cô, cháu chót đại, cô tha cho cháu! cháu van cô! Cháu trót đại...

Nhìn cái bộ dạng của nó bà phát phì cười. Rồi bà “phạt” nó bằng cách ấn vào tay nó cái khăn tắm ướt, và ra lệnh:

- Kỳ lưng cho cô đi!

Thế là nó phải run run cần cái khăn khế đẩy đi đẩy lại trên lưng bà. Bà lại quát:

- Kỳ cho nó mạnh cái tay xem nào, làm gì mà như gãi ghẻ thế?

Nó gắng sức kỳ thật mạnh thì bà lại bảo “nhẹ nhẹ cái tay thôi”. Nó chẳng biết đường nào mà làm. Bà buộc lòng phải “khai sáng” cái óc “chưa được giải phóng” của nó ngay lập tức là cầm tay nó ấn vào “chỗ này này!”. Rồi bà bắt nó sát xà phòng cho bà khắp người, vào cả những chỗ “cấm”. Bà bắt nó bú, nó liếm hết chỗ này đến chỗ khác trên cái thân thể ngọc ngà được để dành đã hơn hai chục năm nay chưa có dấu tay đàn ông nào thám hiểm của bà. Nó phải phục vụ bà vừa sợ vừa sượng mê tơi.

Tắm rửa xong, bà còn bắt nó lên giường má-sa cho bà, rồi bà thưởng cho nó “ly rượu thần tiên”, cho nó biết thế nào là mùi đời.

Qua được cái buổi ban đầu ngô nghê và sượng sượng đến không ngờ ấy trở đi, thì ngày nào học hành xong, khi các thầy các cô đã ra về, chị ô sin đã xuống nhà ngang, cổng, cửa trong ngoài được chốt, khoá chắc chắn cẩn thận rồi, nó lại được tha hồ “cơm no, bò cưỡi”.

Lại nói về ông Tổng giám đốc Triệu “huỷ phân” ở Hà Nội, từ ngày tìm được “cậu con trai thất lạc” ông vô cùng sung sướng, thế là dòng họ Triệu nhà ông lại có người nối dõi tông đường, không bị tuyệt tự nữa rồi. Nhưng làm thế nào để “hợp thức hoá” với “con sư tử cái” nhà ông đây? Quả là một bài toán quá hắc búa. Nếu không khéo, nó sẽ điên lên rồi tung hê tất cả. Chẳng những làm cho ông mất mặt trước bàn dân thiên hạ mà không chừng mất cả Đảng, cả chức chứ chẳng chơi!

Ông đã mang tiếng với cơ quan và bè bạn là sợ vợ, nhưng chẳng qua ông muốn cho êm cửa êm nhà, không thì ông đã đánh

cho tuốt xác chứ bõn à? Công bằng mà nói mẹ vợ ông vốn cũng là một phụ nữ chịu thương chịu khó và thông minh nhanh nhạy với đời, chứ không đến nỗi hiền lành đến mức ngu độn. Nhưng chính vì cái thông minh nhanh nhạy ấy mà cái gì mẹ cũng muốn biết, cái gì cũng muốn nắm, muốn quản. Nhiều khi lại còn muốn biết, muốn nắm, muốn quản việc của cơ quan người ta mới vô duyên làm sao chứ! Mẹ cũng còn nhiều ưu điểm là thương chồng yêu con, không ngại ngần giúp đỡ anh em họ hàng nhà chồng. Mẹ đã làm cái gì là rất đến nơi đến chốn và chu đáo tới mức không cần thiết. Tóm lại là mẹ làm cái gì cũng quá tốt, mà cái gì đã thái quá hay bất cập thì đều như nhau cả. Mẹ giúp người ta kể cả họ hàng, bạn bè hay thậm chí là bạn làm ăn đều rất nhiệt tình, chần chừ có hiệu quả, nhưng cứ như là sợ người ta không biết mà luôn thích kể công, nhắc nhở làm người hàm ơn đôi khi khó xử hoặc thậm chí khó chịu. Còn một “ưu điểm” nữa là mẹ rất ghét nghe người khác nói dù là nói nhiều hay nói ít, thường thì khi người khác nói mẹ lại nghe điện thoại hoặc bỏ đứng lên, nhưng khi mẹ nói thì nói rất dài, rất nhiều, nhiều đến mức không chịu nổi. Gặp được ai trò chuyện dù thân hay sơ là mẹ “mở máy” say sưa, nhiệt tình đến nỗi người nghe muốn dứt ra cũng khó. Còn mẹ mà nói điện thoại lần nào thì cái ống nghe bị tra tấn đến nóng ran lên mẹ cũng chưa buông tha.... Ông mệnh hoả, tính nóng như lửa, thấy cái gì không bằng lòng là đốp luôn chứ không đợi ý tứ cái gì cả, nên không mấy khi vợ chồng nói chuyện với nhau được từ tế đến vài câu cả. Chẳng có chuyện gì to tát, quan trọng cũng nổ ra cãi nhau om sòm, nhiều khi nhịn không được còn thượng cẳng tay hạ cẳng chân nữa. Nhưng đâu vẫn vào đấy, chẳng cải thiện được tình hình, ông đành phải “tránh voi chẳng xấu mặt nào” cho gia đình bớt to tiếng, đỡ xấu hổ với cơ quan, bạn bè. Thành thử mang tiếng “sợ vợ” là vậy. Từ ngày tìm được “thằng con rơi vãi”, ông đã lao tâm khổ tứ nghĩ vẫn chưa ra cách nào khả dĩ thuyết phục được mẹ chấp nhận một cách êm thấm cả. Ông đành nghĩ kế “hoãn binh” là tạm nhờ cô Mai chăm sóc cho nó học hành vậy thôi. Nhưng gì thì gì phải cho nó học hành sao cho có một kiến thức tạm tạm, rồi kéo về Hà Nội ở cạnh mình, xếp cho nó một công việc xứng đáng với địa vị con trai của một Tổng giám đốc, chứ để nó làm những việc chạy cò lặt vặt như hành chính, lái xe... thì lúc nào ông làm chẳng xong. Việc khó đến đâu còn làm được, mà chỉ việc cõn con này sao bí quá đi mất.

Ông về cái Tổng công ty này từ khi mới thành lập. Từ một nhân viên chạy hàng, ông đã phấn đấu từng bước lên phó phòng, trưởng phòng, phó Tổng giám đốc, rồi cuối cùng Tổng giám đốc như

ngày nay kể cũng công phu lắm chứ. Nhất là xây dựng được một ê-kíp toàn anh, em, con, cháu trong họ hàng nội, ngoại thế này đâu phải dễ. Thực ra nói họ hàng cho mọi người trong cơ quan đoàn kết, đỡ bè cánh, lục đục chứ nhiều người cũng chỉ gọi là dây mơ rễ má tí chút thôi chứ có huyết thống gì với nhau đâu. Nhưng ông mà đã nói có họ với nhau là ai cũng phải tin rằng có họ, vì họ tin thì sẽ được ông tin cậy, nên bảo gì họ chẳng phải tin. Tin đến mức mù quáng, ngay như hồi cái thằng cầu thủ bóng đá chồng con Đan Hạnh, đến gặp ông khiếu nại về việc nghi vợ mình đã tí tẩu tí mẽ gì với thằng Um “tùm lum”, phó Tổng giám đốc, ông đã gạt phất “Anh nghĩ sai rồi, hai người họ là anh em họ hàng với nhau, nên thân thiện gần gũi nhau là chuyện thường, anh đừng nghi oan cho vợ mà phải tội”. Thế là thằng cầu thủ bóng đá đã phải gặp thằng Um xin lỗi ngay thay cho khỏi bị “bồi thường danh dự”. Sau đó ông gọi cả thằng Tùm Lum lẫn con mẹ Đan Hạnh đến xạc cho một mẻ là “chúng mày là giống nhà tôm, cút lộn lên đầu”. Lúc đầu hai đứa còn ngoan cố cãi lại là không có họ với nhau, ông mới phải dẫn giải rằng “Anh Um là con ông Long bà Tuyết tức là cháu cụ nghị Hách, còn chị Hạnh là cháu ngoại ông bà Týp-phờ-lờ (TYPN) bên cánh nhà cụ Cố Hồng (biết rồi khổ lắm nói mãi) đều là con đẻ của cụ Vũ Trọng Phụng, thế thì không có họ với nhau là gì?”. Nói thế mà chúng cũng tin, hay không tin nhưng làm ra vẻ tin, rồi thôi không dám tòm tem với nhau nữa mới chết chứ! Nói tóm lại là ở cái Tổng công ty này ông đã bảo phải thì là phải, bảo trái thì là trái, cấm có đứa nào dám cãi lại ông bao giờ. Nhưng lời ông nói ra đều là sấm trượng, là thánh phán, là chân lý... Ấy vậy mà ở nhà mẹ vợ ông nó cấm nghe ông cái gì bao giờ, ông nói phải thì nó bảo trái, ông nói trái thì nó kêu phải, thế có điên không? Cho nên giải quyết cái việc “con riêng” này cũng phải giải quyết ở cơ quan thôi, không thể bàn với mẹ vợ được. Nghĩ vậy nên ông cho triệu tập Ban giám đốc mở rộng để hội ý nhanh. Gồm có hai phó Tổng là Tùm Lum và Chúi rồ, Trưởng phòng tổ chức Đan Hạnh, Chủ tịch công đoàn Tình “dự án xanh”. Khi mọi người đã đến đông đủ, cô thư ký dâng trà suốt lượt rồi, ông bắt đầu vào đề:

- Hôm nay tôi mời mọi người đến đây để hội ý một việc gấp của Tổng công ty, nhưng thực chất là việc trong gia tộc nhà mình.

Mọi người ngơ ngác, chưa hiểu chuyện quan trọng gì của gia tộc mà phải hội ý gấp? Ông Tổng chiêu một ngụm trà rồi chậm rãi tiếp tục nêu vấn đề bằng một câu hỏi:

- Mọi người có nhớ chú Ngựa, con cụ “Đốc tờ Xuân” không nhỉ?

Mụ trưởng phòng tổ chức nhanh nhẩu hỏi lại:

- Chú Ngựa nào ạ?

Lão Phó vỗ gắt:

- Ngựa con út cụ Đốc Xuân chứ còn Ngựa nào? - Rồi hẳn giảng giải

- Cụ Đốc được bốn người con trai là Hùm, Beo, Voi, Ngựa và ba người con gái là Ong, Ve, Bướm. Bác Ngựa xung phong đi bộ đội từ năm 1967, năm 1968 thì đi B đã hy sinh và được công nhận liệt sĩ.

Ông Tổng giám đốc khen tán thưởng:

- Đúng vậy, anh Chú có cái trí nhớ rất tuyệt vời...

Thấy ông Tổng khen Chú rồi thì lão Tùm Lum chạnh lòng:

- Chuyện ấy thì ai mà chẳng biết. Có điều giấy báo tử chỉ viết “đã anh dũng hy sinh tại mặt trận phía Nam”, chứ chưa biết hài cốt ở đâu.

Hay là bây giờ Tổng mình nhờ các nhà ngoại cảm đi tìm mộ?

- Chuyện ấy hãy để sau – Ông Tổng gạt đi - Chuyện cấp bách bây giờ là lo cho đứa con chú ấy.

Vừa nghe vậy, mọi người chúng khẩu đồng từ:

- Sao, có con ạ?

- Phải, có một đứa con trai – Ông Tổng giám đốc vô cùng xúc động nói tiếp - Hồi chú ấy trên đường hành quân vào Nam với tôi, có quen một người nữ thanh niên xung phong ở Ngã ba Đồng Lộc, Hà Tĩnh. Việc này tôi được chứng kiến và cũng biết cô này. Hai người có tình cảm với nhau và đã có kết quả, nhưng chú Ngựa không hề biết. Cô thanh niên xung phong này sinh con rồi thì bị bom cũng đã hy sinh - Ông ngừng lại để lấy miếng giấy vệ sinh để ở hộp trên bàn viết lau nước mắt, rồi lại tiếp - Rất tình cờ và cũng là phúc đức run rủi thế nào, cô này lại là bạn cùng quê với cô Mai, giám đốc Chi nhánh miền Trung của Tổng ta. Cô Mai còn giữ thư và nhật ký của bạn, nên mới biết người yêu của cô ta tên là Lê Văn Ngựa, tức là bố thằng bé. Gắn đây vào dự tổng kết trong ấy, nghe cô Mai kể, thì tôi mới bảo rằng chú Ngựa là họ hàng nhà mình, đồng thời là bạn chiến đấu của tôi, chuyện tình của họ tôi cũng biết.

Nghe vậy, ai cũng rất xúc động và bảo nhau:

- Sao ông bà ấy linh thiêng thế nhỉ? Đúng là ông bà ấy run rủi thế nào, chứ không, sao bà Mai lại hỏi thăm đúng vào bác?

- Vì vậy tôi định là... - Ông Tổng giám đốc tiếp tục - Tổng công ty ta sẽ đứng ra đỡ đầu thằng bé. Còn tôi là Tổng giám đốc đồng thời là bạn chiến đấu của cha nó nên xin xung phong làm cha đỡ đầu của nó, các đồng chí thấy thế nào? Xin cho biết ý kiến!

Mọi người đều nói “việc này nên làm quá đi chứ, còn ý kiến ý cò gì nữa”. Ông Tổng giám đốc nói tiếp:

- Như vậy là hội nghị đã đạt được sự nhất trí cao của mọi người, bây

giờ ta bàn vào chi tiết việc giúp đỡ thằng bé. Tôi định là trước mắt, Tổng ta hãy chi ra một khoản trích từ quỹ phúc lợi, cấp cho cháu một xuất học bổng để nó đi học. Rồi sau này nó học thành tài rồi ta sẽ tính tiếp. Ý các đồng chí thế nào?

Tất cả mọi người lại:

- Đồng ý, nhất trí, tán thành!

Tổng giám đốc kết luận:

- Cảm ơn các đồng chí đã vì nghĩa cả mà tán thành 100%. Bởi việc này có liên quan đến tài chính của Tổng công ty, và còn phải tiếp tục giúp đỡ cháu nó sau này nữa. Nên tôi đề nghị cô Đan Hạnh làm biên bản nghị quyết cuộc họp hôm nay, đánh máy rồi đưa cho mọi người cùng ký. Để làm cơ sở thực hiện. Mời mọi người giải tán về làm việc tiếp.

Ngay ngày hôm sau một bản hợp đồng tài trợ được long trọng ký kết giữa ông Tống Văn Chúí, chức vụ phó Tổng giám đốc, thừa uỷ quyền của Tổng giám đốc VINAMAPROTEXCO, đại diện cho bên tài trợ với bà Lê Thị Hoa Mai, chức vụ giám đốc Chi nhánh VINAMAPROTEXCO miền Trung, thay mặt cho người nhận tài trợ là Lê Hữu Mã với khoản tiền 550.000 Mỹ Kim để làm học phí và tiền ăn, ở, đi lại và sinh hoạt phí của khoá học đào tạo tiếng Anh 18 tháng. Đối tượng nhận tài trợ Lê Hữu Mã sau khi học xong, phải mang kiến thức về phục vụ tại Tổng công ty VINAMAPROTEXCO, nếu bỏ đi làm cho nơi khác phải bồi thường gấp đôi số tiền đã nhận tài trợ.

Thế là Mã Tóc Xoăn được xe Tổng công ty đón ra Hà Nội, để đáp chuyến bay dài của hãng Air France từ Nội Bài transit qua sân bay Charl De Gaul (Paris), qua Heathrow (London) rồi chuyển sang máy bay nội địa của hãng Bristish Airways đến Nottingham. Tất cả chi phí cho chuyến đi và vé máy bay hai chiều đều do VINAMAPROTEXCO chi trả.

Trong thời gian Mã Tóc Xoăn du học tại Anh Quốc, tại Hà Nội một công trình xây dựng nhà tình nghĩa được Tổng công ty VINAMAPROTEXCO khẩn trương tiến hành, trên nền đất 300m² của nhà chứa xe trong khu tập thể được phá đi và thay thế bằng một căn hộ hai tầng lầu kiểu biệt thự.

Mười tám tháng sau.

Một lễ trao nhà tình nghĩa được VINAMAPROTEXCO chuẩn bị rất chu đáo, giấy mời được gửi đến Lãnh đạo Bộ; Công đoàn ngành; Đại diện Quận, Phường, Sở và Phòng Thương binh - Xã hội Thành phố, Quận; các báo, đài trung ương và Hà Nội... từ một tuần trước.

Lãnh đạo Tổng công ty và những người trong ban tổ chức đều com-lê, cà vạt, dài đủ màu sắc. Ba cô gái trẻ đẹp, tuổi khoảng hai mươi hai một được chọn bưng bê đồ trao tặng của lãnh đạo và đưa phong bao cho khách mặc áo dài đỏ, quần trắng.

Tám giờ sáng quan khách bắt đầu lần lượt đỗ xe tại đoạn đường từ phố rẽ vào khu tập thể dài khoảng 300m, đội thanh niên cờ đỏ của Tổng công ty đeo băng đỏ túc trực sẵn ở đó để hướng dẫn đỗ xe và trông giữ.

Đúng 8 giờ 30 phút chiếc xe có cài đầy hoa như kiểu xe đám cưới từ từ tiến vào. Ông Tổng giám đốc vui vẻ nói:

- May quá, máy bay xuống đúng giờ, mình cứ lo về trễ các đại biểu phải đợi.

Phó Tổng Tùm Lum nói luôn:

- Máy bay Pháp trễ thế nào được!

Xe vừa dừng, người lái xe xăng xái xuống trước rồi chạy lại mở cửa sau, Cậu Mã, du học sinh từ Anh Quốc từ sân bay vừa về tới đây thông thả xuống xe trước sự vây đón bắt tay của ban lãnh đạo Tổng công ty, rồi được dẫn vào và hướng dẫn ngồi ngay ghế danh dự.

Buổi lễ trao nhà tình nghĩa bắt đầu. Ông Lò Văn Tình, Chủ tịch công đoàn kiêm Trưởng Ban sinh để có kế hoạch là trưởng ban tổ chức buổi lễ mời mọi người đứng dậy làm lễ chào cờ. Sau tiếng hô “nghiêm” như hổ gầm của ông, tiếng nhạc bài Quốc ca phát ra từ hai chiếc loa công suất lớn một treo trong sân, một bắc ngoài đầu ngõ oang oang. Tiếng nhạc vừa dứt, ông Trưởng ban tổ chức mời mọi người an tọa. Rồi ông bắt đầu “kính thưa”... với một xâu dài tên và chức vị các đại biểu và báo, đài đến dự kéo dài đến mấy phút mới hết, rồi mới nói mục đích ý nghĩa buổi trao nhà tình nghĩa hôm nay. Đoạn ông giới thiệu ông Phó Tổng giám đốc, kiêm Bí thư Đảng bộ Tổng công ty VINAMAPROTEXCO, thay mặt cơ quan lên trao nhà tình nghĩa. Tiếng vỗ tay ran ran. Ông Tùm Lum vừa bước lên thì hai cô gái áo dài đỏ quần trắng khênh tượng trưng chiếc chìa khoá to dùng làm bằng giấy các-tông đưa lại cho ông. Mã Tóc Xoăn từ hàng ghế đầu được giục đứng dậy, nó liền đứng lên như một robot, khi ông Tùm Lum trao chiếc “chìa khoá” cho nó và ôm hôn nó, tiếng vỗ tay lại rào rào hơn nữa, ánh sáng flash của những chiếc máy ảnh thi nhau chớp chớp lia lịa. Người ta giục nó cảm ơn đi thì “thằng người máy” Mã Tóc Xoăn lí nhí nói câu gì không ai nghe rõ. Người ta lại giục nó “nói to lên còn ghi âm” thì nó hét toáng vào loa phóng thanh “Cháu cảm ơn ạ!”. Lại vỗ tay.

Tiếp đến là mục giới thiệu “Bố mẹ đỡ đầu” lên “nhận con”, Ông Tổng giám đốc Triệu Huy Phần chỉnh tề trong bộ com-lê đen, cà vạt đỏ dạt bà vợ trẻ đẹp cũng sùng sính trong bộ áo dài màu mận chín bước lên lễ đài. Tiếng vỗ tay lại nổi lên. Bà vợ ông Tổng giám đốc nắm tay Mã Tốc Xoăn, âu yếm kéo nó lại, rồi ôm chầm lấy nó. Lại vỗ tay. Ông Phần gõ “cọc cọc” vào mi-cơ -rô mấy cái rồi bắt đầu phát biểu:

- Thừa các vị đại diện cho các ban, ngành của Thành phố, thừa các vị khách quý, thừa tất cả anh chị em cán bộ VINAMAPROTEXCO! Cuộc chiến tranh Chống Mỹ cứu nước vĩ đại của dân tộc ta đã lùi xa, cả nước đang tiến bước trên con đường đổi mới và đang đến đích ấm no, hạnh phúc. Với truyền thống uống nước nhớ nguồn và như nhà thơ Tố Hữu đã viết “ Ngọt bùi nhớ lúc đắng cay, ra sông nhớ suối, có ngày nhớ đêm”. Tôi và chú Ngựa, bố ruột của cháu Mã đây, là những người lính đã đem tuổi xuân để “xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước”. Khi đất nước ca khúc khải hoàn, tôi may mắn sống sót trở về, còn bố cháu Mã, người đồng đội của tôi phải vĩnh viễn nằm lại chiến trường không bao giờ còn trở về cùng quê hương, gia đình được nữa. Hôm nay vợ chồng tôi vô cùng xúc động và rất lấy làm vinh dự được Tổng công ty giao phó cho chúng tôi nhiệm vụ rất tình nghĩa và cũng vô cùng tự hào là được được làm cha mẹ đỡ đầu cho cháu Mã. Trước đông đảo các đồng chí đại diện cho Đảng chính quyền, doanh nghiệp, các phương tiện thông tin đại chúng và bà con trong nội tộc, vợ chồng chúng tôi xin hứa sẽ coi cháu Mã như con ruột của mình, để chăm sóc, dạy bảo cháu nên người, có ích cho xã hội.

Trong tiếng vỗ tay ran ran của cử tọa, vừa rút lời ông Tổng giám đốc liền rút khăn tay lau nước mắt, thất vậy bà vợ ông bật khóc rống lên ôm ghì lấy thằng Mã, làm nó cũng chảy nước mắt theo. Tiếng vỗ tay lại nổi lên kéo dài đến mấy phút...

Nghi lễ trao nhà tình nghĩa - thực chất là chuyển giao ngôi biệt thự từ sở hữu Nhà nước sang sở tư nhân - và “đón nhận con” đã kết thúc phần “kính thưa”, bây giờ đến phần “kính gửi” và “kính mời” được tiến hành song song. Các cô áo đỏ quần trắng lễ phép hai tay nâng từng chiếc phong bì dâng lên từng đại biểu khách mời. Máy ảnh phóng viên đeo máy ảnh, ca-mê-ra linh kính chen vào “cho xin thêm hai cái nữa cho hai anh hồng xe dọc đường chưa đến kịp!”. Ông trưởng ban tổ chức đứng lên “kính mời các đại biểu và toàn thể cán bộ công nhân viên Tổng công ty bớt chút thì giờ vàng ngọc tới khách sạn Bảo Sơn dự bữa cơm thân mật”.

Buổi lễ đã thành công tốt đẹp.

“Cử nhân” Lê Hữu Mã, tức Mã Tóc Xoăn được phân công về nhận nhiệm vụ là cán bộ đối ngoại tại văn phòng Tổng công ty.

Một hôm Tổng giám đốc đang trao đổi công việc với hai phó Tổng, thì trưởng phòng Tổ chức cán bộ Lưu Đành Hanh cầm cái kẹp “Trình ký” sộc vào “báo cáo anh”.

- Có việc gì đấy cô Hạnh?

- Dạ, hôm nay cuối tháng, em muốn xin ý kiến các anh về xếp ngạch bậc lương cho cậu Mã ạ.

Ông Phần chậm rãi:

- Thì cứ xếp lương khởi điểm của Cử nhân hay kỹ sư một chút có gì mà hỏi.

- Nhưng thưa anh, cậu ấy học A Le-ven thì chỉ tương đương với sơ cấp bên ta thôi ạ.

Ông phó Tùm Lum bảo:

- A Le-ven hay B le-ven nhưng cái séc-ti-phi-ca của người ta có tiêu đề của trường đại học thì là bằng đại học chứ còn là cái gì?

Ông phó rõ thêm lời:

- Trường đại học bên Anh Quốc là danh giá lắm chứ, những người học ở các trường ấy ra, về mình chỉ xếp cử nhân là hơi thiệt thòi đấy!

Ông Tổng “huỷ phân” chỉ đạo:

- Mình là doanh nghiệp, muốn thu hút nhân tài Phòng Tổ chức nhân sự nên xây dựng phương án trả lương theo năng lực cán bộ và hiệu quả công tác. Bằng cấp chỉ là cơ sở để tham khảo.

Mụ trưởng phòng Tổ chức nhân sự vẫn “đành hanh” chưa chịu:

- Nhưng thưa anh, anh Dũng Trưởng phòng đối ngoại phản ánh cậu Mã nói khẩu ngữ tiếng Anh thì tạm được, nhưng không biết viết lách gì đâu ạ.

- Nói lạ - Ông Tùm Lum cúi kính - Nói được thì phải viết được chứ.

Ông Tổng giám đốc đầu dụi:

- Thôi được rồi. Cứ xếp lương Cử nhân. Cán bộ mới làm sao đã quen ngay với thuật ngữ chuyên môn, phải từ từ bồi dưỡng rồi sẽ quen dần. Thế nhé! Chúng tôi đang thảo luận dở.

Mụ Đành Hanh cụt hứng, quay ra.

Một năm sau.

Cụ Triệu đã trở thành cán bộ cao cấp. Hai phó Tổng thì một trở thành Chủ tịch Hội đồng quản trị, còn một được bổ chức “phó”. Chữ “phó” đó được chuyển giao cho bà giám đốc miền Trung Lê Thị Hoa Mai như một sự trả công của ông cụ Tổng giám đốc.

Mã Tóc Xoăn không biết nhờ sự dấy bảo của “cô” Mai hay “Bố mẹ nuôi” hoặc là tiếp thu được truyền thống của người ông nội hờ là cụ “Đốc tờ Xuân” mà chẳng những “lên mồm lên mép” mà còn lên cả tính ma giáo nữa, như đã kể về việc nó mời giỗ “ông nội” để vận động tranh cử ở phần đầu.

CÔNG TY XUẤT KHẨU NGƯỜI, mới nghe đồn sắp được thành lập ấy không chỉ có Mã Tóc Xoăn nhòm ngó, mà cả mụ Đành Hanh và mấy người giám đốc Khu vực và Chi nhánh ở tỉnh lẻ muốn về Hà Nội khác cũng ngấp nghé đường đua. Bằng chứng là họ liên tiếp tranh thủ đến “thăm sức khỏe” ông Chủ tịch Tùm Lum và ông Tổng rồi, nhưng cả hai ông đều thành thực nói Tổng công ty chưa hề có chủ chương này. Nghe vậy họ đều bảo hai ông này “giấu” họ. Nhưng bà phó Mai, tức Ma đăm Le thì lại úp úp mở mở:

- Nếu tình hình mới đòi hỏi, Bộ có chủ trương, Tổng công ty sẽ thành lập.

Bỗng 10 giờ sáng một ngày đầu tuần, Tổng công ty được văn phòng Bộ thông báo “Đúng 1 giờ chiều nay, Lãnh đạo Tổng công ty và toàn thể cán bộ công nhân viên VINAMAPROTEXCO tập trung tại hội trường, để chờ Lãnh đạo Bộ đến công bố danh sách bổ nhiệm mới”.

Tin này làm hoang mang tư tưởng cả Tổng công ty, nhất là mấy ông Lãnh đạo cấp chóp bu, chỉ Ma đăm Le vẫn thấy “bình chân như vại”. Chủ tịch Hội đồng quản trị triệu tập gấp cuộc họp Lãnh đạo mở rộng để “đối phó với tình hình mới”. Mọi người vừa ngồi vào chỗ, ông Tùm Lum đã đứng lên đếm đầu từng người như kiểu kiểm đếm gia súc, rồi ông hỏi:

- Các Trưởng Phòng, Ban còn thiếu ai không nhỉ? Bà Mai đâu?

Giữa lúc ấy thì Ma đăm Le mới từ ngoài ló đầu vào:

- Tôi đây!

Ông Chủ tịch Hội đồng quản trị gắt:

- Chuyện nước sôi lửa bỏng thế này, mà cô lúc nào cũng bình tĩnh như không có việc gì xảy ra ấy!

Ma đăm Le thủng thẳng đáp:

- Thì chuyện đâu sẽ vào đó chứ có việc gì mà phải cuống lên.

Ông Chủ tịch vào đề:

- Như mọi người đã biết là đầu giờ chiều nay Lãnh đạo Bộ sẽ xuống công bố danh sách bổ nhiệm mới. Đây là một chuyện bất bình thường, vì tôi và trong Ban giám đốc không ai hay biết tí gì về chuyện này cả. Có đồng chí nào ngồi đây, biết gì về chuyện này không?

Ông Tổng Chúi rồi bổ sung thêm:

- Bình thường bổ nhiệm ai, Bộ đều trao đổi trước với lãnh đạo Tổng công ty, nhưng lần này tuyệt nhiên không. Mà nói là Lãnh đạo Bộ xuống công bố thì phải là bổ nhiệm từ cấp phó Tổng trở lên chứ không thể là cấp trưởng phó Phòng, Ban. Mà lại nói là “công bố” cả một “danh sách” thì không thể là bổ nhiệm chỉ một người.

Ông Chủ tịch công đoàn kiêm trưởng ban sinh đẻ có kế hoạch họ Lò lên tiếng:

- Nhà nước vừa sáp nhập mấy Bộ làm một, thừa cả đồng lãnh đạo cấp Cục, Vụ, Viện chẳng đầy xuống Tổng còn đầy đi đâu?

Ông chủ tịch lại gắt:

- Nhưng cả đồng thể mà họ về thì đầy mình đi đâu?

Lúc này Ma đăm Le mới thủng thảng lên tiếng:

- Tôi nghe anh Ấm chánh văn phòng bảo là nghe điện Văn phòng Bộ thông báo chỉ có bổ nhiệm chứ có nghe miễn nhiệm đâu mà các anh phải lo?

Ông chủ tịch liền hỏi “Uyliam” (cái tên “Tây gọi” của Ấm):

- Cậu Ấm, có đúng cậu nghe vậy không?

Uý Lý Ấm đứng lên khẳng định:

- Thưa anh đúng là em nghe ông Chánh văn phòng Bộ nói như vậy ạ.

Ông chủ tịch lại lẩm bẩm như nói cho một mình mình nghe vậy:

- Mà quái lạ sao Cụ cũng không nói gì với mình? Cụ không muốn trao đổi thì cũng phải thông báo cho con cháu biết trước chứ!

Cứ những câu hỏi, rồi những câu trả lời thế này diễn đi diễn lại đến hơn nửa tiếng đồng hồ làm cô thư ký giám đốc không biết ghi biên bản cuộc họp thế nào. Cuối cùng hội nghị giải tán vẫn bỏ ngỏ phần kết luận.

Chưa hết giờ nghỉ trưa, mọi người trong Tổng công ty đã xếp hàng tại cửa thang máy mỗi tầng để lên hội trường ở tầng 28. Đúng 1 giờ chiều “Uyliam” Ấm đơn đả dẫn ba người phái đoàn của Lãnh đạo Bộ vừa từ thang máy chui ra, tiến vào hội trường trong tiếng vỗ tay lẹt đẹt của cử tọa. Ba người đó được giới thiệu là một ông thứ trưởng mới lạ hoắc (chắc là đã cũ mèm từ Bộ khác mới sáp nhập về), một ông Vụ trưởng tổ chức cán bộ cũng mới toanh, chỉ có ông Thắng Chánh văn phòng cũ thì ai cũng quen mặt.

Sau màn dạo đầu “kính thưa” của ông Chánh văn phòng Bộ, đến lượt ông Thứ trưởng lên đọc quyết định. Ông háng giọng rồi nói:

- Hôm nay tôi thay mặt Lãnh đạo Bộ đến công bố với các đồng chí “một quyết định thành lập doanh nghiệp” và “hai quyết định bổ

nhiệm”.

Đoạn ông giương mục kính lên đọc nguyên văn quyết định thành lập Trung tâm xuất khẩu lao động trực thuộc Tổng công ty VINAMAPROTEXCO do bộ trưởng ký và hai quyết định bổ nhiệm lãnh đạo cho Trung tâm ấy gồm giám đốc Lê Hữu Mã và phó giám đốc Lưu Thị Đan Hạnh do thứ trưởng thường trực ký.

Nghe xong mọi người vỗ tay rào rào, tuy đã thở phào nhẹ nhõm nhưng ai cũng thấy hơi ngạc nhiên vì cái thằng Tóc Xoăn lác các ấy liệu có làm nổi giám đốc không?

Khi đứng lên nhận quyết định thành lập doanh nghiệp mới, ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum có đôi lời với lãnh đạo Bộ:

- Thừa đồng chí thứ trưởng, thừa đồng chí Chánh văn phòng và đồng chí Vụ trưởng, bình thường mỗi khi nhận quyết định của Bộ thì ai cũng phấn khởi, nhưng hôm nay tôi phải nói thẳng, nói thật là mọi người từ lãnh đạo đến cán bộ công nhân viên của VINAMAPROTEXCO hầu hết đều không vui. Bởi vì hôm nay chúng tôi đều quá bất ngờ. Bất ngờ vì những việc thuộc phạm vi quyền hạn của Tổng công ty mà lại phải nhờ Bộ làm giúp. Tôi không dám nói là chống lại quyết định của Bộ, nhưng chúng tôi xin phép Bộ là được bảo lưu thắc mắc này của chúng tôi lên đồng chí Bộ trưởng.

Sau khi tiễn khách rồi, ông Um xồn xồn gọi ông Chúi và bà Mai cùng ông lên ngay Bộ gặp lãnh đạo. Ma đam Le từ chối liền:

- Thôi, thôi hai anh đi đi, 3 giờ em có cuộc hẹn làm việc với Đoàn Ấn Độ rồi.

Thế là hai ông tạm dẹp “sự bất đồng nội bộ” sang một bên, cùng nhau đùng đùng đi gặp Bộ trưởng để hỏi cho ra nhẽ.

Nào có ai ngờ sự thế lại:

*Ôn định chưa được bao ngày,
Bỗng đâu sóng gió đã lay động rồi.*

Chưa biết hai ông gặp Bộ trưởng, sẽ được Bộ trưởng giải thích ra làm sao. Xin xem tiếp hồi sao sẽ biết.

Mã Tóc Xoăn

Hồi VI

PHÓ GIÁM ĐỐC CHẰNG VIẾT NỖI CÔNG VĂN GIÁM ĐỐC CHỈ ĐỌC THÔNG VIẾT THẠO

Lại nói việc hai ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum và Tổng giám đốc Min tu ðùng ðùng lên Bộ. Xe vừa ðổ ở sân Bộ là hai ông xuống xe vào thang máy lên thẳng gác hai. Cô thư ký ra mở cửa thấy hai ông ðơn ðả chào hỏi:

- Ôi, chào hai bác VINAMAPROTEXCO, hai bác có việc gì lên gặp Cụ Triệu. Hai bác có hẹn trước với Cụ không ạ?

Ông Tùm Lum trả lời:

- Không hẹn trước nhưng chúng tôi có việc gấp cần báo cáo Cụ.
- Vâng, mời hai bác ngồi ðợi chút xíu, ðể cháu xin ý kiến Bộ trưởng xem có thể tiếp hai bác ðược không ạ?

Hai ông nhìn nhau, lại nhìn cô thư ký tỏ vẻ khó chịu. Ngồi ở gian trong ông Bộ trưởng Triệu Huy Phần ðã nghe rõ hết, nên nói vọng ra:

- Tôi gọi các ông ấy lên ðấy, cô cho các ông ấy vào.

Nghe vậy, cô thư ký vội mở cửa phòng Bộ trưởng chìa tay về phía trong như hướng dẫn viên du lịch:

- Dạ, xin mời hai bác ạ!

Hai ông vào phòng Bộ trưởng. Cô thư ký lại cẩn thận khép cửa. Bộ trưởng niềm nở ðứng dậy bắt tay hai ông, rồi chỉ bộ salông bọc da kê cạnh cái bàn nước thấp tè bảo:

- Ngồi ði!

Khi ba người cùng ngồi xuống hai chiếc salông rồi, ông Bộ trưởng lại hỏi:

- Cà phê nhé? - Rồi ông gọi cô thư ký lấy cà phê. Không ðợi hai ông lên tiếng, Bộ trưởng nói luôn:

- Hai chú lại bức xúc việc Bộ vừa nãy xuống tuyên ðọc quyết ðịnh chứ gì? Máy hôm nay tôi bận quá, chưa trao ðổi ðược với các chú, nhưng việc là phải thế thôi, không thể làm khác ðược.

Nghe vậy hai ông Um, Chúi nhìn nhau rồi lại nhìn Bộ trưởng tỏ ra chưa hiểu gì. Ông Phần nói tiếp:

- Hiện nay bốn, năm Bộ, Tổng cục sáp nhập về ðây, thừa cả ðồng người, nên chủ trương của Bộ là phải thành lập các Trung tâm xuất khẩu lao ðộng, Trung tâm tìm kiếm việc làm, Trung tâm dịch vụ tư vấn... tại các ðơn vị trực thuộc Bộ ðể giải quyết công ăn việc làm cho số người ðôi dư này. Mở ðầu Bộ thành lập thí ðiểm trước ở VINAMAPROTEXCO một Trung tâm ðể rút kinh nghiệm cho các ðơn vị sau. Sắp tới tất cả các ðơn vị ðều có các Trung tâm kiểu này.

- Nhưng thưa anh... - Ông Tùm Lum định “ý kiến”, nhưng Cụ Triệu giơ tay ngăn lại và bảo:

- Chú cứ bình tĩnh nghe tôi nói nốt đã. Uống cà phê đi kéo nguội!

Hai ông vừa nhấm nháp cà phê vừa nghe Bộ trưởng nói tiếp:

- Bộ bây giờ còn thừa gần hai trăm ông, bà từ cấp Vụ trở lên đến Thứ, Bộ trưởng. Họ vẫn còn tuổi lao động nhưng chưa bố trí được chỗ ngồi. Nhiều người bây giờ tình nguyện hạ cấp, hạ lương để được xuống làm lãnh đạo các Tổng công ty, công ty... Ngoài ra còn gần nghìn con người nữa toàn loại chuyên viên lâu năm, có thành tích, có trình độ nghiệp vụ vững vàng mà còn đang phải chờ việc, chỉ được hưởng hai phần ba mức lương cơ bản... Những vị này rồi phải đưa xuống các đơn vị tất, chứ bắt người ta nghỉ việc ngay sao được. Nhiều người muốn nhằm mục tiêu VINAMAPROTEXCO lắm, có người còn gặp tôi đề xuất thẳng là muốn vào cái ghế của các chú ấy chứ, gớm đau đầu lắm! Cho nên tôi mới phải vội vã đi trước một bước.

Nghe vậy, cả hai ông đều chột dạ, không dám nói gì nữa mà chỉ ngồi ngây ra nghe.

- Cái Trung tâm mà hôm nay vừa công bố quyết định thành lập ấy theo đúng qui chế ra thì các chú ra quyết định thôi, vì về mặt tổ chức nó trực thuộc Tổng công ty. Nhưng tôi muốn nó được sự quan tâm chỉ đạo và hỗ trợ đặc biệt của Bộ, nên mới bảo Vụ Tổ chức đây là một mô hình thử nghiệm của Bộ, các ông phải lo liệu từ A đến Z cho xong bộ khung đi, rồi đưa người xuống, chứ đơn vị người ta chưa có kinh nghiệm, sợ đứng ra thành lập lại không trúng ý đồ của Bộ, nên mới phải làm như thế. Nhưng thực chất là tôi muốn Lãnh đạo Trung tâm vẫn là người của các chú, để các chú chỉ đạo cho dễ, chứ bây giờ đưa mấy ông bà Vụ trưởng xuống sẽ khó cho các chú, có đúng không?

- Nhưng thưa anh – Ông Tùm Lum trình bày – Cô Đan Hạnh thì còn tạm được, chứ cái cậu Mã thì... còn tự do vô kỷ luật và ăn nói lỗ mỗ lắm, em e rằng chưa thể làm lãnh đạo được ạ.

- Tôi biết, tôi biết! – Ông Bộ trưởng thừa nhận – Không phải chỉ cậu Mã mà cả cái cô Đan Hạnh cũng chưa ổn. Tôi biết chứ! Bao nhiêu năm lãnh đạo Tổng công ty tôi còn lạ gì. Cái cô Đan Hạnh chỉ được cái thói đàn hanh, nên cái thằng Dũng nó mới đặt cho cái tên “Đàn Hanh”. Hồi ấy chẳng kiện cáo lên tôi mãi, các chú còn nhớ không? Cô này chẳng biết làm cái gì đâu, viết cái công văn ngắn cũng không nổi, chứ lãnh đạo lãnh điếc gì.

- Sao anh lại...?

- Có lý do của nó. Cứ uống nước đi đã rồi tôi sẽ giải thích tiếp- Rồi như để cho thư giãn Cụ Triệu kể chuyện khôi hài về Đành Hạnh:

- Hai chú có nhớ cái hồi cô ấy cứ bắt tôi phải kỷ luật lão Dũng trưởng phòng đối ngoại không nhỉ?

- Em có biết, nhưng lâu ngày quên, không nhớ cô ấy đòi kiện cáo việc gì nhỉ?

- Chả là ông Dũng và cô ấy cùng ở khu tập thể của cơ quan, cạnh phòng của nhau – Cụ Triệu kể tiếp - ở cái nhà X1 ấy, nhưng cô Hạnh lại chiếm miếng đất lưu không xây một cái nhà khuất vào phía trong và thường cả nhà ăn ở sinh hoạt bên đó, còn cái phòng cạnh nhà ông Dũng chỉ khoá cửa để đấy. Khu tập thể nhà mình thì có đến mấy người tên là Hạnh, nên khách đến hỏi thăm cứ bị chỉ nhầm. Nhiều lần khách đến hỏi Hạnh thì trẻ con nó nói không có nhà nên đưa quà rồi về, nhưng lại đưa nhầm nhà Hạnh khác. Người tên Hạnh nhận nhầm quà lại be toáng lên là khách đến hỏi lộ cho Trưởng phòng tổ chức. Cô Đan Hạnh nhà ta bực lắm, mới thuê hẳn thợ làm một biển hiệu điện tử treo ngay ngoài ngõ ghi là “Mời quý khách vào nhà bà Đan Hạnh tổ chức đi qua nhà X1” Chẳng hiểu sao mấy hôm sau số 1 lại bị chữa thành chữ “1” còn chữ Đan Hạnh thành chữ “Đành Hạnh”, cho nên tấm biển điện tử cứ nhấp nháy xanh đỏ dòng chữ “Mời quý khách vào nhà bà Đành Hạnh tổ chức đi qua nhà X1”.

Thế là bao nhiêu khách cứ nhầm hướng nhà xí mà tìm bà Hạnh. Các chú còn lạ gì cái nhà xí công cộng của khu tập thể nhà mình thì bản đến chết khiếp đi được ấy! Thế là cô ấy lên gặp tôi kiện ông Dũng xui con chơi xỏ cô ấy. Cô ấy nói cái bảng điều khiển vi mạch gắn trong gầm cầu thang dưới phòng nhà cô ấy và nhà ông Dũng, chỉ có thằng con ông Dũng học kỹ thuật điện tử ở Anh về mới có trình độ chơi xỏ cô ấy được. Tôi mới hỏi thế cô nhờ thằng con ông Dũng làm hay thuê thợ ở đâu? Thì cô ấy bảo thuê thợ trên phố. Tôi mới bảo thế thì thiếu gì người có trình độ sửa mạch điện tử, bảo thằng con ông Dũng thì có căn cứ gì đâu. Đấy trình độ như cô ấy thế thì lãnh đạo cái gì?

Ông Tùm Lum đế thêm:

- Thế sao anh còn cho đề bạt cô ấy lên làm phó giám đốc Trung tâm?

Cụ Triệu bảo:

- Thế là hạ cấp chứ sao gọi là đề bạt? Trung tâm trực thuộc Tổng thì chỉ bằng cấp Phòng thôi chứ. Mấy lại mình cũng cần cái ghế Trưởng phòng Tổ chức ở dưới đó cho một người khác.

- Cho ai ạ?- Ông Tùm Lum vội hỏi.

- Hãy cứ biết thế đã – Cụ Triệu nói.

Lúc này ông Tổng giám đốc Chúi rồ mới lên tiếng:

- Chẳng oan đâu. Cái lão Dũng ấy thì ai mà nó chả xỏ xiên, đặt biệt danh biệt hiệu, đến cả anh mà nó còn chả kiêng nể thì chúng em với cô Đan Hạnh nó sợ gì mà không chơi xỏ.

Cụ Triệu cười xoa:

- Biết, biết, cái lão ấy thì tếu nhất hạng rồi. Hồi ấy tôi đã xạc nó sao giám gọi tôi là “huỷ phân” thì nó bảo “Tây nó gọi thế chứ em có gọi đâu”, chả là khách Tây họ viết thư thường không có dấu. Lão cứ lợi dụng thế mà tếu táo cho vui ấy mà, chứ thằng cha này không có ý xỏ xiên, thâm hiểm gì đâu. Cái chính là chuyên môn của nó rất tuyệt. Tổng mình không có lão ấy là bí đấy.

Ông Tùm Lum lại nói:

- Em vẫn muốn xin anh xem lại chỗ cậu Mã. Lúc đầu lão Dũng trưởng Phòng Đối ngoại báo cáo về cậu này em vẫn không tin, nhưng sau này em trực tiếp kiểm tra thì cái cậu này chỉ liến láu mấy câu sinh hoạt khẩu ngữ bằng tiếng Anh là thạo thôi. Chứ đi sâu vào từ chuyên môn hay ngôn ngữ văn bản là rỗng tuếch, chẳng có biết gì. Ngay trình độ tiếng Việt cũng chỉ mới đọc thông viết thạo thôi. Nói năng thì bạt mạng lắm, toàn dùng những ngôn từ của đám giang hồ, anh chị. Như thế làm sao đảm nhiệm được cương vị giám đốc hả anh?

- Tôi biết, tôi biết. Nhưng chúng nó là con cháu mình, nó dốt thì mình phải dậy dỗ đào tạo. Để chúng nó còn nổi nghiệp mình chứ. Tôi và hai chú đều sắp lục tuần cả rồi, nếu không dúi được con cháu mình vào chỗ này chỗ kia để người ngoài vào thì hỏng hết. Tôi phải thuyết phục mãi Vụ Tổ chức và mấy ông trên này là thằng Mã nó thuộc lớp trẻ được đào tạo ở nước ngoài về có nhiều triển vọng, còn cô Hạnh thì cán bộ lâu năm, nhiều kinh nghiệm về tổ chức, kết hợp cả hai thế hệ trẻ năng động, già nhiều kinh nghiệm mới giữ được hai cái ghế ấy cho Tổng công ty, chứ ở trên này họ định đưa hai ông Vụ trưởng và một bà Vụ phó xuống làm lãnh đạo khung cho cái Trung tâm ấy đấy.

- Nhưng em lo hai cái hĩnh ấy làm lãnh đạo Trung tâm thì khác gì mèo mù dắt chó giò, thằng nghêu cồng thằng ốc, rồi chúng nó sẽ phá Trung tâm cho mà coi!

- Đừng lo, đừng lo, tôi đã chuẩn bị cho các chú một loạt chuyên gia giỏi để đưa xuống Trung tâm. Những người này rồi họ sẽ làm nên chuyện lớn đấy. Thành thiêng nhờ bộ hạ. Để các chú tưởng tôi giỏi giang lắm ư? Tôi ngời được vững ở cái ghế này là nhờ các chuyên viên giỏi họ giúp việc, chứ mình có được học ngày nào và biết tí gì về hành chính đâu.

- Nhưng mà...- Ông Chúi rồi bổ sung thêm - cái cậu Mã này reo rắc

dư luận xấu trong quần chúng về cái vụ hủ hoá với cô Mai lắm.

- Sao, sao? Chú nói cái gì? Sao lại có cái chuyện hủ hoá với cô Mai được? Chú có bằng chứng gì không? – Cụ Triệu rít lên như phải nghe chuyện động trời vậy.

Ông Tùm Lum bổ sung để đỡ lời ông Min tu:

- Vâng, đúng thế! Hôm trước trong cuộc họp kiểm điểm Đảng viên cô Mai đã phải công khai thú nhận là “Đúng là tôi yêu anh ta đấy và anh ta cũng yêu tôi, hoàn toàn không có sự ép buộc nào cả. Tôi yêu anh Mã như yêu con tôi và anh Mã lúc nào cũng coi tôi như một người mẹ ruột của anh ta” Chúng em còn cho ghi cả biên bản đấy ạ.

- Trời ơi, người ta nói thế là phản bác sự buộc tội của các ông, chứ sao gọi là thú nhận được? Tôi biết mối quan hệ này của cô Mai với thằng Mã hơn các chú. Đúng là cô ấy coi nó như con, mà còn hơn cả con ruột ấy chứ. Các chú sai quá rồi...

- Chưa hết đâu anh ạ, biên bản còn ghi lời thú nhận của cô ấy là “nếu các đồng chí cho rằng chúng tôi yêu nhau bằng quan hệ tình cảm nam nữ thì tôi cũng không chối. Nhưng nếu như vậy thì sao? Chúng tôi đều là người tự do, tôi đã ly dị chồng mấy chục năm rồi, anh Mã là thanh niên chưa vợ, không biết yêu nhau thì sai ở chỗ nào?” Như thế thì còn mẹ con cái nỗi gì?

- Thế hôm đó tại cuộc họp các chú buộc cô ấy sai ở chỗ nào?

- Không buộc được sai ở chỗ nào, nhưng...

- Nhưng, nhưng cái con khi! Kiến thức pháp lý các chú đuối quá! Cô ấy đưa ra lý là không sai, không vi phạm. Cô ấy nói “nếu” có nghĩa là người ta đặt ra giả thiết, mà giả thiết có nghĩa là không phải sự thật, hay sự thật chưa xảy ra, chưa xảy ra nghĩa là không có chuyện đó. Tức là cô ấy chối chứ sao bảo là thú nhận được? Bây giờ các chú cứ ăn nói lung tung là “cô ấy đã thú nhận” rồi, mà cô ấy đi kiện các chú vu khống, rồi các chú đưa cái biên bản cuộc họp ấy ra, là cung cấp cho toà một bằng chứng chống lại chính mình đấy!

Hai ông nhìn nhau, ông Tùm Lum nói:

- Quả là mụ này quái thật! Không ngờ mụ ấy lại đặt bẫy cả chi bộ Đảng hay sao?

- Chú lại quá đà sang qui kết chụp mũ rồi đấy! Tôi bảo thật nhé các chú hãy từ bỏ ngay cái thói kèn cựa, lấn áp cô ấy đi. Tìm được một người như cô ấy làm phó giúp việc cho mình bây giờ khó lắm đấy! Chẳng gì nó cũng có tí quan hệ họ tộc với mình, luôn ủng hộ mình. Cái quan trọng hơn là nó không thiếu tiền, nó đứng đưng với các kiểu kiếm chác đánh quả của các chú, chẳng bao giờ nó thèm để ý đến công trình này dự án kia của các chú mà chỉ chăm chăm lao vào

chỉ đạo chuyên môn, lo kinh doanh, hoàn thành kế hoạch cho các chú có đúng không nào?

Ông Tổng rồi gật gù thừa nhận:

- Quả có thể thật ạ.

- Các chú kiểm đâu được người trợ lý quen công việc, hiểu sâu về các chủng loại vật tư, thị trường, giá cả, vững vàng về chuyên môn nghiệp vụ, hết lòng ủng hộ mình, bênh vực mình mà lại không tư hào về quyền lợi của mình như cô Mai không nào?

Hai ông ngồi đực ra nghe, không trả lời được. Cụ Triệu tấn công tiếp:

- Nếu các chú cứ tiếp tục kèn cựa với cô ấy, lấn áp, chèn ép cô ấy nữa là tôi xin cô ấy lên Bộ, rồi điều về cho các chú vài ông, bà Vụ trưởng, Vụ phó đang chờ việc ở trên này, về thay cô ấy làm phó cho các chú. Để xem ba bảy hai mươi mốt ngày họ có tìm ra những mảnh khoé đánh quả kiểm chác của các chú, để rồi mời các chú vào nghỉ mát trong nhà đá, nhường cho họ ghế của các chú không nào!

Nghe vậy hai ông sợ run lên, thi nhau tạ lỗi:

- Chúng em biết lỗi rồi ạ, xin anh bỏ qua cho. Thực tình thì chúng em vẫn quý mến và tín nhiệm cô Mai lắm đấy ạ. Anh đừng điều người khác về sẽ rách việc cho Tổng công ty.

- Thôi được, tôi đang đau đầu để làm thế nào giữ được ổn định tổ chức cho Tổng công ty đây, nhớ là đừng có làm gì cho nó rối thêm nữa đấy. Sắp tới Bộ sẽ điều khoảng từ 50 đến 80 chuyên viên xuống bổ sung cho Tổng công ty để điều về Trung tâm. Đây là đợt đầu giải quyết số dôi dư của Bộ. Tôi sẽ chọn cho các chú những chuyên gia giỏi nhất về các ngành chuyên môn. Nhưng để cho khách quan và chủ yếu là giành quyền tuyển người cho các chú làm ăn, tôi sẽ yêu cầu tất cả ai có nhu cầu công việc đến gặp để xin việc với các chú. Các chú sẽ căn cứ trên danh sách tôi đưa trước mà chọn người, các chú nhận ai sẽ ghi vào đơn xin việc của họ “đồng ý tiếp nhận”, trên cơ sở đó tôi sẽ yêu cầu Vụ Tổ chức ra quyết định điều động. Nhưng nên nhớ là mọi “cơ chế” vẫn như cũ đấy.

Cả hai ông đồng thanh:

- Vâng chúng em nhớ rồi, không bao giờ dám quên anh đâu ạ.

- Còn công việc của Trung tâm hoạt động ra sao, tôi sẽ “chỉ đạo từ xa” cho những chuyên viên này, các chú chỉ việc chỉ đạo thẳng Mã và cái Hạnh ký vào là xong. Không được can thiệp sâu vào công việc của họ. Vốn hoạt động cho Trung tâm tạm thời lấy trong nguồn vốn kinh doanh của Tổng công ty, sau này thiếu bao nhiêu thì làm tờ trình gửi lên Vụ Tài chính kế toán, tôi sẽ duyệt cấp bổ sung sau. Công việc

của các chú ngay bây giờ phải uốn nắn cho thằng Mã và cái Hạnh biết cách hoặc ít nhất là tỏ ra biết cách làm lãnh đạo. Không được cãi nhau và nói năng lấc cấc văng mạng, hiểu chưa? Thôi về đi, tôi sắp có cuộc họp đây!

Hai ông chào Bộ trưởng ra về mà cảm thấy nhẹ cả người. Về đến cơ quan đã 4 giờ 15 chiều, ông Um Tùm Lum bảo ông Chúi min tu:

- Thôi bây giờ phải tiến hành việc gấp mà Cụ Triệu giao phó. Ông gặp thằng Mã, tôi gặp con Hạnh.

Vừa hỏi đến Mã thì mọi người bảo “mời Chi đoàn thanh niên đi ăn khao” từ lâu rồi. Còn mục Đành Hanh đang nước mắt ngấn nước mắt dài dọi ở cửa phòng ông Tùm Lum để “bắt đèn”. Vừa thấy Chủ tịch Hội đồng quản trị mở cửa vào phòng, mục đã trườn vào theo, méu máo:

- Em bắt đèn anh đấy!

- Bắt đèn cái gì nào? – Ông Tùm Lum dịu dàng hỏi.

- Em ứ thềm cái Phó giám đốc Trung tâm đâu!

- Ứ thềm thì để đấy cho người khác. Khỏi kẻ còn thềm nhỏ dãi ra kia kìa!

- Ai thềm nhỏ dãi thì cho họ, em bị kỷ luật gì mà bắt em từ trưởng xuống phó? Em cứ làm Trưởng phòng Tổ chức cán bộ chẳng đi đâu cả?

- Cái ghế ấy giao cho người khác rồi, còn đâu nữa mà “cứ”!

- Giao cho ai?

- Lên Bộ mà hỏi Cụ ấy!

- Sao lại phải hỏi Cụ? Quyết định Bộ đọc là Trung tâm trực thuộc Tổng cơ mà?

- Ừ thì nguyên tắc bề ngoài là thế, nhưng đây là Doanh nghiệp làm thử trọng điểm của Bộ, mọi khâu đều do Bộ trưởng trực tiếp điều hành. Cho nên thực chất chức mới của em sẽ là ngang với bà Mai ấy chứ!

- Thật không?

- Chứ lại đùa à?

- Nhưng em phải làm trưởng để ngang với lão Chúi rồi cơ, chứ cái thằng Tóc Xoăn ranh con, láo lếu ấy nó biết cái gì mà làm giám đốc?

- Nó và cả em nữa không cần làm cái gì sứt, chỉ cần em và thằng Mã biết cách hoặc ít nhất là tỏ ra biết cách làm lãnh đạo và không được cãi nhau văng mạng nữa, hiểu chưa?

- Còn gì nữa không?

- Còn phải tập chữ ký cho thật đẹp nữa.

- Có nó phải tập chứ em ký mãi rồi làm gì phải tập?
- Vẫn phải tập.
- Còn gì nữa không?
- Còn cái này... - Vừa nói lão Tùm Lum vừa choàng tay phủ lên cái thân hình “thon thon hình vại, thoải thoải hình chum” của mụ, rồi nhằm đôi môi như miếng thịt trâu chợ chiều áp đôi môi thuốc lào thâm xỉ của mình vào. Bỗng mụ Đành Hanh khẽ đẩy ra, nũng nịu:
  - Lộn tu nào, có họ đấy!
 Lão Tùm lum lại ôm ghì lấy cái chum thịt, vừa dùng bàn tay hộ pháp xù xì thám hiểm khắp mọi ngõ ngách trên cái chum ấy vừa nói:
  - Để anh tìm xem chúng mình có họ với nhau ở chỗ nào nào?
 Bỗng mụ Đành Hanh lại khẽ hét lên:
  - Kìa!
  - Không sao, bây giờ họ về hết rồi.
  - Không phải!
  - Thế cái gì nữa?
  - Đền!
 Lão Tùm Lum với tay lên cái công tắc trên tường “cạch” một tiếng. Bóng tối bao trùm căn phòng. Nhưng rồi lão lại buông mụ ra, đứng lên định đi ra phía cửa, thì bị mụ kéo giật lại:
  - Đi đâu?
  - Ra chốt cái cửa.
  - Chốt từ nãy rồi, khỉ ạ.
 Rồi tiếng cười khúc khích, ục ục lại phát ra. Chỉ có bóng tối mới biết hai cây thịt sống ấy thám hiểm lẫn nhau hay làm những trò khỉ gì.
 Bỗng từ cầu thang gác dưới có tiếng gót giầy khua lộp cộp tiến lên. Tiếng Tổng giám đốc Min tu trọ trọ gọi:
  - Ông Um ơi, sao đèn đóm đâu mà tối thế này?

Sự đời thật là quá khôi hài:

*Giám đốc cần học ký thi.
Trung tâm là một trò chơi ăn tiền.*

Chưa biết số phận lão Tùm Lum cùng mụ Đành Hanh ra sao với Chúi rồ. Xin xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Hồi VII

TÂN TRƯỞNG PHÒNG TỔ CHỨC XỨNG DANH “NGƯỜI TỐT” CỰU CHỦ TỊCH CÔNG ĐOÀN THUỘC HẠNG “ BÌNH DÂN ”

Lại nói, vừa về đến cơ quan thấy bảo Mã Tóc Xoăn đã dắt đám thanh niên đi khảo rồi, Tổng giám đốc Chúi gọi điện bắt nó phải về gặp ông ngay để quán triệt tinh thần chỉ đạo của Bộ trưởng, nhưng nó nhất định không chịu về và bảo “Sáng mai cháu sẽ gặp chú”. Ông bảo việc gấp không thể được đến mai, thế mà nó dám bảo “Gấp thì chú ra Nhà hàng Vạn Tuế gặp cháu” thì có hỗn không cơ chứ. Ông tức điên người chưa biết xử lý ra sao, định bụng lên báo cho lão Tùm Lum, để hắn giải quyết sao với cái thằng “trời đánh thánh vật” này thì mặc hắn. Chẳng ngờ đã thấy “cửa khép, rèm buông” rồi. Chắc là lại tranh thủ dắt con mụ Đành Hanh đi nhà nghỉ nào hú hí rồi. Ông lẩm bầm “rõ là cái đồ dâm dê!”, rồi quay gót xuống cầu thang, đi về.

Trong phòng lão Tùm Lum và mụ Đành Hanh nín thở, toát mồ hôi lo lắng, đến khi nghe thấy tiếng gót giày lộp cộp xuống cầu thang mới thở phào.

Ngay đầu giờ sáng hôm sau, ký xong mấy tập công văn của các phòng trình chưa ký, Chúi đã lên tìm Um, thấy Um đang tiếp một gã trạc năm mươi tuổi, mồm cá ngoão, mắt lươn. Trông cái mặt gian gian này quen lắm không biết đã gặp ở đâu rồi, mà không nhớ ra, thì Um chỉ Chúi và nói với người ấy “Đây là anh Chúi Tổng giám đốc”. Người đó đứng dậy bắt tay, chào Chúi. Khi Chúi vừa ngồi xuống ghế thì Um đưa cho mẩu giấy là tờ lịch bỏ đi của ngày hôm trước, phía sau có mấy chữ “Gửi các anh Um. Chúi, như đã trao đổi với hai anh ban chiều là anh Lê Xuân Nghênh, trên Văn phòng Trung ương sẽ về Tổng nhận công tác, các anh bố trí cho vào thay chỗ cô Đan Hạnh - P.”. Đọc xong mẩu giấy của Cụ Triệu, Chúi mới sực nhớ ra người này đã đến Tổng Công ty rồi. Cái hôm đầu xuân một đồng chí lãnh đạo cao cấp đến thăm và chúc tết Tổng công ty, trời lất phất mưa xuân, người này đã cầm cái ô che cho lãnh đạo đi từ xe vào tiền sảnh. Khi vào hội trường lại ngồi ngay phía sau Tổng bí. Khi tiễn lãnh đạo ra về, trời đã không còn mưa cũng chẳng nắng, nhưng anh ta vẫn giương cái ô lên đi cạnh lãnh đạo. Lúc Tổng bí thư lên xe đi rồi, anh ta cũng lên một cái xe riêng đi theo, chắc là trợ lý hay chuyên

viên cao cấp gì trên văn phòng Trung ương đây. Nghĩ vậy nên cái ác cảm với khuôn mặt gian gian của anh ta tan biến đi, thay vào đó là sự cảm tình, nên ông bảo:

- Có, hôm qua đồng chí Bộ trưởng đã trao đổi với anh em chúng tôi về trường hợp của anh rồi. Thôi “cấp trên” về đây cùng hợp tác vui vẻ với chúng tôi để xây dựng cơ sở.

Người đó cười hề hề và “Cảm ơn hai anh”.

Ông Chúi lại hỏi:

- À quên, thế quý danh là gì nhỉ?

- Dạ, em là Nghênh, Lê Xuân Nghênh ạ.

Ông Tùm Lum bảo:

- Theo sự phân công thì anh Chúi, Tổng giám đốc phụ trách công tác tổ chức cán bộ. Anh uống nước đi rồi anh Chúi sẽ dẫn đi làm quen với các Phòng, Ban và nhận bàn giao với cô Đan Hạnh. Bây giờ tôi có chút việc bận.

Nghe vậy, Nghênh bắt tay cáo biệt ông Chủ tịch Hội đồng quản trị, rồi theo ông Tổng giám đốc đi ra.

Sáng đầu tiên, Nghênh đi khắp các Phòng, Ban trong Tổng công ty để làm quen. Chiều nhận bàn giao của Đan Hạnh. Đan Hạnh bảo:

- Anh mới về hãy cứ đến để làm quen dần với công việc, rồi tôi sẽ cho viết biên bản bàn giao chi tiết từng mảng công việc cụ thể.

Nghênh hỏi:

- Ai làm thư ký cho Trưởng phòng?

Nghe vậy mọi người trong phòng đều cười ồ lên, Đan Hạnh bảo:

- Cấp phòng lấy đâu ra thư ký riêng, chỉ có các chuyên viên mỗi người theo dõi một mảng công việc thôi.

Nghênh nói luôn:

- Như vậy không được. Trưởng phòng nhân sự của một Tổng công ty lớn như thế này, điều hành nguồn vật tư chiến lược trong cả nước mà không có thư ký riêng thì xoay sở ra sao để làm cho kịp công việc? Các vị nên nhớ mọi thành bại đều nằm ở yếu tố con người, công tác tổ chức cán bộ quan trọng bậc nhất trong các khâu quan trọng của một đơn vị, cho nên phòng này phải có đặc thù riêng không thể giống như các phòng nghiệp vụ khác được. Phòng ta có bao nhiêu người?

- Có 12 người, nay tôi đi nhưng anh lại về thì vẫn vậy.

- Cần phải bổ sung thêm, việc này tôi sẽ làm sau. Bây giờ việc cấp bách là chỉ định một thư ký - Hấn nhìn suốt lượt cả 11 người ngồi ở từng bàn trong phòng thì thấy hầu hết đều “khom” cả, chỉ thấy một cô gái trẻ khoảng ngót “băm”, mặt mũi cũng sáng láng, xinh xắn, hấn

hỏi:

- Cô kia tên gì?

- Dạ, Oanh Oanh ạ.

- Họ?

- Họ Thôi ạ.

- Thôi Oanh Oanh, họ tên hay lắm. Cô học ngành gì? Ở đâu? Về Tổng công ty công tác lâu chưa? Phụ trách việc gì?

- Em tốt nghiệp thạc sĩ quản trị kinh doanh ở Viện công nghệ “ét ét bi ti” (SSBT) Sydney, Australia. Về phòng này được hơn năm năm rồi ạ. Em đang theo dõi công tác đổi mới doanh nghiệp và quan hệ giữa Tổng công ty với các đối tác Liên doanh nước ngoài tại Việt Nam ạ.

- Tốt! Từ bây giờ cô sẽ làm thư ký cho tôi và kiêm nhiệm hai mảng công việc cô đang làm, khi nào có thêm người, tôi sẽ bổ sung giúp việc cho cô - Rồi hấn quay sang nói với Đành Hanh:

- Theo chỉ đạo của Lãnh đạo Tổng công ty, công việc tuyển người và xây dựng cơ chế làm việc cho Trung tâm cần tiến hành gấp, nên chị phải sang đó làm việc ngay. Mọi công việc của chị ở phòng này cứ bàn giao cho cô Oanh Oanh, thư ký của tôi. Sáng ngày mai tôi sẽ bắt đầu công việc tại đây.

Nói là sáng ngày mai, nhưng thực chất là vừa đến “làm quen” mà hấn đã “điều hành” ngay việc chỉ định thư ký, nhận bàn giao gián tiếp xong.

Sáng hôm sau vừa đến, hấn đã yêu cầu cô thư ký Thôi Oanh Oanh dọn cho hấn cái bàn Trưởng phòng mà Đành Hanh vẫn ngồi. Hấn bắt nhắc tấm kính 5 ly trên mặt bàn lên, vứt hết những giấy tờ mà Đành Hanh gài ở đáy như lịch công tác, số điện thoại các nơi, mấy tấm ảnh cơ quan chụp ngày tổng kết... Rồi hấn đặt vào toàn những tấm ảnh cỡ lớn mà hấn chụp chung với các vị lãnh đạo cao cấp. Rồi hấn lại sai cô thư ký làm cho hấn tờ trình lên Tổng giám đốc xin đi công tác đến các Công ty trực thuộc và các Chi nhánh tại miền Trung và miền Nam để giới thiệu và làm quen trong thời gian 15 ngày, được Tổng giám đốc phê duyệt ngay. Hấn bảo:

- Cô Oanh Oanh chuẩn bị đi công tác với tôi.

Oanh Oanh liền từ chối khéo:

- Ôi, được đi với Sếp thì hay quá, em cũng lâu lắm chưa được vào Sài Gòn, nhưng tuần tới thì không được rồi, em đang phải chuẩn bị nội dung cho ba cuộc họp rất quan trọng của Tổng giám đốc với cả mấy Liên doanh Việt- Úc, Việt – Hàn, Việt - Ấn mắt rồi, tiếc quá. Thôi để người khác trong phòng tháp tùng Sếp vậy.

- Ai xung phong đi với tôi nào?

Cả phòng ngồi im không thấy ai “xung phong”, cuối cùng bà Liên già, “Phóng phò” đành phải nhận lời đi công tác cùng Sếp.

Chuyến đi ấy về, nghe bà Liên, Phó phòng kể rằng đi đến đâu hấn cũng bắt đơn vị nghỉ việc tập trung tất cả đến hội trường cho hấn “Truyền đạt nghị quyết của Trung ương” và “Nội dung đổi mới và cải tổ cơ cấu doanh nghiệp” của Lãnh đạo Tổng công ty. “Nghị quyết Trung ương” thì nghe nói là hấn ở đấy ra đi chắc hấn có nhiều nghị quyết rồi, nhưng còn “Nội dung đổi mới và cải tổ cơ cấu doanh nghiệp của Lãnh đạo Tổng công ty”, thì không biết vừa chân ướt chân ráo về Tổng công ty gặp mặt hai ông Lãnh đạo cao nhất của Tổng công ty chưa đến năm phút, mà làm sao hấn đã lĩnh hội được nhanh đến thế để rồi đi đến đâu cũng “truyền đạt” vung tứ mẹt cả ra là sao nhỉ? Đến đâu hấn cũng lặp lại như thể “replay” cái cuộn băng rè, nào những là “ Mọi sự thành công hay thất bại đều ở yếu tố con người, nên công tác tổ chức cán bộ là quan trọng bậc nhất trong tất cả những việc quan trọng của một đơn vị. Đơn vị muốn tồn tại và phát triển cần phải có những cán bộ hồng thắm chuyên sâu, có tư tưởng đổi mới, dám nghĩ dám làm, dám chịu trách nhiệm. Mọi sự bảo thủ trì trệ đều phải sớm chấm dứt”. Đến đâu hấn cũng nói với giọng điệu nửa như khuyến cáo, nửa như đe dọa “Người nào bảo thủ trì trệ, thiếu bản lĩnh, không đủ năng lực lãnh đạo đơn vị hoàn thành nhiệm vụ chính trị của Tổng công ty giao, thì phải thay thế bằng người có năng lực, có tư duy đổi mới, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, hoàn thành tốt kế hoạch...” còn nữa “Có những người lãnh đạo ăn như rồng cuốn, nói như rồng leo, nhưng làm như mèo mửa thì cũng phải thay thế bằng những người nói ít làm nhiều, có tinh thần tận tụy với công việc” v.v... và v.v... Các đơn vị lần đầu tiên gặp hấn, nghe hấn “lên lớp” ai cũng tưởng ông tân Trưởng phòng Tổ chức cán bộ của Tổng “rất Mác xít” và nghiêm khắc. Tuy nhiên không phải thế, hấn cũng rất “bình dân”, rất “quần chúng”, bằng chứng là ngoài những lúc “lên lớp” ra, những buổi đơn vị mời hấn đi ăn trưa, hấn cũng ăn “thật lòng”, uống “tẹt ga” cùng anh em, nhiều khi bữa trưa kéo đến quá chiều, thậm chí có hôm liên thông với bữa tối luôn. Nói năng thì “bình dân”, những ngôn từ hấn dùng khi ăn nhậu “bình dân” đến mức bọn đầu đường xó chợ và những đứa giang hồ, những tay anh chị còn phải gọi hấn bằng cụ. Đến đâu hấn cũng “rất thân mật” nói với người lãnh đạo đơn vị “hôm đi vội quá, chưa kịp tạm ứng, nhờ đơn vị tạm ứng cho đoàn công tác tí chút lấy chi phí tiêu vật, rồi Tổng thanh toán sau”. Thế là đơn vị nào cũng đáp ứng ngay, nhưng ai lại còn ghi vào tài khoản nợ của Tổng làm gì ba cái chi phí

lặt vặt này. Trước khi “đoàn công tác” rời đơn vị này đến đơn vị khác thì đơn vị nào cũng có quà cho “đoàn” và các ông lãnh đạo nào mà chẳng có cái “phong bao tình cảm” cho hấn để được hấn coi mình là “người đổi mới”, “có năng lực” chứ không phải hạng “bảo thủ trì trệ”. “thiếu năng lực”. Trong những trường hợp này hấn rất “công khai thoải mái” thường mở ngay món quà “tình cảm” ra xem trước mặt người đưa tặng. Nếu thấy trị giá của nó “dưới mức tình cảm” thì hấn liền nghiêm khắc cảnh cáo ngay rằng “người trong Tổng công ty với nhau, ai lại đi làm cái trò mèo này, tôi không có quen nhận cái gì của ai bao giờ, lần sau còn tái diễn là tôi lập biên bản đấy!”. Còn nếu như nó có giá trị “trên mức tình cảm” thì hấn thường bảo “ngại quá đi mất, chẳng lẽ anh (hoặc chị) có lòng cho mà tôi lại từ chối thì chẳng còn ra làm sao, nhưng mà lần sau thế này là tôi...giận đấy!”.

Ngay khi về Tổng công ty, với chiêu bài đổi mới, hấn đã cho cô thư ký Thôi Oanh Oanh soạn thảo hai tờ trình lãnh đạo Tổng công ty cho triển khai nghị quyết của Trung ương về “luân chuyển cán bộ” và thực hiện công văn của Thủ tướng về “thực hành tiết kiệm”. Hai tờ trình này được duyệt ngay vì có người lãnh đạo nào dám không thực hiện chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước?

Về “Thực hành tiết kiệm” thì Phòng Tổ chức cán bộ ra thông báo gửi các Phòng, Ban trong văn phòng Tổng công ty là từ nay tất cả những khoản thanh toán công tác phí, vé cầu, đường, tiền học phí của cán bộ xin đi học ngoài giờ v.v... trước đây chỉ cần qua trưởng Phòng sở tại ký xác nhận trình lên Tổng giám đốc duyệt là được thanh toán, nay phải trình thêm qua trưởng phòng Tổ chức cán bộ duyệt trước khi trình Tổng giám đốc. Mà mỗi khi trình qua phòng Tổ chức cán bộ thường để lại đó “ngâm cứu” hơi lâu, nên ai muốn lấy ngay “tiền tươi thóc thật” thì hãy vui lòng trích tí phần trăm bồi dưỡng cho Trưởng phòng Tổ chức cán bộ “làm thêm giờ” mới duyệt kịp ngay được. Cũng là “hợp lý” thôi, ai xé mắt mà chửi mắng tay!

Còn thực hiện chế độ luân chuyển cán bộ thì cũng nhẹ nhàng thôi, không có gì mà ồn ã cả. Tân trưởng phòng Tổ chức cán bộ rất đi sâu đi sát quần chúng để tìm hiểu tâm tư nguyện vọng của từng người sắp được luân chuyển. Hấn thường đến thăm tận nhà đương sự để biết gia cảnh và “thông báo ý định của Lãnh đạo” Tổng công ty “điều động đồng chí đến giúp đỡ cho Chi nhánh tỉnh X hoặc tăng cường xuống cửa hàng Y mấy năm để học tập thực tế. Nhưng đây mới chỉ là ý định của lãnh đạo thôi, chứ nguyện vọng của đồng chí thế nào xin cho biết để tôi “phản ảnh lại” hoặc là “Tôi đang đề xuất” để đồng chí “làm giám đốc Liên doanh A, hoặc Trưởng văn phòng

đại diện của Tổng công ty tại nước B, nước C nhưng các cụ vẫn còn đang cân nhắc, chưa quyết”. Những kiểu “thông báo tình cảm” như thế ai không thấy Tân trưởng phòng Tổ chức cán bộ không phải là “người tốt”, mà “người tốt” bao giờ chẳng thích dùng “của tốt”. Lẽ ở đời “có đi có lại thì mới toại lòng nhau”. Đương sự nào, “khổ chủ nào” lại không muốn mình đạt được nguyện vọng, mà không sẵn sàng có cái gì đây bằng vật chất xứng đáng để đổi lại tấm thịnh tình của “người tốt”?

Tân trưởng phòng tổ chức cán bộ cũng không bỏ lỡ cơ hội “giúp đỡ Trung tâm” kiện toàn tổ chức sớm để đi vào hoạt động. Nhưng thật đáng tiếc, “sự nhiệt tình giúp đỡ” này vừa đề xuất đã bị hai nhà Lãnh đạo cao cấp nhất của Tổng công ty từ chối thẳng thừng ngay từ đầu, vì “đây là đơn vị làm thí điểm của Bộ, do Bộ trưởng trực tiếp chỉ đạo” với lại “ Tổng công ty không nên can thiệp sâu vào công việc nghiệp vụ của đơn vị trực thuộc”.

Chỉ mới về làm việc ở Tổng công ty chưa đầy nửa năm, mà “lòng tốt” của “người tốt” (Thực chất là những mảnh khoé làm tiền của Tân trưởng phòng Tổ chức cán bộ) đã được “tuyên tụng” khắp Tổng công ty, đến mức trong báo cáo tổng kết công tác tại Hội nghị đại biểu cán bộ công nhân viên toàn ngành, do ông Chủ tịch công đoàn Lò Văn Tình đọc có đoạn “Đề nghị Thanh tra cần làm sáng tỏ dư luận nghi vấn có tiêu cực của trưởng Phòng Tổ chức cán bộ”. Chính vì người đại biểu cho quyền lợi của cán bộ công nhân viên chức họ Lò, dám cả gan “mó vào dái ngựa”, đã đưa vào báo cáo và đọc trước bàn dân thiên hạ “nhằm hạ uy tín” và làm mất mặt Tân trưởng Phòng Tổ chức cán bộ như thế, nên không những đang bị hấn kiện lên Lãnh đạo Tổng công ty về tội vu khống, mà họ Lò còn là đối tượng đang được Phòng Tổ chức cán bộ “xem xét lại lý lịch và năng lực trình độ”.

Theo số liệu mới được Phòng Tổ chức cán bộ công bố thì ông Cựu chủ tịch Công đoàn (Gọi là “cựu” vì ông giữ cái ghế Chủ tịch công đoàn này quá kỳ cựu, chứ thực ra ông đang là đương kim chủ tịch chứ không phải “cựu” với nghĩa là “nguyên”) là ông Lò Văn Tình có nhiều điểm “bất cập” hoặc “chưa đạt chuẩn” để đáp ứng công việc theo qui định của Tổng công ty cũng như của Quốc gia. Ví dụ về trình độ văn hoá, ông chỉ có bằng “sơ cấp lâm nghiệp”. Là “Trưởng ban sinh đẻ có kế hoạch của cơ quan” mà vi phạm Pháp lệnh dân số, vì ông có những chín đứa con. Mặc dù sự vi phạm này xảy ra tận miền rừng núi Cao Bằng trước khi ông về đây công tác. Ngoài ra ông còn bị cáo buộc là “lợi dụng chức quyền” để “án” 15 đứa con (gồm 9 đứa con đẻ và một số là “phụ tùng” của chúng, tức con dâu con rể)

không có bằng cấp gì, ép các cửa hàng và chi nhánh của Tổng công ty nhận về làm việc. Đáng tiếc những “phát hiện mới” của trưởng Phòng Tổ chức cán bộ về vị Chủ tịch công đoàn họ Lò đều là sự thực, cho nên ai cũng ái ngại, thương cảm cho ông. Cứ bình tình này thì chỉ còn khoảng hơn năm nữa là hưu, nhưng chắc chắn ông không được “hạ cánh an toàn” với lão Nghênh rồi. Thật đúng là “tai nạn nghề nghiệp”, chỉ vì phản ánh nguyện vọng của đa số quần chúng trong báo cáo công tác, mà ông đã bị vạ miệng với cái thẳng mắt lơo, hay thù vật. Nó đã đi bới lông tìm vết những chuyện từ đời lâu cú lấu nào về ông.

Ông nguyên là bạn đồng niên, đồng nghiệp rồi còn đồng ngũ của Cụ Triệu, từ hồi Cụ còn trẻ vừa tốt nghiệp Đại học Mỏ, về Liên đoàn địa chất và được cử đến Cao Bằng tìm quặng. Ngày đó ông Tình đã là cán bộ lâm nghiệp và có gia đình vợ con rồi. Năm ấy vào đầu thập niên sáu mươi của thế kỷ trước, đội địa chất của anh Phần về khoan thăm dò tìm kiếm quặng thiếc tại khu đồi thuộc địa phận đang trồng cây để phủ xanh do anh đội trưởng trồng rừng Lò Văn Tình phụ trách. Anh Tình là người dân tộc Tày, nhà ở bản ngay cạnh khu đồi đó nên đội anh Phần đóng nhờ ngay trong nhà anh Tình. Mọi sinh hoạt ăn uống, đội địa chất đều nhờ bà mẹ mẹ anh Tình giúp đỡ. Khi ấy anh Tình đã có bốn đứa con, nhưng chỉ có hai đứa ở nhà với bà mẹ, còn hai đứa nhỏ theo mẹ công tác ở Hội liên hiệp phụ nữ tỉnh. Những ngày mưa rừng liên miên không ngớt, cả đội thăm dò lẫn đội trồng rừng đều phải nghỉ ở nhà. Họ chẳng có trò gì giải trí để giết thời gian ngoài đánh tổ tôm. Khi đó mấy chàng thanh niên thành phố như Phần đều không biết chơi trò này nên được Tình dạy cho. Tình không những thạo mà còn là “thần bài” của trò này, ván nào hấn cũng ù. Tuy không chơi tiền, nhưng thẳng nào thua phải thổi cơm, rửa bát. Đội địa chất chỉ thăm dò lấy được mẫu quặng đem phân tích xác định hàm lượng để làm báo cáo lên Liên đoàn là xong nhiệm vụ, nên chỉ ở nhà Tình khoảng non một tháng là chuyển đi. Thật tình cờ, cuối năm 1968 anh cán bộ địa chất họ Triệu gặp lại được “thần bài” Lò Văn Tình trong một trận đánh phối hợp tác chiến giữa bộ binh và xe tăng tại chiến trường Khe Sanh, Quảng Trị. Đại úy Trung đội trưởng bộ binh Triệu Huy Phần ôm chầm lấy anh Thiếu úy xe tăng Lò Văn Tình mà trào nước mắt vì sung sướng. Chiến dịch vẫn liên miên rồi lại phải chia tay mỗi người đi một ngã, cho đến khi toàn thắng năm 1975 hai người cũng chẳng biết về nhau ai còn ai mất.

Năm 1986 Triệu Huy Phần đã là trưởng Phòng Kinh doanh của Tổng công ty VINAMAPROTEXCO. Tổng giám đốc lúc đó là cụ Bùi

Như Lạc cũng là người rất máu mê tổ tôm, hôm nào hết giờ cụ cũng bắt mấy anh Trường phòng ở lại cơ quan hầu bài với cụ. Mấy anh cấp dưới chẳng biết trình độ chơi còn kém hay là muốn nhường sếp, nên cứ thua hoài làn cho cụ cũng chán. Cụ bảo:

- Các cậu đưa nào có bạn hay người quen chơi giỏi gọi đến đây đọ với tớ. Phần nghĩ ngay đến “thần bài” người Tây Lò Văn Tình, liền bảo cụ:

- Em có một chiến hữu dứt khoát sẽ xứng là kỳ phùng địch thủ với sếp.

Cụ hỏi:

- Ai, ở đâu ? Mời ngay đến đây.

- Dạ nó ở mãi tí tặn Cao Bằng cơ ạ.

Cụ lại hỏi:

- Anh ta làm nghề gì? Có nguyện vọng muốn chuyển về Hà Nội không?

- Dạ, nó là cán bộ lâm nghiệp rồi đi bộ đội là lính xe tăng ạ.

- Thế thì mời anh ta về Tổng công ty làm lái cho tớ đi! Thay cho cái cô Sơn chứ cứ nay nghỉ con ốm, mai nghỉ mẹ ốm mà đi công tác xa với cô ta cũng bất tiện lắm.

- Vâng thế để em liên hệ xem nó còn sống trở về không đã.

Thật may mắn, Phần viết thư gửi lên Cao Bằng cho Tình, chỉ khoảng hơn tuần đã nhận được thư Tình trả lời. Tình bảo xuất ngũ trở về lại được làm công việc cũ là trồng rừng, nhưng bây giờ Tình không làm đội trưởng nữa, mà nhận khoán và nhận tài trợ của PAM để làm dự án phủ xanh đồi trọc. Hôm nào lên chơi cứ hỏi “Tình dự án xanh” thì cả cái vùng cậu thăm dò địa chất ngày xưa ai người ta đều biết tớ. Phần khoe lại tin này với Tổng giám đốc, ông liền cử Phần “đi công tác Chi nhánh VINAMAPROTEXCO Việt Bắc” đóng tại Thái Nguyên để “kết hợp đi thăm bạn ở Cao Bằng”. Gặp nhau tay bắt mặt mừng. Thấy Tình già đi nhiều quá, mới về được bảy, tám năm mà đã kịp có thêm những năm đứa con nữa rồi. Cả chín đứa chẳng đứa nào học được lên đến cấp II. Bốn đứa mà Phần gặp từ hồi về thăm dò quặng thiếc, thì đã ba đứa lấy vợ lấy chồng, bây giờ tất cả đều theo Tình đi làm “Dự án phủ xanh đồi trọc”. Phần liền bảo:

- Về Thủ Đô với tớ đi!

- Thủ đô làm gì có đất để cho mình “phủ xanh đồi trọc” được? Mấy lại bây giờ nặng gánh lắm, về một mình thì được chứ kéo theo cả bầu đoàn thể tử về Thủ đô thì ở vào đâu? Lấy gì mà ăn?

Phần thuyết phục thế nào, Tình cũng vẫn một mực từ chối. Không phải Tình không thích được về Hà Nội công tác mà Tình biết

trình độ của mình làm sao đủ để làm việc tại các “cơ quan Trung ương” được. Nghe nói Hà Nội nhà cửa chật chội và khó khăn lắm. Đồ ăn thức uống cái gì cũng phải mua, cái gì cũng đắt đỏ. Hai suất lương của hai vợ chồng làm sao nuôi nổi hơn chục người? Phần thấy bạn từ chối là thật lòng và rất có lý. Liên bảo:

- Thôi không muốn chuyển hẳn về Hà Nội thì về chơi với tớ vài ngày nhé.

Tình gật đầu liền. Thế là Phần đưa Tình về Hà Nội chơi. Trước khi được dẫn đi chơi Bờ Hồ, đi vào lăng viếng Bác, thì Phần lại dẫn “đến thăm cơ quan chỗ tớ làm việc cho biết đã”. Là khách riêng, nhưng Phần lại dẫn đến chào Tổng giám đốc như một đối tác đến làm việc. Tổng giám đốc Bùi Như Lạc thấy “Lưu Bị đã dụ được Gia Cát Khổng Minh rời am cỏ về phụng sự cho Vương triều Tây Thục” thì mừng lắm, liền “phỏng vấn” ngay bằng một ván bài tử thí tổ tôm. Hôm đó tuy cụ thua, nhưng cụ vui mừng hơn hờ, buổi trưa cụ liền cho mở đại tiệc tại khách sạn để chiêu đãi “hiền tài”. Tại buổi tiệc cụ mới được biết Tình chỉ về chơi với Phần vài hôm chứ không nhận chuyển về Hà Nội. Hơn nữa Tình là thương binh bậc bốn, không đủ sức khỏe để lấy bằng lái xe. Nhưng cụ vẫn rất nhiệt tình mời:

- Chú cứ về đây với tôi, sẽ có công việc phù hợp với khả năng và sức khỏe của chú. Còn những khó khăn về gia đình tôi hứa là sẽ giúp chú giải quyết ổn thoả hết. Chỉ cần nhiệt tình với nhau, thì không có việc gì là không có cách giải quyết cả.

Thật vậy, ngày đầu mới về cơ quan, Tình được bố trí làm “trợ lý hành chính”. Cụ thể là thỉnh thoảng theo cô lái xe kiêm nhân viên hành chính Sơn Thị Sơn đi bê vác những thứ văn phòng phẩm, nước uống, bia, rượu mà cô mua cho văn phòng. Hoặc giả sửa cái vòi nước hỏng, thay cái bóng đèn cháy v.v..., nói chung công việc chính ban ngày trong “tám giờ vàng ngọc” thì chẳng có gì đáng kể, nhưng tối mới mệt vì phải hầu bài với Tổng giám đốc đến khuya, có hôm thâu đêm suốt sáng. Càng thua thì cụ càng chơi lớn, có hôm cụ cay cú muốn gỡ, liền treo biển “đang bận họp” trước cửa phòng Tổng giám đốc suốt ngày. Cho nên lương “trợ lý hành chính” của Tình đã được ưu ái xếp bậc gần chót vót của bậc nhân viên hành chính cũng chẳng thấm vào đâu so với thu nhập ngày một cao của “thần bài”. Vì thế cũng đủ để bù đắp vào khoản thiếu hụt của gia đình khi Tình bỏ làm “dự án phủ xanh đồi trọc”. Khổ một nỗi, cứ chiều thứ bảy là Tình lại “Cắt cơm, bơm xe, nghe thời tiết, liếc đồng hồ, thò bao gạo, cạo bộ râu, xâu quai dép” để “Ala Ga” (Đi ra ga), rồi tềch về Cao Bằng. Những ngày nghỉ như thế Tổng giám đốc Bùi Như Lạc, lại “buồn như

chấu cắn”, vì thiếu kỳ phùng địch thủ. Thật đúng là “Rượu ngon mà vắng bạn hiền, không tu đâu phải thiếu tiền không tu” ? Một cách “giải quyết khó khăn” nữa được Tổng giám đốc họ Bùi áp dụng là tiến cử Lò Văn Tình ra tranh chức Chủ tịch công đoàn trong kỳ đại hội sắp tới. Trước đông đảo cán bộ công nhân viên, Tổng giám đốc nói về ứng viên mà mình giới thiệu cho hội nghị bầu như sau:

- Đồng chí Lò Văn Tình là một Đảng viên dân tộc Tày, sinh ra và lớn lên trong một gia đình giàu truyền thống cách mạng dưới chân núi Mác, bên suối Lê Nin của căn cứ địa cách mạng Cao Bằng. Đồng chí đã tốt nghiệp khoá kỹ thuật lâm nghiệp đầu tiên của Việt Bắc, và là một trong những người dân tộc Tày đầu tiên đem ánh sáng khoa học kỹ thuật về áp dụng trồng rừng phủ xanh đồi trọc cho quê hương mình. Trong cuộc kháng chiến Chống Mỹ cứu nước vĩ đại của dân tộc, đồng chí là dũng sĩ lái xe tăng đã nhiều lần anh dũng xông vào húc tan đồn địch, nghiền nát quân thù, lập nhiều chiến công hiển hách, được Nhà nước tặng thưởng huân chương chiến công hạng nhất. Hoà bình trở về, là một thương binh hạng 4 trên 6, nhưng đồng chí lại lao vào công việc cũ là trồng rừng, là làm “dự án xanh”. Đồng chí luôn luôn là một lao động giỏi, một chiến sĩ thi đua...những người như đồng chí Lò Văn Tình liệu có xứng đáng đại diện cho giai cấp công nhân chúng ta hay không?

Lời giới thiệu của Tổng giám đốc tuy có hùng hồn, hoa mỹ tí chút nhưng toàn là sự thật, nên được hội nghị hoan hô nhiệt liệt và khi bầu cử đồng chí Tình trúng cử với số phiếu cao nhất. Được Ban chấp hành mới bầu giữ chức Chủ tịch công đoàn. Đã là Chủ tịch công đoàn, đại diện cho quyền lợi của tất cả cán bộ công nhân viên Tổng công ty thì tức là nằm trong “Bộ Chính trị” của Tổng rồi. Ông đã là một trong “tứ trụ triều đình” VINAMAPROTEXCO. Ba “trụ” kia đều đã được Tổng công ty cấp nhà riêng, chẳng nhẽ để mỗi mình Chủ tịch công đoàn cứ “ăn cơm tập thể, ngủ tại giường tầng” mãi sao tiện? Cho nên ngay sau ngày trúng cử, Tổng giám đốc đã cho sửa lại căn nhà khách mà gần đây chẳng có khách nào đến ở của Tổng công ty thành căn biệt thự giống như của ba “trụ” kia, và ra quyết định chính thức phân cho gia đình tân Chủ tịch công đoàn Lò Văn Tình. Có nhà rồi Chủ tịch liền “dinh tề” toàn bộ bầu đoàn thể từ “Thủ Đô gió ngàn” về Thủ đô Hà Nội.

Theo lời Chủ tịch vẫn thường nói “cuộc thay đổi của mình cứ ngỡ trong mơ”. Chuyển cả gia đình lớn về giữa Hà Nội không hề chạy chọt (mà còn từ chối mãi không được!), chẳng tốn một xu, lại có nhà ở đàng hoàng rộng rãi hơn người. Bà vợ chuyển công tác từ Hội

liên hiệp phụ nữ tỉnh về Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam cũng được Tổng giám đốc sai người đi lo cho từ A đến Z. Thật đúng là “người tài” ở đâu và thời nào chẳng được trọng dụng, mà Chủ tịch lại thuộc về loại “hiền tài” đặc biệt là “thần bài” về đánh tổ tôm thì có “tuyệt cú mèo” không cơ chứ? Vậy bạn đọc có ai muốn “thay vận đổi đời” thì hãy học đánh cờ bạc cho ngon đi, cho giỏi vào, cho “sành” lên, biết đâu chẳng có một ông “quan mê đồ đen” nào cần tuyển dụng “hiền tài” thì có phải sẵn đầy đủ trình độ bản lĩnh mà “ứng thí” để thay đổi cuộc đời hay không? Trường hợp thay vận đổi đời của Chủ tịch công đoàn Lò Văn Tình còn chứng minh cho câu châm ngôn “Bần gia trung thị vô nhân vấn, phú tại sơn lâm hữu khách tầm” (Tất nhiên hãy nên hiểu cho chữ “phú” của ông Tình là giàu kiến thức đánh tổ tôm). Lúc ông mới “bị bắt cóc” về Hà Nội công tác, ông cứ sợ xa xôi như thế này, mà mẹ già nhờ có mệnh hệ nào, chắc không về kịp mà nghe cụ dặn dò trắng trời. Đám tang cụ cơ quan cũ chắc chẳng ai đến, mà cơ quan mới xa xôi ai lên được, rồi sẽ chỉ có đám con cháu và vài lèo tèo vài người dân bản địa đưa, chắc sẽ tủi cho vong linh cụ lắm. Cứ nghĩ vậy mà mấy lần ông đã quyết chí định bỏ về. Sau này có nhà rồi, đón cụ về ở cùng tại Hà Nội, làm cho cụ không còn điều kiện mà suốt ngày lọ mọ ngoài rừng nữa, mà chỉ nằm khểnh trong phòng quạt máy chạy vù vù để xem tivi, để nghe cái đài hát điệu then, điệu tính. Ngày nghỉ con cháu dắt cụ đi chơi công viên, đi viếng lăng Cụ Hồ, đi lễ hết đền này phủ nọ. Cụ cảm thấy sung sướng lắm. Mấy năm sau cụ mới qui tiên, ông cũng không ngờ đám tang cụ lại to đến thế. Ngoài toàn thể cán bộ công nhân viên của Văn phòng Tổng công ty đều đến viếng và đưa đám, đại diện của khắp các Chi nhánh, cửa hàng, công ty trực thuộc, cả Đoàn người nước ngoài ở các Liên doanh với Tổng công ty đều đến phúng viếng, mà đoàn nào cũng vòng hoa, cũng phong bì... Đoàn xe tang kéo từ nhà tang lễ ra dài suốt mấy con phố chưa hết... Xong đám tang, vợ chồng ông ngồi bóc phong bì ra đếm tiền phúng viếng được đến hơn năm chục triệu, số tiền mà trước đây ông có năm mơ cũng không dám nghĩ tới.

Nói vậy thôi chứ khi mới chuyển cả gia đình về Hà Nội cũng không phải là ông chỉ có toàn thuận lợi mà không gặp khó khăn gì. Khó khăn chính lúc ấy là lũ con mới có vài đứa trưởng thành có chồng có vợ, còn toàn tí nhít. Cả bọn đều chưa thạo tiếng Kinh, xin vào học trường nào cũng không theo kịp. Mấy đứa lớn tòng ngòng học với bọn trẻ con thành phố, lại học kém, nên xấu hổ bỏ cả, không đi học nữa, đành ở nhà làm báo...cô. Việc này lại phải nhờ đến Tổng

giám đốc giúp đỡ, cho về mấy cửa hàng bán lẻ trong thành phố. Đưa làm bốc vác, đưa lái xe nâng hàng, đưa thổi cơm... rồi cũng ổn cả.

Năm ngoái đám tang cụ cụu Tổng giám đốc Bùi Như Lạc, cả nhà ông đến chịu tang, như người thân con cháu trong nhà cụ vậy! Ở đời phải biết học chữ nhân, lễ, nghĩa, trí, tín thì mới ra con người. Ông thường răn dạy vợ con như thế. Chẳng cứ chỉ biết ơn cụ Lạc, mà ngay như ông bạn Bộ trưởng Phần bây giờ ông cũng hàm ơn cả đời chưa hết. Còn tất cả anh chị em cán bộ công nhân viên trong cơ quan người ta yêu mến mình, bỏ phiếu cho mình cũng phải biết ơn người ta lắm chứ! Cho nên có điều kiện giúp được ai cái gì là ông cố gắng làm hết sức mình cho thật hiệu quả. Ai có lỗi lầm, sơ xảy gì thì với cương vị Chủ tịch công đoàn phải đứng ra đỡ cho người ta, giúp cho người ta tránh được rủi ro càng nhiều càng tốt. Cứ nghĩ vậy, làm vậy nên ai cũng quý mến ông, ủng hộ ông. Chẳng thế mà ông tại vị ở cái chức Chủ tịch công đoàn này có đến ba, bốn đời Tổng giám đốc rồi mà vẫn vững vàng. Cứ tưởng còn già năm nữa thì hưu, mọi bề xuôi xẻ. Có ai ngờ lại bị lão tân trưởng phòng Tổ chức cán bộ kỳ này nó lật lại cái khuyết điểm quá khứ để hạ mình thì có uất không cơ chứ?

Gần đây biết tâm tư ông buồn phiền về chuyện này, cả hai ông Chủ tịch hội đồng quản trị và Tổng giám đốc đều động viên chia sẻ với ông, nhưng khó quá, nó vạch ra toàn là sự thật, nên hai ông lãnh đạo cũng chưa biết xử lý thế nào. đành xin ý kiến Bộ trưởng. Ông Phần chỉ đạo:

- Đã là sự thật thì cứ phải công khai mà xử lý sao cho hợp lý hợp pháp thôi. Để có cơ sở cho Bộ hướng dẫn xử lý vụ này, Tổng công ty nên có báo cáo chi tiết về những sai phạm của đồng chí Tình gửi lên Bộ càng sớm càng tốt.

Đến nước này đành phải:

*Thương anh tôi để trong lòng
Việc công tôi cứ phép công mà làm.*

Chưa biết Chủ tịch công đoàn Lò Văn Tình bị xử lý kỷ luật ra sao. Xin xem tiếp hồi sau phân giải.

Mã Tóc Xoăn

Hồi VIII

TRUNG TÂM XUẤT KHẨU NGƯỜI VƯỢT CHỈ TIÊU KẾ HOẠCH GIÁM ĐỐC MÃ TÓC XOĂN ĐẠT TOP ĐỈNH DOANH NHÂN

Lại nói sau khi tham khảo ý kiến Cụ Triệu về việc xử lý những sai phạm của Chủ tịch Công đoàn Lò Văn Tình, được Cụ Triệu gợi ý nên có báo cáo chính thức về những sai phạm cụ thể, Bộ mới có hướng chỉ đạo giải quyết. Thế là Lãnh đạo Tổng công ty yêu cầu Phòng Tổ chức cán bộ làm báo cáo đưa ông Tổng giám đốc Nguyễn Văn Chúi ký gửi lên Bộ. Chỉ trong vòng ba ngày Công đoàn Bộ đã có công văn trả lời với nội dung như sau:

“Đồng chí Lò Văn Tình là một đảng viên dân tộc Tày, phẩm chất đạo đức trong sáng, có nhiều thành tích xuất sắc và được rèn luyện và kinh qua thử thách từ thực tế lao động và chiến đấu xây dựng quê hương và bảo vệ tổ quốc. Việc đồng chí Tình có đồng con xảy ra trước khi nhận công tác tại Tổng công ty VINAMAPROTEXCO, khi đó Nhà nước chưa ban hành Pháp lệnh về dân số, như vậy đồng chí không vi phạm Pháp lệnh này. Việc 15 người con của đồng chí vào làm việc tại các cửa hàng và chi nhánh của Tổng công ty với những việc lao động phổ thông như bốc vác, vệ sinh, nấu ăn, lái xe cẩu, xe nâng hàng đã đáp ứng kịp thời nhu cầu cần người phải tuyển dụng của Tổng công ty. Qua thời gian dài thử thách họ đều tỏ ra nghiêm túc và chăm chỉ lao động, đạt hiệu quả cao, đều là những lao động tiên tiến xuất sắc. Vì vậy không có chuyện lợi dụng chức quyền để ép các cơ sở phải nhận người như đơn thư tố giác. Tổng công ty cần giải thích cho toàn thể cán bộ công nhân viên biết rõ những thông tin trên và nghiêm khắc phê bình người tố cáo sai sự thật”.

Như vậy ông Chủ tịch Công đoàn họ Lò đã đàng hoàng thoát hiểm và lại được cán bộ công nhân viên tín nhiệm như xưa.

Lại nói về cái Trung tâm xuất khẩu lao động mới được thành lập trực thuộc Tổng công ty, nhưng về tổ chức và hoạt động kinh doanh có một đặc thù riêng vì được Bộ yểm trợ tối đa. Tám mươi chuyên viên giỏi được lựa chọn trong tổng số gần một ngàn người dôi dư từ năm Bộ và Tổng cục sáp nhập lại, sau khi có đơn xin việc và “làm đủ thủ tục” với hai nhà lãnh đạo cao nhất của Tổng công ty là

Tạ Đình Um và Nguyễn Văn Chúi , thì đều được bố trí về làm việc tại Trung Tâm này. Tuy Trung tâm cũng có một giám đốc là Lê Hữu Mã, một nữ phó giám đốc là Lưu Thị Đan Hạnh, nhưng hai người này chỉ giữ chức có tính chất nghi thức theo luật định, họ chỉ được quyền nhắm mắt ký đại vào những văn bản nào mà “cấp dưới” yêu cầu, còn mọi quyền bính và sự điều hành công việc của Trung tâm đều do một Ban cố vấn gồm mười người, do ông cố vấn trưởng đứng đầu quyết định. Về chế độ tài chính, là đơn vị trực thuộc hạch toán báo sổ, tất cả những khoản thu chi nào của Trung tâm đã có chữ ký phê duyệt của ông Cố vấn trưởng thì Phòng Kế toán – Tài vụ Tổng công ty phải thu và chi, không được gây khó khăn cản trở.

Ngay sau khi có quyết định thành lập Trung tâm và quyết định bổ nhiệm chánh, phó giám đốc của Bộ (Lẽ ra theo luật định thì những quyết định này phải do ông Tùm Lum ký) Mã Tóc Xoăn và Lưu Thị Đành Hạnh đã được hai ông Tùm Lum và Chúi rỏ quán triệt nội dung chỉ đạo của Cụ Triệu là cấm không được cãi lại bất cứ một sự chỉ đạo nào của Ban cố vấn. Nhiệm vụ của hai người là hàng ngày làm việc phải đến Trung tâm đúng giờ, ngồi vào đúng vị trí sắp sẵn. Chỉ được ký theo yêu cầu của Ban cố vấn, không được phép đặt câu hỏi tại sao hoặc như thế nào với Ban cố vấn. Chỉ được nói những điều gì Ban cố vấn bảo nói. Tuyệt đối không được phát ngôn bừa bãi, không được gây gổ, hiềm khích lẫn nhau giữa hai người và với mọi người. Riêng Lê Hữu Mã cấm không được vắng tục, nói bậy hoặc dùng những từ quá thông tục như mẹ kiếp, đù cha, v.v... Thời gian tập sự làm lãnh đạo Trung tâm là sáu tháng, nếu mắc phải các khuyết điểm trên sẽ bị phé truất...

Cả Mã Tóc Xoăn và Lưu Thị Đành Hạnh đều vâng dạ chấp thuận.

Ngày khai trương Trung tâm được Tổng công ty tổ chức rất rầm rộ. Địa điểm được thuê tại khách sạn 5 sao Daewoo, Hà Nội. Khách mời ngoài đại diện các Phòng, Ban, Chi nhánh, Cửa hàng và các đơn vị trực thuộc Tổng công ty, còn có đại diện các Cục, Vụ, Viện của Bộ chủ quản; đại diện Bộ Lao động nơi duyệt chỉ tiêu hạn ngạch cho đưa người vào những thị trường nóng, Vụ Lãnh sự Bộ Ngoại giao nơi cấp hộ chiếu cho người đi xuất khẩu lao động, Tham tán thương vụ và người phụ trách Lãnh sự của các Đại sứ quán Đài Loan, Hàn Quốc, Malaysia, Brunei, Nhật Bản, Tiểu các Vương quốc Ả rập, Qata, Hợp chủng quốc Hoa Kỳ, Nga, Xéc v.v... là những nước đang nhận lao động Việt Nam đến làm việc; Lãnh đạo các Sở lao động của các tỉnh nghèo trong cả nước đang cần đưa người đi xuất

khẩu lao động để phấn đấu đạt chỉ tiêu xoá đói giảm nghèo; Đài truyền hình Trung ương, Đài Tiếng nói Việt Nam và các Đài, Báo Trung ương và địa phương khác nữa...

Trước ngày khai trương Trung tâm, giám đốc Lê Hữu Mã bị Ban cố vấn “nhốt” trong phòng giám đốc, bắt phải học bằng thuộc bài “Discourse” khai mạc do Ban cố vấn soạn thảo bằng hai thứ tiếng Anh và Việt. Mã Tóc Xoăn năn nỉ ông cố vấn:

- Chú ơi, chú không phải nhốt cháu đâu, bài diễn văn khai mạc chưa đầy

trang giấy, cháu học vài lần là thuộc lòng thôi mà.

- Không được, nhớ ra đấy, cậu luống cuống mắt bình tĩnh lại nói năng bậy bạ thì chết tôi à?

- Chú yên tâm đi, hồi này cháu đéch thềm nói bậy nữa đâu.

- Ấy đấy, lại “đéch” rồi. Cậu không nói bậy thì không chịu được à?

- À quên, cháu quen mồm ấy mà! - Mã Tóc Xoăn tự lấy tay vả vào mồm mình và bảo ông cố vấn:

- Cháu hứa với chú, từ nay đũa nào còn nói bậy thì nó là con chó!

- Thôi, thôi! Cậu còn phải được dậy mệt thì may ra mới bỏ được cái thói nói bậy. Bây giờ hãy cứ học thuộc lòng cái bài diễn văn khai mạc này đi đã, rồi tôi sẽ cho ra ngoài nghỉ một lát rồi còn phải tiếp tục học lời cảm ơn các vị quan khách.

- Trời ạ, sao mà chú ki thế? - Mã Tóc Xoăn đẩy ông cố vấn ra, rồi đóng sầm cửa lại, một mình ngồi trong phòng lẩm nhẩm học bài “discourse”.

Giữa lúc ấy Phó giám đốc Trung tâm Đành Hanh đến hỏi ông cố vấn:

- Anh ơi, ngày mai em phải mặc áo dài hay được mặc váy ạ?

Ông cố vấn ngắm nhìn cái thân hình thon thon hình vại của mụ, rồi chậm rãi nói:

- Cô thì.. chẳng mặc cái gì...

- Cái anh này!...

- Tôi đã nói hết đâu. Tôi định bảo là cô thì chẳng mặc cái gì cho hợp. Thôi cứ mặc áo dài vậy đi!

- Vâng ạ. - Đành Hanh ngoan ngoãn trả lời, rồi quay ra, nhưng một chốc lại đến hỏi;

- Anh ơi, thế lễ khai trương ngày mai định tiến hành bao nhiêu thời gian và làm những việc gì ạ?

Ông cố vấn cúi kính trả lời:

- Không phải việc của cô. Ngày mai cứ ăn mặc cho thật đẹp, luôn thường trực nụ cười trên môi để đón tiếp khách là được rồi.

- Vàng ạ.

Khi mặt quay ra, ông cố vấn mỉm cười một mình vì cái công việc dầy dổ cho lũ giám đốc này.

Tại phòng khánh tiết khách sạn Daewoo Hà Nội. Đúng tám giờ sáng các vị khách mời dự buổi lễ khai trương Trung tâm xuất khẩu lao động Tổng công ty VINAMAPROTEXCO đã đến đông đủ. Trong số khách VIP có ông Cụ Triệu cha đỡ đầu và theo ông cũng là cha ruột của giám đốc Trung tâm Mã Tóc Xoăn, nhưng một điều hiển nhiên ông đích thực là cha đẻ của cái Trung tâm này. Ông muốn cho “con trai” của ông phải nối được nghiệp ông, nên ông đã phải lao tâm khổ tứ bày đặt ra được cái màn kịch “cha mẹ đỡ đầu” cho bà vợ “sư tử cái” nhà ông phải nhận Mã làm con. Rồi ông còn phải suy đi tính lại và thuyết phục hết người này đến người khác mới có được cái hội hai hôm nay của vở kịch cuộc đời mà ông vừa là nhân vật chính lại vừa phải làm đạo diễn.

Hôm nay giám đốc Lê Hữu Mã được Ban cố vấn cho mặc bộ com lê đen, phía trong là sơ mi trắng cổ cồn, thắt nơ tím. Để che đi cái mái đầu xoăn tít, tránh sự hiểu lầm của quan khách nó không phải là dòng giống máu đỏ da vàng, không phải cháu đích tôn của cụ Đốc tờ Xuân, mà là giống oản tà roăn nào đấy, nên người ta đã bắt nó chụp lên đầu cái mũ phớt màu lông chuột, cộng với cái khổ người bất mãn với chiều cao của nó, làm cho mọi người nhìn nó đi lảng xảng trong khách sạn Daewoo mà cứ ngỡ vua hề Sác lô tái thế.

Khi lời giới thiệu của một ông cố vấn vừa dứt, Mã Tóc Xoăn ưỡn ngực hùng dũng tiến lên bục lễ đài, chỗ mồm sát vào micro để đọc “bài học thuộc lòng” đã được ông cố vấn bắt nghiền ngẫm suốt từ hôm qua, không cần phải giấy tờ gì cả:

- Ladies and Gentlemen! Thưa Quý bà Quý ông! – Câu mở đầu của bài phát biểu nó nói cả hai thứ tiếng Anh và Việt nên cả hội trường vỗ tay rào rào, điều đó càng khích lệ nó thêm mạnh dạn hăng hái. Nó nói tiếp:

- It's great pleasure that today I announce the decision of establishment the Center for exporting labours belong to VINAMAPROTEXCO, Hôm nay tôi rất vui mừng công bố quyết định thành lập Trung tâm xuất khẩu lao động trực thuộc Tổng công ty Sản xuất và Xuất nhập khẩu Vật liệu Việt Nam.

Cứ một câu tiếng Anh, lại một câu tiếng Việt của bài diễn văn viết như thế nào, nó đã học thuộc lòng nên đọc đúng nguyên như thế. Các vị khách lạ ai cũng tấm tắc khen ông giám đốc trẻ đã nói năng hoa mỹ mà lại thông thạo tiếng Anh, lại còn tự dịch ra tiếng Việt cũng

rất hay nữa. Nghe vậy một người liền bảo:

- Chuyện, còn phải khen phò mã tốt áo nữa, cử nhân Tây học về đây!

Khi nó vừa đọc xong “bài học thuộc lòng” diễn văn, tiếng vỗ tay kéo dài mãi không dứt. Nó đặt bàn tay phải lên ngực rồi cúi gập người xuống biểu thị cảm ơn, giống hệt hễ Sác lô cúi chào khán giả mỗi khi kết thúc tiết mục biểu diễn.

Khi ông Tham tán Thương mại Đại sứ quán Nhật Bản thay mặt cho khách mời là các đoàn ngoại giao nước ngoài lên phát biểu ý kiến. Ban cố vấn đã chuẩn bị chu đáo mời một cô tiếng Nhật của Phòng Đối ngoại trên Tổng công ty phụ trách phần dịch này. Nhưng hôm nay thấy ông giám đốc trẻ chủ nhà nói tiếng Anh, thế là ông cũng ngẫu hứng phát biểu bằng tiếng Anh, làm cho Ban tổ chức lúng túng quá, thấy vậy ông giám đốc trẻ Mã Tóc Xoăn nhảy luôn vào “chữa cháy”. Nó nghe được và hiểu hết những gì ông Tham tán Thương mại Nhật nói, nhưng chuyển dịch đúng nguyên bản sang tiếng Việt thì khó quá, thành ra nó vừa dịch vừa bốc phét thêm vào làm cho bài nói của ông Tham tán càng tăng phần nhiệt tình thống thiết, thể hiện đầy vẻ thân ái hữu nghị và lòng tha thiết muốn hợp tác làm ăn với Trung tâm.

Lại những tràng vỗ tay và những tiếng ngợi khen kéo dài mãi không dứt làm đứt đoạn cả bài phát biểu và lời dịch. Khi nó dịch xong câu cuối cùng của ông Tham tán Nhật là “chúng tôi rất muốn được hợp tác với Quý Trung tâm”, thì nó lại chìa một tay ra cúi gập người xuống đáp lễ ông Tham tán và nói “We have the honour of cooperating with you”, rồi nó lại tự dịch luôn ra tiếng Việt “Chúng tôi rất hân hạnh được hợp tác với Quý Quốc!” - Lại rộ lên vỗ tay. Phải nói là hôm nay Mã Tóc Xoăn đã hoàn thành vai diễn quá xuất sắc, đến mức ngoài sự mong đợi của các cố vấn. Đúng là con nhà tông không giống lông cũng giống cánh. Nó thật đã nổi nghiệp được nghề bán thuốc dạo của ông nội hờ Xuân Tóc Đỏ nhà nó.

Trước khi ra về, Cụ Triệu, còn đến xoa đầu nó và giơ ngón tay cái ra nói:

- Khá lắm!

Nó lễ phép nói:

- Con cảm ơn ba! - Từ hôm về nước được tổ chức long trọng lễ chính thức nhận con nuôi, nó vẫn gọi vợ chồng ông Phần là ba, mẹ.

Sau buổi lễ khai trương, Trung tâm bắt tay ngay vào việc kinh doanh. Mô hình mới về cơ cấu tổ chức của một đơn vị kinh doanh là

không tổ chức thành các phòng, ban mà phân công mỗi chuyên viên phụ trách một mảng công việc. Người nào thạo việc gì, có thể mạnh về lĩnh vực nào được phân công phụ trách mảng công việc ấy. Thí dụ các chuyên viên nào trước đây đã từng công tác ở Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan... được phân công phụ trách thị trường Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan... Còn thị trường trong nước, để tìm kiếm lực lượng lao động xuất khẩu thì những nhân viên nào quê ở tỉnh nào được phụ trách thị trường tỉnh ấy. Mọi người tự lo liệu và chịu trách nhiệm về mảng công việc mà mình phụ trách hầu như toàn bộ từ A đến Z. Mười người trong Ban cố vấn chỉ tìm hiểu và theo dõi công việc của họ qua báo cáo kết quả công việc hàng tuần, họ chỉ phê duyệt những cái gì liên quan đến tiền và giá cả, không can thiệp sâu vào cách làm và phương pháp tiến hành của từng người. Cho nên cách tạo nguồn lao động cũng rất đa dạng. Có người tìm về Sở Lao động tỉnh để phối hợp tuyển người; có người về thẳng huyện; có người xuống hẳn xã hoặc thôn nhà mình để tuyển chọn lao động. Lại có người xông thẳng vào một trường dạy nghề tuyển nguyên cả khoá học sinh mà trường vừa đào tạo xong; cũng có người bắt tay liên kết với các cơ sở cùng nghề nghiệp xuất khẩu lao động khác mà họ có nguồn lao động đã đào tạo định hướng xong nhưng chưa có đầu ra để đưa lao động đi được... Về tạo nguồn cho đầu ra, thì các chuyên viên đã từng công tác tại các nước ngoài, bằng mối quan hệ cũ họ dễ dàng nối lại quan hệ với các đối tác mà trước đây họ đã có quan hệ để ký kết hợp đồng đưa lao động sang làm việc. Với mô hình tổ chức mới mẻ này tạo nên sự năng động sáng tạo trong công việc của từng người, nên kết quả công việc rất tốt. Chỉ sau ngày khai trương mười lăm ngày Trung tâm đã có 300 lao động lên đường sang làm việc tại Đài Loan và Malaysia.

Về cơ chế quản lý lao động và tiền lương thì 100% lao động ra nước ngoài không phải đóng góp bất kỳ một đồng chi phí nào. Tất cả những chi phí ban đầu như phí đào tạo, phí xin hộ chiếu, thị thực xuất nhập cảnh, vé máy bay v.v... đều do Trung tâm ứng trước để chi trả, thậm chí lao động nào hoàn cảnh gia đình có khó khăn, Trung tâm còn cho tạm ứng trước tiền lương ba tháng. Về mức lương ban đầu đều được Trung tâm và người lao động thoả thuận để ấn định trước. Ví dụ đi làm ở Đài Loan mức lương bốn triệu/tháng/người; đi Malaysia hay Qata ba triệu, Nhật Bản, Hàn Quốc năm triệu v.v... lương trả hàng tháng cho gia đình tại Việt Nam. Còn lương của người Lao động tại nước ngoài được các đối tác sử dụng lao động chuyển trả toàn bộ vào tài khoản của

VINAMAPROTEXCO. Với cách làm này Trung tâm đã tạo điều kiện thuận lợi nhất cho người lao động, đặc biệt là người lao động ở các xứ quê nghèo, không có đủ năng lực tài chính để đóng góp các khoản ban đầu trước khi ra nước ngoài. Trung tâm tuy có bỏ tiền ra ứng trước cho người lao động khoản chi phí ban đầu này, nhưng thu về khoản lớn từ lương hàng tháng của họ, cả hai bên đều có lợi.

Chỉ trong vòng nửa năm đầu từ ngày thành lập, Trung tâm đã đưa được trên mười nghìn lao động sang tất cả các thị trường đang nhận lao động Việt Nam làm việc. Thu về cho Tổng công ty hàng chục triệu đô la, với mức lãi sau thuế trên một triệu đô la, nộp ngân sách một nguồn thu tương ứng.

Với đà thắng lợi vang dội về xuất khẩu người, Ban cố vấn quyết định đề nghị Tổng công ty làm thủ tục xin bổ sung thêm ngành nghề kinh doanh dịch vụ tổ chức khánh tiết và kinh doanh chuyên giao công nghệ cho Trung tâm.

Quả đúng là:

*Thần thiêng nhờ bộ hạ phù
Biến kẻ lù đù thành phật, thành tiên*

Chưa biết Ban cố vấn còn đưa Mã Tóc Xoăn tiến đến những nấc thang danh vọng nào nữa. Xin xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Mã Tóc Xoăn

Hồi IX

LỄ ĐỘNG THỔ BẰNG NĂM NGÀN HỌC ĐƯỜNG KHU LIÊN HỢP XỨNG TẦM “CÔNG NGHIỆP HOÁ”

Việc Ban cố vấn đề nghị được bổ sung thêm hai ngành nghề kinh doanh cho Trung tâm là Kinh doanh dịch vụ khánh tiết và dịch vụ chuyển giao công nghệ được Tổng công ty trả lời không cần, theo Luật Thương mại thì các doanh nghiệp được làm tất cả mọi ngành nghề mà Nhà nước không cấm.

Thế là công việc chuẩn bị cho lễ khởi công Liên doanh Vật liệu mới Việt-Nhật tại Vũng Tàu được Ban cố vấn lên kế hoạch chi tiết để tiến hành gấp. Ba người được phái vào Vũng Tàu để thuê mướn việc dựng lễ đài, làm biểu ngữ, băng rôn, khẩu hiệu, dán giấy xanh đỏ vào cán cuốc xẻng, mua sâm banh, nước giải khát, đặt tiệc, khách sạn v.v... Ba người nữa vào Thành phố Hồ Chí Minh lo việc đón tiếp và thuê khách sạn để trung chuyển khách tại đây. Hai Ban khánh tiết khác được thành lập trong đó một ban lo mua vé máy bay khứ hồi, thuê ô tô du lịch đưa đón khách từ Hà Nội vào Thành phố Hồ Chí Minh, rồi đi Vũng Tàu và trở về ngược lại. Khách gồm toàn bộ từ cấp trưởng, phó phòng, ban trở lên của Tổng công ty; đại diện các Cục, Vụ, Viện và Lãnh đạo Bộ chủ quản; đại diện các Bộ ban ngành hữu quan khác khác ... với con số dự kiến là 360 đại biểu. Một ban lo mua và chuẩn bị túi quà quảng cáo để “kính gửi” các đại biểu trong đó phải có quyển catalogue giới thiệu về loại vật liệu công nghệ mới mà Liên doanh sẽ sản xuất, tờ in chương trình lễ khai trương, quà lưu niệm là chiếc áo sơ mi có in biểu tượng nhà máy vật liệu mới và thứ “cốt lõi” trong túi quà là một hồng bao.

Để lễ khởi công diễn ra được hanh thông, công tác chuẩn bị phải thật chu đáo, một cuộc họp giữa Lãnh đạo Tổng công ty và Lãnh đạo Trung tâm được triệu tập gấp. Ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum vừa ngồi vào đã vội đứng lên đếm đầu đại biểu giống như người kiểm đếm gia súc xem đã đủ chưa và hỏi:

- Anh Mã và cô Đan Hạnh đâu nhỉ?

Ông cố vấn trưởng đứng lên:

- Báo cáo anh, cho cô, cậu ấy đến đây làm gì ạ, mọi việc tôi đã chuẩn bị xong để báo cáo Tổng công ty đây rồi.

- Bộ trưởng đã chỉ đạo phải cho thằng Mã nó tham gia vào các công việc cho nó quen dần đi mà!

- Báo cáo anh lần này lại cho cậu ấy đóng cái vai “người dẫn chương trình”. Còn nội dung chương trình của lễ khởi công đã được viết chu đáo, tôi đang cho anh em hướng dẫn cậu ấy tập ở Trung tâm rồi ạ.

Ông Chủ tịch bảo:

- Được, nhưng nhớ phải cho nó diễn thử, không ra đây mà nó lại vắng tục là hồng bét cả đây.

- Anh an tâm đi, hồi này cậu ấy tiến bộ lắm rồi ạ.

- Thôi, chúng ta bắt đầu nhé! – Ông Chủ tịch Um tuyên bố - Trung tâm báo cáo xem công việc chuẩn bị đến đâu rồi nào?

Ông Cố vấn trưởng đứng lên báo cáo những việc Trung tâm

đang chuẩn bị như đã nói ở trên.

Ông Tổng Chúi hỏi:

- Thế chuẩn bị đón tiếp bao nhiêu đại biểu?

- Dạ, 360 Việt Nam và mười đoàn khách nước ngoài gồm 40 người, vị chi là đi 400 đại biểu, đúng như con số Phòng Đối ngoại đưa đấy ạ.

Lão Dũng gằn lên tiếng:

- Phòng Đối ngoại chỉ đưa ra con số khách mời ngoài này để cho các ông dự trừ vé máy bay và xe cộ đón rước, còn đại biểu trong Văn Phòng II và các cơ quan phía Nam, rồi quan khách các ngành sở tại Vũng Tàu - Côn Đảo nữa, các ông Trung tâm phải tự làm chứ!

Ông Tổng Chúi lại lên tiếng:

- Đúng đấy, như vậy tổng số đại biểu phải ngót nghét 1.000, thôi cứ dự trừ một ngàn đại biểu đi. Thế phong bao ra sao rồi?

- Dạ báo cáo anh, Trung tâm đã chuẩn bị mỗi phong bì “một tờ” rồi ạ.

- Làm gì mà lắm thế, số khách là người nhà thì miễn phong bì đi - Trưởng phòng Đối ngoại đề xuất.

- Không được! – Ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum chỉ đạo - Cứ phải một ngàn xuất, nhưng không thể đánh đều cả làng thế được. Những bì để trong túi quà của Thanh tra các cấp, đại biểu Bộ Tài chính và 11 đại biểu phía đối tác Nhật Bản là những người sau này mình phải hạch toán và giải trình với họ, nên phải để vào cho tôi 10 “tờ”, còn các bì khác thì một “tờ” thôi. Nhưng nhớ ghi vào hạch toán với phía đối tác là cả một ngàn bì mười “tờ”. Vì Liên doanh này mình chỉ có cổ phần ở quyền sử dụng đất là 20% thôi, còn 80% là vốn của họ góp. Các chi phí cho buổi lễ động thổ này họ cũng phải chịu 80%, cho nên phía mình đã đứng ra lo liệu thì hãy cứ làm cho đàng hoàng chu đáo. Như vậy tổng dự trừ cho buổi lễ độ khoảng bao nhiêu nhỉ?

- Báo cáo anh – Ông Cố vấn trưởng nói – như vậy cả vé máy bay, phí xe đưa đón đi lại, khách sạn, ăn uống, quà cáp, phong bao cho mỗi đại biểu khoảng 30 triệu, một ngàn đại biểu vị chi đi là 30 tỷ. Cộng với chi phí phần lễ thì tính tròn vào khoảng 2 triệu đô thôi ạ.

- Rẻ, rẻ quá! – Ông Tổng Chúi khen – Tôi đã bảo mình tự đứng ra làm thì tiết kiệm được bao nhiêu chi phí so với mấy cái lễ trước động thổ nhà máy của mình mà phải thuê người ngoài vào làm!

- Vâng rẻ quá đấy! – Lão Dũng gằn trưởng phòng Đối ngoại lại giờ giọng châm chọc quen thuộc – Cái Lễ động thổ này của mình dễ thường mua được đàn trâu của cả nước Việt Nam đấy, mà bây giờ cũng chẳng làm gì còn trâu mà mua. Nên nó chỉ tương đương với một ngàn ngôi nhà tình nghĩa loại sang là 30 triệu đồng một ngôi,

hoặc năm ngàn phòng học cho trẻ em nghèo nhà quê thôi.

Ông Chủ Tùm Lum gất:

- Cái cậu này chỉ được cái tào lao, sao so sánh khắp khểnh thế mà cũng nói được. Tôi hỏi cậu, mình có mất cái gì không nào? Ba miếng đất chó ỉa cứ để đấy thì chỉ tổ cỏ rả, lau sậy nó mọc um tùm chứ có ra được cái thóc gạo của cái gì không? Mà không bày ra cái lễ này, để thường cậu móc túi được của mấy ông Nhật lùn mà đi mua trâu, xây nhà, làm trường đấy chắc?

- Dạ, sếp đã nói thế thì em xin chịu. Em chỉ muốn so sánh với mấy cái lễ động thổ trước của các nhà máy vốn trong nước, thì cái lễ động thổ này ta tiết kiệm được nhiều quá đấy ạ!

Và chỉ ba ngày sau, một lễ động thổ xây dựng nhà máy Liên doanh sản xuất vật liệu mới đã diễn ra đúng dự định, rất hoành tráng tại Khu Công Vững Tàu. Hôm đó giám đốc Trung tâm Lê Hữu Mã lại có dịp được thể hiện vô cùng xuất sắc vai diễn của mình, theo đúng kịch bản viết sẵn và đạo diễn của Ban cố vấn. Hôm đó không những nó đọc thuộc lầu lồi phi lộ ban đầu, rồi giới thiệu đại biểu, dẫn dắt chương trình rất suôn sẻ, đâu vào đấy. Khi tiến hành “kính mời” tiệc đứng coke-tail, nó còn cầm cốc vang đỡ Boóc-đô Pháp đi “Cheers! Cheers!” (Chúc sức khỏe!), rồi còn lần lượt bắt tay tất cả các ông Tây bà đầm khác mà “I’ve the great honour of making acquaintance with you” (Tôi rất lấy làm hân hạnh được làm quen với quý ngài!). Sau vai diễn tại lễ động thổ này tiếng tăm và hình ảnh nó càng nổi như cồn, chẳng những người ngoài Tổng công ty ở Hà Nội biết nó, mà nhân dân cả nước và cả kiều bào nước ngoài lẫn dân cả thế giới cũng biết đến nó. Thành công trong việc tổ chức lễ động thổ lần này, TRUNG TÂM XUẤT KHẨU NGƯỜI liền thừa thắng xốc tới, chuẩn bị tổ chức tiếp mấy lễ động thổ nữa của Tổng công ty. Một đội quân tiếp thị được tung ra để đi mời chào khắp nơi các cơ quan, đoàn thể đặng giành hợp đồng làm dịch vụ khánh tiết, rồi nhảy sang cả lĩnh vực dịch vụ tổ chức hội nghị, liên hoan và đám cưới, đám ma v.v... có nghĩa là mời chào được ai thuê cái gì là “divu” cái đó luôn.

Giám đốc Mã Tóc Xoăn luôn được bố trí xuất hiện trong những “divu” nào có quay phim, chụp ảnh. Nó thường xuất hiện trong bộ lễ phục com-lê đen, sơ mi trắng cổ cồn, cài nơ tím với cái mũ phớt màu lông chuột trông thật giống vua hề Sác lô. Cũng phải công nhận nó tiến bộ vượt bậc. Những bài diễn văn chào mừng hay phân ưu mà Ban cố vấn soạn ra bắt nó học thuộc lòng để “diễn” trong những đám đầu tiên, còn từ đám sau trở đi nó đã biết tự “cắt, dán” thay tên đổi họ gia chủ hoặc tang chủ để chào mừng hoặc phân ưu “vo” bằng

mồm, không cần giấy tờ gì cả. Ai nói lời cảm ơn, hay tỏ ý nhờ vả gì là nó đều rất lịch thiệp đặt tay lên ngực rồi tự cúi gập người mà “Chúng tôi rất lấy làm vinh hạnh”, như thể nó “replay” đoạn băng hình mà ông nội hờ Xuân Tóc Đỏ của nó diễn tại tiệm may Âu hoá của vợ chồng ông bà Văn-Minh cách đây hơn nửa thế kỷ, chứ tuyệt nhiên không ai thấy nó “đều cha, mẹ kiếp” nữa!

Cùng lúc tiến hành với khối công việc XUẤT KHẨU NGƯỜI và làm dịch vụ khánh tiết, đám ma, đám cưới... Trung tâm cũng đang phải hồi hả bắt tay vào làm dịch vụ chuyển giao Khu Liên hợp các nhà máy vật liệu xây dựng đang thuộc quyền sở hữu của Tổng công ty tức là sở hữu của Nhà nước Trung ương về cho tỉnh T. tức là thành sở hữu của Nhà nước địa phương. Đây là chủ trương lớn của Chính phủ kêu gọi các doanh nghiệp Trung ương giúp đỡ phát triển công nghiệp địa phương. Chủ trương này của Chính phủ đã được Tổng công ty VINAMAPROTEXCO hưởng ứng một cách vô cùng tự giác và sốt sắng. Bởi vì Khu Liên hợp công nghiệp sản xuất vật liệu xây dựng này gồm mấy nhà máy xi măng lò đứng công suất nhỏ, nhà máy cán thép mini và nhà máy gạch nung bằng than đá theo phương pháp cổ truyền với những thiết bị thuộc hàng “cổ lai hy” được một nước Xã hội Chủ nghĩa anh em viện trợ không hoàn lại cho ta từ hồi chiến tranh chống Mỹ. Thực ra nó đã hết hạn khấu hao từ đời lâu cổ lấu nào rồi, nhưng không hiểu sao vẫn được Nhà nước ghi vào mục tài sản cố định của VINAMAPROTEXCO với số vốn hàng chục tỷ đồng. Chắc trị giá số tài sản này chỉ là giá trị sử dụng của một vùng đất mênh mông mà Khu Liên hợp các nhà máy đang ngự trị trên đó và giá trị tài sản vô hình là kinh nghiệm và chất xám của đội ngũ kỹ sư, cán bộ kỹ thuật được tích lũy bao nhiêu năm làm việc trong Khu Liên hợp này, chứ còn trị giá thiết bị thì đúng ra phải tính bằng con số âm vì những thứ đó còn gây ra ô nhiễm môi trường cần phải tốn thêm tiền để xử lý nữa. Nhưng sự chuyển giao công nghệ và thiết bị toàn bộ của Khu Liên hiệp này nó đã tạo nên mối lương duyên vô cùng tốt đẹp giữa hai đơn vị kết nghĩa là Tổng công ty VINAMAPROTEXCO và tỉnh T. Cả hai bên cho và nhận đều biết rất rõ điều này, nhưng cả hai bên vẫn mở cờ trong bụng để chuyển giao và tiếp nhận với nhau một cách vô tư. Bởi lẽ Tổng công ty tổng khứ được cái mớ thiết bị cũ kỹ, xộc xệch, cổ lỗ, lạc hậu ấy đi, sổ sách của họ được giảm đi số tài sản cố định hàng chục tỷ đồng, rồi có cơ hội Nhà nước cấp bổ sung bằng một nguồn kinh phí mới cho họ đầu tư vào những thiết bị hiện đại tân tiến khác, thế làm gì mà họ chẳng vui sướng khác nào như ông giám đốc phong tình ly dị tổng khứ được

bà vợ già khú đế, chân đất mắt toét, quê mùa ra khỏi cửa để cưới cô thư ký trẻ xinh như mộng? Còn Tỉnh thì tuy cũng biết cái gọi là Khu Liên hợp kia nó cũng chẳng ra gì, nhưng nhận nó thì chỉ có những “được” thôi chứ nào có “mất” cái gì của bọ? Thứ nhất là được cho không một Khu Liên hợp công nghiệp để một tỉnh nghèo đồng bằng chuyên lúa có cơ mà “Công nghiệp hoá, hiện đại hoá” dần lên, cho nên dù nó có méo mó, nhưng mà có còn hơn không. Cái được thứ hai là Nhà nước sẽ cấp cho Tỉnh mấy chục tỷ đồng để làm vốn đối ứng tiếp nhận, xây dựng và chạy thử cho cái của nợ kia. Cái được thứ ba là Khu Liên hợp tiến hành xây dựng và đi vào hoạt động thì giải quyết được hàng nghìn lao động đang không có công ăn việc làm (chứ không gọi là thất nghiệp) của Tỉnh. Cái được thứ nữa (cái này mới là quan trọng) là cái chưa thể nói ra cho bàn dân thiên hạ biết được (mà để cho dân biết, dân bàn, dân kiểm tra thì chỉ có mà hồng việc) mà nhà lãnh đạo cao nhất của Tỉnh và ông chủ VINAMAPROTEXCO Tùm Lum đã đi ngầm với nhau khi bàn thảo để chuyển giao và xây dựng Khu Liên hợp này rồi. Điều ấy thì rồi sau này mọi người sẽ tự tìm để mà cố hiểu ra cái nguyên nhân sâu xa tại làm sao mối lương duyên của kẻ cắp, bà già gặp nhau, hai bên mướp đấng, mặt cưa cùng phường mà lại gắn bó mặp nòng với nhau đến vậy?

Tại Tổng công ty VINAMAPROTEXCO một Ban Bàn Giao được chính thức thành lập gồm có ông Tạ Tấn Um, Chủ tịch Hội đồng quản trị làm trưởng Ban và hai phó Ban là Lê Xuân Nghênh, trưởng phòng Tổ chức cán bộ làm thường trực kiêm đặc phái viên của Trưởng Ban Um có quyền đi gặp Trưởng Ban Tiếp Nhận tức người đứng đầu Tỉnh T. để trao đổi những điều tế nhị trong phạm vi hẹp hay trong phòng kín (Vì Nghênh là “người quê gốc” tỉnh T.) và Lê Hữu Mã, giám đốc Trung tâm có nhiệm vụ xuất hiện trong những nghi lễ bàn giao hoặc giao nhận thiết bị, hàng hoá và đảm đương những xuất diễn khi cần thiết trong suốt quá trình bàn giao. Thành viên thường trực gồm ba ông nữa trong số mười ông, bà Ban cố vấn của Trung tâm và mười lăm cán bộ của Ban Bàn Giao lấy trong số chuyên viên còn tương đối ít việc của Trung tâm để lo thuê mướn người tháo dỡ, vận chuyển thiết bị của toàn bộ các nhà máy trong Khu Liên hợp của Tổng công ty đến xây dựng, lắp đặt cho Tỉnh thành Khu Liên hợp công nghiệp mới. Nhiệm vụ của Ban Bàn Giao thật nặng nề là làm sao để tiêu cho bằng hết số tiền đối ứng ba mươi tỷ đồng mà Nhà nước đã cấp cho tỉnh T. trong việc tiếp nhận và xây dựng khu Liên hợp công nghiệp này (Nếu có thiếu phải báo cáo ngay

đặng kịp thời làm kế hoạch mà xin thêm nữa). Có nghĩa Ban Bàn Giao vừa là Nhà Cung Cấp thiết bị, vừa là Bên B nghiệm nhiên tự chỉ định, không cần phải thông qua đấu thầu với ai cả để giành quyền xây dựng công trình. Nhiệm vụ của họ là “trèo hái” cho bằng hết “chùm khế ngọt” của bên A, tức chủ đầu tư Tỉnh T., hay nói cho cùng là khoản vốn đối ứng mà Nhà nước cấp, tức nguồn vốn lấy trong ngân sách bằng tiền đóng thuế của dân lao động trong cả nước, để phục vụ cho lợi ích riêng của một số người trong Tổng công ty VINAMAPROTEXCO.

Mọi công việc tháo dỡ, vận chuyển, xây dựng, lắp đặt đều diễn ra suôn sẻ, đúng tiến độ kế hoạch. Giữa miền quê đồng bằng ven biển với những đồng lúa xanh mượt thẳng cánh cò bay, bỗng ngày đêm xình xịch tiếng xe máy chạy hối hả, vận chuyển những khối bê tông, kết cấu thép vĩ khụ siêu trường siêu trọng rầm rập lướt qua, phá nát hết cả những con đường đất mịn màng êm ả từ bao đời nay biến nó thành những ổ trâu, ổ voi bùn nước tung toé ra hai bên ven đường, đến nỗi trẻ con không còn biết đến trường bằng con đường nào nữa. Rồi dần dần những phân xưởng sản xuất được mọc lên bằng những bộ khung sắt han gỉ đáng làm phế liệu và những mái lợp fibro xi măng xám xịt, sứt mẻ, cóc cách của những thứ vật liệu dã chiến và những cỗ máy công cụ phay, bào, tiện, đột dập cũ kỹ đến mức không thể nhìn ra niên đại và tên tuổi nơi sản xuất ra nó nữa, những dàn cán thép mini đã mòn vẹt han gỉ, những lò đứng xi măng công suất chỉ vài tấn/mẻ khói bụi mịt mù, loại mà cả thế giới đã cấm dùng để bảo vệ môi trường từ cách đây hàng thập niên rồi... Toàn những thứ mà nước bạn đã viện trợ không hoàn lại cho ta từ những năm sáu mươi của thế kỷ trước, nay được tháo ra rồi lại lắp vào để “công nghiệp hoá, hiện đại hoá” cho Tỉnh T. Dù sao thì giữa cái xứ xưa nay chỉ biết đến cây lúa, nay lại thấy mọc lên lố nhố những toà rộng dầy dài, có mái lợp bằng những tấm xi măng cứng chứ không phải mái rạ, có những ống hứng khói cao vút lên trời thay cho những làn khói chui qua mái rạ, thì chí ít nó cũng giúp cho học trò cấp một của tỉnh nhà có tư liệu mà đưa vào những bài tập làm văn tả cảnh “quê hương em đổi mới”.

Khu Liên hợp các nhà máy sản xuất vật liệu xây dựng của tỉnh mới đang trong giai đoạn lắp dựng, chưa hoàn công để đi vào hoạt động, nhưng báo, đài của Tỉnh và cả của Trung ương nữa liên tục đưa tin về tiến độ xây dựng và viễn cảnh tương lai bước vào giai đoạn “công nghiệp hoá, hiện đại hoá” của Tỉnh. Trong những thông tin ấy người ta chú ý nhất đến thông tin tại khu nghỉ mát trong bãi

biển của tỉnh cũng đang được song song tiến hành xây dựng khu điều dưỡng, nghỉ ngơi cho công nhân Khu Liên hợp. Nếu người nông dân nào của tỉnh sau này được tuyển vào làm việc tại Khu Liên hợp để biến cải thành phần từ bản, cố nông sang giai cấp công nhân tiên phong thì quả là đã làm được cuộc cách mạng đổi đời hiếm có. Họ từ bỏ được cảnh chân lấm tay bùn để rồi suốt ngày được “anh ngồi hát vận máy, chị đi giày làm vườn” rồi hàng năm được đi điều dưỡng, nghỉ mát miễn phí trong khu nhà nghỉ ngơi ở bờ biển Khu Liên hợp.

Cuối cùng sự mong đợi của hơn năm triệu con dân trong tỉnh nhà đã thành hiện thực. Chỉ trong vòng chưa đầy sáu tháng kể từ hôm làm lễ động thổ khởi công, một số hạng mục chính của các nhà máy trong Khu Liên hợp công nghiệp như lò nung gạch bằng than đá theo phương pháp cổ truyền; xưởng cán thép mini, nhà máy xi măng lò đứng công suất 2,5 tấn/ngày đã đi vào giai đoạn chạy thử. Một tiến độ mà có lẽ trên toàn cõi Việt Nam này chưa có một Liên hợp công nghiệp nào xây dựng, lắp đặt được nhanh như vậy. Có được tiến độ này một phần lớn nhờ vào sự quan tâm chỉ đạo trực tiếp và sát sao của hai vị quan đầu Tỉnh và Tổng công ty, phần nữa cũng vì ý đồ của Ban cố vấn TRUNG TÂM XUẤT KHẨU NGƯỜI muốn xong việc mà rút ra khỏi cái dịch vụ này càng sớm càng tốt, để còn “đi đánh quả khác”, nên họ đã thuê công nhân xây dựng làm đêm, làm ngày liên tục ba ca rông rã trong sáu tháng trời chẳng quản mưa nắng.

Tất cả nguyên vật liệu và công việc điều hành cho việc chạy thử đều do bên B tức bên chuyên giao và thi công là VINAMAPROTEXCO đảm nhiệm. Họ đã cho chuyên chở phôi thép, đá vôi, thạch cao, than anthracite Hòn Gay từ kho của Tổng công ty đến cho Khu Liên hợp của Tỉnh. Các chuyên gia và cán bộ kỹ thuật giỏi nhất về vận hành cán thép và xi măng lò đứng của họ cũng đã được phái đến để điều hành phô diễn cuộc chạy thử này.

Mọi người đã tận mắt thấy được những cuộn thép tròn Ø6 mm còn đở đòng đọc nháy múa cuộn tròn lại từng khoanh đều tăm tắp vào thành cuộn lớn, những bao xi măng mang nhãn hiệu con rông và chữ tên tỉnh nhà lần lượt chạy từ băng chuyền ra cho hai người công nhân mặt và đầu bịt kín chỉ còn hở hai con mắt bắt lấy rồi xếp thành từng đống lớn, thấy mấy ống khói của nhà máy xi măng lò đứng và lò nung gạch cổ truyền thi nhau phun khói trắng đục lên phủ kín cả bầu trời Khu Liên hợp...

Một Lễ chào mừng chạy thử gọn nhẹ nhưng trang trọng cũng đã được cả hai bên Tỉnh và Tổng công ty phối hợp tổ chức. Trong buổi lễ đó người ta nhìn trên TV thấy sự hiện diện đầy đủ các vị chức

sắc các ban, ngành của tỉnh sở tại, ông Tùm Lum chủ tịch Hội đồng quản trị VINAMAPROTEXCO và tất nhiên không thể thiếu vai diễn của người giới thiệu và dẫn chương trình, đồng thời còn là chủ thể của bên B tức người đặt bút ký vào bản hợp đồng dịch vụ xây dựng công trình, lấp đặt thiết bị dày trên mười trang giấy A4 với hàng trăm điều khoản và hàng tạ bản vẽ cùng tài liệu kèm theo là bộ phận không thể tách rời của bản hợp đồng, là giám đốc Trung tâm xuất khẩu người Lê Hữu Mã.

Nó phát biểu:

- Thưa quý vị, hôm nay với tư cách là người trực tiếp đặt bút ký hợp đồng dịch vụ xây dựng, lấp đặt và chuyển giao công nghệ với Tỉnh, tôi vô cùng tự hào báo cáo với tất cả quý vị quan khách có mặt tại đây và đồng bào tỉnh nhà rằng tất cả các hạng mục công trình của Khu Liên hợp công nghiệp đã hoàn thành đúng tiến độ, đã đi vào chạy thử rất ổn định. Từ giờ phút này toàn bộ công trình của Khu Liên hợp công nghiệp được bàn giao lại cho Quý Tỉnh, trách nhiệm của bên B chúng tôi chấm dứt từ đây.

Không biết có được ai xui không, chứ những bài phát biểu “vo” của nó bây giờ rất khôn ngoan và láu cá đến mức...quá đúng luật, không ai còn chê bai bắt bẻ vào đâu được nữa. Uy tín nó bây giờ được trù lên cả một tỉnh vùng quê lúa đồng bằng ven biển nữa.

Sau ngày chạy thử và lời phát biểu chấm dứt trách nhiệm của giám đốc Mã Tóc Xoăn, hai bên lại chính thức ký biên bản bàn giao công trình Khu Liên hợp công nghiệp. Toàn bộ người quản lý, bảo vệ và công nhân lấp đặt xây dựng của bên B đều được rút êm để nhường chỗ cho trên một ngàn năm trăm người quản lý, cán bộ kỹ thuật, công nhân của Tỉnh vừa được tuyển gấp vào. Những cán bộ kỹ thuật nào của bên B được tỉnh mời giữ lại làm việc một thời gian để truyền dạy nghề và chuyển giao dần công nghệ thì họ đều được hưởng lương và chế độ ăn, ở đi lại như những chuyên gia nước ngoài do Tỉnh đài thọ.

Sau hai bảy mươi bốn ngày chạy thử, tất cả “máy móc vẫn hoạt động tốt”, trừ vài trường hợp hỏng hóc nhỏ. Các vị chức sắc của Tỉnh phấn khởi lắm, nhất là vị quan đầu Tỉnh, đi đến đâu, tại hội nghị nào ông cũng say sưa nói là “muốn có công nghiệp hoá, hiện đại hoá phải mạnh dạn, dám nghĩ dám làm, dám chịu trách nhiệm. Đặc biệt là phải biết tranh thủ sự giúp đỡ của Nhà nước, biết cách liên doanh liên kết với các doanh nghiệp công nghiệp lớn ở Trung ương”.

Nhưng thật chó truê thay và cũng thật đáng trách thay những thần dân của Tỉnh nhà không biết họ là những người nông dân lạc

hậu đứng trước Núi Thái mà chẳng thấy cao, nhìn thấy đồ tốt mà không biết dùng hay là họ đều là những kẻ không có lòng tự tôn dân tộc, thấy sắt thép, xi măng của Khu Liên hợp sản xuất ra chất cả đồng, có biển đề giá rao bán hàng hoàng mà cấm có kẻ nào chịu đến mua cả. Họ cứ chê chất lượng kém, giá lại cao hơn gấp nhiều lần giá thép Thái Nguyên, xi măng Hải Phòng, Bim Sơn, Hoàng Thạch... Ngay cả đến sản phẩm gạch của Liên hợp ra lò trông đồ sộ như sành mà họ cũng cứ chê là đất hơn gạch máy tu-nen rồi không chịu mua. Cho nên Liên hợp phải xin ý kiến chỉ đạo của Lãnh đạo Tỉnh tạm cho ngừng sản xuất để tính toán lại chi phí đầu vào.

Một Tổ công tác đặc biệt được thành lập gấp theo quyết định của quan đầu Tỉnh, gồm các chuyên gia giỏi, lâu năm, có nhiều kinh nghiệm về tài chính, kinh tế, giá cả, thị trường lấy từ các ban, ngành trong Tỉnh. Chẳng khó khăn mấy Tổ công tác đã tính toán ngay ra rằng do thiết bị quá cũ, kỹ nghệ lạc hậu nên quá trình gia công sản phẩm tốn quá nhiều điện, nhiên liệu, nguyên liệu so với các nhà máy thiết bị mới. Hơn nữa sản phẩm làm ra hỏng quá nhiều. Thí dụ theo các nhà máy mới hiện nay chỉ cần dùng 1,03 tấn phôi có thể cán ra được 1 tấn thép thành phẩm, nhưng nhà máy này phải dùng đến 1,4 tấn phôi mới ra được 1 tấn sản phẩm. Nếu như Tỉnh bỏ tiền ra mua các loại vật tư như phôi thép, đá vôi, thạch cao v.v... theo giá thị trường để đưa vào làm nguyên liệu sản xuất tiếp thì đã tương đương thậm chí có cái cao hơn so với giá mua sản phẩm các loại sắt thép gia công của các làng nghề Đa Hội, Bắc Ninh hoặc xi măng địa phương mức 200 đang bán nhan nhản khắp nơi, nếu cộng thêm giá nhân công, điện, nước, than, đất sét vào nữa thì giá sản phẩm của tỉnh phải cao hơn trung bình một lần rưỡi của sản phẩm nơi khác. Hơn nữa chất lượng sản phẩm trong Khu Liên hợp Tỉnh ta chưa chắc đã được bằng những loại hàng gia công ấy. Cho nên dân trong Tỉnh sợ mua rồi về xây nhà, thì nhà sẽ đổ nên không dám mua chứ không phải họ không có tinh thần tự tôn dân tộc Tỉnh. Cái qui luật cung cầu thị trường khắc nghiệt nó đã thắng thế những mệnh lệnh hành chính cứng nhắc, nên Khu Liên hợp công nghiệp hoành tráng là vậy, mới vừa qua giai đoạn chạy thử đã bị tạm ngừng sản xuất để đợi thời cơ bao giờ thị trường “sốt” sắt thép, xi măng sẽ sản xuất lại. Chờ mãi rồi thị trường cũng sốt, nhưng mà nó lại “sốt lạnh” chứ không “sốt nóng”, làm cho các ban, ngành của Tỉnh đau đầu về việc giải quyết chế độ cho hơn một ngàn năm trăm lao động “chờ việc làm” (chứ đừng nói là thất nghiệp) của Khu Liên hợp.

Giữa lúc Tỉnh đã đang khó khăn, các quan đầu Tỉnh đang bán

lên như canh hẹ lo biện pháp tìm lối thoát cho Khu Liên hợp công nghiệp thì lại phải tiếp Đoàn thanh tra và kiểm toán của Nhà nước về “hỏi thăm sức khỏe”. Ngay trong ngày làm việc đầu tiên, Đoàn đã phát hiện ra quá nhiều sai phạm trong khâu quản lý vật tư, tiền vốn của Ban quản lý dự án Khu Liên hợp công nghiệp, trong đó có một hạng mục xây dựng tiền tỷ được bỏ ngoài sổ sách. Đó là hạng mục ghi là “phụ trợ” của Khu Liên hợp công nghiệp. Nó gồm hai căn biệt thự nhà nghỉ kiểu khách sạn mini nằm trên bờ biển trong khu nghỉ mát của Tỉnh. Qua điều tra xác minh, hai căn biệt thự này được xây dựng cùng thời gian và bằng tiền vốn trong tổng số vốn đối ứng ba mươi tỷ mà Nhà nước đã cấp cho tỉnh để tiếp nhận và xây dựng Khu Liên hợp. Quyền sở hữu hai mảnh đất của hai căn biệt thự đó mỗi mảnh năm trăm mét vuông được đồng chí phó chủ tịch uỷ ban nhân dân Tỉnh ký quyết định cấp cho hai cô giáo cấp I, đều đã về hưu non. Một cô có hộ khẩu thường trú tại tỉnh nhà, đó là bà đệ nhất phu nhân của quan đầu Tỉnh và cô kia có hộ khẩu tận mãi tít Thủ đô, là cháu dâu của nhà đại tư bản kiêm đại điền chủ, kiêm dân biểu Tạ Đình Hách, tức chính thất của đương kim Chủ tịch Hội đồng quản trị Tổng công ty VINAMAPROTEXCO Tạ Tấn Um, tức bà Tùm Lum vậy!

Theo đề nghị của Đoàn thanh tra, Thủ tướng Chính phủ đã có quyết định tạm đình chỉ công việc của ông quan đầu Tỉnh T. và ông Chủ tịch VINAMAPROTEXCO là hai tác giả chính của dự án Khu công nghiệp này, để phục vụ công tác điều tra.

Sự đời rệu đổ thì bìm nó leo, chỉ sau đó ít ngày, tại Hà Nội, Cục điều tra tội phạm và chức vụ Bộ Công an lại ra quyết định khởi tố Ban quản lý Dự án cải tạo và mở rộng Khu công nghiệp vật liệu miền Trung và quyết định khởi tố bắt tạm giam bốn tháng đối với ông Tạ Tấn Um nguyên trưởng Ban dự án đó.

Nước một ngày không thể thiếu vua. Một Tổng công ty như không thể khuyết lãnh đạo. Để kịp thời lấp vào cái ghế trống kia, Bộ chủ quản đã có quyết định bổ nhiệm ông Lê Hữu Mã, giám đốc Trung tâm xuất khẩu lao động, giữ chức Chủ tịch Hội đồng quản trị Tổng công ty Sản xuất và Xuất nhập khẩu Vật liệu Việt Nam VINAMAPROTEXCO.

Việc đầu tiên mà Tân Chủ tịch Hội đồng quản trị Lê Hữu Mã tiến hành làm ngay sau khi nhậm chức là triệu tập hội nghị Lãnh đạo Tổng công ty yêu cầu cách chức trưởng phòng và đình chỉ công tác của Lê Xuân Nghênh, Trưởng phòng tổ chức cán bộ để điều tra làm rõ những sai phạm trong công tác và hành vi tham nhũng đang được dư luận đồn đại quá nhiều trong Tổng công ty.

Thật đúng là:

*Chuyện thật cứ ngỡ như đùa
Kiểu này thằng Mã làm vua có ngày?*

Chưa biết số phận của Trưởng Phòng tổ chức cán bộ Lê Xuân Nghênh ra sao. Xin xem tiếp hồi sau sẽ rõ.

Mã Tóc Xoăn

Hồi X

“NGƯỜI TỐT” TRỞ VỀ NƠI CHÓN CŨ KẼ MAY VỚ CHỨC TRỌNG QUYỀN CAO

Yêu cầu cách chức Trưởng Phòng tổ chức cán bộ Lê Xuân Nghênh của Tân Chủ tịch Hội đồng quản trị Lê Hữu Mã chỉ xuất phát từ tư thù cá nhân. Vì gần đây Nghênh đã mấy lần quát mắng Mã trước đám đông vì những hành vi “không xứng làm người lãnh đạo” của Mã. Nghênh còn đe dọa Mã “Cậu nên biết là cái chức giám đốc Trung tâm của cậu chỉ là trên danh nghĩa thôi, nếu cứ bố láo bố lếu thì Tổng công ty sẽ cách chức vào bất cứ lúc nào đấy!”. Nghe Nghênh đe dọa một cách trịch thượng vậy thì Mã uất lắm. Mẹ nó chứ, nó là trưởng phòng thì cũng ngang hàng với mình là giám đốc Trung tâm, đều trực thuộc Tổng công ty chứ hơn gì ai, mà lúc nào nó cũng lên mặt đe nẹt, dạy dỗ mình. Hôm nào ông gặp Cụ Triệu, bố nuôi nói để Cụ đuổi mẹ nó đi cho khuất mắt. May mắn thay và cũng chóng vánh thay, nó chưa có dịp gặp “bố nuôi” để đề đạt nguyện vọng, thì đúng một cái bác Um bị bắt, lại đúng một cái nó được nghiễm nhiên ngồi vào cái ghế của bác Um, cao nhất Tổng công ty, thì nó phải thực hiện ngay cái việc trả thù lão Nghênh, chẳng cần phải nhờ vả ai nữa. Nhưng thật đáng tiếc lý do nó đưa ra đòi cách chức Lê Xuân Nghênh chỉ là những “tin đồn” chẳng có bằng chứng cụ thể nào cả, nên không được ai giơ tay ủng hộ. Hơn nữa ở cái Tổng công ty này,

người ta còn e dè kiêng nể, thậm chí sợ sệt Lê Xuân Nghênh, Trưởng Phòng Tổ chức cán bộ hơn là nó, một Tân Chủ tịch Hội đồng quản trị mà ai cũng biết chỉ là hữu danh vô thực. Tuy ý định cách chức Nghênh không thành, nhưng tất cả các buổi họp nào của Chủ tịch Hội đồng quản trị chủ trì thì Trưởng Phòng Tổ chức cán bộ đều không được mời dự. Mâu thuẫn hai người trong Tổng công ty ngày một căng. Tuy vậy, kế hoạch sản xuất, kinh doanh của Tổng công ty VINAMAPROTEXCO từ ngày thay Chủ tịch Hội đồng quản trị mới thì “vẫn chạy tốt”. Mâu thuẫn quyền lợi sâu sắc đến mức đối kháng khó có cơ cứu vãn nổi giữa hai ông Chủ tịch Hội đồng quản trị Tạ Tấn Um và Tổng giám đốc Tổng Văn Chúi cũng tự nhiên được triệt tiêu, do ông Um bị bắt đột ngột. Từ ngày nhậm chức, nó vừa mới đưa ra cái ý kiến cách chức Nghênh mà chẳng được ai đồng ý, ủng hộ làm nó cũng đâm chán nản và nhận thấy quyền lực của mình ở cái vị trí mới này cũng chẳng hơn gì vị trí cũ. Thế là mọi việc của Tổng công ty nó cứ mặc kệ để chú Chúi làm sao thì làm, nó chẳng cần quan tâm. Mấy lại nó cũng có biết quái gì đâu mà quan tâm. Chú Chúi Tổng giám đốc cũng vì thế mà rất đoàn kết với nó. Thịnh thoảng chú lại gọi vào phòng chú, rồi dúm cho nó một cục tiền tương bảo là khách hàng họ cho. Nó ăn chơi nhảy múa, tiêu pha thoải mái. Thịnh thoảng cô Mai cũng bảo nó phải thế này, phải thế kia mới xứng tầm với người lãnh đạo, nó làm theo răm rắp lời chỉ bảo của cô, nên nhiều người khen nó tiến bộ trông thấy. Có người còn bảo “Thật đúng là để thì là cục đất, cất lên thành ông bụt”. Ừ, bây giờ nó đã là ông bụt rồi, thì cứ ngồi đấy là sẽ có khối người đến vái lạy và thờ cúng, cần quái gì phải làm gì nữa.

Một hôm nó đi đánh ten nít từ sáng sớm, trở về nhà thay quần áo rồi đến cơ quan hơi muộn một chút, vừa bước vào sảnh lầu một đã thấy mọi người túm năm tụm ba nói chuyện gì với nhau vẻ khác thường. Vừa nhìn mục Sơn Thị Sơn, tức “Sơn hot”, lãnh tụ phụ nữ, kiêm lái xe, kiêm y tá cơ quan từ thang máy chui ra, nó túm lấy hỏi:

- Cơ quan có chuyện gì thế hả cô Sơn?
- Ông Nghênh bị tai nạn nặng lắm.
- Thôi trời cũng có mắt, cho lão ấy chết là đáng lắm rồi!
- Thỉ thui cái mồm độc địa của cậu đi! - Mục Sơn hót tỏ ra không vừa ý với lời nguyên rủa của nó - Người ta đã bị tai nạn chẳng thương thì thôi lại còn rủa sả nữa!
- Thế lão ấy bị tai nạn thế nào?
- Nghe nói tối qua - Mục Sơn hót được dịp “bán dưa lê” - mấy ông trong Liên doanh Phú Mỹ ra, rủ đi nhậu trên Hồ Tây. Khi về chắc ông

Nghênh say quá nên tông xe máy vào cái cọc bên đường.

Nó bảo:

- Thế thì kỳ này thằng “ba que” hết cửa rồi, dám bày tiệc để âm mưu “sát chủ” đây? (Ý nó muốn ám chỉ Quách Bá Quế, giám đốc nhà máy liên doanh vật liệu mới).

- Cái cậu này! Đừng có nói thế mà phải tội, ông Bá Quế đang túc trực suốt từ đêm qua trong bệnh viện Việt - Đức kia kìa.

- Thế đã chết chưa mà phải túc trực như túc trực bên linh cữu thế?

- Có nhà cậu chết thì có! Ông ấy chỉ bị nhẹ thôi, khâu có mấy mũi ở bụng. Bây giờ tôi vào xem thế nào, vì bệnh viện đông quá, phải nằm hai người một giường. Tôi sẽ xin cho ông ấy về nhà, rồi mời bác sĩ đến điều trị tại ngoại cho tiện.

- Thế mà tưởng có chuyện gì làm cơ quan nhón nháo cả lên. Thật đúng là “Vua chúa phải gai, bằng thuyền chài vãi ruột”.

- Chẳng bị vãi ruột thì cũng bị cái cọc nó đâm vào bụng phải khâu bốn năm mũi đấy!

Nó bảo:

- Thế thì cái lão Nghênh ấy chưa chết được đâu. Mọi người đi làm việc đi!

Cô Lan văn thư cong cớn:

- Thừa tân Chủ tịch, chúng tôi được lệnh của Chánh văn phòng Ủy Lý Ám là nghỉ việc cơ quan để đến chăm sóc cho ông Nghênh đây.

Lúc ấy lão Dũng gằn đứng cạnh liền lên tiếng:

- Vô duyên chưa kìa, thế cô vợ trẻ của nó vừa được Chủ tịch Um “ban tặng cho” đâu rồi mà đến lượt các cô chăm sóc?

- Đừng có mà ăn nói linh tinh rồi lại vạ miệng đấy! - Mụ Sơn hót cảnh tỉnh Dũng gằn.

- Tớ đang muốn được “vạ miệng” đây, không tin thì đằng ấy cứ vào trại giam T16 hỏi ông Tùm Lun xen cái thai trong bụng “cháu Phúc” có phải ông ấy là tác giả không nào?

- Thôi đi ông, bây giờ ván đã đóng thuyền, con Phúc nó đã là vợ ông Nghênh, cá vào ao nhà ai thì người ấy được, đừng lôi thôi lắm chuyện nữa!

Phúc là nhân viên Phòng hành chính, là con một ông đại tá công an kinh tế nào đấy, được Cục “huỷ phân” nhận về Tổng công ty từ hồi Cục còn làm Tổng giám đốc ở đây. Phúc được trời phú cho khuôn mặt xinh xắn, đôi chân sếu và thân hình “rất người mẫu”. Nói là “rất người mẫu” bởi Phúc mê làm người mẫu lắm nhưng mấy lần đi thi tuyển đều thiếu một vài tiêu chuẩn (chứ không phải là trượt), nên Phúc mới phải về Tổng công ty này “làm tạm”, chứ bố Phúc xin đâu mà chả

được, kể cả mấy công ty và ngân hàng nước ngoài nhé. Có điều Phúc ghét các nơi ấy nên không thèm làm vì họ cứ nhiều khê đòi bằng nọ bằng kia, mà Phúc thì lại rất dị ứng với ba cái chuyện bằng cấp. Ngay đến bằng tốt nghiệp cấp phổ thông trung học Phúc cũng chẳng thiết nữa là bằng cử nhân với cả ngoại ngữ, rồi vi tính vớ vẩn. Phúc về Tổng công ty này đã năm năm rồi nhưng chỉ thèm làm “trợ lý văn thư” và phục vụ nước nôi cho Chủ tịch Hội đồng quản trị Tạ Tấn Um, còn thì chủ yếu “thời gian vàng ngọc” Phúc chỉ chăm chút cho mười cái móng chân mười cái móng tay hay là chơi games thôi, thế mà năm nào Phúc cũng vẫn đạt danh hiệu lao động tiên tiến, vì hầu như ngày làm việc nào Phúc cũng đều có mặt ở Tổng công ty, chẳng tháng nào thiếu ngày công “lao động” cả. Phúc được “chú Um” rất cưng chiều nên cảm có ai dám động đến cái móng chân sơn màu đỏ đỏ tím tím của Phúc cả. Chính vì “chú Um” cưng chiều quá nên cách đây hơn nửa năm, hồi chú chưa bị bắt, mà Phúc đã “bắt chú” đền cho cái tuổi xuân trong trắng của Phúc. Làm “chú” sợ quá phải cầu cứu quân sư là Trưởng phòng tổ chức cán bộ Lê Xuân Nghênh tìm cách giải quyết giúp. Không biết Nghênh là người trung nghĩa như Hàn Tín nuốt cả cục than để thay hình đổi dạng mà cứu chủ hay hấn cũng mê con bé trẻ đẹp lại là con một ông đại tá công an hình sự mà đã tự nguyện xin cưới con bé làm vợ thay cho Chủ tịch Um? Lúc đầu thì con bé cũng còn ngúng ngẩy chẳng chịu đâu, vì Nghênh đã mồm cá ngỗng, mắt lươn lại còn hơn bố nó những mấy tuổi, nhưng Nghênh đã quyết chí cái gì là phải làm bằng được cái ấy. Nghênh không phải đệ tử của Năm Cam nhưng Nghênh luôn lấy châm ngôn của Năm Cam là kim chỉ nam cho hành động sống của mình là “Cái gì không mua được bằng tiền thì sẽ mua được bằng rất nhiều tiền”. Về khoản này thì ai cũng phải nể phục Nghênh rồi, lúc nào Nghênh cũng “rất nhiều tiền”. Nghênh có cả mấy cái nhà ở Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh chỉ để cho thuê, xe ô tô Nghênh cũng có đến vài ba chiếc đời mới. Ấy vậy mà Nghênh sống rất tằn tiện, không khoa trương. Hàng ngày vẫn đến cơ quan bằng cái xe máy đời 82 tòng tọc. Ăn nhậu thì Nghênh thường xuyên rồi, nhưng là thiên hạ tranh nhau mời Nghênh, thậm chí Nghênh còn phải xếp lịch để nhận lời mời từng chỗ, chứ Nghênh chẳng mời ai bao giờ. Chê mãi rồi cuối cùng Phúc cũng đành nhận lời lấy Nghênh, Phúc được Nghênh dành riêng cho một căn biệt thự giữa phố Bà Triệu, kèm theo một ô tô BMW E280 đời mới. Cưới xong là Phúc xin nghỉ việc ở Tổng công ty liền, nhưng mà không phải Phúc nghỉ việc ở nhà chỉ để giữ của cho Nghênh đâu, mà bố Phúc xin cho Phúc vào làm ở bên

cơ quan công an của ông. Nghe nói Phúc chẳng thèm làm “trợ lý văn thư” nữa, mà làm cán bộ điều tra xét hỏi hần hoi nhé. Đến cơ quan mới, hàng ngày lại có xe ô tô đời mới đưa đón, mấy anh công an trẻ đồng nghiệp chỉ nhìn Phúc mà thảm thán phục, thèm muốn, rồi ghen tị... chứ chẳng ai biết tác giả cái bụng mà Phúc đang vác là ai nữa mà đàm tiếu. Đợt này thì Phúc đang ở cũ nên Nghênh, chồng Phúc bị tai nạn không có người chăm sóc nên Tổng công ty phải lo.

Ngay từ buổi sáng, Chánh văn phòng Uý Lý Âm đã cử mấy nhân viên nữ Phòng Hành chính đến nhà Nghênh rồi, nhưng vì lượng khách khắp trong Nam ngoài Bắc của các đơn vị trực thuộc Tổng công ty nghe tin Trưởng Phòng tổ chức cán bộ “người tốt” bị nạn, họ thi nhau ùn ùn kéo đến “hỏi thăm” đông quá, nên Chánh văn phòng “Uylian” lại phải cầu viện đến đoàn thanh niên, để điều lực lượng trẻ đến trợ giúp công tác trông giữ xe cho khách và duy trì trật tự, vệ sinh quanh khu vực nhà Nghênh. Khách đến thăm Trưởng phòng tổ chức cán bộ bị tai nạn mà đông hơn cả đám tang năm ngoái của cụ Tổng giám đốc Bùi Như Lạc đã về hưu. Riêng xe ô tô mang biển số của tất cả các tỉnh ba miền trong cả nước đổ nối đuôi nhau từ ngõ nhà Nghênh ra xếp hàng rồng rắn gần kín quanh con phố dọc ven hồ Con Rùa. Còn xe máy thì phải xin phép chính quyền khu phố sở tại cho đóng cọc chằng dây trên vỉa hè dọc con phố nhà Nghênh, để đội Thanh niên cờ đỏ cơ quan trông giữ miễn phí. Chỉ khác đám ma là các xe không đem theo vòng hoa, mà khách viếng thăm chỉ đem theo những phong bao gọn nhẹ mà thôi. Còn thì cũng giống đám ma là các đoàn đến “hỏi thăm” đều phải đăng ký với Ban tổ chức, cũng có loa gọi “Mời đoàn A vào thăm đồng chí Nghênh... đoàn B chuẩn bị” lần lượt vào thăm viếng “người bị nạn”. Mỗi đoàn chỉ được nán lại không quá năm phút để hàn huyên hỏi thăm bệnh tình của nạn nhân, rồi phải đi ra để đoàn khác vào. Nghênh vẫn nằm chềnh ềnh ở cái đệm mút phủ ga hoa giữa nhà, một tấm ga trắng phủ lên người Nghênh kín từ ngực trở xuống, đầu Nghênh gối lên cái gối hình con cá sấu nhồi bông... Ban tổ chức đã nhắc nhở các đoàn vào thăm viếng nạn nhân phải giữ trật tự, đi nhẹ nói khẽ, tránh ồn ào gây mất trật tự và chỉ nên cử một đại diện để trò chuyện hỏi thăm nạn nhân thôi, không nên nhiều người hỏi thăm dồn dập làm nạn nhân phải trả lời nhiều sẽ mệt. Đoàn nào vào cũng một câu mở đầu y hệt đoàn trước, đó là “Chết thật anh đi đứng thế nào mà lại ra nông nỗi này?”. Nghênh lại phải mở đôi mắt lơ lửng ra thều thào “Trời tối quá, mình tránh cái xe đi ngược chiều...” Câu trả lời như vậy được Nghênh “replay” bằng mồm lại quá nhiều lần, nên Ban tổ chức sợ Nghênh

mệt và mỗi mồm nên nảy ra sáng kiến là ghi băng lại, rồi đoàn nào vào hỏi thì một nhân viên Phòng tổ chức của Nghênh lại bật băng lên cho “play” câu trả lời ghi sẵn của Nghênh. Các đoàn vào hỏi liên tục, người bấm máy cũng mỗi tay nên phải để chế độ “Auto revert” tua lại liên tục. Thành thử những người mới đến còn chưa hiểu gì, cứ nghe cái băng cassette ỉ eo như thể tiếng tụng kinh cho linh hồn người sắp quá cố được siêu thoát vậy. Chẳng biết phải khâu ở bụng mấy mũi có đau lắm không, nhưng chắc là cũng bị xoàng thối, không có gì nguy hiểm đến tính mạng, nên thấy Nghênh vẫn tỉnh táo lắm, chỉ làm ra vẻ mệt mỏi nói thêu thào cho giống người đau nặng thối, chứ mỗi khi các đoàn hết giờ phải đi ra thì đều nói “Thôi, nghe anh bị nạn, Công ty cử em đến thăm, có tí chút gửi để anh bồi dưỡng cho chóng khỏe” là đôi mắt lơ đãng của Nghênh vẫn tí hí nhìn xem họ bỏ mấy cái phong bì vào cái hòm gỗ vẫn còn để nguyên chữ “hòm phiếu” mà mấy cô hành chính bê từ cơ quan đến chẳng thèm bóc đi, rồi lại thêu thào “cảm ơn”. Từ sáng đến trưa, các cô đã phải đổ “phong bì phiếu bầu” mấy lần vào cái bao tải mà cái “hòm phiếu” nó vẫn cứ tiếp tục đầy.

Bỗng thấy mục Sơn “hót” dừng xe ô tô trước cổng, rồi xuống mở cửa sau cho một người nửa đàn ông nửa đàn bà bước xuống, tay người này cầm cái chai nhựa vỏ nước La Vie, trong đựng thứ nước gì màu nâu xẫm như rượu thuốc, đi theo Sơn vào thẳng chỗ Nghênh nằm không cần loa gọi tên giới thiệu gì cả. Mục Sơn “hót” nói như ra lệnh cho ban tổ chức thăm viếng:

- Hãy cho dừng các đoàn hỏi thăm lại để “cậu” bồi thuốc cho ông ấy! Chánh văn phòng “Uylian” ngăn lại, hỏi:

- Chị mời “cậu” này ở đâu và bồi thuốc gì vậy?

Nghe vậy, cái người nửa đực nửa cái mà được Sơn gọi là “cậu” kia có vẻ không hài lòng, liền dừng tay và nói bằng cái giọng thái giám ai ái:

- Thế nào đây hả chị Sơn? Gia chủ họ chẳng tin nhiệm thuốc của tôi mà chị cứ lôi kéo tôi phải đến bằng được, để cho bao nhiêu người còn đang xếp hàng chờ tôi ở nhà kia kìa!

Mục Sơn “hót” đơn đả:

- Dạ, thưa “cậu” không phải thế đâu ạ, chả là một số người ở đây chưa biết tiếng thuốc thần tiên của “cậu” nên muốn hỏi để tìm hiểu cho rõ thôi đấy ạ! - Rồi mục quay ra nói như quảng cáo với mọi người:

- Đây là cô, à quên “cậu” Trùm, mà cả vùng Xứ Đoài Sơn Tây đều gọi là Bà lang Trùm, hay “cậu lang bìm bịp”, vì chỉ bằng một toa thuốc chim bìm bịp ngâm rượu mà “cậu” có thể trị trăm chứng bệnh

khỏi mùi tạt đau. Bệnh gì được dùng thuốc của “cậu” đều khỏi ngay tấp lự. Chẳng tin mọi người hãy chứng kiến “cậu” bôi thuốc vào vết thương cho ông Nghênh bây giờ, chỉ sau năm phút là sẽ hết đau đớn ngay cho mà xem.

Giữa lúc “bà đốc” Sơn hót đang ba hoa quảng bá cho cái thương hiệu rượu ngâm bìm bịp, thì ngoài cổng nhà Nghênh lại đỗ ịch một chiếc taxi biển hiệu “Sân bay Nội Bài”, từ trên xe kẻ tội đồ gây ra tai nạn, “Mít-tờ Ba Que” bước xuống, dắt theo một ông cao dong dong, đeo cặp kính trắng, tay xách chiếc cặp Diplomat đen, dáng rất tri thức đi theo vào thăm người bị nạn. Họ cũng chẳng cần ghi tên thứ tự tại Ban tổ chức để chờ được đọc tên trên loa mời vào, mà đi thẳng đến chỗ Nghênh nằm. “Mít-tờ Ba Que” giới thiệu với mọi người:

- Đây là giáo sư tiến sĩ y khoa, Ngài Đốc-tờ John Nguyễn, một lương y nổi tiếng trong cộng đồng người Việt ta ở Cali, một trí thức Việt kiều rất nặng lòng với bà con đồng bào trong nước. Hiện Ngài đang rất bận khám bệnh và phát thuốc miễn phí cho trẻ em nghèo tại Bệnh viện Lâm Phúc trong Thành phố Hồ Chí Minh, tôi phải nhờ các đồng nghiệp trong đó mời Ngài đáp máy bay ra đây gấp cứu giúp cho anh Nghênh chóng lành vết thương, để tôi có thể chuộc được cái lỗi làm đã chúc anh quá chén mà xảy ra cơ sự này.

Ngài Đốc-tờ John Nguyễn cúi gập chào mọi người rồi ghé đít ngồi xuống bên tám đệm mút cạnh nạn nhân, hỏi:

- Sau khi xử lý vết thương, đã cho bệnh nhân dùng những loại thuốc gì rồi?

Bà đốc-tờ nửa mùa, không bằng cấp của cơ quan, Sơn Thị Sơn “hót”, đại diện cho phái “chuyên môn” lên tiếng trả lời:

- Cũng mới chỉ dám cho dùng mấy viên kháng sinh theo đơn của bác sĩ Bệnh viện Việt Đức và vừa rồi “cậu” Lang Trùm có bôi cho một vị thuốc dân tộc là rượu bìm bịp thôi ạ.

Ngài giáo sư tiến sĩ y khoa mang quốc tịch Hoa Kỳ Quốc nói:

- Vết thương vừa được xử lý dùng thuốc trụ sinh là tốt, nhưng bôi rượu bìm bịp lằng lằng thì bậy bạ, bậy bạ hết sức!

Bị hạ nhục vị thuốc tiên nổi tiếng của mình thì bà Lang Trùm không thể ngồi yên được nữa:

- Ngài lương y Mỹ Quốc chê thuốc dân tộc là bậy bạ, xin hỏi ngài định dùng thuốc phương Tây gì để chóng lành vết thương cho người bệnh đây?

- Với nền y học hiện đại tân tiến hàng đầu thế giới của nước Mỹ, chúng tôi chỉ dùng những loại thuốc được bào chế bởi các “la-bô” danh tiếng nhất của Hoa Kỳ, Thụy Sĩ. Không bao giờ được phép cho

người bệnh dùng những loại thuốc không nhãn mác, hoặc những thứ lằng nhằng gọi phứa lên là “thuốc dân tộc” cả.

- Thôi, thôi ông không cần phải quảng cáo cho các “la-bà-bô” của nước Mỹ nước mẻo nào nữa, ông cứ cho biết thẳng là ông sẽ tiêm hay cho người bệnh uống thuốc gì để mau lành vết thương đây?

- Thưa bà, à thưa ông – Ngài đốc-tờ tiến sĩ y khoa nhìn “cậu” Lang Trùm lúng túng – Sorry tôi không biết nên gọi “you” là “mít-to” hay “ma đam”? Tôi nói thuốc được bào chế từ các la-bô danh tiếng tức là thuốc được chế tạo bởi các Hãng dược phẩm có phòng thí nghiệm hiện đại, chứ không như “you” nói là bào chế từ các la-va-bô tức là từ các bồn rửa trong các nhà xí. Còn về phương pháp điều trị thì tôi không tiêm chích, mà cũng chẳng cần phải cho con bệnh uống bất kỳ một loại thuốc gì. Tôi chỉ cần dán vào vết thương một lá cao nhỏ là sau ba tiếng đồng hồ vết thương sẽ liền da lại như chưa bao giờ từng xảy ra thương tích vậy.

- Đào ơi, tưởng cao siêu gì – “cậu” Lang Trùm bĩu môi - chứ dán cao vào vết thương thì chỉ có là giết con bệnh chứ chữa vớì trị gì? Người không có kiến thức về thuốc thì người ta cũng thừa hiểu cao sa-lô-pác của Nhật Bản chỉ được dùng để dán vào những vết thương bị bầm dập, thâm tím, sưng tấy nhưng chưa bị xây sát, chảy máu, chứ dán vào vết mổ thì chỉ có mà đưa con bệnh đi Văn Điển sớm. Hay là ông chưa “đọc kỹ hướng dẫn cách sử dụng trước khi dùng”?

- Thưa bà, à sorry thưa ông, y học tân tiến vượt trội của Hoa Kỳ chúng tôi không bao giờ dùng những loại cao rẻ tiền như Sa-lô-pác của Nhật Bản. Mà chúng tôi dùng loại cao dán đặc trị cao cấp của Hoa Kỳ sản xuất. Đây là một chế phẩm mới nhất của các giáo sư tiến sĩ dược khoa đầu ngành nước Mỹ đang chờ lĩnh giải thưởng Nô-Ben về thành tựu y học của thế kỷ 21.

Đang lúc “cậu” Lang Trùm Xứ Đoài Sơn Tây và ngài đốc-tờ giáo sư tiến sĩ y khoa Hoa Kỳ Quốc đang thoá mạ nhau về cách điều trị cho người bệnh bằng rượu bìm bịp dân tộc hay cao dán liền da của Hoa Kỳ, thì ông bác sĩ Bệnh viện Việt-Đức, người vừa điều trị vết thương cho bệnh nhân Nghênh tối qua, dắt một người đàn ông nữa đi cùng, cả hai người đều mặc áo blu trắng và cũng vào thẳng chỗ Nghênh nằm mà không qua thủ tục đăng ký với Ban tổ chức.

Ông bác sĩ Bệnh viện chỉ người cùng đi với mình, nói:

- Đây là bác sĩ Sơn, người đồng nghiệp của tôi. Xin mọi người làm ơn lui ra cho chúng tôi khám lại vết thương và làm hồ sơ bệnh án để điều trị tiếp cho bệnh nhân Nghênh.

Trong khi ông bác sĩ kéo tấm chăn ga trắng đắp trên người bệnh

nhân ra thì “người đồng nghiệp” mở tập “hồ sơ bệnh án” của Nghênh để chuẩn bị ghi chép. Khi người bác sĩ cởi khuya áo của Nghênh để lộ ra vết thương mới vừa khâu được dán băng trắng song song với vết sẹo cũ dài chạy thẳng gần rốn Nghênh, thì “người đồng nghiệp” lấy máy ảnh bấm lia lịa mấy “pô” liền. Đoạn “người đồng nghiệp” lại nhanh thoăn thoắt lấy hộp mực dầu trong túi blu trắng ra, áp ngón tay cái, rồi ngón tay trỏ của Nghênh vào, rồi lại gí các ngón tay ấy lên tờ giấy trong kẹp “hồ sơ bệnh án” như thể lấy vân tay vậy. Mọi động tác của hai người diễn ra quá nhanh chóng có lẽ chưa đầy một phút. Ông Bác sĩ vui vẻ nói với mọi người:

- Công việc khám bệnh của chúng tôi đã xong, mời mọi người tiếp tục vào thăm bệnh nhân.

Hai ông bác sĩ vừa đi ra, thì tiếng loa lại oang oang:

- Mời Đoàn Công ty vật liệu miền Tây vào thăm đồng chí Nghênh, Đoàn Cửa hàng vòng bi Sơn Nam chuẩn bị.

Trong khi các Đoàn còn đang xếp hàng rồng rắn vào thăm bệnh nhân, thì hai ông bác sĩ tạt vào một quán giải khát “Ven Hồ” đối diện ngõ nhà Nghênh, gọi hai cốc cà phê đen và hai điều ba số. Ông bác sĩ nói với “người đồng nghiệp”:

- Tôi xin lấy đầu tôi ra mà cam đoan với anh nó chính là thằng “Quang chó”. Cái vết sẹo cũ thẳng đuột mà anh vừa chụp ảnh đó chính tay nó tự rạch ra, và chính tay tôi khâu lại và băng bó cho nó. Tuy đã hơn hai mươi năm rồi, nhưng vì cái vết sẹo đó mà tôi bị kỷ luật hạ liền hai bậc lương, còn phải đi lao động trồng rừng hai năm liền thì tôi không thể nào quên được. Thật là trời run rủi làm sao mà tối qua nó lại đến để tôi khâu vết thương mới cho nó, tôi phát hiện ra ngay, nên phải báo cho các anh biết. Việc xử lý ra sao do các anh quyết định.

“Người đồng nghiệp” nói:

- Rất cảm ơn anh đã cho cơ quan an ninh chúng tôi biết thông tin này kịp thời, ngay bây giờ tôi sẽ gửi dấu vân tay cho Viện khoa học hình sự để đối chiếu với hồ sơ tàng thư của nó. Mọi công việc bên chúng tôi bây giờ đều đã được mã số hoá, nên công tác đối chiếu chỉ mấy phút là xong. Nếu đúng chúng tôi sẽ xin lệnh bắt khẩn cấp.

Tại nhà Nghênh, từ lúc hai bác sĩ Bệnh viện Việt - Đức khám lại vết thương cho Nghênh rồi ra về thì Nghênh như cảm thấy bồn chồn, hốt hoảng. Nghênh ngồi nhồm ngay dậy xoa tay bảo mọi người:

- Thôi tôi khỏi rồi, cảm ơn tất cả. Bảo mọi người giải tán về giúp đi không phải thăm nom gì nữa!

Mọi người đều sửng sốt vì không biết thuốc thần của “cậu” Lang

Trùm xứ Đoài hay cao dán liền da của ông giáo sư tiến sĩ y khoa Hoa Kỳ Quốc mà hiệu nghiệm nhanh đến thế?

Được dịp may, hai vị lương y lang ta và đốc-tờ Tây tranh nhau khoe sức hiệu nghiệm thần diệu của thuốc mình vừa xoa và dán cho bệnh nhân. Ai cũng nhận là nhờ có thuốc của mình mà bệnh nhân mới chóng hồi phục đến thế. Chẳng vị nào chịu nhường vị nào. Họ cãi nhau bằng những ngôn từ rất bình dân mà những vị lang băm sẵn có, đến nỗi làm cho khổ chủ Lê Xuân Nghênh không chịu thấu phải kêu lên:

- Thôi con van hai vị lương y, thuốc của các vị đều hay, đều là thần dược cả. Xin hai vị hãy nhận tiền công rồi lại nhà sớm giùm cho con được nghỉ ngơi tĩnh dưỡng.

Thấy Nghênh nói khổ sở như mếu vạy, cụ Sơn “hót” và lão “Ba Que” đều vội dắt lương y của mình tháo lui nhanh trong trật tự.

Nghênh lại kéo tấm ga trắng phủ kín đầu rồi bật khóc hu hu, làm cho Ban tổ chức thăm viếng phải bối rối, cuống cà kê lên. Lập tức cho ngừng loa gọi các đoàn vào viếng thăm. Có lẽ cùng lúc bồi liên rệu bìm bịp và dán cao liền da nên bị công thuốc chằng? Có nhẽ phải gọi xe cấp cứu gấp. Nhưng Nghênh lại ngừng khóc, thò đầu ra khỏi tấm ga trắng nói như van vãn:

- Tôi khỏi rồi, đừng gọi xe cấp cứu nữa. Mọi người hãy về hết cả đi, khoá giúp tôi cửa và cổng lại, mau lên! Mau lên!

Thấy Nghênh hốt hoảng vạy mọi người càng cuống thêm, chắc là Nghênh bị công thuốc đau quá, phát điên lên mất rồi!

Người thì đỡ Nghênh nằm xuống, người thì vội pha nước đường đưa cho Nghênh uống để “hạ hỏa”, thấy vậy một người giằng lại cốc nước đường, bảo:

- Vừa mở bụng xong, cho uống nước đường để nó vỡ ra à?

Giữa lúc đang bối rối thì nghe tiếng còi hú ngoài cổng như còi xe cứu hỏa. Ba chiếc xe công an trong đó có một chiếc xe chở tù đồ xích trước cổng nhà Nghênh. Một đoàn người mặc trang phục công an từ ba xe bước xuống, Người đi đầu đeo lon thiếu tá chính là “người đồng nghiệp” của ông bác sĩ vừa đến khám lại và chụp ảnh cái bụng của Nghênh cách đây nửa giờ đồng hồ. Họ đi thẳng vào trong nhà chỗ Nghênh đang nằm, cả đoàn hơn mười chiến sĩ công an đứng thành một hàng nghiêm chỉnh. Vị thiếu tá đi đầu ra lệnh đánh gọng:

- Lê Xuân Nghênh, tức Lý Lương Tài, tức Nguyễn Hữu Quang, tức “Quang chó” anh đã bị bắt lại lần nữa! Hãy mau ngồi dậy để nghe cáo trạng và lệnh bắt khẩn cấp của cơ quan công an Nước Cộng hoà

Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam!

Trưởng Phòng Tổ chức cán bộ của Tổng công ty VINAMAPROTEXCO run lẩy bẩy, lồm cồm bò dậy, nhìn cái mặt dài ngoẵng, xám ngoét như cắt không được hạt máu của hấn cúi gầm xuống sàn nhà không dám nhìn ai, ngoan ngoãn nghe lệnh người công an đọc.

Mọi người xung quanh đều thấy sửng sốt đến mức không thể ngờ tới khi nghe lệnh bắt khẩn cấp của cơ quan an ninh và tội trạng của Nghênh, tức Quang chó. Hấn vốn xuất thân là tên Đại ca giang hồ chuyên nghề trộm cướp, cờ bạc, lô đề ở khu vực cầu Gia Bảy thành phố Thái Nguyên cách đây hơn hai mươi năm trước. Hồi đó hấn bị công an Phường Gia Bảy, Thành phố Thái Nguyên hốt trọn cả sòng cờ bạc xóc đĩa do hấn tổ chức cần cái, sau đó bị Toà án Thành phố Thái Nguyên tuyên phạt 7 năm tù. Khi mới đang thụ án tù được già một năm thì hấn đã đánh chết một bạn tù chỉ vì anh này đói và thèm quá đã ăn vụng mát của hấn một miếng thịt mà gia đình vừa tiếp tế cho hấn. Hấn liền bị đưa vào phòng biệt giam để chờ ngày lĩnh thêm án. Hấn đã bày trò liều lĩnh tự rạch bụng mình tự tử, nhưng không chết. Hấn được cấp cứu vào Bệnh viện Đa khoa thành phố Thái Nguyên, khi ấy chính ông Bác sĩ Bệnh viện Việt Đức Hà Nội vừa khâu vết thương tai nạn xe máy cho hấn tối qua còn là anh bác sĩ trẻ mới ra trường của Bệnh viện Đa khoa Thái nguyên đã khâu vết rạch bụng cho hấn. Anh lại yêu cầu bệnh viện cho hấn nằm ở một phòng riêng để anh tiện theo dõi điều trị, nào ngờ đêm đó hấn đã trốn đi mất, làm anh bị kỷ luật hạ bậc lương, đi lao động cải tạo vì bị nghi vấn có hành vi tiếp tay cho tên tù giết người trốn viện. Hồi đó hấn đã được đồng bọn đưa xuống Thành phố cảng Hải Phòng, rồi tổ chức vượt biên sang lãnh thổ Hồng Kông khi ấy còn là thuộc địa của Anh Quốc. Hấn sống trong trại tị nạn Hồng Kông khoảng gần một năm thì được nhận “tị nạn chính trị” sang sinh sống tại Canada. Với nghề cờ bạc có hạng, hấn đã nhanh chóng phát lên như một “ông chủ” tại đó. Những năm gần đây dựa vào chính sách cải cách mở cửa và hoà hợp dân tộc của Chính phủ Việt Nam, hấn đã nhiều lần nhập cảnh vào cửa khẩu Tân Sơn Nhất Thành phố Hồ Chí Minh với cái mác Việt kiều yêu nước và cái tên rất “người Hoa” là Lý Lương Tài. Hấn cũng đã đi “làm từ thiện” ở một vài nơi trong các tỉnh đồng Bằng sông Cửu Long và đầu tư vào mấy dự án sòng bạc tại Vũng Tàu, Nha Trang. Với lối làm ăn theo kiểu anh chị, chụp giật, lừa bịp là chính nên khách chơi cũng lảng dần, cả hai sòng bạc đều kinh doanh không hiệu quả, nên hấn đã bán lại sang tên đổi chủ cho người khác

để lấy tiền đầu tư vào bất động sản và tổ chức cá độ bóng đá. Đồng thời hắn tìm cách chui vào cơ quan doanh nghiệp Việt Nam là Tổng công ty VINAMAPROTEXCO.

Mọi người nghe đồng chí công an đọc tội trạng của hắn trong lệnh bắt khẩn cấp mà ngạc nhiên đến toát mồ hôi. Chánh văn phòng “Uylian” Ủy Lý Âm bảo:

- Thằng này ghê thật đấy, dám lừa cả các vị Lãnh đạo Đảng và Nhà nước.

Nghe vậy, một đồng chí công an nói luôn:

- Thừa bà con, đừng nên bị hắn đánh lừa mà hiểu lầm, không hề có chuyện các đồng chí Lãnh đạo Đảng và Nhà nước bị hắn qua mặt đâu. Cùng giờ này đồng đội của chúng tôi đã có mặt tại trụ sở VINAMAPROTEXCO thu giữ tất cả các tấm ảnh hắn đang trưng bày trên bàn làm việc của hắn mà mọi người thấy các đồng chí Lãnh đạo ôm hôn hắn, ăn cơm chung với hắn, rồi ngồi đàm phán với Lãnh tụ nước ngoài cùng hắn đều là ảnh chụp thật, nhưng có điều một người trong ảnh đã bị hắn dùng kỹ thuật photoshop cắt bỏ cái đầu đi, rồi ghép cái đầu của hắn vào mà thôi.

Nghe vậy mọi người mới “ồ” lên, là mình cũng bị hắn lừa mà không biết. Rồi cùng nhìn theo các chiến sĩ an ninh bắt hắn, khoá tay bằng còng số tám, dẫn giải lên xe hòm, khoá chặt rồi phóng đi mà lắc đầu nuối tiếc cho sự mất cảnh giác để phải nhọc nhằn phục dịch hắn suốt từ sáng đến giờ.

Người bất ngờ nhất, đau đớn nhất phải kể đến ông đại tá công an vì đã chọn nhầm con rết.

Toà cao ốc ba mươi tầng lầu, ngụ tại số 1000 phố Rồng Bay giữa Thủ đô Hà Nội là văn phòng chính của Tổng công ty Sản xuất và Xuất nhập khẩu Vật liệu Việt Nam VINAMAPROTEXCO, sau “cuộc chính biến kép” là Chủ tịch Hội đồng quản trị Tùm Lum và Trưởng Phòng Tổ chức cán bộ, tức kẻ giết người tử tù trốn trại Lê Xuân Nghênh, tức Quang chó bị bắt thì nó vẫn hiên ngang tồn tại. Mọi hoạt động chỉ đạo sản xuất kinh doanh trong toà nhà đó vẫn vận hành bình thường như chưa hề có chuyện gì xảy ra vậy. Chỉ có khác là nhờ cơ quan an ninh đã triệt tiêu được hai mối mâu thuẫn lớn giữa ông cựu Chủ tịch Hội đồng quản trị với ông Tổng giám đốc và giữa ông tân Chủ tịch Hội đồng quản trị với ông Trưởng phòng Tổ chức cán bộ. Chuyện ông Tùm Lum bị bắt tạm giam đã diễn ra như một yếu tố tất yếu và linh cảm thấy trước của mọi người trong Tổng công ty, nên hầu như không cảm thấy có yếu tố bất ngờ. Còn việc Lê Xuân

Nghênh là tên giết người, tử tù trốn trại thì không ai trong toà nhà này có thể ngờ tới. Sau khi Nghênh bị bắt, do yêu cầu của bên cơ quan an ninh và chỉ đạo của cấp trên, Lãnh đạo Tổng công ty do tân Chủ tịch Hội đồng quản trị Lê Hữu Mã chủ trì một cuộc họp kiểm điểm rút kinh nghiệm và qui trách nhiệm về sự mất cảnh giác, thì người ta mới tá hoá ra là Nghênh chẳng có một tí hồ sơ cá nhân nào còn lưu trữ tại Tổng công ty cả, mà hẳn có đưa hồ sơ đâu mà lưu với trữ. Ông Tổng giám đốc Chúi còn nhớ mang máng hình như khi nó về Tổng công ty là có sự giới thiệu của Cụ Triệu thì phải, nhưng bây giờ cũng chẳng còn bằng chứng nào là Cụ giới thiệu cả. Chúi nhớ hình như hôm hẳn mới đến thì Um có đưa cho mình mấy chữ viết tay vào sau tờ lịch cũ của Cụ là bố trí nó vào vị trí của mục Đành Hanh thì phải. Nhưng mẫu giấy ấy Chúi đọc rồi vất đi ngay chứ giữ làm gì. Hơn nữa chắc Cụ Triệu cũng bị nó đánh lừa, nên cũng tưởng nó là người trên Văn phòng Trung ương, chứ làm sao Cụ biết được nó là tên giết người, tử tù trốn trại? “Sống và làm việc theo pháp luật” thì đã hiển nhiên rồi, nhưng mà cũng phải sống và đối nhân xử thế cho hợp với qui luật của đời nữa chứ! Qui luật của cuộc sống hiện đại bây giờ là thành tích thì phải bằng mọi cách cố mà giành giật lấy, nhưng trách nhiệm và khuyết điểm thì cố mà đẩy ra hoặc qui chụp cho người khác. Mà việc đẩy ra là phải đẩy xuống cấp dưới nó mới dễ, mới xuôi chiều, hợp qui luật, chứ có là thăng đien thì mới đẩy ngược chiều lên cấp trên. Cái trách nhiệm nặng nề mà đẩy ngược lên cũng không đẩy nổi, có khi nó rơi xuống còn đè bẹp mình nữa chứ bõm à? Hãy quên cái chuyện Cụ Triệu, giới thiệu đi là thượng sách. Cái thơn ai chẳng muốn người, cái thối ai chẳng muốn tránh. Thôi thì cứ “đánh rắm đổ cho thăng ngũ” là tốt nhất, vì thăng ngũ đổ mà biết cãi cái gì. Lão Tùm Lum tham lam, ăn tạp đã vào trại giam, nặng nhẹ gì thì ra toà cũng rũ tù, có gán thêm một tội mất cảnh giác đưa thăng Nghênh về Tổng công ty thì cũng chẳng vì thế mà lão bị thêm hình phạt nữa. Vả lại trong thời gian thăng gian thần mất lươn Nghênh ấy làm việc tại Tổng công ty, nó đã bao phen bày mâm dọn bát cho lão Tùm Lum đánh chén. Tỷ như cái vụ nhà nghỉ ở bãi biển tỉnh T. dùng tiền dự án chuyển giao Khu công nghiệp chẳng hạn; hay như việc hẳn đã lấy thân mình cứu chủ mà cưới cái con Phúc đĩ non kia khi nó đã mang bầu với lão, thì bây giờ lão phải gánh trách nhiệm là mất cảnh giác nhận nó về cũng đáng lắm chứ! Suy nghĩ vậy nên Tổng giám đốc Chúi phát biểu trước:

- Thừa các đồng chí, nếu nói về sự mất cảnh giác đã nhận kẻ tử tù trốn trại về bố trí làm Trưởng phòng Tổ chức cán bộ, nhìn trên góc

độ trách nhiệm thì tôi, Tổng giám đốc phụ trách công tác tổ chức phải nhận trách nhiệm này mới đúng. Nhưng như các đồng chí đã thấy đấy, đồng chí Um, (à quên ông Um, bây giờ ông ta không còn là đồng chí của mình nữa, nên không được gọi là đồng chí), là Chủ tịch Hội đồng quản trị, phụ trách chung, ông ta lấn sân công việc của tôi không chỉ trong khâu kinh doanh, quản lý dự án mà khâu tổ chức cán bộ ông ta cũng bao biện nắm trọn cả, có để cho tôi được tham gia cái gì đâu. Việc Lê Xuân Nghênh đến Tổng công ty nhận công tác, ông ấy cũng làm xong rồi thông báo cho tôi biết, chứ có được bàn bạc gì đâu. Các đồng chí đều biết Nghênh là người của ông Um chứ đâu phải là người của tôi. Cái nhà nghỉ trong bãi biển tỉnh T. mang tên vợ ông ấy các đồng chí đã rõ từ đâu mà có rồi, còn việc Nghênh cưới cô Phúc thay cho ông ấy lại càng rõ hơn. Thiết nghĩ với từng ấy bằng chứng, thì chúng ta chẳng phải họp bàn nhiều cũng có thể kết luận ông Um phải chịu trách nhiệm chính trong việc nhận Nghênh về Tổng công ty và đứng đằng sau khuyến khích, xúi giục hẳn làm bao chuyện bậy bạ, sai nguyên tắc để mưu lợi bất chính.... Ông Tổng giám đốc vừa dứt mạch diễn thuyết, chưa kịp ngồi xuống thì mọi người đã vỗ tay đôm đốp biểu thị sự đồng tình tán thưởng. Vì như thế cũng là nhẹ người, chẳng ai còn lo mình phải có trách nhiệm trong vụ này nữa.

Mã Tóc Xoăn nói:

- Cháu biết ngay cái thằng này mà!...

Ma đam Le, Phó Tổng giám đốc nhắc nhở:

- Đây là cuộc họp Lãnh đạo Tổng công ty, đồng chí Mã phải chú ý phát ngôn cho đúng với cương vị là người lãnh đạo cao nhất của mình, không có cháu cháu chắt chắt gì ở đây cả.

Mã Tóc Xoăn then đỏ mặt và lắp bắp:

- Xin lỗi, tôi hay quen mồm! - Rồi nó ngồi đực ra một lúc, nghĩ lại lời bác Dương lái xe cho nó, hôm qua nói về lão Nghênh, bác đã nói rất đúng rất hay, lại còn dùng cả ca dao nữa. Nó đã bắt bác nói lại mấy lần để nó học thuộc. Bây giờ nó chỉ cần “đọc thuộc lòng” lại thôi, thế là nó phát biểu tiếp – Thừa các đồng chí, ngay từ đầu khi gặp hẳn về Tổng công ty, nhìn cái mồm cá ngão lúc nào cũng như muốn đớp mồi, đôi mắt lơ lơ ti hí gian thần của hẳn lúc nào cũng chỉ chực hại người, tôi đã nghĩ ngay rằng “thằng này không phải thiện nhân, chẳng phùng trốn trại cũng quân giết người”.

Thấy Mã dùng được câu Kiều lầy rất đắt và đúng chỗ, mọi người phá lên cười vỗ tay tán thưởng, thì Mã lại được thể hăng hái nói tiếp:

- Cho nên ngay khi được cấp trên tín nhiệm, phân công giữ trọng

trách cao nhất của Tổng công ty, công việc đầu tiên tôi nghĩ đến là chiến lược dùng người (lúc này nó lại nhớ chính lời Nghênh hay ba hoa) vì công tác tổ chức cán bộ tức là công tác về con người. Mọi sự thành công hay thất bại đều ở yếu tố con người, nên công tác tổ chức cán bộ là quan trọng bậc nhất trong tất cả những việc quan trọng của một đơn vị. Tôi muốn thay ngay, phé truất ngay con người gian xảo này, nhưng thật đáng tiếc đã không được mọi người ủng hộ. Bây giờ để xảy ra cơ sự này, bác Um (à quên ông Um) vẫn là người chịu trách nhiệm chính như đồng chí Tổng giám đốc vừa phát biểu, nhưng các đồng chí ngồi đây hãy nhìn lại thái độ của mình phản đối tôi đề nghị cách chức hắn, mà vẫn ủng hộ hắn làm trưởng phòng thì lúc đó các đồng chí đã suy nghĩ thật chín chắn, thấu đáo chưa mà lại hành động như vậy hả?

Nghe Mã chát vắn vạy, mọi người đều cảm thấy mình đã sai, đã có lỗi. Chính Mã mới là người tinh tường, biết nhìn người, biết đánh giá con người hơn mình. Tuổi trẻ tài cao, được ăn học ở bên Tây về có khác. Từ nay không thể coi thường nó được nữa. Thấy mọi người đều ngồi im lặng, như biết lỗi, chẳng ai phát biểu. Bà Phó Tổng giám đốc Lê Thị Hoa Mai liền lên tiếng:

- Thôi, tôi thấy việc qui trách nhiệm cho ông Um đã mất cảnh giác nhận Nghênh về lại giao cho hắn khâu công việc then chốt trong Tổng công ty là thoả đáng lắm rồi, không cần phải bàn nhiều, qui thêm trách nhiệm cho ai nữa. Việc cần làm ngay bây giờ là tìm người thay thế công việc của Nghênh và hoàn chỉnh bộ máy giúp việc cho đồng chí tân Chủ tịch Hội đồng quản trị, để không bị gián đoạn trong một vài khâu chỉ đạo kế hoạch sản xuất kinh doanh trong toàn ngành, các đồng chí thấy thế nào? – Ma đam Le nêu vấn đề này ra là theo sự chỉ đạo của Cụ Triệu phải hoàn thiện ngay một bộ máy giúp việc giỏi để làm sao cho thằng Mã đứng vững được ở cương vị mới và nắm được khâu nhân sự của Tổng công ty. Không thấy ai nói gì, Ma đam Le nói tiếp - Tôi thấy tuy đồng chí Mã có sức bật của tuổi trẻ, nhiệt tình và năng động, có kiến thức ngoại ngữ tốt và nhiều tiến bộ vượt bậc trong công việc, nhưng dù sao với cương vị là người Lãnh đạo cao nhất của Tổng công ty thì đồng chí cũng còn bờ ngõ chưa thể quen ngay công việc được, cần phải có một đội ngũ thư ký, cố vấn thạo việc để giúp đồng chí hoàn thành nhiệm vụ. – Mai ngừng lại nghe ngóng phản ứng của hội nghị, không thấy ai nói gì, Mai liền nói tiếp những ý kiến chỉ đạo của ông Phần hôm qua đã nói với Mai, bằng một giọng điệu hùng hồn, quyết đoán và áp đặt cứ như thể Mai đang là người chủ trì hội nghị chứ không phải là người tham gia ý

kiến – Tôi thấy thời gian qua đồng chí Mã làm giám đốc Trung tâm, đã đạt được nhiều thành tích xuất sắc, cái đó nhờ một phần lớn vào sự giúp việc năng động sáng tạo của Ban Cố vấn. Nay công việc ở Trung tâm mọi cái đã đi vào qui củ, đội ngũ chuyên viên ở đó đã rất thạo việc, không cần Ban cố vấn nữa, Ban Cố vấn Trung tâm nên chuyển về Tổng công ty thành Tổ Thư ký giúp việc cho Chủ tịch Hội đồng quản trị. Còn chức Trưởng phòng Tổ chức cán bộ thì hãy tạm thời để đồng chí Tân Chủ tịch kiêm nhiệm luôn, các đồng chí thấy thế nào? Nếu tán thành xin cho một tràng pháo tay - Một tràng vỗ tay ran lên. Mai nói tiếp – Như vậy là 100% đại biểu tán thành quyết định này, đề nghị thư ký ghi vào biên bản rồi làm quyết định điều động ngay, để Chủ tịch Mã ký và thực hiện. Đồng chí Mã còn có chỉ đạo gì nữa không thì chúng ta giải tán.

Mã Tóc Xoăn áp úng nói “không còn gì nữa... giải tán!”. Thế là Ma đam Le đã thay Mã chỉ đạo cuộc họp giải quyết một vấn đề hệ trọng, tức là xây dựng xong một dàn đỡ mới cho cái dây leo Mã Tóc Xoăn vươn cao lên thêm nữa.

Thật đúng là:

*Trăm năm trong cõi người ta
Vận may kia đã vượt xa đức, tài.*

Liệu Mã Tóc Xoăn có đảm đương nổi trọng trách mới hay không. Xin xem tiếp đoạn sau sẽ rõ.

Mã Tóc Xoăn

Hồi kết

TÌM CỘI NGUỒN, KÈ LANG THANG ĐƯỢC MÁI ẤM GIA ĐÌNH GIỜ NGÓN NGHỀ, GÃ LƯU MANH NÊN DANH TÀI NGOẠI CẢM

Một năm sau.

Ông Tạ Tấn Um, tức Tùm Lum đã chính thức mặc áo sọc dưa, cơm tối cơm trưa, dù nắng hay mưa, đều xách cà mèn xếp hàng chờ lĩnh... được 12 tháng, kể từ ngày tuyên án phạt tù 16 năm vì hai tội danh cố ý làm trái và tham ô tài sản Xã hội Chủ nghĩa. Còn mẹ con

cô Phúc chẳng biết có nhớ thấp nén nhang cho hương hồn người chồng tự nguyện cứu cô khỏi mang tiếng Thị Mầu, đã cắn lưỡi tự vẫn một ngày sau khi bị bắt hay không?

Ông Tống Văn Chúí min tu thì đột ngột làm đơn xin từ chức Tổng giám đốc Tập đoàn để nghỉ hưu non, mặc dầu còn vài năm nữa ông mới tới tuổi lục tuần. Người thì bảo ông khôn vì bây giờ cố đấm ngồi lì mãi ở cái chức Tổng giám đốc thêm vài năm nữa cũng chẳng còn “quả gì” mà “đánh”, xin về sớm vừa được tiếng không tham quyền cố vị, vừa được lĩnh một cục trợ cấp kha khá của Nhà nước còn gấp ba bốn lần mấy năm lương Tổng giám đốc. Người lại bảo ông như “kinh cung chi điều” rồi, biết đâu công an họ lại lần ra cái “pờ-rô-chếch” nào mà ông đã làm trái, lại khởi tố thì chỉ có rũ tù, nên phải chuồn vội. Chẳng biết đúng, sai thế nào, nhưng ông về sớm thì mới tranh được cái chức Chủ tịch Hiệp hội Vật liệu vừa mới thành lập, một cái chức có thưởng nhưng vô phạt, mà lương đâu kém Tổng giám đốc Tập đoàn. Còn độ tuổi thì sẽ trẻ mãi không ...hưu. Trụ sở chính của Hiệp hội Vật liệu lại đặt trong Thành phố Hồ Chí Minh, nên ngay sau ngày liên hoan chia tay ở Toà lầu 30 tầng tại số 1000 phố Ròng Bay, là ông rũ áo bay thẳng vào Sài Gòn với vợ và cô con gái đã mua nhà chờ sẵn, nhẹ như lông hồng, không hề vương vấn. Đời ông đã hạ cánh an toàn như chuyến bay hôm đó vậy.

Ma đam Le được bổ nhiệm làm Tổng giám đốc tập đoàn. Từ đây mọi quyền bính đều trong tay bà, bà chỉ đạo gì là Chủ tịch Tập đoàn Mã Tóc Xoăn phải răm rắp tuân theo. Chuyện đoàn kết nội bộ trong lãnh đạo Tập đoàn tốt đẹp hơn bất cứ thời kỳ nào kể từ ngày cơ quan thành lập. Có một người xưa nay vốn coi trời bằng vung, không biết sợ là gì, thì nay lại nhũn như con chi chi, co vùi lại trước bà Tổng giám đốc mới, đó là lão Dũng gàn. Từ hồi bà chuyển về Tổng công ty hẳn luôn đặt biệt danh biệt hiệu cho bà, có lúc còn đặt về, rồi cả chuyện tiểu lâm trọc quan hệ bà với Mã Tóc Xoăn. Nhưng cái lo lắng của Dũng gàn cũng bằng thừa, chỉ sau khi nhận chức Tổng giám đốc Tập đoàn ba ngày, bà Mai đã có văn bản đề nghị Chính phủ bổ nhiệm Dũng và ông cố vấn trưởng làm hai Phó Tổng giám đốc. Ai cũng bảo bà Mai đi nước cờ khôn vừa dĩ độc trị độc vừa được tiếng không phải đàn bà nhỏ nhen thù vật. Nhưng quan điểm của Mai lại khác, bà cần người biết làm việc, chứ không cần người biết vâng lời.

Cũng như hồi bà mới nhận chức giám đốc VINAMAPRTEXCO miền Trung, nay đảm đương Tổng giám đốc Tập đoàn được một năm, mọi hoạt động sản xuất kinh doanh đều diễn ra vô cùng tốt đẹp. Các chỉ

tiêu về xuất nhập khẩu, và kinh doanh cung ứng vật tư trong nước đều vượt kế hoạch trên 10% so với năm trước. Lẽ ra bà phải nhận được rất nhiều phần thưởng và những danh hiệu cao quý của Nhà nước, nhưng cái gì bà cũng từ chối, đều giành cả cho Chủ tịch Tập đoàn Lê Hữu Mã.

Một hôm Mã Tóc Xoăn hỏi bà:

- Cô còn nhớ hồi cháu ở trong Vinh với cô, “bố nuôi” có vào thăm và bảo cháu cứ ngoan rồi sẽ được gặp bố mẹ ruột không? Nhưng cháu lại là con liệt sĩ thì bố nuôi nói dối à?

- Sao cậu ngốc thế? Nếu ông ấy không bày ra cái màn kịch cậu là con liệt sĩ, thì tiêu chuẩn nào, tiền đâu để cậu đi Anh Quốc du học? Liệu cái “biệt thự tình nghĩa” mà cậu ở bây giờ từ trên trời rơi xuống cho cậu chắc? Có thể mà cũng không hiểu!

- Nhưng có phải cháu là con liệt sĩ Lê Văn Ngựa không hả cô?

- Ngựa ngựa nghèo nghèo cái con khi! Thế cậu không thấy tình cảm “bố nuôi” đối với cậu thế nào hay sao? Cậu không phải là con ruột ông ấy thì đừng hòng được như ngày nay.

- Cháu là con ruột của “bố nuôi” ạ?

- Chứ còn gì nữa? Cậu có nhớ lần đầu tiên quản giáo dẫn cậu ra cho ông ấy nhìn, ông ấy đã khóc rống lên rồi ngã quỵ xuống không? Liệu không phải là con ruột sao ông ấy lại cất nhắc cậu lên vù vù như vậy? Cậu tưởng mình có tài cán lắm nên được như thế phỏng? Có thể mà cũng không hiểu! - Rồi bà kể cho nó nghe mẹ nó là thanh niên xung phong gặp “bố nuôi” ra sao, đã hy sinh thế nào? Nghe xong nó cảm động lắm và ngồi khóc sục sịt. Bà bảo nó:

- Nhưng bây giờ ông ấy đang chức đang quyền, đừng có để lộ ra chuyện này sẽ không lợi cho cả ông ấy và cậu nữa, hiểu chưa?

- Cháu hiểu rồi ạ! - Vâng dạ vậy, nhưng nó lại bỏ đi liền. Nó chạy thẳng lên Bộ, vào gặp Cụ Triệu. Khi cô thư ký cho nó vào và khép cửa đi ra thì nó ôm chầm lấy Cụ, khóc nức nở:

- Bố! Cô Mai đã nói cho con biết hết sự thật rồi!

Ông Phàn quá cảm động và cũng ôm chặt lấy nó mà khóc. Cô thư ký ngồi phòng ngoài nghe tiếng hai người đàn ông khóc nức nở, cô chẳng hiểu chuyện gì đã xảy ra.

Tối hôm đó, ông Cụ Triệu xuống Linh Đàm thăm cô em họ. Mai lo lắng nhìn ông và nói:

- Em xin lỗi, em không định nói với cháu khi chưa được anh cho phép. Nhưng nó cứ hỏi lục vấn làm em buột miệng đã nói ra hết.

- Không sao, rất tốt là đằng khác. Vì anh cũng đang băn khoăn không biết nói sao cho nó tin mình là bố nó bây giờ, thì cô đã nói để nó chủ

động lên Bộ, vồ lấy anh mà khóc. Anh sung sướng quá, phải đến cảm ơn cô đây. Giờ anh chỉ lo làm sao thuyết phục bà vợ hay ghen của anh đừng làm âm ỉ lên thôi.

- Thế thái độ của chị ấy đối với thằng Mã ra sao ạ?

- Từ hồi chính thức nhận nó là con đỡ đầu thì cũng thấy quý nó lắm. Nhưng bây giờ mà nói là con ruột thì thế nào cũng lại nhảy cồ cồ lên cho mà xem!

- Anh cứ để em tìm cách thuyết phục xem sao!

Biết bà vợ ông Bộ trưởng Phần hồi này suốt ngày chăm chỉ đi lễ bái đền này phủ nọ để cầu tài, cầu lộc và cầu tự nữa (chẳng biết ngoại ngữ tuần rồi có còn trứng mà đẻ nữa không?). Mai liền mách:

- Góm hôm qua em về Vinh thăm cháu, lúc ra qua cầu Hàm Rồng, Thanh Hoá thấy người ta đồn cô đồng Phương ở đó gọi hồn hay lắm, em vào xem thử mà hay đáo để chị ạ.

Nghe vậy, bà vợ Cụ Triệu mê liền và bắt Mai đưa đi xem thử. Mai bảo em bận không đưa chị đi được, nhưng em sẽ cho lái xe đưa chị vào tận nơi. Chỉ cần trước khi đi chị thắp hương ở nhà, muốn gọi hồn ai thì mời người đó. Vào chỗ cô Phương, chị không cần phải khai báo gì cả. Cứ thắp hương ở điện của cô ấy, rồi ngồi chờ, bao giờ hồn người nhà mình đến tự khắc cô ấy sẽ gọi vào nói chuyện.

- Thiêng đến thế kia à?

- Thì chị cứ đi thử xem đã.

Hôm sau Mai cho lái xe đưa bà Phần vào gặp cô đồng Phương. Xe đi rồi, Mai điện thoại cho cô đồng Phương dặn trước phải nói như thế như thế. Buổi chiều đi làm về, Mai đã thấy bà Phần đợi trước cầu thang nhà mình rồi. Vừa trông thấy Mai bà đã vồ lấy khoe:

- Trời ơi hay lắm! Chị không thể ngờ lại thiêng đến như thế. Cô vào nhà đi rồi chị kể cho mà nghe.

Mai mở cửa mời bà vào. Chưa kịp ngồi bà đã mồm năm miệng mười kể liền thoảng. Nào là bao nhiêu người đến đấy chờ đợi, có người chờ mấy ngày, thậm chí hàng tuần, mà hồn nhà mình vẫn chưa về. Nhưng chị vào chưa được năm phút, cô đã gọi đúng tên chị vào ngay gặp mẹ chồng, mà nào mình đã kịp khai tên khai họ gì đâu, thì cô bảo có thiêng không cơ chứ?- Rồi bà hạ giọng nói nhỏ:

- Nhưng mà bà cụ mẹ chồng chị máng chị quá trời em ạ. Cụ bảo đã chẳng để được con trai, chồng nó có con trai sao không nhận về để nó hương hoá, định để tuyệt tự à? Chị chẳng hiểu ra làm sao em ạ. Chẳng nhẽ anh Phần có bồ bịch rồi có con ngoài giá thú hay sao?

- Không phải thế chị ơi, mà là anh Phần có con với một nữ thanh niên xung phong ngoài mặt trận, từ hồi chống Mỹ, khi chưa quen biết

chị cơ. Người đó đã hy sinh rồi, chỉ còn đứa con trai thôi. Sợ chị ghen nên anh Phần chưa dám nói thật đấy thôi.

- Thật vậy sao? Nếu người ta đã chết rồi lại để cho tôi đứa con trai thì tôi phải muôn lần cảm ơn người ta chứ, sao còn ghen với tuông gì. Tôi phải hỏi cái ông Phần xem nó ở đâu để đón ngay về mới được.

- Chị chẳng đã nhận nó làm con mấy năm rồi đó sao?

- Cái gì? Thăng Mã là con ruột anh Phần à? Sao bảo nó là con chú Ngựa?

- Anh Phần không làm thế chị xem có lấy được cái “nhà tình nghĩa” cho nó và tự tay cất nhắc được nó lên như ngày nay không?

- Thì ra cái lão Phần nhà này cũng cáo cụ thật!

- Không cáo cụ sao xứng làm chồng của chị?

Nghe vậy bà vợ ông Phần tự hào lắm, cười tít mắt và bảo:

- Hôm nay tôi phải bắt ông Phần lôi nó về, cưới vợ ngay cho nó để nó sinh con để cái còn nối dõi tông đường chứ!

Bà liền giới thiệu cho Mã cô cháu ruột, con gái em trai mình vừa tốt nghiệp thạc sĩ kinh tế từ Hà Lan về nước. Thấy cô bé xinh xắn, nói tiếng Tây thạo như tiếng ta, Mã mê liền. Nhưng nó vẫn sợ cô Mai không cho phép. Biết vậy Mai liền bảo nó:

- Nếu cậu ưng con bé đó tôi sẽ thay mặt Tập đoàn đứng ra làm chủ hôn cho cậu.

Mã gật đầu liền và cảm ơn cô rối rít. Hai đứa làm quen với nhau chưa được một tháng, đám cưới đã được tổ chức linh đình tại hội trường trên lầu 28 của Tòa nhà 30 tầng, phố Rồng Bay. Khách mời có đủ bà con họ hàng, bạn bè và đại diện cho tất cả các công ty, chi nhánh, cửa hàng trực thuộc trong cả nước. Đám cưới đặc biệt vì tư thân phụ mẫu lại là chị em ruột và anh rể, em dâu trong nhà, còn đặc biệt hơn vì Bà Tổng giám đốc Tập đoàn vừa làm Chủ hôn vừa kiêm luôn MC và người đón khách.

Chẳng biết quá mệt do lo tổ chức đám cưới hay bị hẫng hụt khi cho người yêu đi lấy vợ mà sau ngày cưới của Mã, bà Tổng giám đốc Tập đoàn phải nghỉ ốm một tuần.

Còn Mã thì dẫn vợ đi nghỉ tuần trăng mật tại Cửa Lò, trong những ngày nghỉ ở đó nó đã tình cờ gặp lại một thằng chiến hữu “tàng hình” tên là Nam lươn của nó, thế là nó rủ thằng Nam lươn “bỏ nghề” để từ nay đi theo làm vệ sĩ cho nó. Nó cũng tự lái xe đưa vợ và “vệ sĩ” thăm lại Trại giáo dưỡng trẻ em mồ côi cơ nhỡ và cả trại giam của tỉnh nữa. Đến đâu nó cũng đưa card visit (danh thiếp) với chức danh Chủ tịch Tập đoàn và làm từ thiện rất hậu hĩnh. Nó hỏi tìm chú Lê

Hữu Tùng, người đã đặt tên và cho nó họ cùng các anh quản giáo Number One và Number Two, hai người đã đưa nó giao cho cô Mai để nó có ngày hôm nay. Người ta cho biết cả ba ông ấy đều chuyển lên Công an tỉnh và đều là lãnh đạo Trưởng, Phó phòng cả rồi. Nó liền đến tận Công an Tỉnh gặp bằng được ba người này để tạ ơn rồi mời đi nhà hàng. Ba ông đều cảm ơn và từ chối, nói là đang “đánh án” không thể đi được. Chú Lê Hữu Tùng khen nó hết lời, rồi bảo bây giờ lại xuất hiện “kẻ tàng hình” vào Nhà khách uỷ ban Tỉnh tối qua, trộm tiền của khách nước ngoài, làm đau đầu bọn chú quá. Nó liếc nhìn thẳng “vệ sĩ” Nam lược của nó đang còn ngồi khuất trong xe, thẳng này khế gặt đầu. Thế là nó bảo ba ông:

- Chuyện nhỏ, cháu có thể giúp các chú việc này. Bây giờ mời các chú cứ ra nhà hàng làm mấy “choác” với cháu đã rồi việc đâu sẽ xong đó.

Ba ông công an bán tín bán nghi, nhưng biết nó cũng là “cựu người tàng hình”, nên đồng ý đi nhận với nó để tìm cách khai thác thông tin và có thể phát triển nó thành đặc tình. Nó hỏi ai mất gì, ở đâu? Các ông cho biết Phái đoàn MIA (Tìm kiếm người Mỹ mất tích) của Chính phủ Mỹ dẫn mấy ông giáo sư và Nghị sĩ là cựu chiến binh từng tham chiến ở Việt Nam sang để phối hợp với các nhà ngoại cảm của ta tìm hài cốt những chiến binh của cả hai bên bị mất tích trong chiến tranh. Họ vừa trở về thành phố hôm qua, sáng nay đã kêu mất tiền và thẻ tín dụng, nhưng đều không biết đánh rơi hay bị móc túi ở đâu, vì họ xác nhận đêm qua không có hiện tượng cạy cửa, hoặc mất dấu khoá va li. Nhưng bọn chú nghi là đã bị bọn “tàng hình” đột nhập. Mã nói “Cháu chưa dám hứa trước với các chú, nhưng để cháu thử xem sao”. Khi ăn xong, nó biểu mỗi ông một phong bao trong có mười “tờ”, đưa card visit và hẹn “bất cứ khi nào ra Hà Nội các chú cứ gọi cho cháu đến đón. Còn vụ trộm tài sản của Đoàn khách Mỹ, nếu có thông tin cháu sẽ gọi các chú”. Vợ chồng nó chia tay ba ông công an để trở lại Cửa Lò.

Vừa ra khỏi nhà hàng, nó nói nhỏ với vệ sĩ Nam lược:

- Mà đi tìm bọn nó bảo tất cả xuống Cửa Lò gặp tao.

Trong ngày hôm đó Nam lược đã triệu tập được đủ mặt “anh tài” Khu Bốn tới cửa lò diện kiến cựu đại ca Mã Tóc Xoăn. Vợ chồng Mã Tóc Xoăn đã tổ chức một bữa tiệc thịnh soạn tại nhà hàng Gió Biển để nghênh đón cuộc tái ngộ của các chiến hữu. Mã nói;

- Thừa các chiến hữu, Mã tôi đã may mắn tìm lại được bố đẻ và gia đình, hiện giờ tôi đang giữ trọng trách là Chủ tịch một tập đoàn kinh tế lớn của Quốc gia, tôi đã gác kiếm bỏ nghề, không có điều kiện sát

cánh cùng các chiến hữu nữa. Hôm nay gặp mặt tại đây tôi có chút quà nhỏ tặng mỗi chiến hữu một lít xanh (Một ngàn đô la) để thể hiện tấm lòng của Mã này với các chiến hữu. Hôm qua Nam Lươn đã tình nguyện bỏ nghề để đi làm với tôi. Hôm nay tôi mời mọi người đến đây, trước là hội ngộ sau là muốn mời các chiến hữu ai muốn thay đổi cuộc đời, Mã này sẽ giúp đỡ bố trí công ăn việc làm thoả đáng. Tôi cũng muốn nhờ các chiến hữu một việc là cho tôi xin chuộc lại toàn bộ những thứ các chiến hữu đã “khộp” được của Đoàn khách Tây ở Vinh hôm qua. Vì những người này đều là thầy dạy và chiến hữu của tôi trong thời gian tôi du học ở bên Tây mấy năm trước.

Nghe vậy các “đầu lĩnh” đều vô cùng cảm động trước sự thịnh tình của Mã đại ca. Hùng thạch sùng hăng hái:

- Thừa đại ca, em cũng xin được đi theo đại ca. Hôm qua em đã đột vòm vào Nhà khách uỷ ban Tỉnh, nơi có Đoàn Tây ở, nhưng chẳng lấy được gì đáng kể, em đã lục kỹ cả va ly và các túi áo nhưng chỉ có mấy “tờ xanh” lẻ, tổng cộng hơn 100 đô và một thẻ tín dụng, nhưng không biết mã số nên chưa biết rút tiền ra sao.

Hai tên “Người tàng hình” khác cũng khai với Mã tương tự là chỉ lấy được vài trăm đô lẻ và cái thẻ tín dụng. Mã bảo:

- Tôi nhờ ba người tối nay trả lại đầy đủ những thứ đó vào va ly cho chủ của nó và lục tìm hộ chiếu, ảnh và những tài liệu gì trong hành lý chụp ảnh lại và mang về cho tôi, chú ý không được lấy gì và chớ để lại dấu vết.

Mã đưa máy ảnh và hướng dẫn cách chụp trong bóng tối cho ba thằng “người tàng hình” và yêu cầu sáng mai phải có kết quả sớm cho Mã. Ba đứa vâng lời đi ngay.

Sớm hôm sau ba tên đã đến báo cáo Mã hoàn thành nhiệm vụ. Mã liền gọi cho ông Trưởng phòng an ninh công an Tỉnh Lê Hữu Tùng:

- Chú thông báo cho khách Mỹ yêu cầu họ kiểm tra lại tư trang hành lý, đó chỉ là sự nhầm lẫn của họ chứ họ không mất gì.

- Làm thế sao được, có bằng chứng gì chắc chắn không?

- Thì chú cứ nói họ kiểm tra lại đi là sẽ đúng như cháu nói. Chú nói rằng họ sang đây phối hợp với các nhà ngoại cảm của ta tìm hài cốt phải không? Vậy chú cứ bảo họ là một nhà ngoại cảm của chúng tôi nói là các ông đã nhầm lẫn do cùng rối loạn cảm giác. Nếu họ thắc mắc, chú cho cháu gặp họ, cháu sẽ giải thích để họ tin.

Ông Trưởng Phòng an ninh vừa bỏ máy xuống chưa biết có nên tin hay không thì nhận được điện thoại của Lễ tân nhà khách Tỉnh báo rằng Đoàn khách Mỹ xin lỗi vì sự nhầm lẫn của họ đã làm phiền

công an, họ không mất gì cả. Buồng máy điện thoại, ông Tùng lẩm bẩm:

- Cái bọn này kinh khủng thật!

Rồi ông vội vàng phóng ngay đến Nhà khách uỷ ban Tỉnh. Vừa nhìn thấy ông, mấy người khách Mỹ đã chạy lại xin lỗi rít vì sự nhầm lẫn đã gây phiền hà cho cơ quan an ninh sở tại. Nhưng rồi một người Mỹ nói một tràng rất dài, nhìn nét mặt có vẻ rất ngờ vực. Ông Tùng hỏi cô tiếp tân:

- Ông ta nói gì vậy?

- Dạ, ông ta nói là – Cô tiếp tân nói lại – Rất lấy làm lạ là sự nhầm lẫn sao lại có thể xảy ra liền một lúc với cả ba người mất đồ. Ông ta nói là cả ba chúng tôi hôm trước đều đã kiểm tra rất kỹ đều thấy mất, mà hôm nay lại còn đầy đủ cả.

- Cô bảo các ông ấy rằng - Ông Tùng nói - Chuyện đó cũng dễ hiểu thôi, các nhà ngoại cảm Việt Nam gọi đó là hiện tượng đồng rối loạn cảm giác.

Ông Tùng nói vậy là theo lời Mã Tóc Xoăn, chứ ông đã biết không đúng như vậy. Nghe ông Tùng nói đến nhà ngoại cảm, một người khách Mỹ lại hỏi gì đó được cô tiếp viên dịch lại với ông là:

- Ngài giáo sư Smith nói là nếu nhà ngoại cảm đã nói thế thì đúng là như thế rồi. Trong các lần phối hợp tìm kiếm những người lính mất tích của cả hai phía Việt và Mỹ ở đường Trường Sơn gần đây, ngài rất ngưỡng mộ và khâm phục tài năng các nhà ngoại cảm Việt Nam. Ông cũng muốn gặp nhà ngoại cảm để được nghe giải thích về hiện tượng đồng rối loạn cảm giác có được không?

Ông Tùng bối rối trả lời:

- Việc này để tôi liên hệ với nhà ngoại cảm, nếu được sẽ báo lại ông sau.

- Xin được cảm ơn ông nhiều – Cô lễ tân dịch lại – Chúng tôi chờ tin tốt lành nếu ông mời giúp được nhà ngoại cảm đồng ý gặp chúng tôi để trao đổi về khoa học ngoại cảm.

Ông Tùng tạm biệt Đoàn khách Mỹ ra về mà lòng ngổn ngang những lo lắng. Ông liền đem sự việc báo cáo tường tận lên Lãnh đạo Công an Tỉnh và xin ý kiến chỉ đạo việc trả lời yêu cầu được gặp “nhà ngoại cảm” của ông giáo sư Mỹ. Lãnh đạo Công an Tỉnh chỉ đạo nếu Chủ tịch Tập đoàn Vật liệu Việt Nam đã chủ động gợi ý cho ông ta gặp Đoàn Mỹ để giải thích thì nên bố trí ông ta gặp khách Mỹ để đáp ứng nguyện vọng của cả hai bên, nhưng phải bố trí bí mật ghi âm cuộc trao đổi giữa họ để làm cơ sở dữ liệu.

Ngay buổi chiều hôm đó, cuộc gặp mặt của “nhà ngoại cảm” Việt

Nam Mã Tóc Xoăn và Phái đoàn Mỹ gồm hai giáo sư và một số nhân viên của Văn phòng MIA Hà Nội được tổ chức tại Nhà khách uỷ ban Tỉnh.

Sau khi trao đổi danh thiếp cho nhau, những người khách Mỹ được biết ngài Chủ tịch Tập đoàn VINAMAPROTEXCO đã từng tốt nghiệp ở một trường Đại học danh tiếng tại Anh Quốc, trao đổi trực tiếp với họ bằng tiếng Anh, nên rất phấn khởi. Họ cảm ơn ngài đã nhận lời và dành thời gian gặp gỡ trao đổi một vấn đề về ngoại cảm mà họ cảm thấy rất hứng thú và khâm phục. Trước tiên rất muốn được Ngài Chủ tịch vui lòng giải thích hiện tượng đồng rối loạn cảm giác.

Một câu hỏi làm Mã thoáng bối rối, mặc dù từ sáng đến giờ nó đã xem đi xem lại những bức ảnh mà đệ tử chụp được đêm qua từ hành lý của Đoàn khách Mỹ. Nó đành trả lời bừa rằng:

- Đó cũng chỉ là một hiện tượng tự nhiên thường gặp của những người

sống vừa trải qua cuộc gặp gỡ với linh hồn những người đã chết (Nó đã biết Đoàn này vừa đi tìm kiếm hài cốt lính Mỹ mất tích từ Trường Sơn trở về), nhiều người thường có sự đồng rối loạn cảm giác giống nhau cùng một lúc.

- Nhưng tại sao Ngài có thể biết được chúng tôi cũng có cảm giác rối loạn ấy, trong khi Ngài không ở gần chúng tôi?- Ông giáo sư Mỹ hỏi.

- Điều ấy thật đơn giản, như các ngài đã từng chứng kiến những nhà ngoại cảm Việt Nam chỉ đúng những địa điểm có hài cốt mà các ngài cần tìm kiếm, mặc dù họ chưa từng đến đó. Thậm chí khi người có hài cốt đó hy sinh thì những nhà ngoại cảm của chúng tôi chưa ra đời – Mã Tóc Xoăn ngừng lại để thăm dò thái độ người đối thoại. Nó nhớ lại đoạn hồi ký của ông giáo sư này viết “day dứt vì bố tham gia vụ ném bom nguyên tử xuống Nhật Bản khi vừa ra đời” và tấm ảnh chụp với người phụ nữ và đứa bé trai có đề “sinh nhật Bob 3 tuổi” mà bọn đàn em chụp được tối qua, nó cũng nhìn thấy trên túi áo ngực ông giáo sư Mỹ có đút quyển hộ chiếu. Nó liền tán công:

- Were you born under the auspices of chicken? (Có phải Ngài cảm tinh con gà không?)

- Tôi không hiểu ý Ngài? – Ông giáo sư Mỹ nói.

- Theo người Phương Đông chúng tôi mỗi năm đều ứng với một con vật, như Ngài sinh vào năm 1945, năm đó người Phương Đông gọi là năm Ất Dậu, tức là năm con gà.

Ông giáo sư Mỹ hơi chột dạ vì sao anh ta lại biết mình sinh đúng vào năm 1945, nhưng ông ta chưa thừa nhận ngay mà hỏi tiếp:

- Sinh vào năm con gà thì sao, thưa Ngài?
- Thì cuộc đời Ngài luôn bị ám ảnh bởi chiến tranh và sự tàn sát giết chóc. Xin lỗi cho sự nói thẳng thắn của tôi, ông cụ sinh ra Ngài đã tàn sát quá nhiều sinh mạng. Còn Ngài cũng đã tiếp tục tham gia việc giết người, có điều Ngài không giết nhiều người như bố Ngài mà thôi. Nếu Ngài không sớm tỉnh ngộ thì cậu con trai Bob của Ngài cũng lại theo bước ông, cha của nó thì thật nguy hại thay! Vì Ngài nên biết nợ máu sẽ phải trả bằng máu đó!

Nghe vậy Ngài giáo sư toát mồ hôi vì sợ sệt. Ông nói:

- Tôi xin sám phục Ngài. Quả thật bố tôi đã tham gia ném bom nguyên tử xuống Nagasaki, Nhật Bản năm 1945. Bản thân tôi đã là lính Mỹ nổi xanh trong cuộc chiến tranh trên đất nước các Ngài vào đầu thập niên 70 của thế kỷ trước. Con trai tôi đúng nó tên là Bob Smith.

Nhưng nếu không có gì phiền hà, xin Ngài làm ơn cho tôi biết tại sao Ngài lại có được những thông tin này?

- Đó là bản năng của một nhà ngoại cảm, chúng tôi có thể nhìn thấu cả không gian, thời gian và những vật cản, đồng thời có thể dự báo trước điều bất hạnh có thể xảy ra để phòng tránh nó – Nó liếc nhìn túi áo ngực Ngài giáo sư Mỹ có quyền Hộ chiếu, liền bảo – Cũng như bây giờ tôi có thể nhắm mắt đọc được số hiệu và ngày tháng năm sinh của quyền hộ chiếu trong túi áo Ngài kia.

- Thật vậy sao, thưa Ngài? Xin Ngài hãy đọc luôn đi!- Ngài Smith thách thức.

Mã Tóc Xoăn điềm đạm nói:

- Chúng tôi rất lấy làm hân hạnh được Ngài cho phép!

Nó rút trong túi áo ra một miếng vải màu đen tự quấn lên đầu, bịt ngang hai mắt, rồi lấy ra một tờ giấy trắng và một cây bút bi, nó viết chữ lên tờ giấy trắng “AD9819877045BE” và “Born 20th July 1945”. Ngài giáo sư Smith giờ quyền hộ chiếu của mình ra để đối chiếu, mấy người Mỹ khác cùng chụm đầu vào nhìn, rồi cùng “ồ” lên một tiếng kinh ngạc. Cả hai ông giáo sư đều giơ ngón tay cái ra và nói:

- How wonderful! (Thật tuyệt vời!).

Nó bỏ tấm vải bịt mắt ra, bắt tay giáo sư Smith và nói:

- Cảm ơn Ngài đã cho tôi cơ hội để chứng minh khả năng của mình.

Lúc này Ngài giáo sư John Hariman, bạn Ngài Smith mới lên tiếng:

- Chúng tôi vô cùng cảm phục khả năng ngoại cảm của Ngài. Nếu Ngài cho phép, tôi xin được Ngài chỉ giáo cho mấy điều về bản thân tôi ạ!

- Chúng tôi rất lấy làm hân hạnh được phục vụ Quý giáo sư! - Mã Tóc Xoăn lịch sự đáp lời, đồng thời nó nghĩ ngay đến nội dung mấy đơn

thuốc ngài giáo sư Hariman đang uống mà bọn đàn em chụp được gồm thuốc trợ tim, thuốc giảm huyết áp và thuốc dạ dày. Nó liền nói tiếp – Xin lỗi trông sắc diện giáo sư không được khoẻ lắm. Nếu giáo sư cho phép, tôi xin được thay lời một doctor y khoa chuẩn đoán bệnh trạng cho Ngài!

- Ôi, sao mà Ngài đoán biết trước được việc tôi đang muốn nhờ Ngài! Xin được Ngài chỉ giúp xem tình trạng sức khoẻ của tôi ra sao? Mã Tóc Xoăn ngắm nhìn chằm chằm vào giáo sư Hariman, rồi nó chậm rãi phán rằng:

- Nhìn vào nước da và ánh mắt của giáo sư tôi xin khẳng định rằng giáo sư đang có vấn đề về tim mạch và huyết áp. Tôi cũng đang nhìn thấy bào tử của ngài đang bị viêm loét đấy.

- Ôi thật tuyệt vời, những lời Ngài vừa nói đúng là những căn bệnh mà nó đang hành hạ tôi đã được các bác sĩ Mỹ chỉ ra từ lâu. Tôi rất cảm ơn nếu Ngài có thể giúp gì được cho tôi khắc phục những căn bệnh này!

- Tôi không phải là một doctor y khoa mà chỉ là một nhà ngoại cảm bình dân. Tôi chỉ có thể nhìn thấy và đoán được những cái gì đang và sắp xảy ra xung quanh mình và người hỏi mình cần biết về nó để đề phòng và né tránh, chứ không phải là một lương y chuyên chữa bệnh tật. Nhưng nếu Ngài không chê thì tôi xin gửi biếu ngài một vài vị thuốc dân gian Việt Nam để Ngài dùng thử.

- Tôi rất cảm ơn nếu được Ngài giúp cho việc ấy và xin Ngài cho biết hết bao nhiêu tiền để tôi xin gửi trước.

- Trị giá các toa thuốc tôi sẽ gửi tặng Ngài chẳng đáng là bao, nhưng nếu

nó có có tác dụng chữa khỏi bệnh cho Ngài thì mới là vô giá. Xin Ngài hãy cứ nhận nó như một kỷ vật của tôi gửi đến Ngài trong buổi làm quen hôm nay, xin Ngài chớ nghĩ đến chuyện tiền nong.

Đến đây Mã Tóc Xoăn đã thấy hết bài cạn vờ, chẳng còn gì để ba hoa thêm với Đoàn khách Mỹ nữa, nên nó định đánh bài chuẩn nhanh là thượng sách:

- Rất hân hạnh có buổi gặp gỡ và đàm đạo về khoa học ngoại cảm với quý vị hôm nay, hy vọng rằng chúng ta còn có dịp gặp gỡ về sau. Bây giờ tôi thất lễ, xin được cáo từ, văn phòng Hà Nội vừa điện mời tôi về gấp giải quyết một số công việc kinh doanh của Tập đoàn.

Phái bộ Mỹ Quốc rất lấy làm đáng tiếc không được trao đổi thêm với “nhà ngoại cảm” tài ba của Việt Nam về một số lĩnh vực khác mà họ quan tâm. Ngài giáo sư Smith nói:

- Thưa Ngài, chúng tôi vô cùng khâm phục và ngưỡng mộ được

chứng kiến tận mắt khả năng ngoại cảm của Ngài. Ngài vừa nói có thể nhìn thấu không gian, thời gian, vật cản và biết trước những tai họa có thể xảy ra để phòng tránh. Nếu được Ngài đồng ý, chúng tôi sẽ về báo cáo lên Chính phủ Hoa Kỳ xin được hợp tác với Ngài trong công cuộc chống nạn khủng bố toàn cầu hiện nay.

Mã Tóc Xoăn đặt tay trước ngực cúi rạp người, lễ phép nói:

- Chúng tôi rất lấy làm hân hạnh!

Khi Mã đã chào từ biệt chuẩn bị ra về thì giáo sư Hariman còn kéo lại:

- Sorry, sorry! Tôi muốn hỏi Ngài một câu cuối cùng hôm nay là liệu chuyến công tác này của Đoàn chúng tôi có suôn sẻ và gặp may mắn không?

Mã Tóc Xoăn ngẩn mặt ra trước câu hỏi quá đột ngột, không lường trước để chuẩn bị trả lời này, nên nó nói bừa rằng:

- Rất tốt, rất tốt! Nhưng....

- Nhưng sao ạ? - Mấy người Mỹ sốt ruột chờ câu trả lời của “nhà ngoại cảm”.

- Sẽ có một tai nạn lớn đang sắp ập đến với các Ngài. Nhưng không sao tôi sẽ cầu nguyện cho các ngài được được tai qua nạn khỏi. Goodbye!

Ra khỏi cổng Nhà khách uỷ ban Tỉnh, Mã Tóc Xoăn gọi hai vệ sĩ Nam Lươn và Hùng Thạch sùng lại chụm đầu nói nhỏ điều gì đó, rồi hai vợ chồng nó mới lên xe về Cửa Lò.

Nghe nói buổi chiều hôm đó Uỷ ban Tỉnh tổ chức cho Đoàn đi thăm quê hương Chủ tịch Hồ Chí Minh. Khi đoàn xe vừa ra khỏi ngã ba thành phố thì có một chiếc xe máy phân khối lớn của hai thanh niên đèo nhau phóng với tốc độ cao lao thẳng vào đầu xe chở hai giáo sư Mỹ Smith và Hariman. Nhưng thật may chiếc xe máy đã lao thẳng từ mũi xe du lịch vọt lên thân rồi lao về phía đuôi và chạy mất hút. Người lái xe cho hai giáo sư hốt hoảng chỉ kịp đánh ngoặt tay lái, lao xe ra vệ đường chứ chưa bị lật nhào. Kính của chiếc xe du lịch bị vỡ rạn do tốc độ lớn của bánh xe máy trèo qua chứ chưa vỡ hẳn, làm hai giáo sư và cả Đoàn được phen hú hồn, càng thấy lời tiên đoán của “nhà ngoại cảm” sao linh nghiệm đến vậy. Chắc cũng nhờ “nhà ngoại cảm” cầu nguyện giúp rồi, chứ không thì mạng sống của hai giáo sư đâu còn nữa!

Trước khi Đoàn rời Nhà khách uỷ ban Tỉnh, ông giáo sư John Hariman cũng nhận được mấy gói thuốc dân tộc chữa bệnh dạ dày, huyết áp, tim mạch của Ngài Chủ tịch Tập đoàn VINAMAPROTEXCO gửi tặng. Nghe nói Ngài giáo sư mang về Mỹ dùng thử thấy rất hiệu

nghiệm nên đã có thư gửi đến Việt Nam cảm ơn Ngài Lê Hữu Mã cho thuốc quý.

Qua câu chuyện cuộc đời của Mã Tóc Xoăn, thì thấy:

*Ngẫm xem muôn sự trên đời
Con người gian xảo ông trời cũng thua.
Chức quyền biến ngốc thành vua
Danh lợi, chức tước bán, mua lẽ thường.
Khi tập thể, khi họ hàng
Khi mượn danh Đảng, khi mang nghĩa tình
Lập bè, kéo cánh cầu vinh
Gái ngoan nêu giá tiết trinh bằng tiền.
Đem cò bạc đãi “người hiền”
Mượn “nhà tình nghĩa” tham tiền của công.
“Người tốt”, của tốt sánh cùng
Phong bì sính lễ tương phùng đã quen.
Người ta khi nắm chức quyền
Muốn đời đổi trắng thay đen khó gì
Con mình dốt nát, ngu si
Cho làm ông nọ, bà kia...nực cười!
Những phường trộm cướp, giết người
Mình làm mình chịu, tội trời kêu ai?
Chuyện đời lợm lặt đông dài
Đúng, sai xin hãy bỏ ngoài tai cho!*

HẾT.

Viết tại Nhà máy Gang Cầu Thiên Phát
Hoàn Sơn, Tiên Du, Bắc Ninh tháng 9/2009

Đào Phong Lưu
ĐT: 0241 3734243

Mobile: 0913095504

Fax: 0241 3734086

E-mail: gangcau@thienphat.com.vn

Website: www.thienphat.com.vn

Nguồn: Tác giả/ VNthuquan - Thư viện Online

Người đăng: Ct.Ly

Thời gian: 21/11/2009 2:09:15 CH

Đào Phong Lưu

Mừng thọ

Cái xóm núi heo hút yên bình đến mức buồn tẻ từ bao đời nay bỗng nhộn nhịp sôi sục hẳn lên nhờ cái đám khao thượng thọ chín mươi của bà cụ Vẹo, mẹ ông giám đốc Cty Xây dựng Vùng Cao. Cái đám ăn mừng này nó to hơn, sôi sục không phải chỉ vì hiếu lễ của ông giám đốc với bà mẹ sắp bước qua cái tuổi cửu thập, mà nó còn là cái lễ ăn mừng kếp được ông tổ chức để mừng khánh thành cả ngôi “Ngô tộc Gia trang” này nữa. Tám biển “Ngô tộc Gia trang” sơn son thiếp vàng bằng Hán tự viết theo Khải thư dạng phồn thể, dưới lại có dòng chữ in hoa dịch ra Quốc ngữ, vừa được gắn lên phía trên hai cánh cửa sắt nặng trĩch bởi đôi sư tử vờn hai quả cầu được đúc

bằng gang hàn liền trên cổng, trông còn “hoành tráng” hơn cả bức hoành phi cổ ngoài đình làng.

Cái lễ ăn mừng kếp này được tổ chức thật to lớn và “hoành tráng” là phải, bởi ông giám đốc đã “xoá sổ” không thương tiếc toàn bộ những cái gì thuộc về dấu tích của thời phong kiến và cả của thời dân chủ nhưng “vườn còn bao cấp lạc hậu” nữa. Nó gồm một gian nhà thờ họ lợp ngói móng hài, bên trong có đủ hoành phi, câu đối, được làm toàn bằng gỗ tứ thiết do cụ Lý Chất, bố chồng bà Vẹo, tức ông nội ông vậy, xây dựng từ cái thời phong kiến, đế quốc sài lang còn sót lại và cả cái cơ ngơi hai tầng lầu tường ngoài được trát bằng đá rửa - một thời thượng của đầu thập niên 80 thế kỷ trước - được chính ông mời thợ tận Đà Nẵng ra làm, cùng toàn bộ vườn cây ăn quả xum xuê nào cam, quýt, bưởi bòng, hồng xiêm, nào vải, nhãn, chuối, xoài, na, mít v.v...đều bị ông “phăng teo” hết. Trước hôm “hoá kiếp” cái cơ ngơi “đồ cổ” này, ông đã cho dựng rạp mời cả làng đến ăn uống thoải thê và hát Karaoke miễn phí cả ngày bằng cái “lễ Tổng cựa” rồi. Hôm nay là “lễ Nghênh tân” ắt phải “hoành tráng” và “lai rai” hơn là cái chắc. Cả cái xóm núi này, mấy khi đã được người khói xe hơi chạy qua, ấy vậy mà hôm nay có đến mấy chục cái ô tô du lịch sang trọng bóng lộn đổ dọc từ sân đình vào vào tận cổng nhà ông trông như đàn bọ hung đang chờ tấn công bãi phân trâu vậy.

Cái công trình “Ngô tộc gia trang” này của ông có đến vài ba hạng mục chính và dăm hạng mục phụ trợ. Nó gồm khu nhà ở một tầng, vâng toàn bộ một tầng theo lối cổ Trung Hoa - chứ nhà hộp xếp tầng chồng đồng lên nhau thì còn gì gọi là sang trọng nữa? - làm thuần

bằng gỗ lim Nghệ An và gạch ngói Giếng Đáy. Tiếp đến Khu vui chơi gồm phòng tập thể thao đa năng khoảng ba trăm mét vuông được thiết kế theo mẫu hình Kim Tự Tháp Ai Cập; cuối cùng là khu nghỉ ngơi xây theo lối Nga, nhà tròn, mái chóp tròn hình nấm được sơn những sọc xanh, đỏ, đen, trắng uốn lượn theo chiều dọc, trên nữa còn có chóp nhọn chọc vút lên trời. Các hạng mục phụ trợ gồm bể bơi, sân tennis, đường rải bê tông át phan từ đình làng vào đến cổng “Ngô tộc Gia trang” và chương trình “rừng hoá” tức là trồng các loại cây cỏ thụ làm cây cảnh được dùng xe cầu chở từ trên rừng về trồng dọc hai bên đường, suốt từ đình làng vào và toàn bộ trong sân, vườn nhà ông, thay thế cho những loại cây vừa bị “hoá kiếp” kể trên. Nói tóm lại “Ngô tộc Gia trang” được kết hợp tinh hoa của các phong cách cổ, kim, Đông, Tây đủ cả. Cái trị giá của “công trình gia đình” vĩ khụ này có tầm cỡ ngang với “công trình trọng điểm Quốc gia”, nên đã có kẻ xấu bụng nghi ngờ ông là tham ô, tham nhũng. Nhưng thực tình thì ông không hề tư hào một chình một cách nào từ ngân sách nhà nước duyệt cấp cho công ty của ông để phát triển giao thông miền núi cả. Bằng chứng là các đoàn thanh tra, kiểm toán mấy lần đến kiểm tra đã ký biên bản xác nhận bằng giấy trắng mực bút bi hẵn hoi. Lợi nhuận chính đáng mà ông được hưởng đều từ tài năng “biết làm việc” và “sáng kiến cải tiến kỹ thuật” của chính bản thân ông đem lại. Nay nhé như khối lượng san lấp mặt bằng tạo nền đường những đoạn qua thung lũng, khe suối đều do bên lập dự án tính toán, rồi được cấp trên phê duyệt, công ty ông chỉ thực hiện thi công chứ ông có vẽ được ra số liệu đâu. Nhưng khi làm xong nó dư dôi ra cho ông được vài vạn mét khối, đơn giá mỗi mét khối chỉ có 150 ngàn đồng bạc là ông đã dư dôi ra được đôi ba chục tỷ đồng rồi; hay như hệ

thống cọc tiêu, cọc chắn hai bên ven đường phải làm bằng bê tông cốt thép, nhưng ông đã có “sáng kiến cải tiến kỹ thuật” thay bằng bê tông cốt gỗ lim, mà gỗ lim thì kém gì thép, lại không hạn gì được, ông chỉ việc phai công nhân vào rừng cưa chặt miễn phí, lại dư dôi ra được đôi ba chục tỉ đồng nữa, và còn bao nhiêu là cái “sáng kiến” khác của ông nữa chứ! Đều đến lại các khoản dư dôi rồi ông tích góp lại mà thôi. Lợi nhuận có được ông đều đã phân phối hài hoà cả ba lợi ích là đóng nộp vào ngân sách Nhà nước, bồi dưỡng cho người lao động theo chính sách qui định xong rồi, còn lại cá nhân ông được hưởng là lẽ đương nhiên, chính đáng lắm chứ, sao bảo ông là tham ô, tham nhũng được?

Trở lại cái lễ ăn mừng hôm nay, lễ ra phải vài tháng nữa mới được diễn ra, đợi cho hoàn công tất cả các hạng mục chính, phụ mới tổ chức thì mới mãn hơn nhiều. Nay các hạng mục đều chỉ hoàn thiện được từ 80 đến 90 % mà ông đã phải tổ chức gấp gáp là bởi bà cụ Vẹo, mẹ ông ốm nặng quá, đã mấy ngày nay bón cháo mà cũng không nuốt được nữa, phải cho ngậm sâm rồi. Cứ kể thì còn non hai tháng nữa cụ mới cập cái tuổi cứu trùng thượng thọ, tức là chín mươi. Nhưng với bệnh tình này chắc là cụ khó chờ đến được cái ngày đại phúc đó nữa. Mà theo nhời thầy tướng dạy thì năm nay ông đang tuổi kim lâu, cấm kỵ việc xây cất làm nhà, ông đã trót phải mượn tuổi bà cụ để làm công trình này từ hồi đầu xuân, nên cụ phải sống qua cái nấc cứu tuần thì mới để phúc lộc dồi dào cho con cháu được, cụ phải chứng kiến và “phê duyệt, công nhận” cho cái cơ ngơi “Ngô tộc gia trang” đã “đăng ký” tên tuổi cụ với Thổ địa thần linh rồi, thì sự nghiệp của con cháu họ Ngô mới tiếp tục hanh thông, thẳng

tiền, chứ cụ mà đi trước cái ngưỡng ấy, khi chưa “phê duyệt, công nhận công trình” là sẽ xui xẻo lắm. Cái dòng Ngô tộc nhà ông và cả cái “Ngô tộc Gia trang” này nữa cũng sẽ “chết yểu” theo cụ mà lụn bại dần thôi. Vì cái nhẽ ấy nên ông phải tổ chức gấp gáp cái lễ ăn mừng kếp này, để ngày mai còn đón đoàn các nhà sư dưới chùa Phúc Âm lên, tổ chức tiếp cái lễ tụng kinh cầu siêu gia thọ cho cụ thì mới kịp.

Ông cũng muốn nhân dịp này mà khuếch trương, quảng bá cho cái thương hiệu Công ty Xây dựng Vùng Cao của ông, để tạo uy tín, lấy đà làm ăn, nên ông đã phát đi hàng trăm giấy mời đến các vị chức sắc hàng tỉnh và cả ngành dọc cấp trên dưới Hà Nội nữa rồi. Ông còn thân chinh đến tận tư gia các vị Bí thư, Chủ tịch, Tỉnh uỷ, uỷ ban nhân dân, Hội đồng nhân tỉnh để mời, nhưng ai cũng nói “hôm đó có tí việc bận nhưng thế nào cũng cử đại diện đến mừng”, cho nên ông dự đoán tân khách to nhất của nhà ông hôm nay chắc cũng chỉ giám đốc hoặc trưởng, phó phòng, ban các Sở của tỉnh là cùng. Chính vì vậy ông đã phải lệnh cho cô em gái có chồng làm vụ phó ở một bộ dưới Hà Nội và ông anh rể là đại tá về hưu mời cao thân quý hữu của họ đến cho thêm phần long trọng. Còn toàn bộ công nhân của công ty tại các công trường xây dựng ông đều ban lệnh “xá tội gia ân” cho nghỉ làm được hưởng lương để về nhà ông ăn cỗ. Không ngờ cái sáng kiến thế chỗ của ông cho hai ông anh và em rể lại có hiệu quả bất ngờ. Đoàn của ông đương kim vụ phó ngoài Hà Nội về ba xe có cả một vị nguyên bộ trưởng, ba vị nguyên thứ trưởng. Khách của ông anh rể đại tá có đến ba bốn tướng một đến hai sao từ cấp nguyên Chỉ huy trưởng Quân khu, đến nguyên quân đoàn

trường. Đoàn nào, vị nào cũng đem theo đồ mừng gồm những bao gói bọc giấy đỏ, chất đầy cả hai cái chiếu trải giữa nhà. Nhưng với ông những thứ vật chất ấy tầm thường quá ông chẳng khoái. Ông khoái nhất là những câu đối bằng nhiều chữ vàng đều có nội dung ca ngợi gia chủ sống lâu, nhiều tài, nhiều lộc hay là ngôi nhà sang cảnh quan đẹp sẽ có nhiều phúc, nhiều lộc... đại loại như “Thọ tử Nam Sơn, phúc như Đông Hải”, “Đắc thiên đắc địa đắc cảnh, tăng tuế tăng phú tăng tài”, “Niên phong nhân thọ phúc mãn, điều ngữ hoa hương tình nồng” v.v... Ông sẽ cho treo khắp các phòng trong nhà để mọi người cùng chiêm ngưỡng dài lâu. Ông thích nhất đôi câu đối bằng Hán tự của ông đại tá nhà báo, bạn thân ông anh rể tặng. Tuy ông không hiểu ý nghĩa thế nào vì ông không thuộc dòng dõi nho học, nhưng chắc đã bằng chữ nho mà lại của đại tá nhà báo tự làm thì phải hay ho và thâm thúy phải biết. Ông mạnh dạn không dấu dốt mà chấp tay thỉnh giáo nhà báo rằng:

- Thưa bác đồng chí đại tá nhà báo, hôm nay bác đã bớt chút thời gian vàng ngọc mà hạ cố đến bồn tộ xá mừng cho cụ em và nhà em thế này là quý hoá vô vàn rồi. Bác lại cho món quà tinh thần rất văn hoá và dân tộc là đôi liễn này làm em vui mừng khôn xiết và cảm kích bội phần. Dám xin nhờ bác đọc và giảng nghĩa cho em ghi lại thì quý hoá hơn nữa ạ!

Được nhờ như cởi tấm lòng, ông đại tá nhà báo rất hoan hỉ có phần dương dương tự đắc bảo rằng:

- Cái hôm được ông bạn tôi chuyển giấy mời của chú đến, tôi mừng quá, chỉ trong mấy phút tôi đã hứng khởi nghĩ ra câu đối này để mừng thọ cụ và chúc cho chú. Tôi phải đi thuê may thêu gấp để kịp cho hôm nay đây. Câu đối là thế này- ông háng giọng đọc thật to như

có ý muốn cho nhiều người cùng thưởng thức tài trí uyên thâm của mình:

- Mẫu thợ cừu tuần, phúc mẫn khoan thưởng cao lâu

Bằng trình vạn lí, danh dương mạn trường đại đạo.

- Nhưng diễn nôm ra thì nghĩa là gì ạ? - Chủ nhà sốt ruột hỏi và đang cầm giấy bút muốn ghi lại.

- Nghĩa là – Ông đại tá nhà báo giảng giải:

- Nhà cao cửa rộng, mẹ an Khang tuổi thọ chín mươi xuân

Phúc nhiều nhà lớn, con thành đạt đường dài muôn vạn dặm.

Vừa nghe xong, ông giám đốc sa sầm mặt, không còn hào hứng tán thưởng nữa mà kéo tay ông đại tá anh rể nói:

- Bác vào đây em nhờ một tí.

Ông anh rể theo vào gian trong thì ông giám đốc hàm hàm hỏi:

- Quan hệ giữa anh và tay nhà báo này thân thiết đến mức nào mà để hắn làm câu đối chửi bới xỏ xiên em quá thế?

- Câu đối hay đấy chứ, tôi có thấy chỗ nào là chửi bới xỏ xiên đâu nhỉ?

- Thì chắc là bác phờ với hắn hai thằng con mắt dạy nhà em đưa thì phải đi tập trung cai nghiện, đưa thì đưa xe tai nạn bán thân bắt toại, nên vế trên thì hắn giả vờ ca ngợi “mẹ an Khang tuổi thọ”, rồi vế dưới đối bằng câu mỉa mai đều giả là “con thành đạt đường dài” thì chả là chửi thẳng con đưa xe máy đường dài nhà em còn gì?

Ông anh rể cười phá lên, bảo:

- Cậu hiểu nhầm ý tốt của người ta rồi, hôm nay chẳng phải mừng thọ mẹ và mừng tân gia của cậu à? “Con” ở đây là chỉ chính cậu đấy, chứ chỉ chúng nó thì phải là “cháu” chứ! Còn “thành đạt đường dài vạn dặm” là ý ông ấy muốn ca ngợi nghề làm đường của cậu xây

dựng cho đất nước hàng ngàn hàng vạn cây số đường đẹp, đường mới, chứ nào ông ấy biết đâu cậu có mấy con và chúng nó làm gì?
- Ra thế hả bác? Chết thật em tối dạ quá, phải ra xin lỗi ông ấy ngay thôi!

Hai anh em vừa định trở ra thì bị bà vợ ông đại tá hốt hoảng chạy đến báo:

- U nguy mất rồi cậu với thầy nó ạ, chân cứng đờ rồi, tôi véo vào cũng không biết gì nữa. Mấy lại cậu cho vặn nhỏ mấy cái loa hát hồng đàn phách lại cho tôi nhờ, nhức đầu quá đi mất thôi!

Ông giám đốc bảo:

- Em biết rồi, cứ cho u ngậm sâm, mai các nhà sư sẽ đến làm lễ cầu siêu tụng kinh xin gia thọ là khoẻ lại ngay ấy mà!

Mặc cho bà chị đứng đấy âu sầu lo lắng, ông giám đốc quay ra phòng khách rót đầy hai chén rượu cầm đến trước mặt ông đại tá nhà báo:

- Xin lỗi, anh em nhà em có tí việc gấp phải trao đổi về sức khoẻ mẹ em. Bây giờ em xin chúc bác một chén để đa tạ bức câu đối tuyệt vời của bác ạ!

Ông đại tá phấn khởi cùng cạn chén với chủ nhà. Ông giám đốc lại cầm mi-cờ-rô ý kiến:

- Thưa ngài cựu bộ trưởng, thưa ba ngài cựu thứ trưởng, thưa các vị tướng lĩnh cùng các quý khách kính mến, hôm nay tôi vô cùng xúc động trước tấm thịnh tình của mọi người đã không quản ngại đường xá xa xôi mà hạ cố đến đây mừng cho mẹ tôi và gia đình tôi, tôi xin vô cùng cảm ơn và chúc quý vị an khang, hạnh phúc, kính mời quý vị cùng cạn ly!

Ông đại tá hô “một, hai, ba”. Mọi người cùng hô lớn: “ dzô!”

- Thưa quý vị - Ông Giám đốc nói tiếp – Trong các cuộc vui mọi người đều đã thưởng thức ca nhạc lối mới nhiều rồi, hôm nay cũng là để chào mừng cho sự kiện nước nhà vừa được UNESCO công nhận ca trù và quan họ là di sản văn hoá phi vật thể của nhân loại nên tôi đã mời được cả câu lạc bộ ca trù và làng quan họ đến phục vụ. Xin mời bác đại tá nhà báo đây sáng tác ngẫu hứng cho một câu ca để các đào nương thể hiện hầu quý vị ạ!

Ông vừa dứt lời thì bị cô em gái, vợ ông vụ phó sòng sọc chạy ra nắm tay khóc rống lên:

- Ới anh ơi!...

Ông giám đốc vội vàng lấy tay bịt mồm em gái, rồi quát:

- Có việc gì vào trong bình tĩnh nói tao nghe, làm gì mà rống lên thế? - Rồi ông vội kéo em vào trong, rít hai hàm răng quát khế:

- Mà có cần ngay cái mồm đi không nào? Mà định phá đám phòng?

- U đi rồi... anh ơi!... – Cô em sụt sùi nói.

Ông giám đốc lại rít khế lên:

- Tao biết từ sáng rồi, nhưng u chết rồi thì mày khóc liệ u có sống lại được không? Tao van mày hãy ngậm cái mồm cho tao nhờ hết hôm nay, rồi mai sẽ khóc được khô...ô...ông?

Rồi ông quay gót trở ra, lại vui vẻ như không có chuyện gì xảy ra, tươi cười nói với mọi người:

- Xin lỗi đã làm quý vị mất hứng! Chẳng là thằng cháu con cô ấy nghịch nước sôi bị bỏng nhẹ một tí, nhưng không sao. Nào xin mời mọi người tiếp tục cạn ly!

Loa cứ oang oang hát, bia rượu cứ thoả mái rót, chủ và khách cứ tiếp tục vô tư “trăm phần trăm”, lời hát cứ được hết người này đến

người kia tranh nhau sáng tác, đào nương và liền anh liền chị cứ thay nhau trở tài ca trù, quan họ đan xen, cuộc vui cứ vui như thế và kéo dài thêm nữa...

Ông rể đại tá thấy em vợ say lảo đảo rồi thì kéo tay nói khẽ:

- Cậu vào trong anh bảo – Rồi ông lôi tuột giám đốc vào trong. Gian trong có bà chị cả, vợ ông đại tá, hai vợ chồng ông vụ phó và bà vợ ông giám đốc đang nước mắt ngấn nước mắt dài sụa sùi khóc lóc. Thấy vậy ông giám đốc vung tay nói lè nhè giọng xay xỉn:

- Tôi đã bảo rồi... mọi người hãy chờ ngày mai phát tang rồi khóc thoải mái... còn bây giờ... bây giờ hãy ... cứ vui vẻ đã, nghe không?

- Nhưng mà cậu ơi! - Vợ ông đại tá thuyết phục em - Thầy chùa bảo u đi vào giờ thìn, thì ngày hôm nay phải liệm vào chính mùi tức là 2 giờ chiều thì mới tốt, chứ để giờ khác là độc lắm em ạ!

Ông giám đốc lại vung tay lè nhè:

- Độc, độc cái con khỉ. Độc nhà tôi chịu, việc đéch gì đến chị là nữ nhi ngoại đạo...Thôi nhé! Tôi phải ra tiếp khách đây... mà cấm có ai được khóc đấy nhé!

Ông lại lảo đảo đi ra, vừa ra đến cửa thì nấc lên và nôn thốc nôn tháo như đồ cám lợn vào máng, rồi gục xuống giữa đám quan khách đang vui vẻ ồn ào. Vợ ông vội chạy ra xốc nách dìu vào trong, vừa đi vừa nói:

- Khổ chưa, nốc cho lắm vào!

Ông đại tá anh rể, mặt đỏ như quan công giật phất chiếc mi-cờ-rô của một đào nương đang rên rỉ bài ả đào “hồng hồng tuyết tuyết”.

ông nói lớn:

- Rất xin lỗi quý vị, vì cậu nó quá say. Tôi thay mặt gia đình làm quyền huynh thế phụ tuyên bố cuộc vui đến đây là kết thúc để chuẩn bị tang

lễ cho cụ tôi.

Nghe vậy mọi người đều ngỡ ngác, chẳng hiểu ông đại tá nói thật hay ông cũng đang quá say mà nói nhảm.

Viết tại nhà máy gang cầu Thiên Phát 6/11/2009

Đào Phong Lưu

Đào Phong Lưu

Ông Châu

Ông Tổng giám đốc ra sân bay đón được cô cháu ngoại là sinh viên Đại học Michigan, Hoa Kỳ về thực tập là đưa thẳng đến nhà máy sản xuất gang thép tại Khu công nghiệp Bắc Ninh thăm quan, rồi lại đưa ngay về công trường xây dựng khu nhà ở cao tầng giữa trung tâm Thành phố.

Ông chỉ tay về mấy gian nhà cấp 4 mà chiếc máy xúc phá dỡ gần xong, chỉ còn lại hai gian phía đầu hồi ngoài mặt phố, bảo cô cháu gái:

- Cháu chụp ảnh mấy gian nhà này đi!

Cô gái ngoan ngoãn làm theo. Ông lại nói:

- Đáng lẽ hôm nay má cháu cũng ra để đón cháu và chứng kiến cảnh phá dỡ ngôi nhà này, đã mua vé máy bay rồi, nhưng đêm qua cụ ngoại bệnh phải cấp cứu đưa đi viện nên không ra được.

Cô gái hỏi lại:

- Phá dỡ mấy dãy nhà cũ này thì có gì mà phải chứng kiến hả ngoại?

Ông Tổng giám đốc trả lời đầy vẻ xúc động:

- Có đấy, vì những dãy nhà cấp bốn cũ nát, xiêu vẹo kia đã lưu giữ bao kỷ niệm đẹp đẽ, khổ đau của nhiều người, trong đó có ngoại và má cháu.

Nghe vậy, cô sinh viên chẳng hiểu tại sao, nhưng không dám hỏi nữa mà theo ông về khu văn phòng chính của Tổng công ty gần đó.

Sau khi đưa cô cháu đi giới thiệu với tất cả các phòng, ban trong Tổng công ty, rồi đưa cô về phòng làm việc của mình, lúc đó ông mới kể cho cô cháu ngoại nghe về lai lịch mấy gian nhà đang phá dỡ mà cô vừa chụp ảnh.

Hồi đó vào cuối thập niên sáu mươi của thế kỷ trước, giặc Mỹ dùng không quân đánh phá thủ đô rất ác liệt. Khu nhà tập thể vừa xây xong phân cho các gia đình thì họ đã phải đi sơ tán về nông thôn để tránh bom, chỉ còn ban lãnh đạo Công ty ở lại bám trụ cơ quan chiến đấu và làm việc.

Một hôm con trai ông giám đốc là sinh viên Đại học Ngoại ngữ sơ tán ở tỉnh ngoài đột ngột về nhà “xin viện trợ”. Thật không may và cũng lại là may mắn cho anh ta, bố đi công tác vắng, không vào được nhà, nên được bà phó giám đốc cho ngồi chờ tạm bên gian nhà bà sát vách với gian nhà anh. Bà phó giám đốc nói bố anh chiều nay ra ngoài thành làm việc với các phòng, ban của công ty đang đóng ở mấy làng bên đó. Chắc lúc gần tối máy bay đánh hồng cầu phao qua sông Hồng, thanh niên xung phong và công binh chưa nổi lại kịp, nên chưa về được. Giữa lúc ấy bên ngoài có tiếng chào giọng miền Nam “Chào má, con đã dzè!”. Qua ánh sáng lờ mờ của ngọn đèn dầu trong phòng hắt ra, anh nhìn thấy một cô gái “hắc mô ni” tức vận toàn đồ đen, hai bím tóc tết đuôi sam... anh vội đứng dậy “chào em!”. Thay cho lời đáp lễ, cô lại hỏi “Ai dzậy má?”. Bà phó giám đốc đang châm bếp dầu chuẩn bị nấu bữa tối, ngẩng lên bảo “Sao về trễ thế con? Đây là anh... con trai bác giám đốc đó. Còn đây là con gái cô, em học trường Miền Nam ở Đông Triều, vừa tốt nghiệp lớp 10, đang về tập trung học chính trị ở Đại học Bách Khoa, chờ đi học nước ngoài”. Cô gái không nói gì, từ ngoài sân vào phòng, bước qua chỗ anh ngồi, đến giữa phòng kéo “rẹt” chiếc ri-đô, ngăn gian phòng 20 mét vuông làm đôi, lẩn vào trong tấm ri-đô. Mấy phút sau, cô bước ra, vẫn cái quần phíp đen ban nãy, nhưng chiếc áo bà ba đã được thay bằng chiếc áo chui đầu phin nỡn cộc tay, cổ trễ hình trái tim, để lộ ra đến một phần ba bộ ngực căng phồng. Má cô bảo “Con ra vùi nước công cộng xem đã đến lượt chưa, má xếp hàng cái thùng to từ lúc tan tầm rồi đấy”. Nghe vậy, cô ra sân rồi biến mất vào bóng tối. Một lát sau, cô quay lại, bảo “Đầy rồi má à, nhưng cái thùng to thấy mờ con hồng có bê nổi đâu”. Chàng sinh viên nhanh nhẩu đứng

dậy “Ra chỉ cái thùng nào, để anh xách cho”. “Ừ cháu ra giúp cô đi” - Bà phó giám đốc nói. Thùng nước to thật, anh và cô gái phải mỗi người một tay mới khênh được về. Thấy bà phó giám đốc tắt tả dất xe đạp ra, đằng sau xe còn đèo cái can nhựa, cô gái hỏi “ Má đi mô dzậy?”. “Đang đun nồi nước để luộc mì, chưa sôi thì hết dầu, má chạy quàng lên cô Hạnh xem cô còn thì vay tạm mấy lít, tháng này nhà mình hết ô phiếu mua dầu rồi”. Vừa nói bà vừa phóng xe đi, mắt hút trong màn đêm.

Cả khu tập thể vắng tanh, nếu không có cái loa phóng thanh ngoài đầu ngõ oang oang đọc những bài xã luận và tiếng nhạc hùng tráng, thì nơi đây còn vắng vẻ hơn cả nơi nhà quê trường anh đang sơ tán. Lúc này chỉ còn lại hai người, anh sinh viên tranh thủ “mở máy”, nào là em tên gì? Từ trường về Hà Nội lúc nào? Bao giờ thì đi nước ngoài? Sẽ học ngành gì, ở nước nào v.v... và v.v.v... Cô gái vẫn đứng tựa lưng vào cánh cửa lắng nghe, bàn chân di đi di lại như muốn giết con kiến đang bò dưới đất, miệng móm mím cười, không nói gì cả. Anh chàng bực quá, sẵn giọng:

- Em đang bị bệnh à?
- Bệnh chi? – Lúc này cô gái mới bật lên hỏi lại.
- Cấm khẩu.
- “Tê” chưa kìa! – (*“Tê”*: tiếng lóng tức vô duyên, tẽn tò).
- Tại sao anh hỏi mà em không trả lời?
- Hồng thích!

Tiếng loa phóng thanh oang oang “Đồng bào chú ý! Đồng bào chú ý, máy bay địch cách phía đông thành phố 30 km. Tất cả vào vị

trí chiến đấu. Ai không có phận sự nhanh chóng xuống hầm trú ẩn!”. Cô gái hốt hoảng lao vào phía chiếc giường trong phòng. Lật giát giường lên, dưới ánh đèn dầu leo lét, chàng sinh viên nhìn thấy miệng chiếc hầm trú ẩn cá nhân đen ngòm dưới gầm giường. Cô gái nhảy tót xuống hầm, nói như ra lệnh:

- Xuống đi!

Chàng trai nhìn chiếc hầm cá nhân chỉ to hơn miệng nón, ngần ngại bảo:

- Chật thế, sao vừa được 2 người.

Cô gái lại hét lên:

- Tắt đèn đi không máy bay nó phát hiện đấy!

Chàng trai vội tắt phụt ngọn đèn dầu, rồi lao ra ngoài.

Bầu trời Thủ đô đỏ rực như một chảo lửa khổng lồ. Hàng ngàn vạn những đường đạn đỏ lừ các cỡ từ mặt đất tứ phía bắn lên, đan chéo ngang dọc, thỉnh thoảng lại một vệt tên lửa to sáng vút lên. Tiếng súng các cỡ, tiếng bom liên hồi vang động quện vào nhau inh tai nhức óc. Phía Gia Lâm một cột lửa cao như núi bốc lên sáng rực cả bầu trời, cuộn theo cột khói đen như vòi rồng khổng lồ. Thỉnh thoảng một chiếc máy bay bị trúng đạn, bốc cháy như một bó đuốc lớn từ trên trời lao xuống. Tiếng “hoan hô cháy rồi” vang động khắp nơi. Giữa lúc ấy bà phó giám đốc hốt hải từ ngoài lao vào nhà, gào lên “con ơi, con đâu rồi?...”, Nghe tiếng mẹ thét, cô gái vội thưa “ Má ơi, con đây nè, má sao hông?”. Bà mẹ vội lao vào hầm, vò lấy con. Hai tay bà lần sờ khắp mặt, khắp đầu con gái đang ngồi thu lu trong hầm tối. Bà lại hỏi “con hông sao thiệt chứ?” Cô gái nói lại “Con hông có sao mà má”. Bà lại hỏi “Thế anh ấy đâu rồi?”. Cô gái bảo “con hông

biết”. Hai mẹ con cứ ôm nhau chặt cứng trong căn hầm cá nhân dưới gầm giường cho tới khi ngớt tiếng súng nổ. Tiếng loa phóng thanh ngoài đầu ngõ lại vang lên “Đồng bào chú ý! Máy bay địch đã đi xa, máy bay địch đã đi xa!”, thì hai mẹ con mới lồm cồm ra khỏi căn hầm, tìm diêm châm đèn. Đèn vừa sáng thì anh hàng xóm lại xuất hiện và mau mồm hỏi:

- Cô đã về rồi ạ?
- Cháu đi đâu dzậy, sao hồng xuống hầm?
- Dạ, cháu trèo lên cây bàng đầu ngõ xem bắn nhau ạ.
- Trời đất, sao cháu liều lĩnh, đại dột thế, nhớ ra...
- Không đâu cô ạ, người ta bảo trèo lên cao thì sẽ tránh được bom bi đấy.

Tối đó chờ mãi không thấy bố về, anh sinh viên được bà hàng xóm mời ăn tối với mẹ con bà. Vì cô Hạnh cũng chưa mua được tiêu chuẩn dầu tháng này, nên bà không vay được dầu đun bếp. Anh sinh viên đã nhanh nhẩu khuôn mấy khúc gỗ của bố xếp dự trữ ngoài cửa sổ, rồi cùng cô gái nhóm bếp ngoài hiên để đun nước luộc mì, còn bà chủ thì nhào bột mì nặn bánh. Chỉ loáng một cái, đĩa bánh mì luộc chay đầy áp đã được dọn lên, bên cạnh hộp thịt Liên Xô bà mua theo tiêu chuẩn tháng này ở cửa hàng cung cấp Tôn Đảo vẫn để dành. Bữa ăn tối chỉ có vậy, nhưng cả ba người đều cảm thấy rất sang trọng và ngon lành. Sáng nay, anh chàng ra bến xe rất sớm chen lấn xếp hàng để mua vé về nhà, từ tối qua đến giờ mới được ăn, nên càng thấy ngon miệng. Bữa ăn ấy anh nhớ mãi đến bây giờ vẫn chưa quên.

Gần 11 giờ đêm bố anh vẫn chưa về. Các phòng trong dãy nhà tập thể này, chỉ ngăn cách nhau bằng những bức tường gạch xây “con kiến” lủng, từ phòng nọ có thể trèo sang được phòng kia. Thế là anh chàng lấy chiếc ghế đầu đặt lên chiếc ghế tựa trong phòng bà phó giám đốc để trèo sang phòng nhà mình. Tối đó anh ngủ mê mệt, cho tới mãi ngày hôm sau bố mẹ anh về mở khoá phát hiện anh vẫn còn ngủ trên giường.

Bố anh bảo hôm qua sang làm việc với các phòng ban nơi cơ quan sơ tán, khi về thì cầu phao vừa bị máy bay thả bom phá hỏng, chưa biết tính sao thì gặp mẹ anh cũng đang xếp hàng chờ cầu phao về nhà, thế là hai ông bà đạp xe thẳng đến nơi trường anh sơ tán để thăm con. Nào ngờ vừa đến nơi thì bà chủ bảo “Cậu ấy vừa đi chống lụt một tháng về hôm qua, nghe đâu được nghỉ một tuần, nên sáng nay ra bến xe xếp hàng mua vé từ sớm để về Hà Nội rồi”. Nhìn bầu trời Hà Nội sáng rực, biết là đánh lớn, ông bà lo quá. Vừa ngớt tiếng bom là lại phóng thẳng về Hà Nội, nhưng chờ mãi sáng nay cầu phao mới thông được để qua sông, về nhà. Thấy anh không sao, bố mẹ anh mừng quá, chiêu đãi một bữa chán chê “phở mì ống” nấu với “súp” viên đóng gói mà chỉ có bà làm bên lương thực mới có, rồi lại quây quật đuổi anh phải về trường ngay. Anh bảo:

- Trường con vừa đi Hà Bắc, làm tình nguyện giúp đồng bào khắc phục hậu quả vỡ đê. Khoa con làm vượt kế hoạch được khen, nên trường cho nghỉ sớm, tuần sau mới phải học!

- Nghỉ thì đến chỗ sơ tán mà nghỉ, ở nhà nguy hiểm lắm. Nghe nói sắp tới bọn chó cùng rút dậu này, nó sẽ đánh điên cuồng lắm đấy. Hôm qua bố mẹ đã gửi lại bà chủ cho con hai cân mì ống, một bánh

xà phòng Liên Xô, một bánh thuốc đánh răng Thăng Long và 3 đồng nữa đấy. Còn đây, cho thêm một đồng nữa, mua vé xe bảy hào, còn ba hào để mà ăn quà.

Bà vừa dứt lời thì xe “com-măng-ca” đã đến đón ông đi công tác. Bà cũng tắt tưới về lại nơi sơ tán ngay. Anh sinh viên ở lại nhà chờ 9 giờ ra bến xe xếp hàng mua vé để đi chuyến 10 giờ về trường. Anh lững thững cầm chiếc khăn rửa mặt ra vòi nước công cộng rửa mặt thì lại gặp cô gái đang xếp hàng hứng nước giặt quần áo ở đó. Anh chủ động hỏi:

- Hôm nay em không đi học à?
- Không.
- Sao thế?
- Học xong rồi.
- Xong rồi?
- Ừ, bây giờ chỉ chờ chữa xong mấy cái cầu, thông đường sắt liên vận là đi thôi. Còn anh?
- À, tí nữa anh mới đi.

Chín giờ hôm ấy, anh nhảy xe điện ra bến ô tô Kim Liên định mua vé về trường, thì đọc được thông báo viết nguệch ngoạc trên tường nơi bán vé “ Do cầu phao bị máy bay Mỹ bắn phá ác liệt, kể từ ngày hôm nay các tuyến xe đi phía Đông, chuyển đến Trâu Quì, Gia Lâm”. Anh đứng như trời trồng trước cửa bán vé, làm sao bây giờ? Cuộc bộ sang Trâu Quì ư? Đã 9 giờ 15, có sang đến nơi thì xe cũng chạy rồi. Thôi quay về nhà, sáng mai đi sớm vậy. Mẹ cho một đồng, thì đã mua vé xe điện mất năm xu rồi, chỉ còn chín hào rưỡi thôi, nên anh

quyết định không đi xe điện nữa mà cuốc bộ từ bến xe Kim Liên về nhà. Lần này thì anh có chìa khoá rồi, bố vừa đưa cho anh giữ một chiếc, anh đã gài cẩn thận vào chùm chìa khoá của anh. Vừa mở cửa bước vào phòng thì anh nghe thấy tiếng hát ỉ eo nho nhỏ phát ra từ chiếc đài bán dẫn phòng bên. Anh nói to:

- Nghe đài địch công an bắt đó.

Tiếng cô gái từ phòng bên:

- Nghe ca nhạc, chứ nghe tuyên truyền phản động đâu mà bắt.

- Nghe nhạc vàng uỷ mỹ, làm mát chí khí chiến đấu cũng là phản động.

- Ở nhà một mình chán bỏ xừ, chẳng có cái chi đọc cả.

- Em đã đọc “ Ruồi trâu” và “Thép đã tôi thế đấy” chưa?

- Anh có hả? Cho em mượn thử được hông?

- Ừ, sang đây mà lấy.

Cô gái mừng quýnh, chạy ào sang. Anh bác chiếc ghế đầu, rồi với lên chông sách đặt trên tấm “xích-đông” treo lơ lửng ở góc phòng, đập bụi rồi đưa cho cô gái. Anh bảo:

- Đây mới có “Thép đã tôi” thôi, còn “ruồi trâu” thằng bạn nó mượn chưa trả, em cứ đọc hết quyển này đi, rồi anh đòi quyển kia về cho em đọc sau.

Cô gái đón lấy quyển sách về sung sướng, bảo:

- Anh nhớ đấy nhé! - Rồi cô chạy biến về phòng mình. Một lúc lâu lại hỏi vọng sang:

- Anh có thích nghe đài hông, em cho mượn nè.

- Có, cho anh mượn nghe xem có tin gì không? Đài nhà anh, bố anh đeo đi công tác rồi.

Cô gái lại chạy vội sang đưa cho anh cái đài bán dẫn “Xiongmao”

bé bằng viên gạch chỉ mỏng. Thế là sáng đó hai người mỗi người nằm ở một phòng, kẻ nghe đài, người đọc truyện. Một lúc sau, cô gái lại lên tiếng:

- Em đọc hết chương một rồi, thế chương hai thì Paven làm sao hả anh?

- Cứ “xem đến hồi sau sẽ rõ”.

- Chán anh bỏ xừ, người ta muốn biết trước cơ.

- Biết trước rồi thì chuyện mất hết hấp dẫn.

- Thật hông?

- Chứ còn gì nữa!

Được khoảng nửa tiếng sau, cô gái lại chạy sang:

- Anh nghe tin tức rồi, thì trả đài em đây, kéo má em về hồng thấy, bả lại la.

Anh đưa chiếc đài bán dẫn trả cho cô gái, nhưng cô lại nhắc:

- Anh nhớ chiều nay đi đòi “ruồi trâu” về cho em nhé!

- Rồi, cứ đọc xong “Paven” đi đã.

Chờ cô gái quay về phòng, là anh khép cửa đi ngay. Anh cuốc bộ đến nhà bạn ở Đường Tàu Bay. May quá nó cũng vừa ở trường “phú lĩnh” về nhà. Cả nhà đi vắng, hai thằng lại si sụp nấu món “mì không người lái” chiêu đãi nhau. Thế là lại qua được một bữa miễn phí, trong túi vẫn còn đủ chín hào rưỡi. Biết anh còn được nghỉ một tuần, thằng bạn chèo kéo “lên trường tao chơi đi, mày đã biết Chùa Trầm chưa, tối tao dẫn lên núi chơi, đẹp tuyệt, hai thằng đạp xe chỉ 45 phút là tới thôi. Lên đó tao giới thiệu mày làm quen với mấy em Khoa tao, xinh như mộng, chịu không?” Nghe hấp dẫn vậy, anh đã định nhận lời, nhưng nghĩ đến câu cô lảng giềng dặn sáng nay “Anh nhớ đấy

nhé!” thì anh lại ngần ngừ “thôi để bữa khác đi, tao phải về trường, vì đã hẹn với bà chủ sửa lại giúp bà cái mái nhà”. Rồi anh đòi “ruồi trâu”. Thật may thằng bạn lại cho mượn thêm “Đỏ và đen”, một quyển tiểu thuyết diễm tình nổi tiếng của nhà văn pháp đầu thế kỷ 20 Stendhan mà anh mới đọc được lời giới thiệu trên báo Văn nghệ. Được sách như bắt được vàng, chàng vội chia tay bạn, về ngay.

Buổi chiều mùa hè nắng chói chang, đầu không mũ nón, anh cứ phăm phăm rảo bước trên những thanh rails đường sắt suốt dọc con Đường Tàu Bay để tránh những đống đất đá bị cày xới ngổn ngang do bom đạn và những vết xích xe tăng, những ổ gà, ổ trâu của vết bánh lốp xe kéo pháo để lại. Về đến nhà, người nhể nhại mồ hôi, cổ khát bỏng, anh định mở cửa vào nhà uống nước, nhưng thấy cửa nhà lảng giềng đang hé mở, anh liền ghé vào để khoe sách với nàng. Thì chao ơi, nàng đang nằm ngủ ngon lành. Trời ơi ả, trong phòng không một gợn gió. Nàng nằm ngửa tênh hênh, quyển sách “Thép đã tôi...” đang mở đắp lên mặt, hai chân một co một duỗi, một ống quần phíp đen rộng vén lên khỏi đầu gối, để lộ ra cặp vé trắng phau. Phía trên chiếc áo lót phin nỡn cũng được kéo lên gần cổ để lộ ra cái rốn nông choèn lấm tẩm mồ hôi với hai bầu vú căng đầy đang phập phồng theo nhịp thở. Anh như ngây dại đứng nín thở ngắm nghía “dày dày sẵn đúc một toà thiên nhiên” hồi lâu, rồi như bừng tỉnh sợ nàng bất ngờ tỉnh giấc hoặc ai ở ngoài vào bắt gặp thì nguy. Anh vội rón rén bước ra khỏi phòng nàng, về mở cửa phòng mình. Mọi động tác anh cố làm hết mức khẽ khàng để không xảy ra một tiếng động nhỏ, cứ như thể sợ “bước đi sẽ đứt, động hờ sẽ tan” biến đi mất cảnh tượng thần tiên mà mình vừa được chiêm ngưỡng vậy.

Anh khép cửa, nhẹ nhàng ngồi xuống ghế, cố hình dung thật rõ cảnh tượng vừa nhìn thấy, cứ như vậy anh ngồi yên lặng đến hơn mười phút tận hưởng cảm giác ngọt ngào, mê ly và tự mỉm cười. Rồi bỗng nhảy dựng lên, nắm tay đấm xuống bàn thật mạnh.... lại xô bàn ghế để phát ra tiếng động, như muốn đánh thức cô gái phòng bên.

Nhưng đều vô hiệu, vẫn chẳng thấy động tĩnh gì. Anh liền nắm tay đấm bình bịch vào bức tường ngăn hai phòng và nói to “ trộm khuân hết đồ rồi”. Lúc ấy mới nghe tiếng ngái ngủ của nàng:

- Anh về rồi đấy à, có đòi được “ruồi trâu” hông?
- Không, bạn anh nó đi vắng không có nhà.
- Ủa, ... Thế bao giờ mới đòi được?
- Nói đùa đấy, lấy về đây rồi, còn mượn thêm được quyền nữa, hay cực!
- Thế á? Ghét ghê, sạo thấy mò!

Nàng ừa ngay sang phòng anh. Anh chìa ra cho nàng 2 quyển sách “ ruồi trâu” và “Đỏ và đen”, mắt nàng sáng lên, mỗi tay chộp lấy một cuốn sách, giơ lên đọc trang bìa, nhảy cẫng lên, đột nhiên ôm chầm lấy anh, hôn chụt một cái vào má và hét to “giỏi quá ta!”, rồi chạy biến về phòng mình. Anh đứng ngây người, sờ tay lên má như kiểm tra xem còn lưu giữ được chút “thơm rơi” nào chẳng và mỉm cười sung sướng.

Tuần lễ thần tiên ấy trôi đi thật nhanh, chỉ còn hai ngày nữa là anh đã phải trở lại trường rồi. Mấy ngày “ bám trụ” ở nhà, chỉ là để được gần nàng, ăn uống kham khổ quá. Vì bố mẹ bắt phải về nơi sơ

tán ngay, nên chẳng để lại thức ăn gì ở nhà cả, chỉ còn mấy cân bột mì mốc với mấy bơ bo bo vàng khè, một bò lồm ngồm, chẳng biết còn sót lại từ bao giờ. Thế là anh phải vo sát thật kỹ rồi luộc lên, tống cho dầy cái “tù và” lép kẹp mỗi ngày. Hôm kia, lục ngăn kéo tìm phiếu thực phẩm, thì các ô thịt, cá, đậu, trứng tháng này mẹ đã mua hết rồi, còn sót đúng một ô “rau”. Anh bèn ra cửa hàng “xanh” xếp hàng từ 5 giờ sáng, đến khoảng bảy rưỡi, tám giờ gì đấy thì xe rau mới về. Chen lán, xô đẩy mướt cả mồ hôi, mới mua được bó rau muống to đùng, hết đúng một hào. Cầm bó rau muống già, héo quắt trên tay, nhưng rất sung sướng vì mình đã may mắn mua được rau chứ còn hàng mấy chục con người xếp hàng dài sau mình, khi đến lượt chắc gì đã còn rau để mà mua. Hôm nay về phải luộc một bữa để ăn và húp nước cho đã đời, bù lại mấy hôm trước toàn ăn mì luộc chay “không người lái”. Đang vừa đi vừa huýt sáo mồm bài ca “cho ngày nay, cho ngày mai, cho hai ngày tiếp theo...”, thì tiếng loa phóng thanh lại oang oang trên đường phố “Đồng bào chú ý! Đồng bào chú ý, máy bay địch cách phía đông thành phố 30 km. Tất cả vào vị trí chiến đấu. Ai không có phận sự nhanh chóng xuống hầm trú ẩn!”. Trên đường phố xe “xít-đờ-ca” công an chạy vèo vèo, các đội dân phòng đầu đội mũ sao vuông, tay quán băng đỏ kiểu “hồng vệ binh” chạy rầm rập hướng dẫn người đi đường vào hầm trú ẩn. Anh đang lơ ngơ thì bị một chú công an kéo tay lôi đi sênh sệch, rồi đẩy chui vào chiếc hầm chữ A công cộng trên hè phố. Bó rau muống to đùng phải bỏ bên ngoài cửa hầm. Khoảng mười lăm phút sau, nghe còi báo yên, mọi người lồm ngồm bò ra khỏi hầm trú ẩn. Nhưng ôi thôi, bó rau muống của anh chẳng còn thấy đâu nữa (!). Kẻ khốn khó nào đã nhanh tay nâng mắt tiêu rồi! Thật khốn nạn!

Đang ngồi một mình nhể nhại mồ hôi, trệu trạo nhai bát bo bo luộc và nghĩ tiếc bó rau muống mua tem phiếu hôm trước mà vẫn thấy tức, thì nàng đột ngột đẩy cửa bước vào, tay bê đĩa trứng rán thơm lừng đặt trước mặt anh, nói cộc lốc:

- Cho đấy, ăn đi! - rồi lại ùa ra khỏi cửa, trở về phòng mình.

Anh bối rối, nói:

- Không, em đem về đi, anh có thức ăn rồi mà!

Từ phòng bên nàng nói vọng sang:

- Sĩ diện! Chẳng phải đã “mấy ngày nhịn nhạt nuốt cơm không” rồi sao?

Anh hốt hoảng:

- Sao..., sao em biết?

- Thì sáng nay nhạt được ở cửa đó - Nàng thủng thẳng trả lời.

Anh vội sờ lục túi quần đang treo trên cái đinh ở tường thì không thấy mẫu giấy tối qua anh đã ngồi viết bài thơ tức cảnh đâu nữa.

Chết thật, chắc sáng nay lúc ra ngoài, thò tay vào túi quần lôi chùm chìa khoá ra khoá cửa, mẫu giấy đã theo chùm chìa khoá vương ra cửa mà anh không để ý. Bài thơ anh đã viết rằng:

Báo động - mất rau

Mấy ngày nhịn nhạt nuốt cơm không,

Xin mẹ, xón cho được một đồng

Nhắm mắt liều mua hào rau muống,

Ủ ù... còi kéo chạy phòng không.

Lỗn nhỗn đầy đường công an đứng

Lông nhông khắp phố bảo vệ xông....

*Báo yên trở lại, rau thì mát
Mẹ đời, còn kẻ khó hơn ông!*

Phòng bên nàng vẫn khúc khích cười, nói chớ sang:

- Tú Xương sống lại gọi bằng “cụ” đấy!
- Ôi, của người khác viết anh nhật được ấy mà, có phải anh viết đâu.
- Biết “của người khác viết” rồi, khỏi thanh minh!

Chiều ấy anh sang bên phòng cô gái, cùng đọc cho nhau nghe chuyện “Đỏ và đen”. Họ phân công nhau mỗi người đọc một chương thay đổi nhau. Chàng trai có giọng đọc truyền cảm, lên bổng xuống trầm thể hiện đúng tình cảm nhân vật, rất hấp dẫn. Cô gái đọc giọng miền Nam nhỏ nhẹ, đều đều. Thỉnh thoảng lại bị anh con trai bắt chước một từ ngữ mà cô đọc bằng giọng Nam Bộ là lạ nào đấy, làm cô gái phụng phịu:

- Em hông có đọc nữa đâu, anh đọc cả đi.

Thế là anh phải đọc hết chương này đến chương khác, khăn cả giọng, mỗi cả mồm mà vẫn lên bổng xuống trầm như diễn viên kịch đọc kịch bản. Vừa đọc họ vừa cùng bình luận về chàng nhà quê Julién Sorel, con ông chủ tiệm gỗ lên tỉnh làm gia sư dạy kèm cho lũ con nhà Bá tước De Rênal, rồi đắm đuối lao vào mối tình vụng trộm tội lỗi cùng bà chủ De Rênal, thị trưởng phu nhân thành phố Verrières đáng bằng tuổi mẹ mình. Rồi sự ghen tuông lòng lộn, trả thù ác độc của tiểu thư Mathilde De La Mole. Đến những đoạn tả chi tiết các cuộc làm tình mây mưa, anh lại cố vừa đọc vừa giả giọng hỏn hển, làm mặt cô gái đỏ lựng xấu hổ, cứ ngồi lì một chỗ không

dám đứng dậy. Bỗng anh ngừng lại giả vờ hỏi:

- Em sao thế? Đứng thử lên anh xem nào!

Cô gái tay vẫn cầm sẵn cái quạt nan phe phẩy ngồi nghe, vụt mạnh vào anh:

- Rõ “tèm” !

- Ôi, đánh đau thế? – Anh chàng kêu toáng lên.

Họ lại đọc tiếp. Đến đoạn Julién Sorel nửa đêm bắc thang, liền lĩnh trèo vào phòng của tiểu thư Mathilde De La Mole. Anh chàng lại dừng đọc, hỏi:

- Nhà mình đây có thang không em nhỉ?

- Để làm chi?

- Để học anh chàng Julién Sorel mình trèo từ phòng nọ sang phòng kia!

- “Tèm” hoài! - Lại một cái vụt mạnh bằng sớng quạt nan nữa.

Rồi nàng phụng phịu:

- Em hông có đũa đầu đấy nhá! Má em bảo coi bố anh như anh trai, em cũng muốn anh coi em như em gái.

Chàng trai nhăn nhó:

- Ừ thì anh trai yêu thương em gái không được sao?

- Dởn hoài! Em chẳng thích đâu... Mấy lại, em... em có rồi!

- Có rồi? Có cái gì?

- Người yêu.

- Thật không?

- Thiệt mà!

Rồi cô lấy ra một tấm ảnh đưa cho anh xem. Tấm ảnh chụp người con trai mặc quân phục, chừng độ hai mươi tuổi. Anh lật phía sau

tấm ảnh có dòng chữ “Nhớ mãi 10A, Đông Triều”. Cô bảo anh ta tên Cưu, cùng lớp cấp III, Trường học sinh miền Nam nội trú ở Đông Triều. Học thường thôi, nhưng đánh nhau thì “chúa thần lằn”, sắp thi tốt nghiệp thì đánh trọng thương con ông Chủ tịch thị trấn Đông Triều, nên bị kỷ luật không được thi, đã xung phong đi bộ đội được gần một tháng nay rồi. Hiện đang huấn luyện ở Trường Lục quân Thạch Thất, Sơn Tây để chuẩn bị đi B.

Ngồi nghe cô thủ thỉ kể, anh cố làm ra vẻ bình tĩnh tự nhiên, nhưng mặt xỉu xuống, trông buồn đến thê thảm.

Hai người cứ ngồi im lặng bên nhau, chẳng ai nói câu gì nữa đến độ mười lăm, hai mươi phút gì đó. Để phá vỡ bầu không khí nặng nề, anh lên tiếng:

- Nghe đọc tiếp nhé.

Cô gái không trả lời, nhưng anh cứ tiếp tục đọc và cố lấy giọng bình thường, nhưng không thể nào bình thường được. Anh cứ đọc đều đều, chẳng còn lên bổng xuống trầm, chẳng còn giọng như diễn kịch nữa. Cô ngồi nghe lơ đãng.... Đến đoạn Julián Sorel bị toà kết án tử hình, thì thấy cô dơ dóm nước mắt, phải lấy cái khăn mùi xoa trắng ra lau mắt. Anh vẫn đọc tiếp, thỉnh thoảng cô không kìm nén được thì nấc lên. Mặc kệ anh cứ đọc tiếp... Rồi đến đoạn Julián Sorel lên máy chém, bị chặt đầu. Bá tước phu nhân De Rênal nhặt chiếc đầu lâu của chàng gói vào tấm vải đỏ rách lên, máu rỏ giọt hoà lẫn nước mắt của bà... thì cô không thể kìm nén được nữa mà đã khóc oà lên...

Giữa lúc ấy thì có tiếng keng tan tầm năm rưỡi chiều. Anh hốt hoảng kêu lên:

- Chết chửa, đã tan tầm rồi, má em sắp về đây, thôi anh phải về đây.

Nói rồi anh chạy vọt ra khỏi phòng, nhưng lại thấy quay trở lại và bảo:

- Anh vội nên bỏ quên chùm chìa khoá trong phòng rồi. Cho anh mượn hai cái ghế hôm trước để anh trèo sang lấy.

- Cái ghế đầu thì hôm trước anh đứng lên nó bị gãy, không có dầu đun, má em chẻ ra đun rồi. Còn cái ghế tựa thì đặt kê cái bếp dầu lên kia kia!

Anh vội đẩy cô đứng dựa vào sát bức tường ngăn hai phòng.

- Làm cái chi đây? – Cô hỏi.

- Em cứ đứng vào đây cho anh làm thang trèo lên một tí là xong.

Chẳng đợi cô gái đồng ý hay không, anh đã nhảy tót lên giường, tay bám tường, chân bước lên vai cô, rồi leo lên ngòai chòm hồm trên tường, lại nhảy đại xuống cái mặt bàn có kê tấm kính bên phòng nhà anh nghe đánh “xoảng” một tiếng. Lấy được chùm chìa khoá rồi, anh lại vọt lên tường ngòai chòm hồm, rồi nói như ra lệnh:

- Đứng vào đây mau lên, cho anh xuống nào!

- Hông, mặc kệ! Chân bần bở xừ ra, làm bần hết cái áo trắng của người ta rồi!

Cuống quá, anh nhảy “rùm” một phát xuống giữa giường, làm gãy tan cái giát giường và mấy cái thang giường làm bằng gỗ tạp thùng bao bì.

- Trời ơi! - Cô hét lên - Mần răng đây, má em sắp về rồi.

Lại thấy chân anh máu chảy loe loét, vì nhảy vào tấm kính bên phòng nhà anh. Cô vội đưa cho anh cái mùi xoa vừa lau nước mắt, để buộc tạm cầm máu. Anh vội lấy chiếc búa và mấy cái đinh chữa lại cái thang giường và giát giường gãy. Trong lúc anh đang kì kịch đóng ở phía trong, thì cô kéo tấm ri-đô che ngang phòng, để đứng ra phía gần cửa thay chiếc áo bẩn. Vừa cởi xong chiếc áo bẩn ra, chưa kịp mặc chiếc áo khác vào, thì má cô từ ngoài xộc vào. Nhìn cảnh tượng con gái đang cởi trần, mắt vừa khóc còn đỏ hoe, lại thấy giường chiếu tanh bành, cái mùi xoa trắng loe loét máu rơi dưới đất, con trai ông giám đốc đang đứng ngây như tượng gỗ giữa nhà... Bà rú lên” con giết má rồi!....” và ngất xỉu.

Nghe tiếng bà phó giám đốc thất thanh kêu rú lên như vậy, những người trong khu tập thể vừa đi làm về đều đổ xô đến xem có chuyện gì, nhưng cơ quan đi sơ tán hết, chỉ còn dăm bảy người. Vừa nhìn cảnh tượng ấy, mọi người không ai bảo ai đã biết “ chuyện gì” xảy ra rồi. Họ xúm lại đỡ bà dậy, rồi hối hả gọi xích lô đưa đi bệnh viện cấp cứu. Nhưng chỉ đi được ngang đường bà đã tỉnh lại, nhảy ra khỏi xích lô, chạy ngược trở về nhà. Đầu tóc rối bung, chân không giày dép, vừa chạy vừa la “Nó hại đời con gái tôi rồi! Nó hại đời con gái tôi rồi!”, Tất cả những người đi đường đều ngoái lại nhìn, ai cũng ngỡ bà điên.

Về đến nhà, bà ngồi bệt trước cửa tiếp tục gào khóc kể lể, nào là xa chồng ra Bắc tập kết, mang nặng đẻ đau, một mình vất vả nuôi nấng, dạy bảo con như thế nào, bây giờ xảy ra cơ sự này, khi nào đất nước thống nhất, còn mặt mũi nào mà gặp lại ba nó nữa.... Cô

con gái thì cứ khóc tấp tức “không phải dzậy đâu má ơi,...”, còn anh con trai vừa ló mặt vào “Xin cô bình tĩnh lại cho cháu giải thích...” thì bà lồng lên vác thanh củi vụt anh tới tấp và chửi bới thậm tệ, làm anh phải ù té chạy biến ra phố. Đêm ấy chờ mãi tới nửa đêm, nghe ngóng thấy đã im ắng, anh mới dám mò về nhà, khế mở khoá, lách vào trong phòng không một tiếng động. Anh đang nín thở áp tai vào vách nghe xem nhà bên có động tĩnh gì không, thì giật thót mình, nghe thấy tiếng gõ cửa nhẹ nhẹ. Anh không dám lên tiếng mà nhanh như một con mèo trườn ngay ra sát cửa xem ai, thì nghe tiếng cô gái thì thào “em đây”. Anh mở hé cánh cửa, lôi tuột cô gái vào trong, rồi chốt chặt cửa lại.

- Sao rồi?

- Vừa ngủ rồi!

Anh thở phào như trút được gánh nặng, rồi ôm ghì cô gái vào lòng, hôn tới tấp lên má, lên mặt cô đang còn ướt sũng nước mắt. Cô gái cũng ôm ghì lấy anh, hai người như quện làm một, họ hôn nhau cuồng nhiệt, đắm đuối như chưa bao giờ được hôn. Đứng mãi mỗi chân, chàng trai ngồi tếp xuống cái ghế tựa, để cô gái ngồi lên lòng mình. Họ cứ ôm nhau mãi như thế không hề động đậy, cũng chẳng nói năng gì. Không biết mấy tiếng sau đó cô gái mới khế thì thào vào tai chàng trai:

- Ngủ rồi à?

- Không!

- Anh có biết Trường Lục quân hông?

- Nghe bảo trên Thạch Thất, Sơn Tây gì đó. Em muốn gặp Cựu à?

Anh cảm giác thấy đầu cô gái động đậy. Rồi cô lại thì thào:

- Em muốn báo cho Cưu biết một tin quan trọng.

- Tin gì?

Cô gái im lặng không trả lời.

- Hay là.. hay là em bị rồi?

Vẫn im lặng.

Chàng trai như quả bóng xì hơi, đang ôm chặt cô gái bỗng buông tay ra, thờ dãi.

- Thế má em đã biết chưa?

Cái đầu cô gái lại lúc lắc nhè nhẹ.

Lại im lặng hồi lâu, rồi chàng trai hỏi:

- Em định lên đó một mình à?

Cô gái không trả lời. Anh thấy ngực mình nóng nóng, ươn ướt bởi nước mắt của cô. Anh cả quyết:

- Thôi, thôi được rồi, để anh dẫn em đi! Nhưng, nhưng mà...

- Sao?

- Đi bộ à?

Suy nghĩ hồi lâu, cô gái lại lên tiếng:

- Đèo nhau xe đạp được hông?

- Xe đâu mà đèo?

- Xe má vẫn để ngoài sân kia kìa.

- Cái gì? Đi ngay bây giờ à?

- Nếu má dậy thì hông đi được đâu!

Chàng trai suy nghĩ đắn đo hồi lâu, rồi lại quả quyết:

- Ừ, thôi đi luôn bây giờ đi!

Họ trườn ra khỏi phòng, khẽ khàng khoá cửa lại. Rồi tiến đến bên chiếc xe đạp Thống nhất nữ đang dựng giữa sân mà tối qua chưa

khoá. Sợ dẫu xe xích kêu sẽ phát ra tiếng động, mỗi người bám một đầu, họ khẽ khàng khênh chiếc xe từ sân khu tập thể ra đường phố. Lúc đó trời vừa tang tảng sáng.

Sáng ấy khi bà phó giám đốc thức dậy, không thấy con gái, bà chạy tìm kiếm nháo nhào khắp nơi. Đầu tiên bà chạy ra khu nhà vệ sinh công cộng, rồi máy nước công cộng đều không thấy. Bà toan đạp xe lên trường Bách Khoa xem con có về nơi tập trung chuẩn bị đi nước ngoài không, nhìn đến cái xe đạp thì cũng mất tiêu rồi. Nhìn sang phòng nhà ông giám đốc thấy khoá ngoài im ỉm, bà linh tính ngay đến chuyện chẳng lành.

Thế là chỉ ngay đầu giờ làm việc sáng, cái tin con trai ông giám đốc và con gái bà phó giám đốc hủ hoá với nhau giữa ban ngày, bị bắt quả tang, đã lách cấp xe đạp mang nhau đi trốn lan truyền khắp trong cơ quan, ngoài phố. Nghe được tin ai cũng sửng sốt, rụng rời. Thời đó, chuyện trai gái yêu nhau được người ta gọi là hủ hoá, mà cái tội hủ hoá thì nặng nề không kém gì tội phản quốc, còn có phần xấu xa, ê chề hơn cả tội phản quốc nữa.

Đúng lúc đó ông giám đốc đi công tác vừa về tới cơ quan thì một cuộc họp Liên tịch giữa Giám đốc, Đảng Ủy, Công đoàn, Tổ chức, Thanh tra, Bảo vệ, Đoàn thanh niên Lao động, Hội Liên hiệp phụ nữ... được triệu tập khẩn cấp. Hội nghị nhận định: Hai đối tượng bỏ trốn (từ đây anh, chị được người ta gọi bằng từ “đối tượng” cả trong lời nói và các văn bản viết chính thức) tuy không phải là cán bộ, công nhân viên của cơ quan, nhưng đang cư trú trong tập thể cơ quan,

chưa có công ăn việc làm, vẫn sống phụ thuộc bố mẹ là lãnh đạo của cơ quan. Nơi xảy ra vụ án tại tập thể cơ quan (sự việc được nâng lên thành “vụ án”), tài sản bị trộm cắp là chiếc xe đạp Thống nhất nữ do cơ quan phân phối theo giá cung cấp của nhà nước để phục vụ công tác cho lãnh đạo tức là tài sản Xã hội chủ nghĩa.... Cho nên phải thông báo ngay số biển đăng ký, số khung, số máy và màu sắc của chiếc xe đạp cho công an tất cả các tỉnh trên miền Bắc biết, để nếu thấy xuất hiện ở địa bàn nào thì bắt giữ kịp thời... Nghị quyết của cuộc họp được chuyển thành các văn bản chính thức ngay trong sáng nay để báo cáo lên Bộ và gửi các cơ quan hữu trách.

Trong khi đó thì “hai đối tượng” vẫn hờn hờ, tung tăng đèo nhau đi trên đường Hà Nội - Sơn Tây. Chỉ vừa ra khỏi địa phận Hà Nội là đã bay vèo đâu hết mọi nỗi ưu tư, buồn phiền, sợ hãi. Họ vừa đèo nhau vừa chuyện trò, cười nói như ngô rang. Khoảng hơn bảy giờ họ đã đi qua cầu Phùng, rồi đến phố Gạch, cô gái bảo:

- Em thấy đói bụng goá rồi anh ơi!

- Ừ, anh cũng thấy đói hoa cả mắt lên rồi đây này.

Vì sự việc tối qua xảy ra quá đột ngột và ghê gớm nên từ hôm qua đến giờ họ đã có cái gì cho vào bụng đâu. Chàng trai hỏi:

- Em có tiền không?

- Hông.

- Anh chỉ còn tám hào rưỡi thôi đấy!

- Ôi, tám hào rưỡi hai người có mà ăn nhòè!

Họ dừng xe ghé vào một quán cóc ven đường quốc lộ 32. Quán sơ sài, hàng hoá lèo tèo, chỉ có nước vối bán bằng bát ăn cơm, với kẹo lạc dôi và kẹo trứng chim.

- Có gì bán để ăn đỡ đói không cụ? – Anh con trai hỏi bà lão bán nước.

- Chẳng có gì sất cả. Bún bánh thì là lương thực thuộc diện hàng cấm rồi. Tháng trước còn bán được cái ngô luộc, củ khoai lang nướng chứ bây giờ thấy bảo cũng thuộc hàng lương thực phải để đưa ra tiền tuyến.

Cô gái lại nhăn nhó:

- Em đói goá...

Nghe vậy bà lão chủ quán thương tình ghé sát tai anh con trai thì thào:

- Này, trong nhà tôi có củ khoai lang vừa luộc ngon lắm, nếu đói thì cô cậu vào trong mà ăn mấy củ, chứ dọc đường này đâu cũng thế. Độ này công an họ làm gắt lắm, không ai dám bán gì đâu.

- Vâng, cụ làm ơn bán cho chúng cháu mấy củ ạ.

Bà lão phúc hậu đứng ngay dậy, đơn đã vẫy hai người đi theo vào nhà bà phía trong, cách quán chừng mấy chục bước. Bà bưng ra cả một củ khoai lang luộc còn nóng, đặt lên chiếc phản gỗ giữa nhà và bảo:

- Cứ ngồi đây mà ăn thoải mái đi, nếu có ai vào hỏi thì bảo là cháu ở làng bên đến chơi, đừng có nói mua bán gì, là họ lại phạt chết đấy.

Bà lão để mặc hai người ngồi trong nhà ăn khoai, bà khép hờ cánh cửa lại rồi đơn đã đi ra quán. Cả cô cậu đều đang đói, giờ được củ khoai luộc, nhai ngấu nghiến, chả kịp cả bóc vỏ. Mỗi người phải ăn hết đến bốn năm củ khoai, rồi mới khép cửa đi ra quán uống nước. Khi trả tiền, bà lão nhất định không lấy, nói mãi mới chịu nhận năm xu cho cả tiền khoai và nước. Cô cậu cứ cảm ơn rồi rít, rồi lại hỏi thăm bà:

- Cụ ời, muốn lên Trường Lục Quân ở Thạch Thất thì đi lối nào ạ?
Bà lão ngược đôi mắt lèm nhèm nhìn hai người, rồi hỏi lại:

- Cô cậu muốn lên đó làm gì?

- Dạ chúng cháu có bạn là bộ đội đóng ở đây, muốn đến thăm ạ.
Bà lão ngần ngừ:

- Cũng gần thôi... đừng mà...

Lúc ấy ngoài đường thấy bóng hai chiến sĩ công an ngang qua, bà lão vội vẫy tay gọi:

- Các chú công an ời, có hai cô cậu đang hỏi đường lên Trường Lục quân đây này.

Hai công an tiến lại quán, một người đứng nghiêm giờ tay chào. Rồi lại hỏi câu lúc nãy bà lão đã hỏi, anh con trai cũng trả lời câu lúc nãy đã trả lời bà lão. Anh công an nghiêm nét mặt nói:

- Đề nghị anh chị cho chúng tôi kiểm tra giấy tờ.

- Giấy tờ gì ạ?

- Giấy tờ tùy thân và giấy tờ xe chứ còn giấy tờ gì nữa.

Hai người chẳng có giấy tờ gì, nên được mời về đồn để làm rõ. Họ bị tách riêng ra mỗi người ngồi một phòng và viết bản tường trình. Viết xong, cô gái được công an vẫy xe tải cho đi nhờ về Hà Nội để lấy giấy tờ, còn anh con trai và chiếc xe đạp bị giữ lại.

Khoảng gần 11 giờ trưa, một chiếc xe com-măng-ca đi qua cổng rồi đỗ sát cửa đồn, từ trên xe ông giám đốc và một người trạc tuổi ông mặc sắc phục công an, nhưng không đeo quân hàm quân hiệu bước xuống. Chàng trai ngỡ ngàng vừa mừng vừa lo thốt lên: “Bố!”

Ông giám đốc quay sang nói với người công an:

- Đấy, ông con trai quí tử của tôi đấy- Rồi quay sang nói với con:
- Còn không chào chú đi à? Đây là chú Soạn, Trưởng Ty Công an Sơn Tây, cùng lính Điện Biên với bố.

Chẳng biết hai người trao đổi gì với Đồn công an sở tại, nhưng chỉ sau chưa đầy năm phút, mấy anh công an đã rời rít đi tìm dây buộc chiếc xe đạp vào sau com-măng-ca, để hai cha con anh chờ chú Soạn ngược trở lại Sơn Tây, rồi sau đó về thẳng nhà.

Trên đường từ Sơn Tây về Hà Nội anh bị bố “lên lớp” cho một trận thậm tệ. Vừa về đến nhà, chưa được ăn uống gì, đã được bố ấn cho cái túi vải có hai chiếc bánh mì, một hộp thịt, một chai nước và “cấp bổ sung” cho một đồng nữa, rồi nhờ chú lái xe tổng khứ ngay sang Trâu Quì, bắt ô tô về trường.

Ngay buổi đầu tiên trở lại trường thì nhận được tin vui bất ngờ: Tất cả sinh viên nam năm thứ tư không phải học tiếp học kỳ cuối cùng mà cũng không phải thi, đều được Bộ Đại học công nhận tốt nghiệp đặc cách và phát bằng tốt nghiệp ngay để ba ngày nữa lên đường nhập ngũ. Thế là anh bị cuốn hút túi bụi vào các buổi mít tinh, liên hoan, viết lưu niệm, chụp ảnh chia tay...không còn tâm trí đâu nghĩ đến việc xảy ra tuần trước ở nhà nữa. Trường Đại học Ngoại ngữ đợt ấy có đến trên ba trăm người nhập ngũ, được xe ô tô tải chở thẳng lên ga Hàng Cỏ Hà Nội để đi tàu xuôi vào Nam. Thật may là phải chuyên chở trên ba trăm con người mà nhà trường chỉ có 2 chiếc ô tô, anh lại được đi chuyên thứ hai, nên đến ga Hàng Cỏ được nghỉ chờ trong ga để đợi các chuyến lên sau. Anh liền tranh thủ chạy về nhà một lát. Vừa bước đến cửa anh sững người vì thấy bà hàng

xóm đang đánh chửi con gái, tiếng khóc tiếng la rền rĩ trong nhà, nhưng cửa vẫn đóng kín. Bố thấy anh về thì vẫy tay ra hiệu anh vào nhà rồi cũng đóng kín cửa lại. Sau khi biết anh nhập ngũ, bố cho biết con gái bà phó giám đốc sáng nay khám sức khỏe lần cuối để đi nước ngoài, họ phát hiện đã có thai nên không được đi nữa. Anh định sang chia buồn và chia tay luôn thì bố bảo:

- Thôi con ạ, bây giờ hai mẹ con cô ấy đang rất buồn và rất hận con... hay là con xin ở lại vài ngày để cưới cho xong rồi sẽ đi.

Anh tròn mắt kinh ngạc, biết rằng bố cũng hiểu làm rằng “hậu quả” kia là anh gây ra. Anh định kể cho bố biết chuyện anh chàng tên Cưu, bạn cùng lớp của cô gái, hiện đang là lính của Trường Lục quân. Nhưng anh lại bảo:

- Không được đâu bố ạ. Chờ huấn luyện xong, con tranh thủ về, sẽ liệu.

Trước lúc ra ga, bố anh đã đưa anh sang nhà bà phó giám đốc chào tạm biệt. Cửa vừa mở bố anh đã nói:

- Cháu nó lên đường nhập ngũ bây giờ, tôi đưa sang chào cô và em đây.

Anh nói lí nhí:

- Cô và em ở lại mạnh khỏe, cháu đi ạ.

Cả hai mẹ con bà sững sờ trước câu chào đột ngột của anh. Bà nói:

- Thế trước khi đi anh định thế nào đây?

Cô gái:

- Kìa má, con đã bảo...

Anh nói:

- Bố cháu sẽ thừa chuyện với cô sau ạ. Cháu xin phép - Rồi quay ra.

Cô gái liêu lĩnh chạy theo, khi đuổi kịp ngoài ngõ, cô nắm tay anh nói:

- Anh đi thật sao, lạ vậy à? Sao hông báo trước cho em biết?

- Ờ, gấp quá, chẳng kịp báo cho ai cả. Đang chờ tàu ở ga, anh phải trốn về nhà một lát, may quá lại gặp được bố.

Cô gái khóc nghẹn ngào:

- Em không được....

Anh vội lấy khăn tay ra lau nước mắt cho cô và an ủi:

- Anh biết rồi. Thôi không học ở nước ngoài thì học trong nước cũng được, càng gần nhà, gần gũi má chứ sao. Đừng buồn nữa em! Đến đơn vị, nếu có điều kiện anh sẽ tìm gặp Cựu và nói cho cậu ấy biết sự thật.

- Anh nhớ đấy nhé...

Họ bịn rịn chia tay nhau. Nhưng chỉ có mình bố đưa anh ra ga.

Cô sinh viên thực tập ngồi ngầy ra như bị thôi miên nghe ông Tổng giám đốc kể. Khi ông vừa ngừng lại để uống nước, cô tranh thủ hỏi:

- Thế sau này hai người có lấy nhau hông, hả ngoại?

Ông nhìn cô buồn bã, rồi chậm rãi trả lời đầy vẻ nuối tiếc:

- Không cháu ạ.

- Tại sao hông, hả ngoại?

- Vì chàng trai ra trận mấy năm liền không có tin tức, nên...

- Thế còn người name (tên) Cựu, bạn của cô thì sao?

- À, khi vào mặt trận chàng trai ấy và người tên Cựu có gặp nhau. Họ cùng đơn vị nên đã kể cho nhau biết rõ sự thật. Trong một trận đánh ác liệt, chú Cựu bị thương nặng, trước khi trút hơi thở cuối cùng, chú

Cưu đã nói:

- Đến ngày chiến thắng, nếu cậu còn sống trở về, hãy cưới cô ấy và chăm sóc đứa con giúp mình nhé.

Người chiến sĩ đó đã gạt nước mắt, gật đầu đồng ý rồi tự tay anh vuốt mắt cho chú Cưu và cùng đồng đội đem đi mai táng.

Cô sinh viên nghe đến đây thì vội rút miếng giấy vệ sinh trong hộp trên bàn viết, lau nước mắt, rồi lại giục:

- Ngoại kể tiếp đi ngoại?

- Chuyện chiến đấu ngoài tiền tuyến thì ác liệt nhưng giản đơn. Còn chuyện ở hậu phương thì lại phức tạp vô cùng.

- Phức tạp là sao, hả ngoại?

- Cô ấy không được đi học nước ngoài, nhưng được vào học Đại học Bách Khoa. Ngay sau đó má cô bảo cô phải giữ kín chuyện có thai, để ép cô lấy con trai ông thứ trưởng, một chàng trai thọt chân, mới học công nhân kỹ thuật ở nước ngoài về, nhưng cô không chịu. Cô theo Trường Bách Khoa sơ tán lên núi rừng Lạng Sơn. Khi sinh con cô bị băng huyết, do điều kiện y tế lúc đó thiếu thốn, nên cô đã qua đời đúng vào cái ngày chú Cưu hy sinh trên chiến trường Khe Sanh, Quảng Trị.

- Thế còn đứa bé thì sao hả ngoại? – Cô sinh viên khóc nức nở hỏi.

- Đứa bé không sao cả, nó sau này lớn lên rất ngoan ngoãn, xinh đẹp, học giỏi và đáng yêu. Nhưng cũng vì nó mà quan hệ thân tình giữa ông giám đốc và bà phó giám đốc bị xấu đi nghiêm trọng đến mức trở thành thù ghét nhau.

- Sao vậy hả ngoại?

- Vì sau khi mẹ đưa bé mất rồi, mà con trai ông giám đốc trong chiến trường cũng không rõ sống chết ra sao, nên cả hai gia đình đều giành quyền được nuôi đứa bé. Không ai chịu nhường ai, cuối cùng họ phải nhờ Toà án phân xử. Ông giám đốc có bằng chứng trong tay là lá đơn của bà phó giám đốc tố cáo con trai ông đã “làm hại” con bà. Nên toà phán xét đưa bé là con người chiến sĩ đang chiến đấu ngoài mặt trận. Theo luật pháp thì người giám hộ thứ nhất là cha mẹ, rồi mới đến ông bà. Mẹ đưa bé đã chết, bố đưa bé đi vắng, thì ông bà nội được quyền tạm nuôi nấng để sau này bố đưa bé về thì trao trả. Sau khi thua kiện, bà phó giám đốc vô cùng đau khổ và suy sụp hoàn toàn. Bà đã xin thôi chức phó giám đốc để tình nguyện trở về quê hương miền Nam công tác trong vùng mới giải phóng. Đó là vào cuối năm 1968, khi chuẩn bị nổ ra cuộc Tổng tiến công Tết Mậu Thân.

Sau Đại thắng Mùa Xuân 1975, đất nước hoà bình thống nhất. Hàng triệu người thanh niên miền Bắc đã hiến trọn tuổi thanh xuân cho Tổ quốc, những ai còn sống sót đều đã trở về, trong đó có chàng trai sinh viên Đại học Ngoại ngữ, con ông giám đốc năm xưa. Anh vào tiếp quản Sài Gòn và mua được một “con búp bê biết khóc”. Dọc quãng đường về suốt từ Sài Gòn ra Hà Nội anh luôn nghĩ phải sắp đặt thời gian và cách gặp gỡ, nói năng, tỏ tình với người mình yêu thế nào cho hợp lý. Có lẽ khi về đặt ba lô ở nhà mình là anh phải sang liền để chào hỏi cả ba mẹ con, bà cháu người hàng xóm. Anh sẽ đưa quà cho cô miếng vải dù pháo sáng và nói “đền cho em chiếc áo anh làm bản năm xưa đây”, rồi cho đứa bé “con búp bê biết khóc”. Nhưng mà nó đã bảy tám tuổi rồi, chẳng biết là trai hay gái, nó có

thích chơi búp bê không nhỉ? Rồi sẽ lựa lời để báo tin về Cưu ...
Không biết rằng Cưu đã hy sinh, chỉ có mình trở về thì cô ấy sẽ buồn hay vui nhỉ?... đầu óc anh cứ rối cả lên, chẳng biết nên làm việc gì trước việc gì sau cho hợp lý nữa... Thôi, cứ về đến nhà đã rồi sẽ tùy cơ ứng biến...

Khi về đến khu tập thể, anh nhìn sang nhà hàng xóm thì cửa đóng then cài, chỉ thấy cửa nhà mình hé mở, anh đẩy cửa bước vào và thấy một bà già đang nằm đắp chăn trên giường, lại có chiếc nạng gỗ dựa ở cuối giường. Anh nhìn kỹ nét mặt nhăn nheo, già nua của người nằm đó rồi nhào tới ôm chầm lấy bà và chỉ kêu lên được một tiếng “mẹ!” Bà giật mình choàng tỉnh, rồi cũng ôm ghì lấy anh, sờ khắp từ đầu đến chân, nghẹn ngào nói:

- Có thật là con đã trở về đây ư?

Giữa lúc ấy có một bé gái chừng bảy tám tuổi lưng đeo cặp sách, mặt đẫm mồ hôi từ ngoài chạy vào:

- Chào bà, cháu đã về! - Rồi đứng ngậy ra nhìn cảnh tượng hai người lớn đang ôm nhau mà khóc.

Bà mẹ bảo:

- Bố đã về đây, kìa chào bố đi cháu!

Anh vội hỏi mẹ:

- Con nhà ai thế mẹ?

- Cha tiên nhân nhà anh chứ, con anh chứ còn con ai!

Anh đang há hốc mồm kinh ngạc, chẳng hiểu ra làm sao thì bà mẹ nói tiếp:

- Khi mẹ nó chết, tôi phải nuôi từ lúc ẵm ngửa đến bây giờ đây! Cũng vì cứu nó mà ông.... Rồi bỗng bà oà khóc tuối lên - Ới ông ơi, con

trai ông nó đã về, bố con nó gặp nhau... mà ông nỡ bỏ con bỏ cháu đi đâu, ông ơi....

Nghe vậy anh hiểu là bố đã mất rồi... thế là anh cũng khóc theo, rồi ôm ghì lấy cô bé mà “con ơi”. Cô bé cũng khóc nức nở.

Rồi mẹ kể cho anh biết mẹ con bé khi sinh đã bị băng huyết chết như thế nào; hai nhà nội, ngoại tranh giành nhau nuôi đứa bé ra sao; mẹ phải bỏ việc ở Công ty lương thực để về hưu sớm thay mẹ nó bú mớm nâng niu cháu thế nào... Anh vội hỏi:

- Bố mất khi nào hả mẹ?

- Ngày 18 tháng 12 năm 1972, đúng hôm sinh nhật con cháu này 4 tuổi. Hôm đó ông xin nghỉ việc cơ quan về nơi sơ tán làm sinh nhật cho cháu. Cũng đúng hôm đó thì Mỹ nó đánh huỷ diệt Hà Nội. Từ nơi sơ tán nhìn về Hà Nội, lửa cháy và tiếng bắn nhau ùng oàng suốt ngày đêm. Dưng mà ở nơi sơ tán thì người ta vẫn cứ đi làm đồng bình thường, thấy vậy thì nhà mình cũng cứ chủ quan. Hai ông bà đang hí húi rán nem chả trong bếp, con cháu này đang ở ngoài sân xem mấy đứa trẻ nhà hàng xóm chơi ô ăn quan. Lúc ấy chẳng biết cái máy bay nào của Mỹ chắc là bị bắn trúng đạn của ta đang vút bỏ hết các thứ để chạy tháo thân, quãng xuống giữa sân một cái quả bom bi hay thủy lôi thủy lôi gì ấy cứ phụt khói quay tít thò lò. Bọn trẻ con sợ chạy nháo nhác hết, con bé cháu nhà mình thấy vậy hét lên nhưng bé quá không chạy được mà ngã lăn ra, bố và mẹ trong bếp lao ra, mẹ đè lên nó, bố lại đè lên mẹ, thì một tiếng nổ “đùm”. Bố bị toang cả một bên sườn, còn mẹ thì mất hai cái chân đây, nhưng may mà con cháu không làm sao cả... Cho nên từ đấy, cái hôm 18 tháng

12 vừa là ngày sinh của con cháu, vừa là ngày giỗ của mẹ nó và ông nội.

Nghe mẹ kể, anh không sao ghìm nén được tiếng nấc nghẹn ngào.

Hồi lâu anh lại hỏi:

- Thế bà ngoại cháu bây giờ còn ở đây không mẹ?

- Cũng rõ tội cho cái nhà bà ấy! Sau cái đận tranh chấp với bố anh để nuôi con này không được, đâm ra cứ như người lẫn thẩn. Mẹ để ý bà ấy yêu thương con này lắm cơ, hễ mẹ cứ đặt nó nằm ở đây chạy ra ngoài máy nước giặt giũ là cứ lén vào bế cháu rồi hôn hít, nhưng hễ cứ thấy bóng mẹ về là lại tỏ ra chẳng thèm để ý đến nó. Mà cũng chẳng ai như bố anh cơ, không biết ở cơ quan hai người “kiểm điểm” gì nhau, mà một hôm bắt gặp bà ấy lén sang âu yếm cháu thì lại mắng bà ấy là “từ nay tôi cấm chị mó vào cháu tôi”, làm cho bà ấy khóc quá thôi. Rồi bà ấy xin đi B, nghe nói để tìm chồng. Từ bấy đến nay cũng đã bảy tám năm rồi, chẳng biết có gặp được không và bây giờ sống chết ra sao nữa...

Anh ôm đứa bé nói trong nước mắt:

- Khi nào có điều kiện, bố sẽ dẫn con vào Nam tìm bà ngoại.

Anh nghĩ ngợi được vài ngày thì dẫn con bé lên Lạng Sơn tìm thăm mộ mẹ nó. Từ đấy anh được sống cùng mẹ và đứa con gái yêu quý mà mẹ anh và cả nó vẫn cứ đinh ninh anh là bố ruột của nó. Nhưng “ngày vui ngắn chưa đầy gang”, vừa được hai tháng tròn kể từ ngày anh về thì mẹ anh cũng qua đời. Thế là anh trở thành “chàng trai tơ, gà trống nuôi con” người ta. Biết bao nỗi vất vả nhọc nhằn để duy trì

cuộc sống thường nhật của hai bố con với đồng lương của một Thượng úy thất nghiệp như anh. Tuy nhiên, thiếu gì thì thiếu chứ anh không bao giờ để cho con gái thua kém bạn cùng trường lớp bất kỳ thứ gì. Hàng ngày anh làm đủ mọi việc để kiếm tiền: từ cắt tóc, bán kem, đưa bánh rán tới các hàng nước, dán bao bì túi cao sao vàng... Nhưng mọi gian truân vất vả rồi cũng qua đi, chẳng biết bố mẹ con bé hay bố mẹ anh phù hộ độ trì mà sau đấy khoảng hơn một năm anh xin việc được vào làm ở Vụ Đối ngoại của Bộ Ngoại Thương. Nhờ có cái “bằng Đại học Ngoại ngữ đặc cách” mà lúc nhập ngũ bọn anh gọi là “bằng để non”, lại có cái mác Đảng viên từng trải chiến trường, nên chỉ sau một năm công tác, anh đã được người ta cử đi làm Đại diện thương mại Việt Nam tại Berlin, Cộng hoà Dân chủ Đức. Lúc đó con gái anh vừa học hết cấp I, anh mang theo sang Đức xin học vào cấp II luôn. Lúc đầu thật khó khăn vì con bé không biết tiếng và chỉ mấy trăm đồng Mac (Đông Đức) phụ cấp của anh, làm sao đủ nuôi con ăn học. May mà con bé ngoan ngoãn, chăm chỉ và thông minh đặc biệt, chỉ chưa hết học kỳ đầu tiên nó đã đọc thông viết thạo tiếng Đức, các môn tự nhiên và ngoại ngữ Tiếng Anh nó đều vượt trội hơn các bạn Đức, nên ngay bắt đầu học kỳ II không những không phải đóng học phí nữa mà nó còn được Nhà nước Cộng hoà Dân chủ Đức cấp học bổng toàn phần 1.200 Mac một tháng, gấp ba lần phụ cấp của bố. Bốn năm sống ở Đức trôi đi quá nhanh, bố làm ăn “vào cầu” liên tục, con học giỏi. Khi bố vừa mãn hạn về nước thì nó cũng lại xin được học bổng sang Anh Quốc học luôn A level, tương đương đại học đại cương của Việt Nam. Từ đó bố không những chẳng phải nuôi, mà nó còn kiếm được tiền gửi về cho bố giữ hộ. Có tiếng điện thoại, ông dừng kể để nghe, nghe xong

ông nói tiếp:

- Cháu có biết không, mới 19 tuổi cô gái ấy đã lấy được bằng Đại học của trường Cambridge; 22 tuổi có bằng tiến sĩ và lấy một anh chồng là giáo sư Việt Kiều ở Mỹ.

Cô sinh viên thực tập hớn hờ hỏi ngay:

- Sao cổ giống má con thế hả ngoại?

Ông Tổng giám đốc cười bí hiểm và bảo:

- Chỉ giống thôi sao? Cô ấy chính là con gái ta, là má của cháu đó!

Cô sinh viên tròn mắt ngạc nhiên, hỏi:

- Thế chính ngoại là...

- Là con trai ông giám đốc, ở cái gian nhà đang phá dỡ mà cháu vừa chụp ảnh kia kìa!

Bỗng cô sinh viên đứng phất dậy, ôm chầm lấy ông mà khóc thút thít:

- Con thương ngoại lắm, ngoại ơi!

Một sáng Chủ nhật, mùa hè năm 2010.

Tại ngôi biệt thự sang trọng trong Khu Đô thị mới Hào Bắc, thành phố Hà Nội. Chị phục vụ bảo anh lái xe:

- Hôm nay Cụ nghỉ ở nhà, chứ có đến công ty đâu mà rửa xe sớm thế?

- Ừ thì cứ rửa sẵn cho sạch sẽ nhớ cô chủ muốn đi dạo phố.

Nghe tiếng chuông reng reng, chị vội chạy lên lầu hai, đứng lễ phép:

- Cụ cho gọi con?

- Ông cháu tôi xong rồi, dọn đi!

- Con đã pha sẵn cà phê trong phòng khách, mời Cụ và cô vào dùng

kéo nguội ạ - Chị phục vụ lại lễ phép thưa.

- Bưng ra ngoài này cho thoáng, có cái ánh nắng buổi sớm thế này tốt lắm, suốt ngày ngồi ru rú trong phòng lạnh nó cóm người ra.

Hai ông cháu vừa ăn sáng xong, đang ngồi hóng mát và xem tivi ở vườn cảnh có mái che trên tầng hai. Tivi đang chiếu cảnh hội chợ Leipzip của Đức, cô cháu liền hỏi ông:

- Ở bên Đức có nhiều cầu lắm hả ngoại?

- Cũng bình thường chứ đâu có nhiều, mà sao cháu hỏi vậy?

- Vì bữa trước ngoại kể hồi ngoại và má ở bên “làm ăn liên tục vào cầu” là sao ngoại?

Người ông cười phá lên, bảo:

- Ngoại xin lỗi, ngoại quen mồm hay nói từ ngữ dân dã. “Làm ăn liên tục vào cầu” nghĩa là kinh doanh buôn bán mà get big profit tức được lãi lớn ấy mà!

- Ngoại buôn gì mà được lãi lớn ạ?

- Hồi đó Cộng hoà Dân chủ Đức là nước có mức sống cao nhất phe Xã hội Chủ nghĩa, nhưng vẫn duy trì cửa hàng bán cung cấp giá rẻ cho các Đoàn Ngoại giao. Ngoại ở Thương vụ có thể ngoại giao nên cứ vào đó mua hàng như thuốc lá, đồng hồ, cassette, hàng mỹ phẩm đem về bán lại cho lao động Việt Nam kiếm giá chênh lệch gấp đôi gấp ba. Việc làm rất nhàn nhã, nhưng có ngày kiếm cả ngàn đô la ấy chứ. Những người Việt nam lao động và công tác ở đó thì họ chỉ tích tiền rồi mua hàng của nước sở tại như xe đạp Mi-pha, xe máy Mô-kích v.v... gửi về Việt Nam. Nhưng ngoại thì lại ký hợp đồng với Thương vụ Nhật Bản tại Berlin mua xe máy cũ từ Nhật để đưa về Việt Nam. Mà xe máy cũ bên Nhật họ vất ra bãi rác có cả hàng ngàn

hàng vạn chiếc, chỉ cần trả vài chục đô la một chiếc cho công thu gom, đóng thùng, vận chuyển. Nhưng về Việt Nam bán có cả ngàn đô la một cái.

- Thế thì phải đóng thuế thu nhập cho Nhà nước cao lắm ngoại nhỉ?

- Không đâu, ngoại chỉ đưa hàng về đến cảng Việt Nam rồi bán non cho mấy anh hải quan, cảng vụ lấy tiền cả gói lớn. Rồi họ mua đi bán lại, đóng thuế đóng má ra sao mình không cần biết. Mỗi lần ngoại đưa về mấy containers, mỗi container vài trăm chiếc, gộp được số tiền khoảng trên triệu đô la mỗi lần, nhưng vốn bỏ ra chỉ vài nghìn đô la thôi.

- Ôi, chu cha lãi dữ dzậy hả ngoại?

- Hồi đó nhiều tiền quá đến nỗi chẳng biết để làm gì. Sau đó mấy người bạn họ mách cho đầu tư bất động sản, tức là mua nhà đất ấy mà. Ngoại mua được hơn mười căn nhà tại Hà Nội, cái thì vài trăm ngàn đô, cái thì ngót ngét triệu đô. Đùng một cái, giá nhà đất lên vèo vèo, lãi gấp ba gấp bốn lần khi mua. Rồi ngoại lại bán, lại mua, lại bán nữa...

- Ngoại giỏi quá ta!

- Nhờ vậy mà bây giờ nhà mình mới có cả công ty xây dựng, công ty thương mại, nhà máy gang thép chứ... Nhưng mà... - Đang sôi nổi vui vẻ, bỗng mặt ông thoáng chút buồn rầu.

- Nhưng sao, ngoại?

- Tiền bạc khi thiếu thốn thì rất quý giá, nhưng khi đã đầy đủ rồi, mà nhà mình bây giờ là quá thừa thãi rồi thì ngoại thấy vô nghĩa thôi cháu ạ.

-.....

- Ngoại đã hơn sáu mươi tuổi rồi, vợ không có, con có một đứa lại ở

xa... nếu không may có chuyện xấu xảy ra thì để lại cho ai? Nhưng ngoại cũng rất mừng là cháu đã chịu về đây, ngoại muốn giao tất cả gia sản này cho cháu quản lý, hãy cố gắng lên nhé...

- Nhưng thưa ngoại con..con...

- Ngoại biết, cháu còn quá trẻ, mới mười chín tuổi đầu, lại sinh ra và lớn lên ở nước ngoài... nhưng nếu cháu không nhận thì hỏi ngoại giao cho ai đây? Má cháu thì không thể được rồi, vì từ hồi ngoại bắt má cháu phải chuyển từ bên đó về dạy ở trường Đại học thành phố Hồ Chí Minh, kết hợp chăm sóc cụ ngoại, đã phải xa chồng xa con, ngoại thương lắm. Nhưng bây giờ không thể bỏ cụ ngoại một mình bệnh tật ở trong đó mà ra Hà Nội được.

Cô gái dơ dóm nước mắt hỏi:

- Thế ngoại định giao cho con, để ngoại làm chi?

Ông già mỉm cười nói:

- Thế là cháu chịu nhận rồi đấy nhé! Để ngoại... để ngoại có thời gian looking for a madam (tìm một bà) cháu đồng ý không?

Cô gái nhảy cẫng lên:

- You are welcomed and completely supported! (Hoan hô ngoại, con hoàn toàn ủng hộ!)

Hai ông cháu lại vui vẻ hẳn lên. Rồi ông già bảo:

- Nói vui vậy thôi, chứ bây giờ còn tìm được bà nào nữa, mà ngoại muốn được chuyển vào thành phố Hồ Chí Minh nghỉ ngơi, chăm sóc cụ ngoại cháu, để cho má cháu có thể về California đoàn tụ với ba và em trai của cháu.

Hai mắt cô gái lại chớp chớp cảm kích. Cô hỏi:

- Thế ngoại không còn giận cụ ngoại con nữa sao?

- Không. Ngoại có bao giờ giận cụ đâu, mà chỉ thương thôi. Từ ngày

con chết, cụ vào Nam tìm chồng, chồng lại hy sinh. Cả cuộc đời chờ đợi, ngóng trông và vô vọng, phải sống vò vố một mình, đáng thương lắm chứ.... Cháu phải hiểu một điều rằng niềm hạnh phúc lớn nhất ở đời là phải biết tha thứ và quên đi thù hận. Mang được niềm vui đến cho người khác chính là niềm hạnh phúc của mình.

Cô gái lại ôm chầm lấy ông:

- I love you very much! (Con yêu ngoại lắm!)

HẾT

Tháng 6/2009

Viết tại nhà Máy Gang cầu – Tiên Du, Bắc Ninh

Đào Phong Lưu

ĐT: 0241 3734243 Mobile: 0913095504 E-mail:

gangcau@thienphat.com.vn Website: thienphat.com.vn

Tên tò

Chuyến xe khách từ Vinh ra Hà Nội mới đến bến Si mà khách đã thắm mệt, gục đầu ngồi ngủ gần hết, chỉ còn mấy người khách trẻ không có chỗ ngồi, phải đứng là còn tỉnh táo. Ngồi ở hàng ghế giữa

ngay gần cửa lên xuống, Được chỉ nhắm mắt thư giãn chứ không ngủ. Thỉnh thoảng Được lại hé mắt quan sát suốt lượt hành khách trên xe. Được chú ý đến một cô gái trẻ, ăn diện rất hợp một thời trang đứng ngay sát trước ghế Được ngồi. Cô gái có lẽ chỉ khoảng hai mươi tuổi có khuôn mặt xinh đẹp như diễn viên điện ảnh mà Được thấy rất quen, hình như đã gặp hoặc tiếp xúc ở đâu đó rồi thì phải. Được cố lục lọi trong trí nhớ nhưng không thể nào nhớ nổi. Có lẽ không phải là gặp ngoài đời mà hình như Được đã thấy cô xuất hiện trong một phim truyền hình hay thấy ảnh cô trên bìa một tạp chí nào đó thì đúng hơn. Xe chạy nhanh quá đôi khi dừng đột ngột làm xô những người khách đang đứng ngã dúi dụi vào nhau, đẩy cô gái trẻ xinh đẹp tiến sát vào Được đến mức như cái bụng của cô áp sát vào mặt Được. Mùi nước hoa cô dùng lan toả sộc vào mũi Được, làm Được tỉnh hẳn, nhưng Được vẫn cứ phải cố nhắm mắt giả vờ như người đang ngủ không hề để ý đến cô, để cô khỏi mất tự nhiên mà tiến gần hơn nữa, mang lại cho Được cảm giác êm ái dễ chịu hơn nữa.

Đang làm nghề xe ôm, ế khách thì hôm nay Được “nhận nhiệm vụ đặc biệt” của chị Mận giao, là ra Hà Nội lấy món hàng đặc biệt cho chị. Chị bảo chỉ cần đến địa chỉ và gặp người chị đã hướng dẫn trước, nhận hàng đem về Vinh an toàn cho chị, là chị sẽ trả cho một triệu và thanh toán toàn bộ chi phí tàu xe đi lại, còn cho thêm tiền ăn ba trăm nghìn một ngày. Chị bảo nếu làm tốt thì cứ hai ngày đi cho chị một lần. Công việc thật nhẹ nhàng mà thu nhập cao lại ổn định thế này thì đúng như ông thầy tướng đã nói là Được có quý nhân phù trợ thật chẳng sai. Để xem từ nay vợ giáo viên cấp I lắm điều còn dám kêu ca đay nghiến Được là vô tích sự nữa không? Tối qua chị Mận sang tận nhà Được thoả thuận với cả hai vợ chồng Được về “hợp đồng dịch vụ” này, chị còn hỏi vợ được “Cậu ấy hàng ngày đi ra Hà Nội, liệu cô có lo lắng gì không”? thì vợ Được còn bảo “Gớm, có con vô phúc nào nó rước đi cho thì em còn cảm ơn ấy chứ”. Dưới con mắt của vợ thì Được chỉ là anh chàng vô tích sự, ăn bám vợ con, chẳng giúp gia đình được cái gì sất cả. Xe ôm được đồng nào là nướng cả vào lô đề, bia bọt hết. Mọi chi tiêu trong nhà đều trông vào hơn triệu tiền lương giáo viên và mấy triệu đồng dạy thêm, dạy kèm của vợ. Nên dù vợ đay nghiến, riếc móc thế nào Được đều bỏ ngoài tai, “tránh voi chẳng xấu mặt nào” mà nhẩn nhục lờ đi, chẳng thêm cãi lại. Nhưng từ nay trở đi, đã có thu nhập cao, ổn định rồi thì sẽ

phải “lập lại trật tự trong nhà” chứ không thể chịu lép vế mãi như thế được nữa.... Đang mãi suy nghĩ thì xe phanh gấp làm cô gái đứng cạnh ngã vồ vào Được. Đã chẳng thèm xin lỗi mà cô còn véo vào Được một véo rõ đau, rồi áp sát mồm vào tai Được mà nói khể “dậy đi” là thế nào nhỉ? Cô nàng chủ động đánh tín hiệu cho mình là có ý gì đây? Chẳng lẽ cô ta muốn Được đừng ngủ gà ngủ gật nữa mà phải tỉnh táo để chuyện trò với cô ta ư? Sao cô không nói chuyện ngay với mấy thanh niên trông có vẻ ”hip-pi” tay chơi bên cạnh mà phải làm quen với Được? Có lẽ trên xe này Được dù sao cũng là một gã đàn ông điển trai, ăn mặc lịch sự so với mọi người xung quanh. Con gái bây giờ là nó khoái “mốt” đứng đắn như mình cũng nên! Mà cũng phải thôi, trông Được đứng tuổi, đúng với mốt “người tình lý tưởng” của các cô gái trẻ thời nay là “Tóc ánh bạc, túi ánh kim, chim ánh thép”, chứ yêu mấy thằng “đồ trẻ ranh” thì chỉ tổ “nó chơi, nó phá tan tành, nó bỏ nó đi!” thôi. Suy tính của bọn con gái thời hiện đại quả là “hiện đại” thật! Ừ, nếu nàng đã tự nguyện “xin chết” thì tại sao mình lại thờ ơ với nàng? Phải cho nàng biết mình cũng là gã đàn ông ga-lăng chịu chơi chứ đâu kém cỏi gì. Nhưng phải làm sao để tỏ tình với nàng đây? Chắc việc này không khó, chẳng phải nàng đã chủ động đánh tín hiệu cho mình rồi sao? Đang mãi suy nghĩ thì một gã đứng cạnh nàng đã gọi chuyện với nàng trước:

- Cô em xuống bến nào?
- Xuống bến tới đây thôi - Cô gái trả lời.
- Cho bọn anh đi cùng với được không?
- Xin mời!
- Nhưng cô em về nhà hay đi đâu đấy?
- Đi thực tập.
- Cô em học trường nào đấy?
- Công an.

Nghe trả lời dấm dẳng cụt lủn vậy, mấy gã thanh niên như cụt hứng in bật hồi lâu. Tuy vậy một gã lại cố hỏi thêm câu nữa:

- Em về đâu thực tập?
- Công an tỉnh Thanh Hoá.

Đến đây thì mấy gã thanh niên chán hẳn và lảng dần ra xa. Thấy dịp may hiếm có và cơ hội đã đến, Được liền mở đầu cho “chiến dịch” tiếp cận nàng:

- Em xuống Thanh Hoá à?
- Vâng, em xuống Thanh Hoá. Còn anh?
  - Anh...anh hả, anh cũng... xuống ,,, Thanh Hoá - Được ngập ngừng vì thực ra Được phải đi hết bến, đến Hà Nội mới xuống,

nhưng muốn được làm quen với nàng nên Được nói vậy.

Nàng bảo:

- Thế thì hai anh em mình cùng xuống một bến rồi.
- Em về Công an Tỉnh à?- Được hỏi.
- Không, em nói sạo đấy!- Nàng khẽ trả lời như chỉ để mình Được nghe.

À thì ra nàng muốn đi với mình nên đã gạt bọn thanh niên kia để chúng không đeo bám nữa. Nàng đã vì mình mà làm thế thì mình tại sao không vì nàng mà xuống Thanh Hoá đi “vui vẻ” với nàng, xong rồi lại bắt xe khác ra Hà Nội thì có sao đâu? Nghĩ vậy và Được quyết chí hôm nay phải “thử tí” xem sao. Nhưng “đánh đu” với loại mặt hoa da phấn, mắt xanh mỏ đỏ này, chắc là “tình phí” sẽ không hề rẻ rúng gì đâu. Nhưng chẳng sao, khoản “công vụ phí” ba trăm ngàn chị Mận đưa sáng nay vẫn còn nguyên. Được chưa hề sử dụng tới, cộng với mấy chục tiền mua vé xe còn thừa, chắc chị Mận cũng chẳng chi li mà đòi lại, thì Được có thể mời nàng một bữa thoải mái rồi. Hãy cứ biết thế đã, làm quen được một tiểu thư xinh như mộng thế này, đâu phải ai cũng làm được, có tốn kém một chút cũng đành vậy thôi. Mấy lại từ nay Được không nghèo kiệt xác nữa rồi, cứ hai ngày đi lấy hàng cho chị Mận một lần đều đều thì lương tháng của Được đã là 15 triệu, còn các khoản tiết kiệm tiền mua vé, tiền “công tác” phí sẽ dư sức để bao nàng... Đang mãi tính toán chưa kịp nói với nàng kế hoạch cụ thể là bọn mình xuống Thanh Hoá cùng đi ăn, rồi ta sẽ kiếm nhà nghỉ để “vui vẻ” ra sao thì Được đã nghe anh lơ xe nói lớn:
- Ai xuống Thanh Hoá chuẩn bị nhé!

Được còn đang lưỡng lự không biết có nên xuống để thực hiện cuộc tình lãng mạn với nàng hay không thì nàng đã giục:

- Kìa, xuống đi anh!

Được như một thằng người máy, làm theo mệnh lệnh ngọt ngào của nàng vội vàng bước xuống xe.

Trời đã xẩm tối, lại mưa lất phất kéo theo hơi rét đầu mùa làm Được rùng mình so vai vì lạnh. Được chưa kịp nói câu nào với nàng thì nàng đã:

- Taxi, taxi! – Nàng vừa vẫy taxi vừa nói với Được – Thôi chào anh nhé!

Được ngỡ ngàng trước câu nói đột ngột của nàng, chỉ còn biết thốt

lên:

- Thế... thế em ... không đi với anh à?
- Đi đâu với anh?- Nàng vừa bước lên taxi vừa hỏi lại.
- Chúng mình... đi ăn cơm.... rồi ta kiếm một nhà nghỉ..
- Ông điên à?- Nàng phẫn nộ hét lên và bước xuống xe.... rồi bỗng nàng cười rũ rượi, nói với Được:
  - Có phải vì tôi đã véo vào người anh và đánh thức anh dậy, nên anh nghĩ tôi là điểm phải không? Hãy kiểm tra lại túi xem còn tiền không hay mấy thằng “thợ mổ” trên xe nó nặng mất rồi. Tôi mà không đánh thức anh dậy, thì chắc hôm nay bọn nó “xoi tái” anh rồi, ông “cả tấm nhà quê ạ”.

Nói rồi cô cười khanh khách bước lên taxi phóng vút đi, bỏ lại Được đứng tởm tởm bên đường, hứng bụi trong đêm tối heo may giá lạnh.

Nguồn: Tác giả/ VNthuvan - Thư viện Online

Người đăng:

Thời gian: 21/11/2009 12:32:11 CH